

กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย
สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

นางนพวรรณ บุญธรรม

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

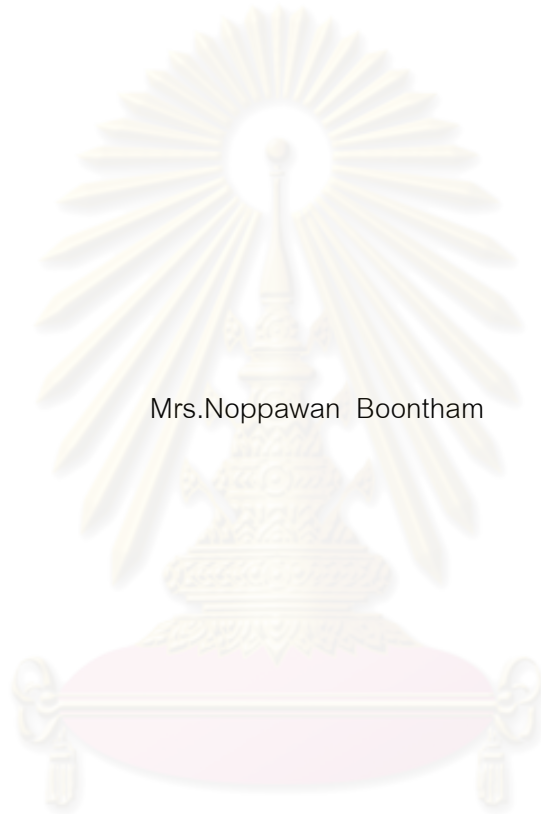
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STRATEGIES FOR DEVELOPING THAI PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS
TOWARDS RESEARCH UNIVERSITIES

Mrs.Noppawan Boontham

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Higher Education

Department of Education Policy, Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย
สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

โดย

นางนพวรรณ บุญธรรม

สาขาวิชา

อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

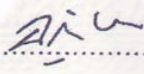
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

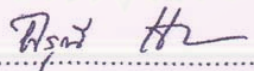
รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ

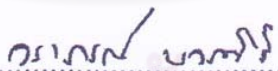
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต

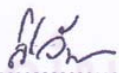

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพุทธิ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริจันทร์ สติกรกุล เตชพานพงษ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

นพวรรณ บุญธรรม : กลยุทธ์การพัฒนาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
(STRATEGIES FOR DEVELOPING THAI PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS
TOWARDS RESEARCH UNIVERSITIES)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อ.ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : รศ.ดร.วราภรณ์
บวรศิริ, 324 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน
ของไทยและต่างประเทศ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย และเพื่อนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในต่างประเทศ จำนวน 4 คน 2) ผู้บริหาร
งานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทย จำนวน 6 คน 3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารหน่วยงานด้าน
วิจัย จำนวน 3 คน 4) ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำนวน 102 คน 5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น
ผู้บริหารจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยที่เข้าประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ
(Connoisseurship) ในการกำหนดและตรวจสอบกลยุทธ์ในภาพรวม จำนวน 8 คน ในการตรวจสอบและรับรองกลยุทธ์
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์สาระ 2) แบบสำรวจข้อมูล 3)
แบบสัมภาษณ์ และ 4) แบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า

1) ปัจจัยความสำเร็จที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เช่น โครงสร้างพื้นฐานขององค์กรและ
เทคโนโลยีที่ทันสมัย วัฒนธรรมองค์กรที่มีอิสระทางวิชาการ สภาพแวดล้อม และสิ่งสนับสนุนต่างๆ ที่เอื้อต่อการผลิตผล
งานวิจัย เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือในการวิจัย ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จสูงสุด คือมี
อาจารย์และนักศึกษาที่มีศักยภาพในการทำวิจัย มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สร้างสรรค์ ที่
สำคัญที่สุด คือ มีแผนกลยุทธ์เป็นแผนที่นำทางสู่การพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

2) สภาพปัจจุบันและความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า ขาดแคลนอาจารย์ที่ทำวิจัยทั้งด้านปริมาณ
และคุณภาพ ไม่มีระบบจูงใจส่งเสริมอาจารย์ให้ทำวิจัยโดยเฉพาะกับผู้ที่มีความสามารถด้านวิจัยสูง ทำให้การเผยแพร่ผลงาน
และการนำไปใช้ประโยชน์มีน้อย การทำวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นการดำเนินงานตามพันธกิจ และถูกผลักดันให้
ดำเนินการสู่มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ ยังพบว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วน
ใหญ่ยังไม่สามารถลงทุนในเรื่องระบบฐานข้อมูลวิจัยเพื่อการสืบค้นได้เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากมีงบประมาณที่
จำกัด จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมโดยวางแผนกลยุทธ์เชิงบูรณาการเพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน
ก่อนจึงสามารถจะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

3) กลยุทธ์ที่นำเสนอ คือ V-A-L-U-E ประกอบด้วย (1) กลยุทธ์วิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ (Vision Creatively) 2) กล
ยุทธ์สู่การรับรองคุณภาพและคุณค่างานวิจัย (Accreditation on Quality) 3) กลยุทธ์ผลิตผลงานและการใช้ประโยชน์ (Utility
of Research) 4) กลยุทธ์สร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านวิจัย (Linkage and Network) 5) กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพใน
การบริหารจัดการ (Efficiency of Management): ซึ่งเป็นการเสนอกลยุทธ์การพัฒนาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็น
มหาวิทยาลัยวิจัย ในภาพรวมและกรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต.....*ดลพรณ*

สาขาวิชา อุดมศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....*อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์*

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....*วราภรณ์ บวรศิริ*

##4984654227 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEYWORDS : STRATEGIES / PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS / RESEARCH UNIVERSITIES

NOPPAWAN BOONTHAM : STRATEGIES FOR DEVELOPING THAI PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS TOWARDS RESEARCH UNIVERSITIES

THESIS ADVISOR : ARUNEE HONGSIRIWAT, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR

ASSOC.PROF.VARAPORN BOVORNSIRI, Ph.D., 324 pp.

This research study aimed study the factors leading to the research universities of the public and private higher education institutions both domestic and overseas; to examine current situations and readiness for developing private higher education institutions towards research universities in Thailand, and to propose strategies for developing Thai private higher education institutions towards research universities. The samples were 1) 4 administrators of overseas public and private universities; 2) 6 administrators of Thai public and private universities; 3) 3 senior experts who were the administrators of research-related units; 4) 102 administrators of research works of private universities in Thailand; 5) 8 experts who were the administrators of higher education institutions and research-related units and attended connoisseurship as well as 6 of them who participated in the validation of certification of the strategies: case study of Siam University. The research instruments were 1) content analysis form; 2) data survey form; 3) interview form; and 4) questionnaires.

The research results were:

1) Success factors leading to the research university consisted of the organization's structure, modern technologies, academic freedom culture in the organization, environment, and supports for research works such as budget, buildings, and research facilities. The internal factors that most affected the success were potential faculty members and students to engage in research works, effective management systems, and visionary and creative leaders. The availability of strategies as the roadmap for developing towards the research university was the most important.

2) With respect to the current situations and readiness of private higher education institutions, the lack of faculty members to do research quantitatively and qualitatively was found. There was no motivation systems for encouraging faculty members to do research, especially those who had high potential resulting in less dissemination and utility of research works. Private education institutions' engagement in doing research was thus merely to fulfill their respective missions and was driven to do so according to the standards under Education Quality Assessment Criteria. Further, it was also found that, due to budgetary constraints, most private education institutions were not capable to invest research database for retrieval purpose in the same way to the public education institutions. It was therefore necessary to be prepared by introducing the integrated strategies for determining clear targets and directions for research works prior to moving forwards the research university.

3) The proposed strategies were V-A-L-U-E representing 5 keywords: (1) Vision Creatively; (2) Accreditation on Quality; (3) Utility of Research; (4) Linkage and Network; and (5) Efficiency of Management. This was to propose the overall strategy for developing Thai private education institutions towards research universities and be the case study of Siam University.

Department : Educational Policy, Management, and Leadership

Student's Signature

N. Pule

Field of Study: Higher Education

Advisor's Signature

Arunee H.

Academic Year : 2010

Co-Advisor's Signature

Varaporn Boornisiri

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งสองท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ และอาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ ในการ ให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำ ด้วยความเมตตาตลอดมา รวมถึง ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤทธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริฉันท์ สติรกุล เตชพาหพงษ์ และคณาจารย์ประจำสาขาคูมศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้ในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตร จนทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปเรียบเรียงเชื่อมโยงความรู้เหล่านั้นมาสู่ผลงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นรูปเล่มได้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาเข้าร่วมประชุมสัมมนา ผู้ทรงคุณวุฒิ การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนการตรวจสอบกลยุทธ์นี้ ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้บริหารหน่วยงานทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลอย่างดียิ่ง ในการให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม จนได้ข้อมูลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาการศึกษาชั้นสูง

คุณประโยชน์ได้อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอให้ผลดีบังเกิดโดยตรงต่อความ เจริญก้าวหน้าของสาขาคูมศึกษา และระบบอุดมศึกษาไทย ให้ก้าวไกลสู่การเป็นมหาวิทยาลัย วิจัยชั้นนำระดับโลก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
 บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สรุปมโนทัศน์ที่ใช้อธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
 บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ตอนที่ 1 แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของต่างประเทศ.....	14
ตอนที่ 2 แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัย.....	29
ตอนที่ 3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย.....	51
ตอนที่ 4 การบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาไทย.....	60
ตอนที่ 5 หลักการและเทคนิคการกำหนดกลยุทธ์	71
ตอนที่ 6 การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย.....	87
ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
แหล่งข้อมูลจากเอกสาร.....	103
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	105
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	109
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	111
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	115
แผนภูมิขั้นตอนการวิจัย.....	118
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย วิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งของไทยและ ต่างประเทศ	122
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมที่จะพัฒนา สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.....	159
ตอนที่ 3 ผลการกำหนดร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ไทยในภาพรวม และกรณีศึกษา.....	176
ตอนที่ 4 การนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่ การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวมและกรณีศึกษา.....	208
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	220
อภิปรายผลการวิจัย.....	234
ข้อเสนอแนะ.....	237

สารบัญ (ต่อ)

ณ

หน้า

รายการอ้างอิง.....	239
ภาคผนวก	
ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	247
ข หนังสือเชิญและ หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลวิจัย.....	285
ค. การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติ.....	293
ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	307
จ ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษา.....	313
ฉ เอกสารการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	322
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	324

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตินำ

ตารางที่	หน้า
1.1	59
2.1	82
3.1	118
3.2	119
4.1	123
4.2	126
4.3	129
4.4	141
4.5	142
4.6	145
4.7	150
4.8	153
4.9	158
4.10	160
4.11	163
4.12	168
4.13	169
4.14	181
4.15	206

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	7
2	ขั้นตอนการวิจัย	93
3	ผังภาพแนวคิดเบื้องต้น เชื่อมโยงปัจจัยสู่เส้นทางการพัฒนาสถาบันเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยตามลำดับ	161
4	ผังแนวคิดการกำหนดกลยุทธ์และทิศทางสู่มหาวิทยาลัยวิจัย	207
5	STRATEGY MAPPING FOR PRODUCTIVITY RESEARCH	323

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบเศรษฐกิจโลกได้ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และภาคประชาชน จากเดิมเคยเป็นผู้ให้การศึกษา สร้างองค์ความรู้วิชาการ ปัจจุบันรัฐบาลต้องการให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ และเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมให้ดีขึ้น มีส่วนช่วยแก้ปัญหาของประเทศ ทำให้ค่านิยมของการอุดมศึกษาเปลี่ยนไป จากค่านิยมทางวิชาการมาสู่ค่านิยมทางคุณค่าทางเศรษฐกิจ ที่เน้นการพัฒนาคนสู่สังคม เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy Society) ทำให้งบประมาณและความ ต้องการอุดมศึกษาที่สูงขึ้น เป็นปัจจัยเร่งที่สำคัญและจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านบริหารจัดการและวิชาการ อุดมศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องให้ความสำคัญต่อการรักษาสมดุลระหว่าง การให้คุณค่าทางวิชาการ และการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) เพื่อยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อีกทั้งได้กำหนดบทบาทของ สถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยอันเป็นกลไกในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไว้ โดยมีเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 เมื่อสิ้นสุด แผนในปี พ.ศ.2565 คือ “ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิตพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้าง ความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทยโดยใช้กลไกแห่งธรรมาภิบาลกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) การอุดมศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของ ระบบวิจัยของประเทศ และเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเตรียมคนเพื่อสร้างสรรค์สิ่งดีงาม อย่างมีคุณค่า และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกสังคมในอนาคต เป็นสังคมแห่งการสร้างคนให้ เป็นคนเก่ง คนดี และมีสุข เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืนมีความสมดุลในทุกมิติ

จากการประเมินความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มหาวิทยาลัยของไทยยังไม่ติดกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีคุณภาพทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับต่ำๆ ของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับ ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาถูกคาดหวังให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แม้ว่าจะมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งงบประมาณและนักวิจัยคุณภาพสูง ผลงานวิจัยมีน้อย ที่สำคัญคืออาจารย์มหาวิทยาลัยไม่ให้ความสำคัญกับการผลิตงานวิจัย (วันชัย ศิริชนะ, 2543) สอดคล้องกับ สุวิมล ราชธนบริบาล (2541) ได้ศึกษากระบวนการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า ปัญหาของการทำวิจัยที่สำคัญ คือ อาจารย์ไม่มีเวลาทำวิจัย ด้วยภาระงานสอนมากเกินไป หรือเมื่อทำวิจัยแล้วก็ไม่มีความรู้ ไม่สามารถสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของสังคมได้ นอกจากนี้ ยังพบว่า คณะและภาควิชาไม่มีทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน นักวิจัยใหม่ขาดพี่เลี้ยงในการทำวิจัยที่มีคุณภาพ อาจารย์ไม่ได้รับการพัฒนาฝึกอบรมเรื่องการวิจัยอย่างถูกต้อง

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545-2552 ประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการยกฐานะสถาบันราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลทั้งหมดเป็นมหาวิทยาลัย จนปัจจุบัน มีมหาวิทยาลัยทั้งหมด 169 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 14 แห่ง มหาวิทยาลัยรัฐเดิม 16 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน 71 แห่ง และวิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อายุ ขนาด อัตลักษณ์ ความเชี่ยวชาญ ความเข้มแข็ง ศักยภาพ พันธกิจ ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553) ในจำนวนนี้ สกอ.ได้คัดเลือกมหาวิทยาลัยชั้นนำ 9 แห่ง เข้าร่วมโครงการพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2552 ภายใต้ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ที่มีแนวทางจะจัดมหาวิทยาลัยของไทยออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัยและมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา
- 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง
- 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยศิลปะและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์
- 4) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน

การวิจัย เป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยซึ่งมีความสำคัญที่สุดและสามารถที่จะทำให้ภารกิจอื่นของมหาวิทยาลัยบรรลุได้ทั้งหมด ทั้งนี้ เพราะการวิจัยและนวัตกรรม เป็นการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ สามารถใช้เป็นกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอนได้ในทุกระดับ สามารถใช้เป็นกิจกรรมเพื่อการบริการวิชาการแก่สังคมได้ และใช้ในการสืบทอดศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร ทำให้ภารกิจทุกด้านของมหาวิทยาลัยดำเนินไปอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ได้ด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า “การวิจัยและนวัตกรรม” เป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพที่สุดในการพัฒนาอุดมศึกษา

ปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาชั้นนำทุกแห่งต่างให้ความสำคัญต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของประเทศด้วยกันทั้งสิ้น มีการจัดตั้งกองทุนวิจัย มีการจัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศ สนับสนุนให้บุคลากรสร้างสรรค์ผลงานวิจัย ร่วมมือกับองค์กรนานาชาติ และสถาบันต่างประเทศเพื่อเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เน้นการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารนานาชาติ มีการจัดตั้งหน่วยงานประสานงานวิจัยระดับสถาบัน ดังนั้น ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่ส่งผลกระทบต่อวงการศึกษารวมทั้งประเทศ สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องปรับทิศทางการพัฒนากำลังคนและพัฒนาการวิจัยให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศ

ภาพรวมการบริหารจัดการภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย อาจกล่าวได้ว่า ด้านการบริหารทั่วไปมีความคล่องตัว เพราะมีการนำแนวคิดการบริหารธุรกิจมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ต้น ทำให้มีอิสระในการบริหารจัดการต่างจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แม้ว่าในความเป็นจริง ยังมีข้อจำกัดและปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ การบริหารการเงิน และการบริหารวิชาการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546) ทั้งนี้ เพราะการที่ต้องพึ่งรายได้หลักจากค่าหน่วยกิตของนักศึกษา ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทำให้กรอบแนวคิดการใช้เงินด้านต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความคุ้มทุนก่อน จนเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาสร้างสรรค์และบริการวิชาการสู่สังคม รวมถึงการจำกัดวงเงินสนับสนุนการวิจัย ภาระงานสอนของอาจารย์มีมากจนไม่มีเวลาสนใจทำวิจัย ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันหาทุนวิจัยจากภายนอก นอกจากนี้ยังพบว่ากฎระเบียบ ขั้นตอนการควบคุมที่เข้มงวดจากหน่วยงานภาครัฐ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการของสถาบันและเกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและของรัฐ

มหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่ มีการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องเน้นการทำวิจัยเป็นสำคัญ ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาจะเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่สังคมซึ่งมีความรู้เป็นรากฐาน นำไปสู่การบูรณาการศาสตร์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ผลักดันให้สถาบันต้องมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันในระดับนานาชาติและได้รับการจัดอันดับที่ดีทัดเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ

ดังนั้น กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จึงเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องการค้นหาคำตอบตามกระบวนการวิจัย โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของต่างประเทศ และในประเทศ ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้าจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
3. เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ภายใต้ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนต่างประเทศ ที่ได้รับการจัดกลุ่มเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) อย่างน้อย 4 ประเทศๆ ละ 1- 2 สถาบัน ได้แก่

1.1 มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) และ/หรือ มหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา,

1.2 มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University) และ/หรือ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น,

1.3 มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) และ มหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) ประเทศออสเตรเลีย,

1.4 มหาวิทยาลัยแฟรงก์เฟิร์ต (Frankfurt University) และมหาวิทยาลัยชตุตการ์ท (University of Stuttgart) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

2. มหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล เน้นเฉพาะมหาวิทยาลัยวิจัยในลำดับต้นของการจัดกลุ่มโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 มหาวิทยาลัยมหิดล

2.3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย ศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีศักยภาพเป็น มหาวิทยาลัยวิจัย โดยคัดเลือกจากมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย ก่อนปี การศึกษา 2552 และมีความพร้อมจะเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำนวน 10 แห่ง (จำนวน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้งหมด 68 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 34 แห่ง: (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

4. การศึกษาครั้งนี้มุ่งนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็น มหาวิทยาลัยวิจัยที่มีคุณภาพ โดยเน้นการพัฒนากลยุทธ์ที่ใช้กับมหาวิทยาลัยสยาม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยวิจัย หมายถึง มหาวิทยาลัยที่ให้ความสำคัญกับการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อ สร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี โดยมีพันธกิจเพื่อตอบสนองการแข่งขันของประเทศในระดับ นานาชาติ ในที่นี้หมายถึงกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัยหรือมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา เน้นการวิจัยและ ผลิตบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถระดับสูง

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยที่เปิด สอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป เฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 10 แห่ง จากจำนวนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั่วประเทศที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย

ทั้งหมด 34 แห่ง ซึ่งได้รับใบอนุญาตจัดตั้งจากทบวงมหาวิทยาลัย และยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ภายในปีการศึกษา 2552

สถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่างประเทศที่ได้รับการจัดอันดับต้นของกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการวิจัย จากผลการจัดอันดับของ Asia Week ย้อนหลังไม่เกิน 3 ปี (ระหว่างปีการศึกษา 2550 - 2552) โดยเลือกแบบเจาะจงใน 4 ประเทศ ๗ ละ อย่างน้อย 1 แห่ง

ปัจจัย หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่นำมารวมประกอบกันและเกิดการดำเนินงานเพื่อให้ได้สิ่งใหม่ ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ปัจจัยและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐาน นโยบายขององค์กร คุณภาพอาจารย์และนักวิจัย ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ผลผลิตงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนสภาพสังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ นโยบาย การเมือง กฎหมาย

กลยุทธ์ หมายถึง แนวทางดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งเป็นวิธีการที่ประกอบไปด้วยเป้าหมายหลักขององค์กร นโยบายและการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้องค์กรมุ่งสู่ภาพรวมทั้งหมดอย่างที่ต้องการ เป็นการกำหนดแนวคิดหรือค่านิยมร่วมขององค์กร เป็นการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแนวทางที่กำหนด เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการทำงาน ที่ต้องใช้สิ่งจูงใจในเชิงบวกและสร้างภาวะกดดันต่างๆ

ความพร้อมในการพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตรวจสอบตนเองจากสภาพปัจจุบัน ให้ตรงตามเกณฑ์การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ได้แก่ ได้รับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยระดับโลกในอันดับสูงที่ขึ้น และติดอยู่ใน 500 อันดับแรก ของ Times Higher Education-QS มีผลงานวิจัยในฐานะข้อมูลระดับนานาชาติไม่ต่ำกว่า 500 เรื่องใน 5 ปีล่าสุด มีผลงานวิจัยระดับนานาชาติที่โดดเด่นอย่างน้อย 2 สาขา มีสัดส่วนอาจารย์จบปริญญาเอกมากกว่า 40% และมีศูนย์วิจัยที่ได้รับการยอมรับอย่างน้อย 3 ด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิจัย

สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายใน

S = โครงสร้างองค์กร นโยบาย (Structure and Policy)
 O = ผลผลิตผลลัพธ์ ความพึงพอใจในบริการ (Outcome & Service)
 M₁ = คุณภาพบุคลากร อาจารย์ นักศึกษา (Manpower)
 M₂ = งบประมาณ การเงิน แหล่งทุน (Money)
 M₃ = วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุน (Materials)
 M₄ = การบริหารจัดการและภาวะผู้นำ (Management)
สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอก
 S = สังคมและวัฒนธรรม (Social and Culture)
 T = เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology)
 E = สภาพเศรษฐกิจ (Economics)
 P = นโยบายของรัฐ ภาคการเมือง กฎหมายฯ (Policies)

(Certo & Peter, 1991) ได้แก่
 1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) : โดย สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 2. นโยบายและยุทธศาสตร์วิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) : โดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช)
 3. กรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) โดย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา: สกอ.)
 4. นโยบายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา/ ข้อเสนอเชิงนโยบาย (สกอ. 2550) ให้ให้ความสำคัญต่อสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น แต่ไม่ละเลยทุกศาสตร์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สภาพแวดล้อมเหมาะสมสร้างรายได้ให้กับประเทศจากการสร้างความรู้นวัตกรรม การผลิตบริการใหม่ มีการศึกษาวิจัยที่เชื่อมโยงพฤติกรรมมนุษย์เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันได้

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

ด้านสังคม วัฒนธรรม ความเป็นนานาชาติ
 ด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
 ด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือระดับภูมิภาค

แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของต่างประเทศ

หลักการ กลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำที่เชื่อว่า การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการทำวิจัย จะเพิ่มคุณภาพของการเรียนการสอน นักศึกษามีโอกาสในการเรียนรู้โดยผ่านการวิจัย และงานวิจัยแสดงถึงความก้าวหน้าและทันสมัยของสาขาวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ, 2543)
ประเทศสหรัฐอเมริกา:
 Harvard University, The Johns Hopkins University
ประเทศญี่ปุ่น: Nagoya University, University of Tokyo
ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
 Frankfurt University, University of Stuttgart
ประเทศออสเตรเลีย :
 Edith Cowan University, University of Western Australia

แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของไทย

หลักการ : มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการวิจัยเป็นหลัก มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐาน มีความเป็นเลิศในการวิจัยของสาขาที่หลากหลายเพียงพอ มีผลงานวิจัยเป็นที่ประจักษ์ (สูงเกิน 2548)
การจัดกลุ่มมหาวิทยาลัย 4 กลุ่ม
 1.วิทยาลัยชุมชน 2.มหาวิทยาลัย 4 ปี 3. มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง 4. มหาวิทยาลัยวิจัย (สุเมธ แยมงุ่น, 2551)
มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ 9 แห่ง (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา., 2552)
 1.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* 2.ม.มหิดล*
 3.ม.เชียงใหม่* 4.ม.ขอนแก่น 5.ม.เกษตรศาสตร์ 6.ม.ธรรมศาสตร์ 7.ม.เทคโนโลยีสุรนารี 8.ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 9.ม.สงขลานครินทร์ (ศึกษาเฉพาะลำดับที่ 1*, 2* และ 3*)

การบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย

สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษา :
 ดำเนินงานตามพันธกิจหลัก 1.ผลิตบัณฑิต 2. วิจัย 3.บริการวิชาการ 4.ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่
ด้านบริหารจัดการทั่วไป : เน้นกลยุทธ์การบริหารงานเชิงระบบ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ
ด้านบริหารวิชาการ : ผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ เน้นหลักสูตรที่เป็นความต้องการของสังคม ชุมชนท้องถิ่น พัฒนาความร่วมมือเครือข่ายทางวิชาการ
ด้านบริหารงานวิจัย : วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ อย่างมีทิศทางเพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ จัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศ ร่วมวิจัยแบบเครือข่าย
ด้านบริหารการเงิน : ปรับปรุงระบบการเงิน มีกองทุนวิจัย เพิ่มรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา
ด้านบริหารทรัพยากรมนุษย์ : ปรับปรุงระบบการคัดเลือก ส่งเสริม พัฒนาบุคลากร ด้วยระบบจูงใจ

กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ระดับของกลยุทธ์ 1. ระดับภาพรวมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2. ระดับของกรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม
กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 1. กลยุทธ์ส่งเสริมวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ (Vision Creatively)
 2. กลยุทธ์สู่การรับรองคุณภาพและคุณค่างานวิจัย (Accreditation)
 3. กลยุทธ์สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย
 4. กลยุทธ์ผลิตผลงานและใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
 5. กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ

หลักการและเทคนิคการกำหนดกลยุทธ์
กลยุทธ์ : วิธีการดำเนินงาน ที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร 5 ขั้นตอน
 1.วิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2. การสร้างทิศทางขององค์กร หรือกำหนดแนวรุกขององค์กร 3.กำหนดกลยุทธ์
 4.ปฏิบัติตามกลยุทธ์ หรือใช้กลยุทธ์ในองค์กร 5. ควบคุมติดตามกลยุทธ์ (Certo & Peter, 1991)
SWOT Analysis
 1. วิเคราะห์ จุดแข็ง Strength - จุดอ่อน Weakness จากสภาพแวดล้อมภายในและปัจจัยภายใน
 2. วิเคราะห์โอกาส -Opportunity และอุปสรรค- Threat จากสภาพแวดล้อมภายนอกและปัจจัยภายนอก
TOWS Matrix Analysis
 1. SO Strategy จับคู่จุดแข็ง กับ โอกาส (SO) 2. WO Strategy จับคู่จุดอ่อน กับ โอกาส (WO)
 3. ST Strategy จับคู่จุดแข็ง กับ อุปสรรค (ST) 4. WT Strategy จับคู่จุดอ่อน และ อุปสรรค (WT)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินมหาวิทยาลัยวิจัย (สมศ., 2551)
ด้านปัจจัยนำเข้า Input
 : ทุนวิจัย
 : ปริมาณและคุณภาพอาจารย์ นักวิจัย
 : จำนวนทุนและงบประมาณภายใน - ภายนอก
ด้านกระบวนการ Process
 : สัดส่วนจำนวนโครงการ ต่ออาจารย์ และนักวิจัย
 : สัดส่วนจำนวนงบประมาณ ต่ออาจารย์และนักวิจัย
ด้านสิ่งแวดล้อม Environment
 : โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งสนับสนุน (อาคาร สถานที่ฯ)
 : นโยบาย ยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร หน่วยงานฯ
ด้านผลผลิต ผลลัพธ์ Output & Productivity
 : การนำเสนอ เผยแพร่ผลงาน นวัตกรรมในการประชุมวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ
 : การเผยแพร่ผลงาน นวัตกรรม ในวารสารวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ
 : จำนวนการอ้างอิงบทความวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารในประเทศและต่างประเทศ
 : จำนวนผลงานวิจัย นวัตกรรมที่ได้รับรางวัลระดับนานาชาติ
ด้านการยอมรับ (Esteem)
 : รางวัลที่นักวิจัย/ หน่วยงานได้รับยกย่อง เชิดชูเกียรติ
 : จำนวนบุคลากร ได้รับเชิญจากภายนอกเป็นวิทยากร

สรุปมโนทัศน์ที่ใช้อธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัย

อุดมศึกษาของไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเพิ่มของมหาวิทยาลัยใหม่และการยกระดับของสถาบันการศึกษาเดิม และกำลังเผชิญกับปัญหาและผลกระทบหลายอย่างตามมา อาทิ งานวิจัยและนวัตกรรมที่ไม่มีคุณภาพ ส่งผลกระทบต่อภารกิจด้านการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิต การบริการวิชาการสู่สังคม รวมถึงการพัฒนาบุคลากร อุดมศึกษาไทยจึงต้องการการพัฒนาและยกระดับผลผลิตทางวิชาการให้มีคุณภาพทั้งระบบ ด้วยความแตกต่างในศักยภาพและภารกิจ ทำให้ในปัจจุบันมีการแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยไทย [ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา] เป็น 4 กลุ่ม คือ 1) มหาวิทยาลัยวิจัยและบัณฑิตศึกษา 2) มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและเฉพาะทาง 3) มหาวิทยาลัยผลิตปริญญาตรีและศิลปศาสตร์ และ 4) วิทยาลัยชุมชน

การเพิ่มความเข้มแข็งด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยทุกกลุ่ม และการเพิ่มศักยภาพของมหาวิทยาลัยในกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองให้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยนำร่องการขับเคลื่อนการพัฒนาและยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยทั้งระบบ ทั้งด้านการผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ การผลิตบุคลากรระดับปริญญาเอกและหลังปริญญาเอก เพื่อให้การกระจายไปสู่มหาวิทยาลัยทุกกลุ่ม การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่มีผลกระทบและการใช้ประโยชน์ได้จริงในภาคการผลิตและสังคม การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ฯลฯ โดยคาดหวังให้มหาวิทยาลัยมีผลงานด้านการวิจัยและนวัตกรรม พร้อมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นทั้งในทางปริมาณและคุณภาพ และส่งผลให้ได้รับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยระดับโลกในอันดับสูงที่ขึ้น ซึ่งเป็นผลและตัวชี้วัดอย่างหนึ่ง “ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ” นี้ ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคการเมืองซึ่งกำหนดนโยบายและจัดสรรงบประมาณ ภาคราชการและหน่วยงานในกำกับของรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และหน่วยงานทุกแห่งที่เกี่ยวข้อง) มหาวิทยาลัยทุกกลุ่มซึ่งเป็นผู้ดำเนินการ ภาคการผลิตและเอกชน และภาคประชาชาชน ให้การสนับสนุน โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ พัฒนาประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงอย่างยั่งยืน

2. แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของต่างประเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) และมหาวิทยาลัยจอห์นส์ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่ได้รับการจัดอันดับต้นของมหาวิทยาลัยระดับโลก มีคณาจารย์ได้รับรางวัลโนเบลจำนวนมาก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง สร้างผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อมนุษยทั้งโลก ที่สำคัญคือมีคุณลักษณะของการเป็นมหาวิทยาลัยสมัยใหม่ของสหรัฐอเมริกา (Rhodes, www.aahe.org) ประกอบด้วย การมีเสรีภาพทางวิชาการของคณาจารย์ (autonomy) การบริหารจัดการขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของอธิการบดี การได้รับสนับสนุนจากภาคเอกชนมีสูงมาก ให้มีการตรวจสอบความรับผิดชอบตามหน้าที่ได้ (accountable) มีความเป็นนานาชาติ มีเสรีภาพในการสร้างพันธมิตรทางวิชาการกับสถาบันอื่น มีการจัดการความรู้ อย่างมีคุณภาพ เน้นการวิจัย เน้นนักศึกษาและผู้เรียนเป็นสำคัญ มีระบบเทคโนโลยีที่โดดเด่น และเป็นที่พักพายุชุมชน มีกระบวนการจัดการคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ

3. ตัวชี้วัดปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.,2551) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย ตามตัวบ่งชี้

1. ระดับการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
2. ระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
3. เงินสนับสนุนวิจัย และงานสร้างสรรค์ของสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
4. เงินสนับสนุนวิจัยและงานสร้างสรรค์ภายนอกสถาบัน ต่อ จำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
5. ร้อยละของอาจารย์ประจำที่รับทุนทำวิจัย หรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบัน ต่อจำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
6. ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน ต่อ จำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
7. ร้อยละของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
8. จำนวนผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงาน/สถาบัน

9. จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรืออนุสิทธิบัตร
10. จำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศไทย ด้านวิจัย โดยอาศัยตัวชี้วัดด้านการวิจัย (Research Ranking Indicator: RRI) ต่อไปนี้

ด้านแหล่งทุน (20%) คำนวณจาก

1. เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัย บวก เงินวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด
2. เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัย ต่อ งบประมาณแผ่นดินทุกหมวด
3. เงินวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกทั้งในและต่างประเทศ ต่อ งบประมาณแผ่นดินทุกหมวด
4. เงินวิจัยจากอุตสาหกรรม กระทรวง จังหวัด ต่อ งบประมาณแผ่นดินทุกหมวด

ด้านบุคลากร (20%) คำนวณจาก

1. จำนวนอาจารย์ นักวิจัย วุฒิปริญญาเอก ต่อ จำนวนอาจารย์ นักวิจัย ทั้งหมด
2. จำนวนศาสตราจารย์ ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด
3. จำนวนรางวัลระดับชาติและนานาชาติ
4. จำนวน อาจารย์ นักวิจัย ที่เป็นสมาชิกคณะกรรมการ ของวารสารฐานข้อมูลสากล

ด้านผลงาน คิดเป็น (45%) คำนวณจาก

1. จำนวนสิทธิบัตรในประเทศ
2. จำนวนสิทธิบัตรในต่างประเทศ
3. จำนวนบทความในฐานข้อมูลสากล ต่อ จำนวน (อาจารย์+นักวิจัย) ทั้งหมด
4. เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัย เงินทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ต่อ จำนวนบทความทั้งหมด
5. จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI ที่อาจารย์นักวิจัย เป็นผู้วิจัยหลัก ต่อ จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI
6. จำนวนครั้งที่บทความในฐานข้อมูล ISI ได้รับการอ้างอิง ต่อ จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI ย้อนหลัง 5 ปี
7. จำนวนหนังสือหรือตำราที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์

ด้านบัณฑิตศึกษา (15%) คำนวณจาก

1. จำนวนนักศึกษา ป. เอกที่รับเข้าศึกษา ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด
2. จำนวนบัณฑิต ป. เอกที่จบการศึกษา ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด
3. จำนวนนักศึกษา ป. เอก ที่ได้รับทุน ค.ปก. หรือเทียบเท่า ต่อ จำนวนนักศึกษาทั้งหมด

4. การบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย

รูปแบบการบริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษาสมัยใหม่ (Modern Management) มีการนำแนวคิด การจัดการทางบริหารธุรกิจมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การ ความสัมพันธ์ระหว่างสภามหาวิทยาลัยกับอธิการบดีมีบทบาทอย่างยิ่งต่อนวัตกรรมทางการบริหารงานภายในสถาบัน ในด้านการปรับโครงสร้างของสถาบัน พบว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลแห่งใดที่มีการปฏิรูปตนเองสู่การออกนอกระบบราชการ บางสถาบันมีการคัดเลือกหน่วยงานในสถาบันเพื่อนำร่องสู่การออกนอกระบบราชการ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นเน้นการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจ และให้ความสำคัญต่อต้นทุน ต่อหน่วยและการจัดโครงสร้างองค์การและระบบการบริหารที่คล่องตัว สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของประเทศ ภูมิภาคเอเชีย และนานาชาติ มีการจัดตั้งกองทุนการวิจัย (Research Fund) มีการจัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศ (Center of Excellence) สนับสนุนให้บุคลากรทำโครงการวิจัยร่วมกับองค์กรนานาชาติ การเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกับสถาบันต่างประเทศ มีการมุ่งเน้นการตีพิมพ์เอกสารรายงานการวิจัยเผยแพร่ในวารสารนานาชาติ มีการจัดตั้งหน่วยงานประสานงานวิจัยระดับสถาบัน (มานิต บุญประเสริฐ : 2546)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.2550) ยังได้กำหนดประเด็นเชิงนโยบาย อุดมศึกษาไว้ในกรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) โดยมีสาระ สำคัญด้านวิจัยและสร้างองค์ความรู้ในภาพรวม ดังนี้

- 1) ให้ความสำคัญกับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้นและไม่ละเลยสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศาสตร์อื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- 2) การวิจัยต้องมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการมี การใช้ทรัพยากร
- 3) การสร้างความมั่งคั่งของประเทศ สร้างรายได้ให้กับประเทศจากนวัตกรรมทั้งการผลิตใหม่ บริการใหม่ๆ ซึ่งการสร้างงานวิจัยที่สร้างความรู้ ซึ่งความรู้ส่วนใหญ่มาจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทำวิจัยและนำไปสู่นวัตกรรม

4) สังคมมนุษย์ก้าวไปสู่ความรุนแรงมากขึ้น ควรมีการศึกษาเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันได้ เช่น การวิจัย Brain-based learning และ Neurosciences ที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมมนุษย์

5. สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการวิจัย

สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายใน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการวิจัยประกอบด้วย

1. โครงสร้างองค์กร นโยบาย (Structure and Policy)
2. ผลผลิต ผลลัพธ์ ความพึงพอใจในบริการ (Outcome & Service)
3. คุณภาพบุคลากร อาจารย์ นักศึกษา (Manpower)
4. งบประมาณ การเงิน แหล่งทุน (Money)
5. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุน (Materials)
6. การบริหารจัดการและภาวะผู้นำ (Management)

สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอก

1. สังคมและวัฒนธรรม (Social and Culture)
2. เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology)
3. สภาพเศรษฐกิจ (Economics)
4. นโยบายของรัฐ ภาครัฐ ภาคการเมือง กฎหมายฯ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554) และนโยบายและยุทธศาสตร์วิจัยของชาติ (พ.ศ.2551–2553) กรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551– 2565)

นอกจากนี้ นโยบายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา (สกอ. 2550) :ยังได้ให้ความสำคัญต่อการวิจัยสาขาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่ละเลยทุกศาสตร์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สภาพแวดล้อมเหมาะสม สร้างรายได้ให้กับประเทศจากการสร้าง ความรู้นวัตกรรมการผลิตบริการใหม่ มีการศึกษาวิจัยที่เชื่อมโยงพฤติกรรมมนุษย์เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันได้

6. แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์

แผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์มีความสำคัญต่อผู้บริหารและองค์กร เพราะแผนกลยุทธ์ จะมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารนำพาองค์กรไปข้างหน้าอย่างมีทิศทาง (ประชุม รอดประเสริฐ, 2533. อ้างใน กนิษฐา นาวารัตน์, 2549)

เซอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter, 1991) ให้ความหมายของกลยุทธ์ว่าหมายถึงวิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยเสนอขั้นตอนการจัดการเชิงกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอน สรุปดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Factor Analysis) โดยพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น เช่น “จุดแข็ง-จุดอ่อน” ภายในองค์กร รวมถึงการเกิด “โอกาส-อุปสรรค” จากภายนอกองค์กร
2. การจัดวางทิศทางองค์กร (Establishing Organizational Direction) เป็นการพิจารณาขอบเขตและภารกิจหลักขององค์กร
3. การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) โดยพิจารณาออกแบบและคัดเลือกกลยุทธ์ในแต่ละด้านที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
4. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) โดยดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่วางไว้ โดยคำนึงถึงโครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กร
5. การควบคุมกลยุทธ์ (Strategy Control) โดยการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานและประเมินผลกระบวนการ รวมถึงประเมินผลความสำเร็จขององค์กรในภาพรวม

โดยสรุป การนำเสนอแนวคิดตามกรอบการวิจัยที่กล่าวมา จะเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม และกรณีศึกษาต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
2. ได้กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
3. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการเตรียมความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาศาสนสถานอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษา ค้นคว้า เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้รวบรวมความรู้ที่ได้มาเป็น ความรู้พื้นฐานในการศึกษา โดยนำเสนอรายละเอียด 7 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของต่างประเทศ
- ตอนที่ 2 แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของไทย
- ตอนที่ 3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย
- ตอนที่ 4 การบริหารงานสถานอุดมศึกษาไทย
- ตอนที่ 5 หลักการและเทคนิคการกำหนดกลยุทธ์
- ตอนที่ 6 การพัฒนาศาสนสถานอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยของต่างประเทศที่มีคุณภาพระดับโลกส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่ ผลิตผลงานวิจัยและตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ สามารถผลิตผลงานที่จดสิทธิบัตร และได้รับการ จัดอันดับที่ดีในอันดับของมหาวิทยาลัยโลก เป็นผลผลิตเชิงประจักษ์ (Evidence-based Output) และตัวชี้วัด (Key Performance Indicator) ที่เกิดจากการทำการวิจัยและนวัตกรรมอย่างจริงจัง เข้มข้น และเข้มแข็ง ได้แก่

1.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ซูเวซ ชาญสง่าเวช (2549) กล่าวว่า กลุ่มมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยในต่างประเทศเชื่อ ว่า การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวิจัยจะเพิ่มคุณภาพของการเรียนการสอน นักศึกษามี โอกาสในการเรียนรู้โดยผ่านการวิจัย และงานวิจัยเท่านั้นที่แสดงถึงความก้าวหน้าและทันสมัย ของสาขาวิชา (Van Dusen, 1997) โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่อยู่ในกลุ่มการศึกษานี้ได้แก่ Harvard University, Cornell University, Stanford University, Rockefeller University และ

University of Pittsburgh ทั้ง 5 สถาบันนี้ถูกจัดกลุ่มอยู่ในประเภท Research โดยการจัดกลุ่มของ Carnegie Classified System และเห็นว่า มหาวิทยาลัยวิจัยมีบทบาทที่สำคัญในการขยายขอบเขตความรู้ทำหน้าที่บุกเบิกการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และมีนวัตกรรม ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยเหล่านี้จะยังคงรักษาหลักการและประเพณีทางวิชาการ ก็ยังมีความพยายามที่จะขยายพรมแดนใหม่ๆ ใช้วิธีการบริหารแนวใหม่ และสร้างรูปแบบความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกแบบใหม่ๆ เช่น การใช้บริการจากหน่วยงานภายนอกในการทำหน้าที่บางอย่างในมหาวิทยาลัย การมอบอำนาจและความเป็นอิสระในการดูแลตนเองให้กับหน่วยงานหลักๆ สร้างความร่วมมือกับวิสาหกิจเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยี สร้างความสัมพันธ์กับสถาบันธุรกิจแบบต่างๆ อุตสาหกรรมวิชาการใหม่ๆ มีการบริหารความรู้เชิงพาณิชย์ และการจัดการแบบผู้ประกอบการซึ่งนำวิธีการมาจากโลกของธุรกิจ มีหลักสูตรอบรมผู้บริหารและสหกิจศึกษา และสหวิทยาการ

พันธกิจของสถาบันวิจัยแสดงให้เห็นชัดเจนถึงความตั้งใจในการริเริ่มสิ่งที่เป็นนวัตกรรม ต้องการเป็นเลิศทางด้านความรู้ใหม่ สร้างนักวิชาการสำหรับอนาคต และถ่ายทอดสิ่งที่ค้นพบสู่สังคม”ในด้านการบริหาร หลายสถาบันได้ให้ความเป็นอิสระในการดำเนินงานแก่หน่วยงานระดับคณะ/ภาควิชา มีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการทั้งแบบรวมบริการที่ส่วนกลาง เช่น การออกไปเสิร์จ การรายงานการเงินการจัดทำสัญญา ขณะทำงานบางอย่างสามารถตัดสินใจในระดับคณะ/ภาควิชา เช่น การเสนอโครงการและการบริหารโครงการ มีการจัดตั้งหน่วยงานธุรกิจเพื่อบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและการลงทุนเช่น มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ได้ตั้งบริษัท Harvard Management Company มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการทรัพย์สินเงินกองทุนคงยอดเงินต้น เงินกองทุนคงยอดเงินต้นนี้ทำให้ Harvard สามารถรักษาความเป็นสถาบันชั้นนำทางการศึกษาและวัฒนธรรมได้ การบริหารจะเปลี่ยนจากการเข้มงวดมาสู่ความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการและแรงผลักดันภายนอกได้ วิทยาลัยในมหาวิทยาลัย Harvard มีรูปแบบองค์กรแตกต่างกัน กระจายความรับผิดชอบและให้อิสระแก่หน่วยงาน สภามหาวิทยาลัย อธิการบดี และสมาชิกของ Harvard College ซึ่งรู้จักกันในนามของ Corporation ซึ่งเป็นกลไกของมหาวิทยาลัยในการควบคุมนโยบายการเงินและการศึกษา และรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการสินทรัพย์และเงินกองทุนต่างๆ

วิจารณ์ พานิช (2551) กล่าวถึง เกณฑ์การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยไว้ในเว็บไซต์ของกลุ่ม <http://thecenter.ufl.edu> ซึ่งเป็นที่ทำวิจัยเกี่ยวกับความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยวิจัยในสหรัฐอเมริกา พบว่า ตัวชี้วัด 8 ตัวในการจัดอันดับของมหาวิทยาลัยวิจัย ได้แก่

- 1) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยทั้งหมด
- 2) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยที่ได้จากหน่วยสนับสนุนการวิจัยของรัฐบาลกลาง ซึ่งถือว่าเป็นทุนที่ทรงเกียรติต้องแข่งขันกันมาก
- 3) จำนวนอาจารย์ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของ National Academy ต่าง ๆ
- 4) จำนวนอาจารย์ที่ได้รับรางวัลด้านต่างๆ
- 5) จำนวนนักศึกษาที่ได้รับปริญญาเอกของแต่ละปี
- 6) จำนวนตำแหน่ง Post doctoral
- 7) จำนวนเงิน Endowment
- 8) จำนวนเงินที่ได้รับบริจาคต่อปี

มหาวิทยาลัยวิจัยจะมีโครงการกระตุ้นให้มันนวัตกรรมซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของมหาวิทยาลัยแนวใหม่ เช่น การให้มิกองทุนพิเศษ มหาวิทยาลัยเป็นตัวอย่างของการริเริ่มแบบวิสาหกิจในมหาวิทยาลัยวิจัย ซึ่งใช้วิธีการบริหารจัดการแบบอุตสาหกรรม เนื่องจากรัฐบาลได้ตระหนักถึงการพาณิชย์ จึงมีกฎหมายต่างๆ ให้มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของสิทธิบัตรผลการวิจัยจากโครงการที่รัฐบาลให้เงินอุดหนุน เช่น The Patent Amendment Act 1980 ทำให้จำนวนสิทธิบัตรทางวิชาการเพิ่มขึ้นถึง 4.5 เท่า เมื่อสิ้นสุดปี 1996มหาวิทยาลัยต่างๆ มีหน่วยงานรับผิดชอบทางด้าน การถ่ายทอดเทคโนโลยี หน่วยงานนี้มีหน้าที่คุ้มครองผลประโยชน์ จดทะเบียนสิ่งประดิษฐ์ ติดตามผลการปฏิบัติตามสัญญา จัดแบ่งค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทน บันทึกการทุกอย่างที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัย National Science Foundation และหน่วยงานพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐได้อุดหนุนให้มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกับอุตสาหกรรมเพื่อสร้างคู่คิดใหม่ การลงทุนในการสร้างความร่วมมือใหม่นี้อยู่บนพื้นฐานที่ว่า จะเกิดประโยชน์ต่อธุรกิจ ช่วยเหลือมหาวิทยาลัย และเป็นความสนใจของประชาคม

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2549) ได้กล่าวถึงมหาวิทยาลัยวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้เริ่มต้นมานาน เพราะมีความก้าวหน้าสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้แนวคิดของมหาวิทยาลัยวิจัยในเยอรมนีเป็นตัวอย่าง โดยที่มหาวิทยาลัยในเยอรมนีได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ใช้การสอนเชิงสัมมนาการวิจัยและเน้นการทดลองในห้องปฏิบัติการอย่างเต็มที่ **มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์** (Johns Hopkins University) เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ได้เริ่มหลักสูตรเชิงวิจัย (Advanced Research-Based Curricular) โดยเน้นบัณฑิตศึกษาและการวิจัยขึ้นครั้งแรกใน

ปี ค.ศ.1876 หลังจากนั้นมหาวิทยาลัยต่างๆ อย่าง มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) , Yale University และ University of Michigan ก็ได้พัฒนาตามจนเป็นรูปแบบหลัก ในปี ค.ศ. 1994 มูลนิธิคาร์เนกีเพื่อความก้าวหน้าทางการสอน จึงจัดสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกาว่า 3,500 แห่ง ให้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยโดยเฉพาะกว่า 150 แห่ง โดยเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยหลัก ใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ได้รับเงินวิจัยจากรัฐบาลกลางกว่า 40 ล้านดอลลาร์ต่อปีขึ้นไป และลักษณะที่ได้รับเงินวิจัยอยู่ประมาณ 15.5-40 ล้านดอลลาร์ และมีคุณสมบัติที่ตรงกันคือ

1. มีการสอนปริญญาตรีอย่างกว้างขวางหลายสาขา
2. เน้นบัณฑิตศึกษาจนถึงปริญญาเอก
3. ให้ความสำคัญอย่างสูงกับการวิจัย
4. ผลิตปริญญาเอกในจำนวนที่มากพออย่างน้อยปีละ 50 คนขึ้นไป
5. ได้รับเงินวิจัยจากรัฐบาลกลางตั้งแต่ 15.5-40 ล้านดอลลาร์ขึ้นไป

ด้วยพันธกิจหลักในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ จึงใช้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นเงื่อนไขหลักในการคัดเลือก บรรจุ พัฒนา และประเมินอาจารย์ของมหาวิทยาลัย คัดเลือกนิสิตบัณฑิตศึกษา และนักวิชาการหลังปริญญาเอก (Post-Doctoral Fellows) เข้าเป็นกำลังสำคัญของมหาวิทยาลัย ผลงานวิชาการเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง มหาวิทยาลัยจะภูมิใจในความเป็นนักวิชาการและเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก (World Class University) เพราะรางวัลโนเบลจะอยู่กับมหาวิทยาลัยเหล่านี้เป็นหลัก ควบคู่ไปกับความพร้อมของคณาจารย์ นิสิตบัณฑิตศึกษา นักวิจัยหลังปริญญาเอก

มหาวิทยาลัยวิจัยจึงต้องมีความพร้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นในการวิจัย ได้แก่ ห้องสมุดที่กว้างขวางและสมบูรณ์พอ ห้องทดลองการวิจัยที่มีเครื่องมือพร้อม คอมพิวเตอร์ที่มีกำลังความพร้อมสูง และสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมด้วยพร้อมกันไป ด้วยความพร้อมเหล่านี้ มหาวิทยาลัยวิจัยจึงเป็นมหาวิทยาลัยที่มีสภาพเป็นนานาชาติ เพราะจะดึงดูดนักศึกษา นักวิชาการนานาชาติจำนวนมากเข้ามาในมหาวิทยาลัย ความพร้อมในการเป็นนานาชาติจึงจำเป็น อันจะมีผลต่อสังคมของมหาวิทยาลัย และรอบข้างมหาวิทยาลัย ทั้งผลในการพัฒนาเติบโต และผลในทางสร้างสรรค์สังคมสิ่งแวดล้อมพร้อมกัน (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน และคณะ, 2550)

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเภท Doctoral/Research Universities-Extensive และเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอันดับ 1 ของอเมริกา (วชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์, 2543: 9) และเป็นอันดับ 1 ของโลก (THES-QS, 2004-2007; ARWU-SJTU, 2003-2007) วันสถาปนามหาวิทยาลัยตรงกับวันที่ 8 กันยายน ค.ศ.1316

- คติพจน์ Veritas หรือ truth ซึ่งหมายถึง ความจริง
- เงินทุนคงยอดเงินต้น (endowment fund) 34.9 บิลเลียนดอลลาร์ (2008) เพิ่มจากปี ค.ศ. 2007 ร้อยละ 20.76 (Endowment ปี ค.ศ. 2007 เท่ากับ 28.9 บิลเลียนดอลลาร์) (Insidehighered.com, 2007 - 2008)
- ที่ตั้ง Cambridge Massachusetts, สหรัฐอเมริกา เป็นมหาวิทยาลัยอยู่ในเมืองบนเนื้อที่ 380 เอเคอร์ กำลังขยายเป็นอาณาบริเวณสีเขียวที่ชุมชน Allston บนเนื้อที่ประมาณ 200 เอเคอร์ มีการวางแผนพัฒนาในระยะ 20 ปี และ 50 ปี โดยขยายฐานทางวิชาการเป็นสหสาขาวิชา (interdisciplinary campus)

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยวิจัยหลายแห่งได้ปรับโครงสร้างกันมาก ทั้งยุบรวม ตั้งใหม่กันอย่างกว้างขวาง โดยมีเป้าหมายทั้งเพื่อความเหมาะสม เพื่อการแข่งขัน เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อสหวิทยาการ รวมทั้งเพื่อการบริหารประสิทธิภาพ และการบริหารการเงินด้วยความพร้อมกันที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ มหาวิทยาลัยในสหรัฐกำลังประสบปัญหาเรื่องการเงินอย่างมาก รัฐบาลตัดงบประมาณมหาวิทยาลัย แล้วให้ไปเก็บจากนักศึกษา เพราะมองว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีเงิน มหาวิทยาลัยจึงมีโครงการหารายได้อย่างกว้างขวาง ทั้งเพิ่มค่าเล่าเรียน แสวงหาหลักสูตรต่างประเทศ ใช้ประโยชน์จากสถานที่ของมหาวิทยาลัย คิดโครงการบริการวิชาการระดมเงินบริจาค การดำเนินการโดยสรุป จึงเป็นดังนี้

1. ปรับระบบโครงสร้างให้กระชับ มีประสิทธิภาพ และความคล่องตัว
2. ปรับระบบการเงินโดยเน้นการแสวงหารายได้ในทุกรูปแบบ
3. จัดระบบบริหารให้คณาจารย์ได้มีบทบาทในกิจการของมหาวิทยาลัยมากขึ้น
4. ประเมินคุณค่า คุณภาพของงานวิจัยเข้มข้นขึ้น
5. ปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีครั้งใหญ่
6. ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่ นักการศึกษา ได้รับรู้ปรัชญาพร้อมเป้าหมายและอุดมคติของมหาวิทยาลัยด้วยการสัมมนากรรมการสภามหาวิทยาลัย
7. พัฒนาระบบให้อาจารย์มีบทบาทในกิจการของมหาวิทยาลัย นอกจากงานวิชาการ

นอกจากนี้ ยังมี การตรวจประเมินคุณค่าและคุณภาพของการวิจัยกันอย่างเข้มข้นจริงจังของแต่ละสาขาวิชามากขึ้นในส่วนของ การเรียนการสอน โดยเฉพาะระดับปริญญาตรี มีการปรับปรุงหลักสูตรกันอย่างกว้างขวางในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อ เช่น เบิร์กลีย์ มิชิแกน สแตนฟอร์ด ต่างปรับปรุง การศึกษาขึ้นปริญญาตรีกันอย่างกว้างขวาง โดยเน้นให้ การเรียนการสอนระดับปริญญาตรีเชื่อมโยงกับการวิจัย ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เติบโตถึงขีดสุดของแต่ละคน

1.2 ประเทศออสเตรเลีย

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา นโยบายของรัฐบาลออสเตรเลียทางด้านการศึกษาดูได้เน้นสองเรื่อง คือ ความเป็นสากล และการส่งเสริมการวิจัยในมหาวิทยาลัยเพื่อให้ประเทศออสเตรเลียเป็นผู้นำทางการศึกษา โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย รัฐบาลได้ใช้แผนกลยุทธ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการอุดมศึกษาให้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในด้านความเป็นสากล (Internationalization) มีหน่วยงานของรัฐบาล ได้แก่ AEI (Australian Education International) ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษาและการฝึกอบรมสู่ความเป็นสากล ทำหน้าที่เผยแพร่การศึกษาของประเทศออสเตรเลียไปยังประเทศต่างๆทุกภูมิภาคทั่วโลก

โครงสร้างองค์กรและการบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบดูแลการบริหารงานวิจัย ทุนวิจัยทั้งหมดของโครงการวิจัยและของนักศึกษาวิจัยจัดทำแผนการจัดการงานวิจัยและการผลิตนักวิจัย โดยใช้ชื่อต่าง ๆ กันเช่น Research Services Office, Office of Research and Higher Degrees, Office of Research and Development, Research and Innovation มีหน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Legal Services Office ซึ่งรับผิดชอบเรื่องทำสัญญาข้อตกลงเกี่ยวกับงานวิจัย รวมทั้งสิทธิบัตร มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีความร่วมมือกับศูนย์วิจัยเฉพาะทางระดับชาติ ระดับรัฐตามศักยภาพ ความพร้อมและความสนใจของมหาวิทยาลัย เช่น ที่ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) มีศูนย์วิจัยเฉพาะทางเรื่อง Oil and Gas Engineering, Intelligent Information Processing Systems มหาวิทยาลัย Murdoch มีศูนย์วิจัย Renewable Energy และ Hydrometallurgy ศูนย์วิจัยจะมีรูปแบบการบริหาร 3 แบบ คือ แบบบริษัท แบบกึ่งบริษัท และแบบหน่วยงานของมหาวิทยาลัย การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ส่วนใหญ่แต่ละภาคิชาได้รับผิดชอบ โดยประสานงานกับสำนักงานบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย แต่ที่มหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) ได้จัดตั้ง Graduate School ขึ้น ทำหน้าที่เหมือนบัณฑิตวิทยาลัยในการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพของการบริการการศึกษาระดับ

บัณฑิตศึกษา นอกจากนั้น ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ได้ออกคู่มือกำกับมาตรฐานการดำเนินงานเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คือ Codes of Practice for Maintaining and Monitoring Quality and Standards in Higher Degrees การพัฒนาการวิจัยของมหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) ซึ่งเริ่มต้นจากการเป็นวิทยาลัยการศึกษามาก่อน มีแผนเร่งพัฒนาความสามารถในการวิจัยของบุคลากรให้มากขึ้น จึงกำหนดนโยบายสนับสนุนการขอจัดตั้งหน่วยวิจัย ศูนย์วิจัย และสถาบันวิจัยขึ้นในมหาวิทยาลัย เพื่อกระตุ้นการรวมกลุ่มผู้ที่สนใจเรื่องเฉพาะทางให้ทำงานร่วมกัน ได้แก่ (เรื่องชัย ทรัพย์นิรันดร์, 2553, อ้างใน http://www.news.rmutt.ac.th/?attachment_id=3084)

1) ระดับหน่วยวิจัย/กลุ่มวิจัย เป็นหน่วยงานระดับกลุ่มคณะสามารถดำเนินการได้โดยคณบดีบริหารกลุ่มงบประมาณมาจากกลุ่มคณะ

2) ระดับศูนย์วิจัย/สถาบันวิจัย เป็นหน่วยงานที่ขอจัดตั้งในระดับมหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยมีนโยบายให้จัดตั้งตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยกำหนด การกระตุ้นให้เกิดกลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัย และสถาบันวิจัยก็เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัย เป็นจุดส่งเสริมงานวิจัยให้เด่นชัดขึ้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา และการยอมรับในระดับชาติ

3) สำนักงานบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่รวบรวมรายชื่อกลุ่ม ศูนย์วิจัยของมหาวิทยาลัยทั้งหมด จะต้องมีการประเมินผลงานความก้าวหน้าของงานวิจัยของทุกกลุ่ม/ศูนย์/สถาบัน ถ้าไม่มีผลงานความก้าวหน้า มหาวิทยาลัยอาจสั่งให้ยุบได้ การประเมินผลงานจะทำเป็นระยะๆ และติดตามว่าแต่ละกลุ่ม/ศูนย์วิจัย ได้มีการพัฒนาหาแหล่งทุนภายนอก มีความร่วมมือกับสถาบันภายนอกมากน้อยเพียงใด งานวิจัยที่ทำจะต้องสอดคล้องและตอบสนองความต้องการของวิชาการ สังคม เศรษฐกิจเป็นหลัก มหาวิทยาลัยจะมีคู่มือการขอจัดตั้งการดำเนินงาน การของบประมาณ การตรวจสอบ การรายงานให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) ถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยหนึ่งที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และเป็นที่ยู้งักกันในเรื่องหลักสูตรและรายวิชาที่มีเนื้อหาทันสมัย งานวิจัยในบางสาขา และความคิดสร้างสรรค์ ECU เริ่มต้นเป็นวิทยาลัยการศึกษาที่มีชื่อเสียงของรัฐออสเตรเลียตะวันตก ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษาเป็นอันดับสองของรัฐตะวันตกทั้งที่เรียนที่มหาวิทยาลัยและเรียนทางไกล มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ สาขาวิชาที่มีความเข้มแข็งคือ การศึกษาพยาบาล ศิลปะการแสดง การเงินภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจ คอมพิวเตอร์ และการสื่อสารและใน

แผน 5 ปี มหาวิทยาลัยจะเพิ่มการสร้างความเข้มแข็งในสาขาเหล่านี้ การจัดการศึกษาเน้นคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีงานทำอยู่แล้ว และผู้ที่หางานในวิชาชีพบริการ เพื่อบรรลุพันธกิจดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะดำเนินการต่อไปนี้ (เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์, 2553)

1. จัดการเรียนการสอนเน้นคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาและการสอนสมัยใหม่
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในบางสาขาโดยกระบวนการวิจัยและวิชาการ
3. ส่งเสริมการเข้าถึงการอุดมศึกษา
4. สร้างบัณฑิตที่มีปัญญา ความเข้าใจ และทักษะเพื่อพัฒนาสังคม
5. สร้างความเข้มแข็ง และส่งเสริมคุณภาพชีวิตทั้งด้านสติปัญญา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ของประชาชนในเขตพื้นที่ ระดับรัฐระดับชาติ และสังคมนานาชาติที่มหาวิทยาลัยมีส่วนเกี่ยวข้อง

ในปี ค.ศ.1998 (พ.ศ.2541) มหาวิทยาลัยเริ่มใช้แผนกลยุทธ์ 5 ปี (ค.ศ.1998 – 2002 หรือ พ.ศ.2541-2545) เป็นครั้งแรก โดยกำหนดเป้าหมายที่จะเป็นสถาบันมีความร่วมมือที่หลากหลายกับภาคอุตสาหกรรม และสถาบันการศึกษาอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ ประชุมกำหนดจุดยืนของสถาบันร่วมกัน นำแผนไปปฏิบัติทั้งการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นเพื่อดำเนินงานตามเป้าหมาย การประชุมนี้ทำให้ได้วิสัยทัศน์ร่วมกัน และสามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง เป็นการเพิ่มทักษะการบริหารของผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางและการมีส่วนร่วมในอนาคตของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย นอกจากจะกำหนดใช้แผน 5 ปีแล้ว ยังจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีอีกด้วย มีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ โดยกำหนดหลักการพื้นฐานของบริการวิชาชีพและธุรกิจ ดังนี้

1. ระบุขอบเขตเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเปรียบเทียบของ Best Practice เพื่อเป็นตัววัด
2. ปรับการบริหารบุคคลากร เงิน ให้สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เข้มแข็งในยุทธศาสตร์วิจัย
3. ขยายความสัมพันธ์กับภาคอุตสาหกรรมธุรกิจสมาคมวิชาชีพ สถาบันการศึกษาอื่นๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. สร้างความเข้มแข็งโครงการนักเรียนนานาชาติและสร้างหลักสูตรให้มีความเป็นสากล
5. มีความมุ่งมั่นบริการที่ดีต่อนักศึกษา และต่อบุคลากร
6. ขยายโอกาสการเข้าถึงการอุดมศึกษา และสร้างความเข้มแข็งทางการวิจัย
7. สร้างภาพของสถาบันให้เป็นสถาบันคุณภาพ การมีงานทำในภาคธุรกิจและวิชาชีพ

8. มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจและความรับผิดชอบแบบใหม่ บริหารแบบเป็นทีม มีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกันเปลี่ยนแปลงการดำเนินการของคณะวิชา
9. ปรับปรุงการใช้ทรัพยากรให้สอดคล้องกับจุดแข็งของมหาวิทยาลัย สร้างหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของผู้เรียน ยุบรายวิชาที่ซ้ำซ้อน
10. ยุบรวมคณะ เป็นการศึกษาเฉพาะทาง รวมรายวิชาที่เป็นที่ต้องการของผู้เรียนเข้าไว้ด้วยกัน ทำให้มีความยืดหยุ่นในการจัดงบประมาณ ลดต้นทุนการบริหาร เข้าถึงตลาดงานมากขึ้น
11. ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ คณะกรรมการวิชาการ ประกอบด้วย คณะกรรมการหลักสูตร และการเรียนการสอน คณะกรรมการวิจัยและบัณฑิตศึกษา คณะกรรมการบริการวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของรัฐออสเตรเลียตะวันตก ที่เมืองเพิร์ธ ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ.1911 (พ.ศ.2454) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการวิจัยมาก ด้วยคำขวัญ “ผลิตบัณฑิตคุณภาพ เชี่ยวชาญด้านวิจัย” ทำการวิจัยโดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและคณาจารย์มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) เน้นผลงานจากการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพ สนับสนุนเงินอุดหนุนการวิจัยให้กับคณะสาขาวิชาต่างๆ โดยพิจารณาผลการดำเนินงานวิจัยของคณะเป็น ได้แก่ ความสามารถในการหาโครงการวิจัยและเงินทุนวิจัยเข้ามหาวิทยาลัย ผลสำเร็จของงานวิจัย การกำหนดทิศทางการวิจัยมาจากคณาจารย์และทีมงานโดยพิจารณาว่า อนาคตในสาขาวิชาของแต่ละสาขาคืออะไร จะพัฒนาภาควิชา/คณะอย่างไร ศูนย์วิจัยมีความสำคัญเพราะเป็นหน่วยงานที่มีการพัฒนาการดำเนินการวิจัยที่สมบูรณ์ มีความก้าวหน้า บทบาทของมหาวิทยาลัยต่อการสนับสนุนงานวิจัยมีความชัดเจน ดังนี้

- 1) ให้บุคลากรที่มีความสามารถตรงตามลักษณะงานวิจัยเข้าร่วมโครงการโดยใช้เวลา 50% หัวหน้าภาค คณบดี ต้องสนับสนุนให้ความร่วมมือโดยให้เวลาบุคลากร 50%
- 2) คณะให้ทุนสมทบการวิจัย 50 % และอีก 50 % มาจากส่วนกลาง
- 3) มหาวิทยาลัย WA มีเจ้าหน้าที่พัฒนาธุรกิจ (Business Development Office) เจ้าหน้าที่กฎหมาย ทำหน้าที่บริหารจัดการเรื่องโอกาสทางธุรกิจ การทำสัญญา และผลประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาลิขสิทธิ์ของเอกสาร (Text) เป็นของนักวิจัย การแบ่งรายได้จากงานวิจัยจะแบ่งครึ่ง ระหว่างมหาวิทยาลัย (50%) และนักวิจัย (50%)

ในส่วนของมหาวิทยาลัยนั้น จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนเท่าๆ กัน คือส่วนกลาง คณะ และ ภาควิชา สำหรับงานวิจัยของนักศึกษา สิทธิประโยชน์เป็นของนักศึกษา

โดยสรุป มหาวิทยาลัยออสเตรเลียเน้นพันธกิจหลัก คือ การสร้าง การจรรโลง และการ ถ่ายทอดความรู้ ได้แก่ การสอน การวิจัย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การสนับสนุนชุมชน การ ให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องต่างๆ ที่มีความสำคัญระดับชาติ และนานาชาติระบบมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐบาลอยู่ภายใต้ระบบของมหาวิทยาลัยตนเอง มีอิสระและมีความหลากหลาย แต่ละสถาบันมีอิสระที่จะกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ วิธีการสอนและการวิจัยองค์ประกอบของ นักศึกษาและสาขาวิชาที่เปิดสอน

1.3 ประเทศญี่ปุ่น

มหาวิทยาลัยนาโงย่า ก่อตั้งอย่างเป็นทางการ ในปี ค.ศ.1947 (พ.ศ.2490) ผลจากการ ปฏิรูปการศึกษา ในปี ค.ศ.1993 (พ.ศ.2536) ทำให้มหาวิทยาลัยนาโงย่า ต้องเปิดสาขาอื่นเพิ่มขึ้น นอกจากสาขาการแพทย์ ได้แก่ การศึกษา กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์การเกษตร รวมทั้ง การเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ในปี ค.ศ. 2004 (พ.ศ.2547) มหาวิทยาลัยนาโงย่าได้กลายเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติขนาดใหญ่แบบครบวงจร ที่มีโครงสร้าง การบริหารที่เน้นการวิจัยสู่สังคมที่กว้างขึ้น โดยการจัดตั้งสถาบันเพื่อการวิจัยขั้นสูง เพื่อส่งเสริม การพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยนาโงย่า มีพันธกิจหลัก 3 ประการ คือ 1) สื่อสารความ เป็นเลิศในการวิจัยให้แก่สมาชิกของมหาวิทยาลัย 2) สนับสนุนการวิจัยร่วมระหว่างประเทศกับ สถาบันที่สนับสนุนการปรับปรุงคุณภาพงานวิจัยของมหาวิทยาลัย 3) สนับสนุนการสร้างผู้นำ และให้ความเป็นอิสระทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ สถาบันยังทำหน้าที่ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัย ตลอดจน รายงานผลความก้าวหน้าด้านการ วิจัยโครงการสร้างความเป็นผู้นำระดับมหาวิทยาลัย ติดตามความก้าวหน้าโครงการร่วมมือกับ หน่วยงานภายนอก การสร้างความสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกับสถาบันอื่น ๆ ดังตัวอย่างโครงการวิจัยที่ มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ในปีการศึกษา 2551 ดังนี้

โครงการวิจัย (จำแนกตามสาขาการวิจัย)	จำนวน	สัดส่วน
วิทยาศาสตร์สุขภาพ (Life Science)	134	24.81%
เทคโนโลยีและการสื่อสาร (Information-Communication)	44	8.15%
สิ่งแวดล้อม (Environment)	55	10.20%
นาโนเทคโนโลยี/วัสดุศาสตร์ (Nanotechnology /Material)	141	26.11%
พลังงาน (Energy)	30	5.56%
เทคโนโลยีการผลิต (Manufacturing Technology)	113	20.93%
โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	11	2.04%
โครงการพิเศษ (Frontier)	12	2.22%
รวม	540	100.00%

<http://www.nagoya-u.ac.jp/en/about-nu/history-data/figure/> (2552)

มหาวิทยาลัยโตเกียว เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่น ก่อตั้งขึ้นในปี 1877 เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของมหาวิทยาลัยโตเกียวเปิดสอนหลักสูตรในสาขาวิชาหลักวิชาการทั้งหมดทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาและดำเนินการวิจัยของความรู้ทั้งหมดของกิจกรรมทางวิชาการ มหาวิทยาลัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการมากมายหลากหลายชนิดที่ช่วยให้โอกาสในการพัฒนาทั้งทางปัญญาและการได้มาซึ่งความรู้และทักษะวิชาชีพ มหาวิทยาลัยโตเกียวมีนักศึกษา ลงทะเบียนเรียนประมาณ 29,000 คน (ปี 2009) มีนักศึกษาต่างชาติได้กว่า 3,500 คน (ปี 2008) มีนักวิจัยต่างประเทศมาประจำที่มหาวิทยาลัยทุกปี และมีนักวิชาการเข้าเยี่ยมชมมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ มหาวิทยาลัยโตเกียวเป็นที่รู้จักกันเพื่อความเป็นเลิศของคณาจารย์และนักศึกษา ด้านวิชาการและงานวิจัย มีศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทาง อาทิ สถาบันวิทยาการเวชศาสตร์สถาบันวิจัยแผ่นดินไหว สถาบันวัฒนธรรมตะวันออก สถาบันสังคมศาสตร์ สถาบันศึกษาสารสนเทศและการสื่อสารสังคม สถาบันวิทยาการอุตสาหกรรม สถาบันภูมิประวัติศาสตร์ สถาบันเวชศาสตร์โมเลกุลและเซลล์ สถาบันวิจัยรังสีคอสมิก สถาบันฟิสิกส์สถานะของแข็ง สถาบันวิจัยมหาสมุทร (ที่มา: <http://www.thaigraduate.com/Japan/Tokyo>)

ประเทศญี่ปุ่นมีพัฒนาการของอุตสาหกรรมในระดับสูง มีกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างสินค้าและบริการใหม่ อย่างต่อเนื่อง คุณภาพของสินค้าและบริการ และการประกันคุณภาพกระบวนการผลิตเป็นพื้นฐานปกติที่ต้องผ่านการกลั่นกรองตามกระบวนการควบคุมภายในของบริษัท เนื่องจากการแข่งขันระหว่างผู้ผลิต และความต้องการของลูกค้าเป็นแรงผลักดันให้

อุตสาหกรรมพยายามควบคุมคุณภาพของสินค้าและบริการ พัฒนาตนเองขึ้นจนสามารถควบคุมคุณภาพกระบวนการผลิต และประยุกต์ใช้ระบบประกันคุณภาพด้านต่างๆภายในองค์กร จนที่สุดระบบอุตสาหกรรมในปัจจุบันเป็นระยะของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการที่อาศัยเทคโนโลยีใหม่ แนวคิดใหม่ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีความโดดเด่น แตกต่างจากคู่แข่งในตลาด

นอกจากนี้ รัฐบาลยังสนับสนุนทุนการศึกษาแบบให้เปล่าให้กับนักศึกษาต่างชาติที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นเลิศของประเทศ จากพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก จำนวนหลายร้อยทุน เพื่อให้เดินทางมาศึกษาหรือทำวิจัยภายในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศญี่ปุ่น ที่มีมหาวิทยาลัยหรือศูนย์วิจัยตั้งอยู่แล้ว นอกจากจะเป็นการกระจายรายได้ไปยังภูมิภาคแล้ว ยังทำให้เกิดการให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ สำหรับการวิจัยพัฒนาจากนักศึกษาที่มีความแตกต่างด้านวัฒนธรรม พื้นฐานการศึกษา และการยกระดับการยอมรับจากนานาชาติด้วย

คณาจารย์ที่จบใหม่ของประเทศญี่ปุ่น จะได้รับการประเมินเป็นผู้สำเร็จหลักสูตรการเป็นนักวิจัยขั้นต้น มีหน้าที่ดูแล ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการทำวิจัยให้กับนักศึกษาระดับชั้นต่างๆ ภายในห้องปฏิบัติการที่สังกัด ประมาณ 4-5 ปี บางรายได้รับมอบหมายให้ทำการสอน ตามคำสั่งของศาสตราจารย์ประจำห้องปฏิบัติการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์สูง ได้ผ่านการฝึกฝนการทำงานวิจัยและควบคุมวิทยานิพนธ์มาเป็นระยะเวลายาวนาน เป็นนักวิจัยมืออาชีพที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในศาสตร์สาขาอย่างแท้จริง จึงมีหน้าที่แสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐ และกำหนดทิศทางการวิจัยของนักศึกษาในห้องปฏิบัติการ มิใช่เพียงระดับนโยบายหรือในระดับผู้ควบคุมการทำงานวิจัยแต่เป็นเทคนิคระดับล่าง ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาโครงการวิจัยขนาดใหญ่ มีความซับซ้อนสูง ศาสตราจารย์ของญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะได้รับหน้าที่สอนวิชาพื้นฐานให้กับนักศึกษาปริญญาตรี ในขณะที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์จะได้รับมอบหมายให้สอนรายวิชาบัณฑิตวิทยาลัย เพราะสังคมญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับนักวิชาชีพที่มีทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะตัวสูง ทั้งในระดับช่างเทคนิค วิศวกร นักประดิษฐ์ หรือนักวิจัย และเคารพในความอาวุโสสูงมาก บุคลากรกลุ่มนี้จึงมีแนวโน้มการพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง แม้จะเกษียณอายุก็ตาม (ประมวล สุธีจรรุวัฒน, 2550)

1.4 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

การศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ส่วนใหญ่จะจัดการเรียนการสอนลักษณะของการบรรยาย (lectures) การสัมมนา (seminars) การฝึกปฏิบัติ (exercise classes) และการปฏิบัติการในห้องทดลอง (labs) สำหรับวิชาที่เป็นการบรรยายนั้น นักศึกษาจะต้องอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่บรรยายมาก่อนล่วงหน้า โดยสถานศึกษาจะแจ้งรายชื่อหนังสือที่ต้องอ่านให้ทราบตั้งแต่ต้นภาคการศึกษา ส่วนการเข้าสัมมนา ฝึกปฏิบัติหรือการทดลองนั้นจะแบ่งเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ใน รายละเอียดมากขึ้นกว่าที่ได้จากการบรรยาย และเป็นการเพิ่มพูนทักษะให้แก่ นักศึกษา โดยในการสัมมนาจะเน้นในเรื่องการสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเห็นระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเป็นอย่างมาก สำหรับการเรียนในกลุ่มย่อยนี้นักศึกษาจะต้อง ทำรายงาน (paper) และสอบข้อเขียนด้วย และถ้าเป็นสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาก็ต้องทำการทดลองในห้องปฏิบัติการ และ/หรือฝึกปฏิบัติ ด้วย ทั้งนี้ จะมีการกำหนดจำนวนชั่วโมง ที่นักศึกษาจะต้องเข้าชั้นสัมมนาหรือทำการทดลองและฝึกปฏิบัติไว้ด้วย เมื่อนักศึกษาสอบผ่านวิชาเหล่านี้แล้วก็จะได้รับ Certificate ("Schein") 1 ฉบับ ซึ่งในการศึกษาแต่ละสาขานั้น สถานศึกษาจะกำหนดจำนวน Certificate ในวิชาต่าง ๆ ที่นักศึกษาจะต้องได้รับไว้เป็นการแน่นอน และเมื่อมีคุณสมบัติครบจึงจะสามารถเข้าสอบ Vordiplom หรือ Dilom ได้ (ที่มา ข้อมูลออนไลน์ เอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (ที่มา: ข้อมูลออนไลน์ <http://www.bangkok.diplo.de/Vertretung/bangkok/th/ 2552>)

สืบเนื่องจากการทำสนธิสัญญาโบโลญญาในทวีปยุโรป ทำให้ประเทศเยอรมนี (รวมถึงประเทศอื่นๆ ในทวีปยุโรป) ต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยเป็น Bachelor และ Master ยกเว้นสาขาวิชาแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ กฎหมาย ครุศาสตร์ และศิลปกรรม โดยการเปลี่ยนแปลงนี้จะเสร็จสมบูรณ์ภายในปี 2553

ประเทศประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แบ่งสถานศึกษาออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

- 1) Universitaet หรือ มหาวิทยาลัย สามารถเปิดสอนได้ทุกสาขาวิชา
- 2) Technische Universitaet และ Technische Hochschule หรือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ปัจจุบันไม่ได้สอนเฉพาะวิชาทางสายวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ แต่เปิดสอนคณะทางสายศิลป์มากขึ้น แต่สาขาที่เด่นๆ มักจะเป็นสาขาเกี่ยวกับวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์เหมือนเดิม
- 3) Fachhochschule หรือมหาวิทยาลัยวิชาชีพ เน้นการเรียนการสอนทางภาคปฏิบัติ
- 4) Musik- und Kunsthochschule หรือ มหาวิทยาลัยสำหรับดนตรีและศิลปะ
- และ 5) สถานศึกษา

ระดับอุดมศึกษาอื่นๆ เช่น Paedagogische Hochschule หรือมหาวิทยาลัยครู, Universitaeten-Gesamthochschule ซึ่งรวม Universitaet, Paedagogische Hochschule, Fachhochschule และบางแห่งยังรวม Musik-und Kunsthochschule เข้าไว้ด้วยกัน ทำให้นักศึกษามีโอกาสเลือกสาขาวิชาและหลักสูตรจบได้อย่างหลากหลาย 6) มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง เช่น Tieraerztliche Hochschule หรือ มหาวิทยาลัยสำหรับสัตวแพทย์ ที่เมือง Hannover, Medizinische Hochschule มหาวิทยาลัยสำหรับแพทยศาสตร์ ที่เมือง Luebeck, Sporthochschule หรือ มหาวิทยาลัยทางด้านกีฬา ที่เมือง Koeln หรือเมืองโคโลญน์ เป็นต้น (สุภาวี บุญมานันท์ 2549)

มหาวิทยาลัยชตุตการ์ท เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีคำขวัญ “เทคนิค ความรู้ และการศึกษา เพื่อมนุษยชน” (Technik, Wissen und Bildung für den Menschen) ที่ยึดถือมาโดยตลอด ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1829 (พ.ศ.2372) เป็นปีที่ตรงกับจุดเริ่มต้นยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมในรัฐ Baden-Württemberg ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และได้มีการให้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยชตุตการ์ทขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “Vereinigten Real- und Gewerbeschule” โดยประกอบไปด้วย 4 คณะได้แก่ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เคมีเทคนิค วิศวกรรมเครื่องกล (แยกออกมาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์) จากนั้นมีการเพิ่มภาควิชาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ไฟฟ้า วิศวกรรมการบิน และวิศวกรรมศาสตร์ยานยนต์ เนื่องจากสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนส่วนใหญ่นั้นได้เน้นไปทางเทคนิคเพื่ออุตสาหกรรม จึงได้มีการเปลี่ยนชื่อสถาบันแห่งนี้เป็น Technische Hochschule หรือที่ย่อว่า TH ซึ่งแปลว่า “มหาวิทยาลัยด้านเทคนิค” นั่นเอง ต่อมา ในปี ค.ศ.1944 (พ.ศ.2487) สมัยสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เมืองชตุตการ์ทถูกโจมตีทางอากาศ และพังเสียหายไปประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด รวมทั้งบริเวณส่วนหนึ่งของ TH ด้วย หลังจากได้มีการบูรณะซ่อมแซมตัวสถาบันขึ้นมาใหม่ จึงได้มีการขยายอาณาเขตไปตั้งส่วนที่เป็น “แคมปัส ไฟอิงเงน” (Campus im Vaihingen Pfaffenwald) ซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางมากกว่าเดิม ตั้งแต่นั้นมา TH ก็ได้ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ต่อมา Technische Hochschule (TH) ได้มีการเปลี่ยนชื่อมาเป็น “มหาวิทยาลัยชตุตการ์ท” (Universität Stuttgart) และถูกนำมาใช้อย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1967 และได้มีการเพิ่มคณะทางสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และได้มีการเพิ่มและมีการแตกแขนงสาขาและภาควิชาอื่นๆ อีกมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตามภาควิชาที่เด่นของมหาวิทยาลัยชตุตการ์ทนั้น ก็ยังเป็นวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ที่มา: www.unistuttgart.de/studium/vvz/kvz.html, 2552)

มหาวิทยาลัยแฟรงค์เฟิร์ต ก่อตั้งในปี ค.ศ.1914 (พ.ศ. 2457) เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำใน 10 อันดับแรกของประเทศประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีอาจารย์และนักวิชาการที่ทำงานวิจัย จำนวน 2,500 คน จาก 16 หน่วยงาน ในอดีตมหาวิทยาลัยได้เป็นที่รู้จักดีในฐานะสถาบันวิจัยเพื่อสังคม มีการจัดตั้งสถาบันใหม่เช่นการสร้างสถาบันกฎหมายและการเงิน (ILF) และศูนย์การศึกษาการเงิน (CFS) และกำหนดเป้าหมายเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของเยอรมันด้านการเงินและเศรษฐกิจ เพื่อเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการเงินของสหภาพยุโรป ต่อมา มหาวิทยาลัย ได้สร้างร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมการผลิตมากขึ้น จนได้รับรางวัลโนเบลด้านฟิสิกส์เชิงทฤษฎี (รางวัลโนเบล 1967) แมกซ์เกิดฟิสิกส์ทฤษฎีและคณิตศาสตร์ (รางวัลโนเบล 1954) มีชื่อเสียงด้านวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต ปฏิสัมพันธ์อาร์เอ็นเออินแกนด์ และชีวโมเลกุลกำหนดแม่เหล็กนิวเคลียร์ ด้านการวิจัยยาเสพติด, การวิจัยด้านประสาทวิทยาศาสตร์ (neuroscience) ด้านฟิสิกส์ไอออนหนัก การวิจัยสหวิทยาการในประเทศแอฟริกา การวิจัยทางมนุษยศาสตร์ เป็นต้น การดำเนินกิจกรรมวิจัยในสาขาต่างๆ ทั้งหมด อยู่ภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยของมูลนิธิการวิจัยแห่งเยอรมัน (Deutsche Forschungsgemeinschaft)

ผลจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีความเข้มแข็งในการวิจัยระหว่างกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (Excellence Ranking 2010) มหาวิทยาลัยแฟรงค์เฟิร์ต ได้รับคะแนนที่โดดเด่นสูงและจัดอยู่ในกลุ่มความเป็นเลิศสาขาวิชาชีววิทยาและฟิสิกส์ (รายละเอียดจากข้อมูลออนไลน์ที่ : www.zeit.de/excellenceranking และ excellenceranking.eu - www.che)

โดยสรุป มหาวิทยาลัยวิจัยในต่างประเทศ จะสร้างวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการวิจัยและนวัตกรรมชัดเจน สร้างระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ มีโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) เพื่อการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรม เช่น ตั้งหน่วย/ศูนย์/สถาบันวิจัย สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยในด้านต่างๆ ซึ่งทำงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ มีหลักสูตรปริญญาเอกที่มีคุณภาพสูง และผลิตอาจารย์/นักวิจัยที่มีคุณภาพสูง มีระบบพัฒนานักวิจัยหลังปริญญาเอก ระบบพัฒนานักวิจัยและอาจารย์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่นทั่วโลก และความเชื่อมโยงกับภาคการผลิตที่แท้จริง เช่น ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงแก่ประเทศอย่างยั่งยืนบนฐานความรู้ การวิจัยและนวัตกรรม

ตอนที่ 2 แนวคิดมหาวิทยาลัยวิจัยของไทย

2.1 หลักการและแนวคิด

การวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 24(5) กำหนดให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 28 วรรค 3 กำหนดว่าหลักสูตรอุดมศึกษามีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการวิชาชีพชั้นสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม และมาตรา 30 ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกระดับการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2548) ได้ให้ความหมายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการวิจัยเป็นหลัก มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐาน และมีความเป็นเลิศในการวิจัยของสาขาที่หลากหลายเพียงพอ และมีผลงานวิจัยเป็นที่ประจักษ์

มหาวิทยาลัยวิจัย (Research University) ในที่นี้หมายถึง กลุ่มมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยที่เชื่อว่า การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวิจัยจะเพิ่มคุณภาพของการเรียนการสอน นักศึกษามีโอกาสในการเรียนรู้โดยผ่านการวิจัย และงานวิจัยแสดงถึงความก้าวหน้าและทันสมัยของสาขาวิชา มหาวิทยาลัยวิจัยมีบทบาทในการขยายขอบเขตความรู้ ทำหน้าที่บุกเบิกการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และมีนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

สถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดภารกิจด้านการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังนี้ (UNESCO, 1998; ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, 254/; จรัส สุวรรณเวลา, 2545)

1. สร้างองค์ความรู้เป็นเครื่องมือในการศึกษา สร้างคนให้แก้ปัญหา ด้วยข้อมูลและเหตุผล มีวิจารณ์ญาณและปัญญา
2. การวิจัยสามารถพัฒนาสังคมอันนำไปสู่การตัดสินใจแก้ปัญหาได้ และความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา การวิจัยประยุกต์ การวิจัยปฏิบัติการและการวิจัยพื้นฐาน
3. ทำให้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. พัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ
5. พัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนให้สามารถศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากการวิจัย
6. พัฒนากระบวนการเรียนการสอน
7. สถาบันอุดมศึกษาต้องพยายามสร้างความสามารถวิจัยภายในตัวสถาบันเอง

ภารกิจด้านการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาจะบรรลุสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ปัจจัยสนับสนุนระดับองค์กร สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจน มีเป้าหมายการวิจัยที่ชัดเจน มีระเบียบการวิจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดสรรทรัพยากร เครื่องมือเครื่องใช้ งบประมาณและทุน การจัดการอบรม ฯลฯ และบรรยากาศในสถาบัน สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการวิจัย ซึ่งเป็นปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจและ เจตคติเกี่ยวกับการวิจัย และพลังอำนาจในตัวเองที่จะทำงานวิจัย (เพทาย เย็นจิต โสมนัส, 2552)

รัฐบาลชุดปัจจุบัน (2553) มีนโยบายเร่งด่วนให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เร่งพัฒนา มหาวิทยาลัยวิจัยของประเทศสู่ระดับนานาชาติ เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการศึกษา การวิจัยพัฒนาและการฝึกอบรม/ประชุมวิชาการในระดับภูมิภาค ซึ่งนโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ที่มีแนวทางจะจัดมหาวิทยาลัยของไทยออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัยและมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา
- 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง
- 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์
- 4) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา และการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ โดยบรรจุโครงการนี้ไว้ในแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (โครงการ SP2) ช่วงปีงบประมาณ 2553-2555 โดยมีมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2552 ซึ่งการดำเนินงานจะให้ความสำคัญกับ “การเพิ่มสมรรถนะการผลิตผลงานและบุคลากรวิจัยของกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย” ให้สูงขึ้น ควบคู่กับการส่งเสริมการวิจัยในมหาวิทยาลัยทุกกลุ่มอย่างกว้างขวาง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อยกระดับมหาวิทยาลัยไทยโดยรวมให้มีศักยภาพด้านการวิจัยที่สูงขึ้น และยกระดับมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการวิจัยของประเทศสู่มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ที่มีขีดความสามารถระดับโลก (World-Class University)

2) เพื่อผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ ที่สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาภาคการผลิต (Real Sector) ทั้งภาคอุตสาหกรรมและระบบนวัตกรรมซึ่งนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีระดับนานาชาติ

3) เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา การวิจัยพัฒนา และการฝึกอบรมนานาชาติในภูมิภาค (Regional Education Hub)

เป้าหมายหลัก มีดังนี้

(1) มีมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ในประเทศไทยที่มีศักยภาพระดับโลก(world class) สามารถสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และช่วยขับเคลื่อนให้เกิดการผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพสูงและเกิดการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยของไทยเป็น 4 กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัยและบัณฑิตศึกษา จะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2) มีกลุ่มวิจัยที่ผลิตผลงานวิจัยตีพิมพ์ระดับนานาชาติที่สามารถนำผลงานไปใช้ในภาคการผลิต ช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชน และส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมทั้งด้านการส่งเสริมการส่งออกและทดแทนการนำเข้า

การดำเนินงาน

(1) พัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ จำนวน 9 แห่ง ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการวิจัยและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้แนวทางการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ Times - QS ที่พิจารณาจากผลการตีพิมพ์งานวิจัยของมหาวิทยาลัยในฐานข้อมูล Scopus โดยมีเงื่อนไขว่า กลุ่มมหาวิทยาลัยที่ได้รับคัดเลือกจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณ เป็นเวลา 3 ปี ในวงเงินรวม 9,450 ล้านบาท เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการวิจัย (Research Infrastructure) และเงินทุนวิจัย (Research Fund)

(2) ส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาโดยการให้ทุนวิจัยในลักษณะต่างๆ เพื่อพัฒนาอาจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา (Researcher Development) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยเฉพาะทางและกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นระดับปริญญาตรี และใช้งบประมาณเพื่อดำเนินงานประมาณ 2,752 ล้านบาท ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ 9 แห่ง ประกอบด้วย

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
2. มหาวิทยาลัยมหิดล
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เกณฑ์การคัดเลือกสถาบันที่เข้าร่วมโครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการจะต้องติดอยู่ใน 500 อันดับแรกของ Times Higher Education-QS ประจำปี 2008 หรือเป็นมหาวิทยาลัยที่มีผลงานวิจัยในฐานะข้อมูลระดับนานาชาติไม่ต่ำกว่า 500 เรื่องใน 5 ปีล่าสุด มีผลงานวิจัยระดับนานาชาติที่โดดเด่นอย่างน้อย 2 ใน 5 สาขาของ Times Higher Education-QS และต้องมีสัดส่วนอาจารย์จบปริญญาเอกมากกว่า 40% โดย ตั้งเป้าไว้ว่า มหาวิทยาลัยที่เข้าโครงการต้องเข้าไปอยู่ใน 500 อันดับแรกของการจัดลำดับมหาวิทยาลัยทั่วโลกโดย Times Higher Education-QS หรือหากมหาวิทยาลัยนั้นอยู่ใน 500 อันดับแรกอยู่แล้ว ก็ต้องเลื่อนขั้นอยู่ในตำแหน่งดีขึ้น มหาวิทยาลัยต้องมีศูนย์วิจัยที่ได้รับการยอมรับอย่างน้อย 3 ตัว โดยคาดว่าภายใน 3 ปี ข้างหน้า ประเทศไทยจะมีมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติที่ติดอันดับสูงขึ้นในระดับโลก (World University Rankings) ตามการจัดอันดับของ Times - QS และมีผลงานวิจัยที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชน สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งสนับสนุนการส่งออก และการทดแทนการนำเข้า ตลอดจนมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552)

2.2 คุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัย 9 แห่ง

(1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิสัยทัศน์ “จุฬาฯ เป็นเสาหลักของแผ่นดิน (Pillar of the Kingdom)”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณชนเพื่อก้าวสู่การเป็น “มหาวิทยาลัยวิจัย” ชั้นนำของประเทศ มหาวิทยาลัยมีนโยบาย

ยกระดับงานวิจัยของให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในวงวิชาการ เป็นแหล่งอ้างอิง ความรู้ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ตลอดจนการนำผลงานวิจัยของคณาจารย์และนักวิจัย ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมและพัฒนาประเทศชาติ โดยมีช่องทางการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่หลากหลาย อาทิเช่น การนำผลงานวิจัยเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย มีการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ การเผยแพร่ผลงานวิจัยทางวารสาร จดหมายข่าวเว็บไซต์ รายการทางสถานีวิทยุ จุฬาลงกรณ์ฯ สื่อสิ่งพิมพ์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ การเผยแพร่ผลงานวิจัยทางเว็บไซต์ถือเป็นช่องทางหลัก ที่แต่ละหน่วยงานใช้ในการเผยแพร่ผลงานวิจัย ซึ่งประชาคมจุฬาฯ และสาธารณชนสามารถเข้าไปสืบค้นได้ตามความสนใจ (<http://www.research.chula.ac.th.2552>)

ผลงานวิจัยจำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา	2549	2550	2551
1 จำนวนตีพิมพ์ระดับนานาชาติ	936	892	1029
2 จำนวนตีพิมพ์ต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด	0.33	0.32	0.36
3 จำนวนผลงานที่อาจารย์เป็นนักวิจัยหลัก (Corresponding Authors)	580	0587	693
4 จำนวนครั้งของการถูกอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	3.90	2.48	0.74
5 ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factors (ฐานSI)ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	1.661	1.938	1.975
6 จำนวนสิทธิบัตรที่ได้รับสิทธิแล้ว	8	5	11

ที่มา : มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552

วิจารณ์ พานิช (2548) กล่าวว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยที่นำหน้าขบวนมหาวิทยาลัยวิจัยของไทยทั้งหมดซึ่งได้ริเริ่มวางยุทธศาสตร์บูรณาการงานวิจัย และตั้งปณิธาน ดังนี้ "บุกเบิกความรู้ สมชื่อมหาวิทยาลัย สนับสนุนสังคมไทย ก้าวไกลสู่สังคมโลก" "Searching for knowledge Flourishing as a research university Serving the society Entering global area" และมีเป้าหมายบริหารจัดการงานวิจัยให้เกิดผลใน 5 ทิศทาง (<http://gotoknow.org/blog/thaikm/11004>)

1. สร้างองค์ความรู้ด้านวิชาการ
2. การวิจัยที่นำไปสู่การสร้างบัณฑิตระดับปริญญาโท - เอก
3. สร้างความรู้อันนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนาท้องถิ่น

4. เชื่อมโยงกับภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรม
5. เพื่อผลิตสินค้า/บริการรูปแบบใหม่

โดยอ้างอิงสถิติด้านวิจัย ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2548 ที่น่าสนใจดังนี้

1. ทุนวิจัยในปี่บปีงบประมาณ 2548 รวมเป็นเงิน 1,458 ล้านบาท เป็นเงินของจุฬาฯ เอง 30 ล้านบาท (2%) สัดส่วนระหว่างทุนวิจัยภายในกับทุนวิจัยภายนอก เปลี่ยนจาก 1:19 เป็น 1:48 ในปี 2548
2. จำนวน International Publication เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ในช่วง 5 ปีหลังของปี 2548 เพิ่มขึ้น จำนวน 787 เรื่อง
3. จำนวนนักวิจัยที่ได้รับรางวัลระดับนานาชาติและระดับประเทศ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ได้รับรางวัลนานาชาติ 7 คน ได้รับรางวัลระดับชาติ 16 คน ระดับสถาบัน 52 คน มีนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ จำนวน 6 คน
4. จำนวนนักศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านการวิจัย ระดับนานาชาติ 4 คน ระดับชาติ 4 คน และระดับสถาบัน 6 คน
5. จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่จากงานวิจัย ได้แก่ Small - Lab Kit , Corecell Technology Co.,Ltd, Nanosilver Textile วัสดุเคลือบหลุมร่องฟัน ระบบการทำฟาร์มเลี้ยงหอยเป่าฮือ วัสดุทนไฟ ชุดตรวจสอทยาต้านจุลชีพตกค้างในน้ำนมโคและเนื้อสัตว์ ชุดวัดค่าความเข้มข้นของก๊าซแอมโมเนีย ระบบพยากรณ์คลื่นลม CU Gibb/CU Tracd – E ผลิตภัณฑ์ฆ่าหอยเชอรี่ เครื่องหมายการค้า CU Product & Services, ผลิตภัณฑ์จามจรี
6. จำนวนทรัพย์สินทางปัญญา รวมการได้รับ 2 สิทธิบัตร, 2 อนุสิทธิบัตร และอยู่ระหว่างจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร 7 รายการ และการจด technology licensing 4 รายการ
7. ศูนย์บ่มเพาะเทคโนโลยีร่วมทุนกับภายนอก จำนวน 3 ศูนย์ ได้แก่ Flexible semi – conductor Steel processing สมุนไพรไทยรักษาโรคแผลในกระเพาะอาหาร
8. ผลงานอื่นๆ ได้แก่ จำนวนผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด 10 รายการ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า 1 รายการ กำลังดำเนินการจดทะเบียนอีก 1 รายการ และจำนวนการจัดตั้ง holding company จำนวน 1 บริษัท

ยุทธศาสตร์การบูรณาการงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์ต่อกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย ดังนี้

1. นูรณาการกับความสัมพันธ์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และงานบริการสังคม
2. นูรณาการกับภารกิจชั้นนำสังคม
3. นูรณาการกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบัณฑิตศึกษา
4. นูรณาการกับทิศทางการยกระดับการแข่งขันของประเทศ โดยรัฐบาล
5. นูรณาการกับกระแสโลกาภิวัตน์ และกระแสท้องถิ่นนิยม
6. นูรณาการกับทิศทางการสนับสนุนการวิจัยของแหล่งทุน
7. นูรณาการกับแผนพัฒนาเฉพาะด้านอีก 7 แผน ได้แก่
 - (1) แผนการปฏิรูปกลุ่มวิจัยและระบบการบริหารจัดการงานวิจัย
 - (2) แผนการจัดการสารเคมีของเสียอันตรายในมหาวิทยาลัย
 - (3) แผนการเลี้ยงและใช้สัตว์ทดลอง
 - (4) แผนการวิจัยสู่อุตสาหกรรมและการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
 - (5) แผนการวิจัยต่อวงการอุตสาหกรรมและธุรกิจ
 - (6) แผนจัดตั้งอุทยานวิจัยจุฬา
 - (7) แผนการสนับสนุนการจัดทำคลังปัญญาจุฬาเพื่อประเทศไทย

(2) มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดล มีนโยบายชัดเจนที่จะสร้างความเป็นเลิศด้านการวิจัย กำหนดปณิธาน เป็น "ปัญญาของแผ่นดิน" มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก มีนโยบายส่งเสริมการวิจัย เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการในสาขาต่างๆ ดังนี้

วิสัยทัศน์ "มหาวิทยาลัยมหิดลมุ่งมั่นที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก"

พันธกิจ

สร้างความเป็นเลิศทางด้านสุขภาพ ศาสตร์ ศิลป์ และนวัตกรรมบนพื้นฐานของคุณธรรม เพื่อสังคมไทยและประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ

ยุทธศาสตร์

1. สร้างความเป็นเลิศในการวิจัย (Research Excellence)
2. สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ (Teaching and Learning Excellence)

3. สร้างความเป็นเลิศในการบริการสุขภาพและบริการวิชาการ (Health Care and Services Excellence)

4. สร้างความเป็นสากล (Internationalization)

สาขาวิชาที่มีความเข้มแข็งและเชี่ยวชาญ

- วิทยาศาสตร์การแพทย์ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ
- วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

พันธกิจด้านวิจัย

1. ส่งเสริมการสรรหา สร้างและรักษานักวิจัยที่มีคุณภาพสูง ให้มีการพัฒนาศักยภาพและทักษะในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และให้เกิดการพัฒนาผลผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพในวงวิชาการ

2. ส่งเสริมการสร้างสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกและทรัพยากรต่างๆ รวมถึงการสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนงานวิจัยคุณภาพในทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหิดล

3. สนับสนุนให้เกิดงานวิจัยแบบบูรณาการ โดยสร้างที่มนักวิจัยและกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดโครงการวิจัยร่วมระหว่างคณะ/สถาบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันอย่างสูงสุด

4. สนับสนุนการวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายการวิจัยของชาติ และความต้องการของแหล่งทุน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน หรืออุตสาหกรรม โดยยึดมั่นในหลักการ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีอิสระทางวิชาการ

5. ส่งเสริมการสร้างระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา และกระตุ้นให้เกิดงานวิจัย เพื่อสร้างนวัตกรรมและนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

6. ให้การสนับสนุนทุนวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามยุทธศาสตร์ในการพัฒนาความก้าวหน้าทางด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย

7. พัฒนาระบบการสื่อสารและการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานและนวัตกรรมการวิจัยสู่สาธารณชน ให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์

มหาวิทยาลัยกำหนดทิศทางการวิจัยเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ อย่างสอดคล้องกับทิศทางและแผนงานวิจัยระดับชาติ ดังนี้

1. การพัฒนานักวิจัยโดยการส่งเสริมการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่และนักวิจัยรุ่นกลางให้ม้งานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

2. ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยในเชิงสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยประยุกต์ เน้นการพึ่งพาตนเอง การเพิ่มผลผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มและการวิจัยเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาไทย
4. ส่งเสริมและพัฒนาผลงานวิจัยที่มุ่งเป้าหมาย ในลักษณะสหวิทยาการและการวิจัยครบวงจรที่มีผลตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศ

ผลงานวิจัยจำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา	2549	2550	2551
1. จำนวนตีพิมพ์ระดับนานาชาติ	1233	1370	1457
2. จำนวนตีพิมพ์ต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด	0.40	0.44	0.47
3. จำนวนครั้งของการถูกอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	5.33	4.45	2.39
4. จำนวนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรที่ได้รับสิทธิแล้ว			
- สิทธิบัตร	2	2	2
- อนุสิทธิบัตร	11	22	10

ที่มา : รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยมหิดล ปี พ.ศ.2549 - 2551

วิจารณ์ พานิช (2550) กล่าวถึงมหาวิทยาลัยมหิดลว่า เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของประเทศไทย ได้กำหนดพันธกิจสำคัญ ข้อหนึ่งคือ "ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดผลงานวิจัยระดับสากล เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการประยุกต์" โดยมีลงทุนค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ 2547 เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน 4,808.6 ล้านบาท เงินรายได้ 8,845.0 ล้านบาท รวม 13,653.6 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นเงินวิจัย 740.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.4 (ที่มา: รายงานประจำปี 2547 และการประชุมสภามหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2548) ได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับที่ 1 ในด้านการวิจัย และด้านการเรียนการสอน โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในปี พ.ศ. 2548 ต่อมาในปี พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยมหิดลได้รับการจัดอันดับโดย QS Asian University Rankings ให้เป็นมหาวิทยาลัยไทยอันดับต้น เป็น 1 ใน 2 มหาวิทยาลัยไทย ที่ได้รับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก โดย THES-QS 2008

(3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิสัยทัศน์ “มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำตามมาตรฐานสากล ที่มุ่งเน้นการวิจัย มีการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและคุณภาพมีการบริหารจัดการที่ดีตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน”

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีนโยบายที่จะยกระดับให้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายให้มีผลงานวิจัยซึ่งเป็นที่ยอมรับในทวีปเอเชียเทียบเท่ามหาวิทยาลัยอื่น เช่น สิงคโปร์ เกาหลี ไต้หวัน จึงมุ่งมั่นในพันธกิจของการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ที่จะสรรค์สร้างองค์ความรู้เพื่อบรรเทาปัญหา และพัฒนาความเจริญให้แก่สังคม พร้อมทั้งจะนำองค์ความรู้เหล่านั้นกลับมาพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร เพื่อสร้างบัณฑิตที่เป็นคนดี และคนเก่ง มีความเสียสละ รับผิดชอบในหน้าที่การงานและสังคม เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

ดาวรุ่ง กังวานพงศ์ (2550) ประกาศว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการจะมุ่งเน้นการทำวิจัย และการมีคุณภาพของผลงานการวิจัย ตลอดจนความเป็นเลิศด้านวิชาการ สามารถที่จะพึ่งตนเองได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญทางด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นทางการวิจัย พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการวิจัยของคณาจารย์ และนักวิจัยในระดับต่างๆ ทั้งในด้านพื้นฐาน การประยุกต์ผลงานวิจัย ตลอดจนการพัฒนา และบูรณาการผลงานวิจัย โดยมุ่งเน้นการสร้างงานวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางวิจัยของชาติ สร้างโครงการที่เชื่อมโยงระหว่างสาขาที่เกี่ยวข้องและมีการวิจัยที่ต่อเนื่อง แนวความคิดในการกำหนดทิศทางของกลุ่มวิจัยในมหาวิทยาลัยมีดังนี้

1. ทำการสำรวจความเชี่ยวชาญและทิศทางการวิจัยของนักวิจัยที่เป็นแกนนำ พร้อมทั้งกำหนดแผนที่เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย กำหนดแผนกลยุทธ์ และการประเมินผลผลงานวิจัย เพื่อนำไปพัฒนาต่อไป
2. ผลักดันให้อาจารย์และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมีการทำวิจัยให้มากขึ้น
3. สร้างกลุ่มวิจัยที่ทางมหาวิทยาลัยถนัดโดยการดึงเอานักวิชาการที่มีผลงานเป็นที่รู้จัก และได้รับการยอมรับในสายงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และนักวิจัยรุ่นใหม่ ๆ ที่มีผลงานให้มา

รวมกัน เพื่อเสนอแนะผลงานวิจัยในภาพรวม ผลักดันผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้มีความ
เทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยชั้นนำในเอเชีย

ผลงานวิจัยจำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา	2549	2550	2551
1 จำนวนตีพิมพ์ระดับนานาชาติ	500	525	537
2 จำนวนตีพิมพ์ต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด	0.23	0.25	0.26
3 จำนวนผลงานที่อาจารย์เป็นนักวิจัยหลัก (Corresponding Authors)	283	337	307
4 จำนวนครั้งของการถูกอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	3.76	2.96	0.72
5 ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factors (ฐานISI) ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	0.77	1.09	0.88
6 จำนวนสิทธิบัตรที่ได้รับสิทธิแล้ว			
- ในประเทศ	2	2	1
- ต่างประเทศ	-	-	2

ที่มา : มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552

(4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิสัยทัศน์ "มหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของโลกด้านการเกษตร อาหาร เทคโนโลยี และ
นวัตกรรม" โดย "สถาบันวิทยากรชั้นสูงแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์"

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมโครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ มีนโยบายผลักดันให้
เกิดการผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และผลงานวิจัย และพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพให้
มีจำนวนเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยจัดหาทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
เพื่อปฏิบัติงานร่วมกันผลักดันให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย และจัดตั้งศูนย์วิทยากรชั้นสูงภายใต้
สถาบันวิทยากรชั้นสูงแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นหน่วยงานดำเนินงาน มหาวิทยาลัยได้
เร่งสนับสนุนอัตรากำลังระดับสูง พร้อมทั้งงบประมาณการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อเร่งผลักดันให้
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก้าวสู่มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก

สถาบันวิทยากรชั้นสูงแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย

1. ศูนย์วิทยากรชั้นสูงด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
2. ศูนย์วิทยากรชั้นสูงเพื่อเกษตรและอาหาร

3. ศูนย์วิทยาการขั้นสูงด้านทรัพยากรธรรมชาติเขตร้อน
4. ศูนย์วิทยาการขั้นสูงด้านนาโนเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรมเคมี อาหารและการเกษตร
การดำเนินงาน เป็นไปตามอัตลักษณ์และความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัย ดังนี้
 1. มีกลไกบริหารเป็นการเฉพาะและมีความอิสระ โดยส่งเสริมการสร้างสถานะการมีส่วนร่วมระหว่างนักวิจัยและภาคการผลิต (Real Sector) ในการพัฒนาโครงการวิจัยต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนในเป้าหมาย จุดประสงค์ ผลผลิต และผลลัพธ์
 2. จัดสรรทรัพยากรในการวิจัยให้กับกลุ่มนักวิจัยที่พร้อมดำเนินวิจัยในแนวสหสาขาวิชา (Cross Disciplinary) เพื่อนำไปสู่การได้มาซึ่งองค์รวมแห่งความรู้
 3. บูรณาการการวิจัยของแต่ละหน่วยวิจัย ด้วยระบบบัณฑิตผู้ช่วยวิจัยตามรูปแบบมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และทักษะของนักวิจัยรุ่นใหม่ และเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยแก่นักวิจัยรุ่นใหม่ อันเป็นการสร้างบุคลากรในการวิจัยให้ได้คุณภาพและมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของประเทศอย่างรวดเร็ว
 4. ทำการสื่อสารระหว่างนักวิจัยกับประชาคมวิชาการ การจัดประชุมวิชาการ ฝึกอบรม การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับหัวข้อ ขอบเขต และเป้าหมายของการวิจัย
 5. ใช้กลไกธรรมาภิบาล ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ทั้งด้านคุณภาพทางวิชาการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และความโปร่งใส

(5) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิสัยทัศน์ "มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน โดยเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยแห่งการวิจัย มหาวิทยาลัยแห่งคุณภาพ มหาวิทยาลัยแห่งการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารจัดการที่ดี"

มหาวิทยาลัย ได้กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เพื่อบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา 45 ปี โดยเฉพาะด้านการวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในช่วงที่ผ่านมาจะมีหลายปัจจัย ประการที่สำคัญคือการจัดตั้งกองทุนวิจัย 40 ปี จัดตั้งศูนย์วิจัยเฉพาะทางขึ้นในปี พ.ศ. 2545 จนเป็น 24 ศูนย์วิจัย และมีการจัดตั้งกลุ่มวิจัยเฉพาะทางครอบคลุมภารกิจ ทั้ง 3 สาขาวิชาประกอบด้วยสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชา

วิทยาศาสตร์สุขภาพ และ สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีหน่วยงานวิจัยที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ หรือหน่วยงานภาคเอกชนอีกหลายแห่ง

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้ความสำคัญเรื่องการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบในแต่ละพันธกิจ อาทิ ศูนย์ บริการวิชาการ ศูนย์ประสานงานเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานอุทยานวิทยาศาสตร์ ให้ความสำคัญในการยกระดับไปสู่ความเป็นนานาชาติ โดยเน้นความร่วมมือด้านวิจัย นอกเหนือจากการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่บุคลากรและนักศึกษาแล้ว ยังเป็นการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือในระดับนานาชาติร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานนานาชาติอีก 200 แห่งครอบคลุมกว่า 25ประเทศ รวมถึงความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศเช่น สถาบันลุ่มน้ำโขง เครือข่าย Greater Mekong Sub-region Academic and Research Network (GMSARN) เครือข่าย Greater Mekong Sub-region Tertiary Education Consortium Trust การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จัดตั้งศูนย์วิจัย กลุ่มวิจัย หน่วยงานวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อรองรับภารกิจในการวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดังนี้

1. สถาบันวิจัยและพัฒนา
2. ศูนย์บริการวิชาการ
3. ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง จำนวน 24 ศูนย์
4. กลุ่มวิจัยเฉพาะทาง จำนวน 15 กลุ่ม
5. เครือข่ายศูนย์ความเป็นเลิศแห่งชาติ 5 เครือข่าย
6. เครือข่ายวิจัยร่วมกับภาครัฐและเอกชน 5 แห่ง
7. สำนักงานอุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
8. ศูนย์ประสานงานเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(6) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิสัยทัศน์ "มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นสถาบันวิชาการชั้นนำของ ประเทศในระดับนานาชาติ มีความเป็นเลิศในการผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้ และการแก้ปัญหาของประเทศ "

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เก่าแก่มิได้มีต้นทุนในเรื่องบุคลากรสูง ศักยภาพบุคลากรทำประโยชน์ในเรื่องของการวิจัยในเรื่องของการผลิตคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี ผลิตอาจารย์ให้กับ

มหาวิทยาลัยอื่นๆ ทำวิจัยให้เป็นพื้นฐานให้กับการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี พื้นฐานสำคัญของการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยอยู่ที่ปัจจัยสามเรื่องคือเรื่องของคนที่จะทำวิจัย สองเรื่องของงบประมาณสนับสนุนการวิจัย สามเรื่องระบบหรือการจัดการเพื่อรองรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีปัจจัยเหล่านี้ มีบุคลากรที่มีศักยภาพสูงมาก มีอาจารย์ประมาณ ๑,๔๐๐ กว่าคน เกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้มีตำแหน่งทางวิชาการ มีประสบการณ์ในการทำงานทางวิชาการมาแล้วในระดับหนึ่ง ประเด็นปัญหาอยู่ที่ทรัพยากรสำหรับการวิจัย ใช้งบประมาณ ใช้เครื่องมือเครื่องต่าง ๆ มาก ปัจจุบันมีงบประมาณการวิจัยจาก ๓ ส่วน คือ จากงบประมาณแผ่นดิน จากงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกที่ต้องการงานวิจัยและขอให้อาจารย์ในธรรมศาสตร์ทำวิจัยให้สามจากงบประมาณของมหาวิทยาลัยเอง มีสถาบันวิจัยให้คำปรึกษาเรียกว่า TU-RAC ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางช่วยประสานส่งเสริม เป้าหมายคือให้ได้งบวิจัยปีละ ๓๐๐ ล้านบาท มหาวิทยาลัยมีระเบียบว่าด้วยการบริหารงานวิจัยและกองทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดระเบียบว่าด้วยงบประมาณในการวิจัยของมหาวิทยาลัยจะต้องมีไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ของงบดำเนินการของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมีระเบียบว่าด้วยการบริหาร จัดการงานวิจัย และกองทุนวิจัยกำหนดให้มีกรรมการบริหาร งานวิจัยชุดเดียวมีระบบการสนับสนุนอย่างชัดเจน จัดให้มีระบบการให้รางวัล จัดให้มีระบบการให้ค่าตอบแทน การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย จัดให้มีทุนวิจัยเพิ่มขึ้นหลากหลายประเภท จัดให้มีระบบการให้เงินรองรับการจัดตั้งหน่วยวิจัยเฉพาะทาง สนับสนุนการตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ เป้าหมายจะเปลี่ยน เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก

ผลงานวิจัยจำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา	2549	2550	2551
1 จำนวนตีพิมพ์ระดับนานาชาติ	143	204	109
2 จำนวนตีพิมพ์ต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด	0.09	0.13	0.11
3 จำนวนผลงานที่อาจารย์เป็นนักวิจัยหลัก (Corresponding Authors)	74	118	100
4 จำนวนครั้งของการถูกอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	5.30	2.32	0.85
5 ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factors (ฐาน ISI) ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	1.19	1.25	1.84
6 จำนวนสิทธิบัตรที่ได้รับสิทธิแล้ว			
- ในประเทศ	1	4	2
- ต่างประเทศ	0	0	0

ที่มา : มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552

(7) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.)

วิสัยทัศน์ "มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างสรรค์ภูมิรู้ ภูมิธรรมและภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาสังคมที่มีความสุข และยั่งยืน "

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแห่งแรกของประเทศไทย ในระยะเวลา 19 ปี มหาวิทยาลัยใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์อย่างสูงสุดตามหลักการ "รวมบริการประสานภารกิจ" มีกฎระเบียบการบริหารงานที่คล่องตัว มีความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ มีนักศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก มีสัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม จากผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ปี 2549 มทส.มีผลการจัดอันดับอยู่ในกลุ่ม "ดีเลิศ" ด้านการวิจัย และ "ดีเยี่ยม" ด้านการเรียนการสอน นอกจากนี้ จากการประเมินคุณภาพผลงานวิจัยเชิงวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปี 2550 ซึ่งประเมินในระดับคณะวิชา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มทส. ถูกจัดอยู่ในกลุ่ม "ดีเยี่ยม" และในการจัดอันดับสาขาวิชา ในปี 2551 สาขาวิชา ฟิสิกส์ ของ มทส.ได้อันดับ 1 ของประเทศ และสาขาวิชาเคมี ได้อันดับ 2 ของประเทศ

มทส. ให้ความสำคัญทั้งการวิจัยบริสุทธิ์หรือการวิจัยทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ซึ่งผลงานวิจัยด้านนี้เมื่อเทียบกับผลงานวิจัยต่อหัว มทส.อยู่ในระดับมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ สำหรับงานวิจัยประยุกต์นั้น ส่วนหนึ่งเป็นงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมไว้แน่นอน โดยนักวิจัยต่างตระหนักว่าปัญหาของประเทศ คือ ภัยพิบัติของมหาวิทยาลัยกับทั้งให้ความสำคัญงานวิจัยเพื่อเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันของประเทศในประชาคมโลกด้วย

ผลงานวิจัยจำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา 2549 2550 2551

จำนวนสิทธิบัตรที่ได้รับสิทธิแล้ว

- ในประเทศ 2 4 12

ที่มา : มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552

(8) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้กำหนดเป้าหมายระยะยาว ในการเป็น มหาวิทยาลัยวิจัย" และ ได้กำหนดแผนการพัฒนาระยะยาว 15 ปี หรือ "KMUTT Roadmap 2020" ที่มีวิสัยทัศน์ ดังนี้

<u>วิสัยทัศน์</u>	มุ่งมั่น	เป็นมหาวิทยาลัยที่ใฝ่เรียนรู้
	มุ่งสู่	ความเป็นเลิศในเทคโนโลยีและการวิจัย
	มุ่งสร้าง	ปณิธานในการสร้างบัณฑิตที่เก่งและดี
	มุ่งสร้าง	ชื่อเสียงและเกียรติภูมิให้เป็นที่ภูมิใจของประชาคม
	มุ่งก้าว	ไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับโลก

มจธ. ดำเนินพันธกิจตามแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยระยะยาว 15 ปี (KMUTT Roadmap 2020) เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่การเป็น "มหาวิทยาลัยวิจัยเฉพาะทางด้าน วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่ใฝ่เรียนรู้ มีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีและการวิจัย ผลิต บัณฑิตที่ดี เก่ง มีความคิดสร้างสรรค์ และเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นที่ยอมรับทั้งในและนอกประเทศ" แผนพัฒนา Roadmap 2020 ของ มจธ. มีเป้าประสงค์ที่สำคัญ 3 เป้าประสงค์ คือ

- (1) การผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมโลก (Good Leader and Global Citizen)
- (2) ความสามารถในการให้บริการทางวิชาการได้ทันเวลา (Just-in-time Knowledge Provider)
- (3) ความเป็นสากล (Inter-nationalization)

มจธ. มีประสบการณ์ในการบริหารการจัดการงานวิจัยแบบกลุ่มวิจัย (Research Cluster) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มวิจัยต่างๆ ให้เป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศที่มีศักยภาพ เทียบเท่าสากล ในเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2553 - 2562) โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ ช่วงแรก (3 ปีแรก 2553-2555) ช่วงที่สอง (3 ปีที่สอง 2556-2558) ช่วงที่สาม (4 ปีสุดท้าย 2558-2562) กลุ่มวิจัยที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศในช่วง 3 ปีแรกจะประกอบด้วยกลุ่มวิจัยที่เป็น รากฐานของมจธ. และมีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา และเพื่อให้กลุ่มวิจัยที่ ได้รับการพัฒนาในช่วง 3 ปีแรกสามารถเป็นฐานรากที่ยืนยาวและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง กลุ่มวิจัยที่เป็นเทคโนโลยีหรือวิชาการฐานราก (Platform) จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้ เป็นศูนย์ แห่งความเป็นเลิศในช่วงเวลาถัดมา

ผลงานวิจัยจำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา	2549	2550	2551
1 จำนวนตีพิมพ์ระดับนานาชาติ	174	227	237
2 จำนวนตีพิมพ์ต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด	0.3	0.4	0.4
3 จำนวนผลงานที่อาจารย์เป็นนักวิจัยหลัก (Corresponding Authors)	125	166	164
4 จำนวนครั้งของการถูกอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	5.6	4.6	3.6
5 ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factors (ฐานISI)ต่อจำนวนผลงานทั้งหมด	1.503	1.554	1.705
6 จำนวนสิทธิบัตรที่ได้รับสิทธิแล้ว			
- ในประเทศ	18	23	30
- ต่างประเทศ	0	0	0

ที่มา : มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552

(9) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ม.อ.)

วิสัยทัศน์ "มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้นการวิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อยกระดับศักยภาพการพัฒนาประเทศและภาคใต้ให้ยั่งยืน"

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ประกาศนโยบายที่จะปรับทิศทางการเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นวิจัยพร้อมวางระบบการทำงานไว้สำหรับขับเคลื่อนองค์กรซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลง โดยมีปรัชญา "บมเพาะคนดีให้เป็นปัญญาชนที่มีวุฒิภาวะที่พร้อมที่จะรับใช้สังคมสร้างสมปัญญาด้วยการเสาะหาวิชาให้มหาวิทยาลัยซึ่งอุดมด้วยนักปราชญ์ และนำความรู้ของปราชญ์สอนและถ่ายทอดให้กับศิษย์ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู"

มหาวิทยาลัยซึ่งตั้งอยู่ในภูมิศาสตร์ที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน ทรัพยากรสัตว์น้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ ชายฝั่งทั้ง 2 ด้าน ซึ่งมีปัญหาท้าทายอย่างยิ่งทั้งในมิติของสังคม และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงใช้วิชาการความรู้จากการวิจัยในการเพิ่มมูลค่าทรัพยากร โดยใช้การวิจัยในการแก้ปัญหาต่างๆให้แก่ชุมชนที่มีความจำเป็น รวมถึง วิฤกตปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนของภาคใต้ ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาสในการมีส่วนร่วมบรรเทาปัญหา โดยการใช้องค์ความรู้จากการวิจัย เป็นปัจจัยขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติได้อย่างดี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาโครงการวิจัย แบบมุ่งเป้า โดยการยกระดับงานวิจัยที่มีความพร้อม ทั้งด้านบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน ทุนวิจัย ผลงานวิจัย เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์วิจัยแห่งชาติต่อไป มีทั้งสิ้น 6 กลุ่ม คือ นวัตกรรมยางพารา การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อาหารครบวงจรและความยั่งยืนของอุตสาหกรรมอาหารในภาคใต้ ทรัพยากรธรรมชาติแห่งคาบสมุทรไทยและการจัดการ การวิจัย พัฒนา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีวัสดุ นวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ตอบสนองต่อความต้องการในภาคใต้ ชายแดนใต้และพหุวัฒนธรรม นอกจากนี้ ยังปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาเอก เนื่องจากการทำวิจัยจะผูกกับบัณฑิตศึกษา และพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาเอกให้เป็นนานาชาติ เพื่อที่จะได้ดึงดูดนักศึกษาต่างชาติที่มีศักยภาพมาช่วยกันทำวิจัย ต้องมีแผนการสร้างระบบบริหารจัดการ การสรรหา การพัฒนา และดูแล บุคลากรนักวิจัยระดับหลังปริญญาเอก เพื่อให้ร่วมปฏิบัติงานวิจัยในโครงการวิจัยริเริ่มแบบมุ่งเป้าและกลุ่ม/เครือข่ายวิจัย ในมหาวิทยาลัย เพื่อขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

การดำเนินการ ดังนี้

1. เป็นมหาวิทยาลัยเน้นวิจัยและเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อมีภูมิรัฐสู่การเรียนรู้ การเรียนการสอน สู่การใช้ประโยชน์และสู่ความมีคุณค่า การดำเนินการประกอบด้วย

- (1) สร้างวัฒนธรรมวิจัยเข้มแข็ง
- (2) ประสิทธิภาพของกองทุนวิจัย
- (3) กำกับและติดตามการกำหนดงานวิจัยเป็นภาระงานบังคับสำหรับอาจารย์
- (4) เรงวิทยุทธศาสตร์เป้าหมายเพิ่มอาจารย์วุฒิป.เอก
- (5) กำกับและติดตามการกำหนดระยะเวลาเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- (6) กำกับและติดตามการกำหนดให้ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการมีผลงานทางวิชาการ
- (7) ส่งเสริมระบบแรงจูงใจ การยกย่องการให้รางวัล การจัดงานวันนักวิจัย ม.อ.
- (8) เรงสร้างฐานความรู้ที่เข้มแข็งด้าน Basic Sciences และ Basic Social Sciences เพื่อเป็นฐานแสวงหาองค์ความรู้ที่เข้มแข็ง
- (9) สร้างระบบสนับสนุนการวิจัยเชิงพื้นที่

- (10) สร้างความเชื่อมโยงกับชุมชนและภาคเอกชนเพื่อสร้างโจทย์วิจัย ร่วมวิจัย ร่วมใช้ประโยชน์ นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและพื้นที่
- (11) กำกับประสิทธิผลของระบบการจัดการความรู้วิจัยสู่การใช้ประโยชน์
- (12) ส่งเสริมการตีพิมพ์เผยแพร่ให้มากขึ้น
- (13) สร้าง Social Impact Factor
- (14) เน้นขยายและสนับสนุนบัณฑิตศึกษาใน research programs อย่างต่อเนื่อง
- (15) พัฒนา Learning Resources บนฐาน ICT
- (16) สร้าง PSU Knowledge Bank
- (17) สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งการวิจัยด้านสังคมศาสตร์
- (18) มีระบบการวัดความมีคุณค่าของงานวิจัย มีระบบตอบแทน
- (19) เส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพที่หลากหลายมากขึ้น และ
- (20) สร้างเครือข่ายความรู้ทั้งในและต่างประเทศให้มากขึ้น

2. สู่ความเป็นเลิศ

มุ่งเป็นเลิศในบางสาขาและบางเรื่อง ด้วยการมีระบบก่อตัวเป็นขั้นๆ ของการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศจาก Research Units สู่ Research Center สู่ Center of Excellence สู่ Discipline of Excellence และ Area of Excellence นำระบบวิจัยเชิงพื้นที่ เช่น ทะเลสาบสงขลา อาหารทะเล/อาหารฮาลาล ยางพารา ปาล์มน้ำมัน การสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนใต้ ทรัพยากรชายฝั่ง และทะเล พลังงานทดแทน สู่ Excellence และความเป็น Authority ของม.อ.จัดโครงสร้างและจัดการเพื่อเอกภาพและความยั่งยืน ของ Excellence และความเป็น Authority

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศไทยด้านวิจัย โดยอาศัยตัวชี้วัดด้านการวิจัย (Research Ranking Indicator: RRI) ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.1 แสดงผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการวิจัย (เรียงตามตัวอักษร)

ดีเลิศ (>75 คะแนน)	ดีเยี่ยม (70 – 75 คะแนน)	ดี (65 – 69 คะแนน)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยนเรศวร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี		สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แหล่งข้อมูล : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา <http://www.mua.go.th/ranking>

วิจารณ์ พานิช สรุปว่า การจัดการให้เกิดการบูรณาการแบบ synergy เป็นการจัดการแบบสร้าง empowerment เช่น จัด forum เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการบูรณาการกันเองระหว่างหน่วยย่อยและที่วิจัยบูรณาการกันเองและเกิดผลเชิง synergy ส่งเสริมให้พัฒนาจินตนาการสู่แผนปฏิบัติที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและหาทรัพยากรสนับสนุนจนเกิดเป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ได้

สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ (2548) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญคือ คือ การเชื่อมโยงงานวิจัย/วิชาการ เพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม/ธุรกิจ เพื่อสร้างศักยภาพและสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อการแข่งขันของประเทศ โดยประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมาและสำรวจความต้องการในภาคอุตสาหกรรม และพบว่า อุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีความต้องการการสนับสนุนเชิงวิชาการ ต้องการบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญเพื่อปฏิบัติงานกับภาคอุตสาหกรรมหรือพัฒนาวิชาการ ให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ นั่นคือ การวิจัยและพัฒนา รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยี และพัฒนาบุคลากร จุฬาฯ จึงร่วมมือกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำโครงการสนับสนุนให้มีการผลิตบัณฑิตด้านนี้ในระดับปริญญาโทและเอกให้แก่ประเทศ มีการลงนามสัญญาความร่วมมือทางวิชาการระดับสถาบันและระดับคณะ เพื่อสนับสนุนการสร้างบุคลากรป้อนอุตสาหกรรมหลัก 3 ด้าน ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง เครื่องจักรกล และโลหะการ อบรม พัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วในลักษณะศึกษาต่อเนื่อง และมีแนวคิดให้การอบรมในสถานที่ทำงาน (Training in the work place) ด้วย จุฬาฯ ดำเนินการเชิงรุกไปถึงโรงงานอุตสาหกรรมโดยตรง โดยร่วมมือกับการนิคมอุตสาหกรรม จัดพื้นที่สำนักงานไว้ให้สถาบัน

ทรัพย์สินทางปัญญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้บริการปรึกษากับโรงงานที่ตั้งในนิคมสำรวจความต้องการของแต่ละโรงงานด้านการฝึกอบรมในสถานที่ หรืออาจให้ระบบ Internet on-line Continuous Professional Development-CPD จะเห็นว่า การวิจัยและพัฒนาของอุตสาหกรรมกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นเรื่องสำคัญในการแข่งขันของประเทศ เป็นการสร้างรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัย การจด Technology Licensing ทำให้การนำผลงานวิจัยออกสู่ธุรกิจได้ เช่นเดียวกับกับการจัดตั้ง Incubator เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการจากระดับห้องปฏิบัติการสู่ระดับการผลิตเชิงพาณิชย์ จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเหล็กกล้าขึ้นโดยความร่วมมือสนับสนุนจาก MTEC และบริษัท สหวิริยาสตีล จำกัด และกำลังวางแผนจัดตั้งศูนย์เฉพาะทางวิจัยวัสดุก่อสร้าง ศูนย์วิจัยและทดสอบยานยนต์ ศูนย์พัฒนาการออกแบบและผลิตเครื่องจักรเชิงพาณิชย์ ตามโครงการความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม ในขณะที่เดียวกันก็ได้จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านความร่วมมือในการวิจัย และพัฒนาแผงวงจรไฟฟ้าชนิดยืดหยุ่นได้ในระดับนาโนเมตร ซึ่งบริษัท MEC TEC จำกัด ให้การสนับสนุนอีกด้วย การมีพื้นที่ให้บริการถึงในนิคมจะช่วยให้สามารถ ประสานกันได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้น จะสามารถใช้เป็นช่องทางให้นิสิตเข้าไปร่วมฝึกงาน รวมถึงการวิเคราะห์วิจัยระบบการดำเนินงานของโรงงาน ทั้งเพื่อการเรียนรู้จากประสบการณ์ Experiential Learning และโรงงานอาจได้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุง หรือพัฒนาด้วย ลักษณะของการเรียนรู้จากประสบการณ์หรือลักษณะ Internship ในช่วงของการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นแผนงานหนึ่งในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิตและบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยที่ฝ่ายวิจัยได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ศิริพร ดำรงค์ศักดิ์กุล (2551) กล่าวว่า นโยบายสำคัญประการหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และของคณะวิศวกรรมศาสตร์ คือการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้ก้าวขึ้นไปสู่ในระดับนานาชาติ โดยการสร้างกลไกที่ส่งเสริมให้บุคลากรของคณะมีการทำวิจัยกันให้มากตามความสามารถและความถนัด โจทย์วิจัยจะพัฒนาจากทั้งหน่วยงานของรัฐและบริษัทเอกชน โดยเฉพาะบริษัทเอกชนซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มที่สนใจการวิจัยพัฒนามากขึ้น มีการสร้างความร่วมมือในลักษณะเครือข่าย เช่น มูลนิธินวัตกรรมวิศวกรรมซึ่งเพิ่งก่อตั้งขึ้นโดยสมาคมนิสิตเก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการใช้ฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบันร่วมกันมากขึ้น เช่น ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของบุคลากร ฐานข้อมูลดัชนีชี้วัดทางด้านงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยทั่วโลกให้ความสำคัญ อาทิ จำนวนบทความวิชาการในวารสารวิชาการนานาชาติ การอ้างอิงบทความวิชาการของบุคลากร (citation index) ซึ่งตัวเลขข้อมูลของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบันเพิ่มขึ้นจากในอดีต แต่ยังคงต้องเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าสู่มาตรฐานระดับ

นานาชาติได้ ดังนั้น นโยบายวิจัยจึงมีแนวโน้มสนับสนุนให้เกิดการวิจัยในรูปแบบบูรณาการองค์ความรู้ที่มีอยู่เพื่อให้เกิดสหศาสตร์สาขาใหม่ เพิ่มมากขึ้น

โดยสรุป สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย พบว่า

1. จำนวนงบประมาณอาจมีจำกัดหรืออาจไม่ต่อเนื่อง เช่นอาจมีเฉพาะกิจ โครงการ หรือ ปีงบประมาณ
2. ขาดความพร้อมและความเต็มใจของบุคลากรทุกฝ่ายทั้งด้านอาจารย์และผู้สนับสนุน เช่น ในแต่ละสถาบันมีผู้ช่วยนักวิจัยไม่มาก แต่ละกลุ่มอาจมีความสนใจที่แตกต่างกัน
3. ผลการวิจัยสนองความต้องการส่วนบุคคลมากกว่ามุ่งถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงพาณิชย์
4. ขาดแคลนผลการวิจัยในเชิงสหวิทยาการ
5. การสื่อสารของนักวิชาการระหว่างสถาบันหรือนักวิชาการกับชุมชน มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการสื่อสาร รูปแบบการสื่อสาร
6. วัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน แต่ละสถาบันต้องปรับตัวและมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการทำงานในระบบเครือข่าย
7. ความสามารถของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศยังอยู่ในวงจำกัด ทำให้ไม่ได้ใช้ประโยชน์เต็มที่

ดังนั้น สิ่งที่สถาบันจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ได้แก่

1. ขยายหลักสูตรระดับปริญญาโท และปริญญาเอก
2. จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางตามกลุ่มสาขาวิชาที่มีความพร้อมและเป็นสหวิทยาการ
3. ผลิตนักวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของประเทศ
4. มีความร่วมมือกับภาครัฐ อุตสาหกรรมธุรกิจ
5. มีความร่วมมือในเครือข่ายนานาชาติ
6. เป็นแหล่งวิทยาการของชาติ พัฒนาผู้เรียนที่มีศักยภาพทางวิชาการ

ตอนที่ 3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย

3.1 ปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่องานวิจัย

ปัจจัยภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐาน นโยบายขององค์กร คุณภาพอาจารย์และนักวิจัย ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ผลผลิตงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนสภาพสังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ นโยบาย การเมือง กฎหมาย ฯ ที่มีผลผลักดันให้งานวิจัยมีความสำคัญและเข้มข้นมากยิ่งขึ้น ได้แก่

(1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554)

ประเทศไทยยังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันในยุคโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดหัวข้อและสาระสำคัญการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 10 (ภาคผนวก 3) เพื่อสร้างองค์ความรู้ และกระบวนการเรียนรู้หนุนเสริมการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติที่สำคัญ จำแนกตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ใน 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (ที่มา <http://www.idd.go.th/Thai-html>)

- 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์คุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
- 2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมเป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ
- 3) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน
- 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานความหลากหลายทางชีวภาพและ การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
- 5) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ

โดยถือยั้งว่า คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับบริบทการพัฒนาประเทศ ใน 3 แนวทาง ได้แก่ แนวทางเสริมสร้างทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางสิ่งแวดล้อม

(2) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551 – 2553)

โดยมติคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2550 อนุมัติร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2553) และให้กระทรวงและกรมต่างๆ แต่งตั้งคณะทำงานในระดับกระทรวง ระดับกรม เพื่อให้มีการจัดทำแผนการวิจัยของหน่วยงานที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เสนอ โดยยึดหลักการบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และทุกภูมิภาคของประเทศ โดยมุ่งตอบสนองความต้องการของพื้นที่ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ นโยบายรัฐบาล มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาประเทศโดยเร็ว เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกภูมิภาคของประเทศผ่านกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของชาติที่มุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2550)

(3) แผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ขึ้น เมื่อแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2533-2547) ได้สิ้นสุดลง โดยคำนึงถึงมิติการบูรณาการและองค์รวมของการพัฒนาอุดมศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic direction) โดยมีสาระสำคัญ 2 ประการ (รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี, 2551) ดังนี้

1) ภาพอนาคตที่จะมีผลกระทบต่อโลก ต่อประเทศ และต่ออุดมศึกษา มี 7 ประเด็น ประกอบด้วย (1) ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร (2) พลังงานและสิ่งแวดล้อม (3) การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต (4) การกระจายอำนาจการปกครอง (5) การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง (6) เยาวชน นักศึกษา และบัณฑิตในอนาคต และ (7) เศรษฐกิจพอเพียง

2) ทิศทาง และนโยบายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มี 9 ประเด็น ประกอบด้วย (1) รอยต่อกับการศึกษาระดับอื่น ๆ (2) การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน (3) ธรรมชาติและการบริหารจัดการอุดมศึกษา (4) บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (5) การเงินอุดมศึกษา (6) การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา (7) เครือข่าย

อุดมศึกษา (8) การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ
(9) โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้

สำหรับเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ

(4) นโยบายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการในภูมิภาคต่างๆ เพื่อกำหนดประเด็นเชิงนโยบายอุดมศึกษาเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นประธานและมีผู้ร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ผู้แทนเจ้าหน้าที่ภาคเอกชน ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สาระสำคัญและข้อสรุปประเด็นเชิงนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาด้านการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ในภาพรวม มีดังนี้

(1) ให้ความสำคัญกับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้นและไม่ละเลยสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศาสตร์อื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(2) การวิจัยต้องมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น การสนับสนุนจากผู้บริหารและการมีการใช้ทรัพยากร

(3) การสร้างความมั่งคั่งของประเทศ สร้างรายได้ให้กับประเทศจากนวัตกรรมทั้งการผลิตใหม่ บริการใหม่ๆ ซึ่งการสร้างงานวิจัยที่สร้างความรู้ ซึ่งความรู้ส่วนใหญ่มาจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทำวิจัยและนำไปสู่นวัตกรรม

(4) สังคมมนุษย์ก้าวไปสู่ความรุนแรงมากขึ้น ควรมีการศึกษาเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันได้ เช่น การวิจัย Brain-based learning และ Neurosciences ที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมมนุษย์

3.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

(1) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

รัฐบาลได้จัดตั้ง “สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ” เพื่อปฏิบัติงานให้กับสภาวิจัยแห่งชาติ และเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2502 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางเกี่ยวกับการวิจัยของประเทศ หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ” ในปี พ.ศ. 2515 ในปี พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้โอนไปอยู่ในสังกัดกระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

วิสัยทัศน์ วช. เป็นสมองของประเทศ

พันธกิจ

1. ให้คำตอบรัฐบาลในประเด็นวิทยาการทุกด้าน รวมทั้งด้านสังคมและกฎหมาย
2. รายงานสถานการณ์ภาพการวิจัยของประเทศเพื่อปรับกระบวนการวิจัยตามพลวัตโลก
3. จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศ
4. ส่งเสริมความร่วมมือการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ
5. ส่งเสริมและเกื้อกูลการถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้งานวิจัยสู่ภาคสังคมอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม
6. ให้บริการทางวิชาการการวิจัยและเป็นศูนย์สารสนเทศการวิจัย

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นองค์กรหลักจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเป็นองค์กรหลักจัดทำมาตรฐานการวิจัย ติดตามประเมินผลวิจัยของประเทศอย่างเป็นระบบและครบวงจร
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเป็นองค์กรหลักร่วมมือกับต่างประเทศด้านการศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเป็นองค์กรกลางในการประสานงานวิจัยและให้บริการทางวิชาการ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเป็นองค์กรหลักในการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบวิจัย
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเป็นองค์กรหลักที่มีสมรรถนะสูงในการบริหารการวิจัยของประเทศ

(2) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือ The Thailand Research Fund (TRF) เป็นองค์กรขนาดเล็กรัฐ ภายใต้กำกับของสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีได้ใช้ระบบราชการ เป็นกลไกควบคุมองค์กร จัดตั้งขึ้น พ.ศ. 2535 ตามความเห็นชอบของรัฐสภาตราพระราชบัญญัติ กองทุนสนับสนุนการวิจัย ทำหน้าที่สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ โดยใช้การวิจัยเป็นกลไกสร้างฐานความรู้สำหรับการแก้ปัญหาให้แก่สังคม โดยเน้นการบริหารจัดการแบบครบวงจรผ่านเครือข่ายการทำงานที่มีอยู่ทั่วประเทศ สนับสนุนการสร้างและพัฒนากำลังคนและนักวิจัยมืออาชีพ ผู้ระบบเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ในการแก้ปัญหา ผลักดันการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยด้านการเกษตร อุตสาหกรรม บริการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผลักดันให้เกิดการร่วมทุนกับภาคเอกชน หน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่สร้างสรรคให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นำไปสู่สังคมที่มีปัญญา สามารถใช้ความรู้จัดการกับศักยภาพและโอกาส เพื่อกำหนดอนาคตของตนเองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

พันธกิจ สนับสนุนกระบวนการสร้างความรู้ สร้างนักวิจัย สร้างระบบวิจัย เพื่อตอบคำถามและเสนอทางเลือกให้สังคม ทั้งในระบบเศรษฐกิจภาคดั้งเดิมและสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดนโยบาย การยกระดับความรู้และสติปัญญาของสังคม และการเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ที่สัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงของโลก

(3) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ การดำเนินงานของ สกอ. ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เช่น งานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใต้การดูแลของสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา ปัจจุบัน สกอ. ได้แบ่งกลุ่มการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา ออกเป็น 6 กลุ่มใหญ่สำหรับเครือข่ายการวิจัยได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งจำแนกหมวดหมู่ของโครงการในกลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม ได้ 3 หมวดหมู่ ได้แก่

1. โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก
2. โครงการวิจัยและพัฒนาภาครัฐร่วมเอกชนในเชิงพาณิชย์
3. โครงการสนับสนุนหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนในสถาบันอุดมศึกษา (UBI)

สกอ. มีแนวทางการประเมินผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา โดยได้แนวคิดจากการศึกษาดูแลงานต่างประเทศ และได้จัดทำร่างแนวทางการประเมินผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นภารกิจการวิจัย หรือที่เรียกว่า “มหาวิทยาลัยวิจัย” และ “มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ควรมีตัวชี้วัด (KPI) สรุปได้ดังนี้

1. จำนวนโครงการวิจัย
2. จำนวนงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน
3. จำนวนนักวิจัย
4. จำนวนผลงานที่เกิดขึ้นจากงานวิจัย

(สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551, อ้างใน สุจิตรา โสถอภีรักษ์, 2552)

(4) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ., 2551) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพการศึกษาทุกระดับชั้น ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการวิจัย และงานสร้างสรรค์

3.3 ตัวชี้วัดปัจจัยความสำเร็จด้านวิจัย

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ., 2551) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ต่อไปนี้

1. ร้อยละของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
2. เงินสนับสนุนวิจัย และงานสร้างสรรค์ของสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
3. เงินสนับสนุนวิจัยและงานสร้างสรรค์ภายนอกสถาบัน ต่อ จำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
4. ร้อยละของอาจารย์ประจำที่รับทุนทำวิจัย หรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบัน ต่อ จำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง

- 5.. ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน ต่อ จำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง

ในขณะที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศไทยด้านวิจัย โดยอาศัยตัวชี้วัดด้านการวิจัย (Research Ranking Indicator: RRI) ดังนี้

ด้านแหล่งทุน (20%) คำนวณจาก

1. เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัย บวก เงินวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด
2. เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัย ต่อ งบประมาณแผ่นดินทุกหมวด
3. เงินวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกทั้งในและต่างประเทศ ต่อ งบประมาณแผ่นดินทุกหมวด
4. เงินวิจัยจากอุตสาหกรรม กระทรวง จังหวัด ต่อ งบประมาณแผ่นดินทุกหมวด

ด้านบุคลากร (20%) คำนวณจาก

1. จำนวนอาจารย์ นักวิจัย วุฒิปริญญาเอก ต่อ จำนวนอาจารย์ นักวิจัย ทั้งหมด
2. จำนวนศาสตราจารย์ ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด
3. จำนวนรางวัลระดับชาติและนานาชาติ
4. จำนวน อาจารย์ นักวิจัย ที่เป็นสมาชิกคณะกรรมการ ของวารสารฐานข้อมูลสากล

ด้านผลงาน คิดเป็น (45%) คำนวณจาก

1. จำนวนสิทธิบัตรในประเทศ
2. จำนวนสิทธิบัตรในต่างประเทศ
3. จำนวนบทความในฐานข้อมูลสากล ต่อ จำนวน (อาจารย์+นักวิจัย) ทั้งหมด
4. เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัย เงินทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ต่อ จำนวนบทความ
5. จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI ที่อาจารย์นักวิจัย เป็นผู้วิจัยหลัก ต่อ จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI
6. จำนวนครั้งที่บทความในฐานข้อมูล ISI ได้รับการอ้างอิง ต่อ จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI ย้อนหลัง 5 ปี
7. จำนวนหนังสือหรือตำราที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์

ด้านบัณฑิตศึกษา (15%) คำนวณจาก

1. จำนวนนักศึกษา ป. เอกที่รับเข้าศึกษา ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด
2. จำนวนบัณฑิต ป. เอกที่จบการศึกษา ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด

3. จำนวนนักศึกษา ป. เอก ที่ได้รับทุน ค.ปก. หรือเทียบเท่า ต่อ จำนวนนักศึกษาทั้งหมด

จากการศึกษาเปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้มาตรฐานคุณภาพด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่งกำหนดโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยสรุปเกณฑ์การพิจารณามหาวิทยาลัยวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

โดยสรุป เกณฑ์การพิจารณามหาวิทยาลัยวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. จำนวนและคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก และหลังปริญญาเอก
 2. จำนวนอาจารย์ที่ได้รับรางวัล ผลงานวิจัย และสร้างสรรค์ต่างๆ
 3. จำนวนอาจารย์ นักวิจัย วุฒิปริญญาเอก ต่อ จำนวนอาจารย์ นักวิจัยทั้งหมด
 4. จำนวนศาสตราจารย์ ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด
 5. จำนวนผลงานที่เกิดจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ
 6. จำนวนศูนย์/สถาบันที่ทำหน้าที่สร้างสรรค์ผลงาน องค์ความรู้เฉพาะทางระดับชาติ
 7. จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่สนับสนุนด้านการวิจัยทั้งหมด
 8. จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนทั้งหมด
 9. จำนวนเงินรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา
 10. จำนวนผลงาน Publication /การอ้างอิงและ การใช้ประโยชน์
 11. จำนวนและคุณภาพของสิทธิบัตรอนุสิทธิบัตร และผลงานเชิงพาณิชย์
- ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 เกณฑ์การพิจารณามหาวิทยาลัยวิจัย โดยเปรียบเทียบตัวชี้วัด ระหว่าง สมศ. และ สกอ.

สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิจัย	ตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพด้าน การวิจัย ของสถาบันอุดมศึกษาไทยโดย สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา)	ตัวชี้วัดด้านการวิจัย (Research Ranking Indicator, RRI) จัด อันดับมหาวิทยาลัย ของประเทศไทยด้านวิจัยโดย สกอ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	เกณฑ์การพิจารณามหาวิทยาลัยวิจัย
1. Structure and Policy โครงสร้างพื้นฐาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย วัฒนธรรมองค์กร			
2.Outcome&Service 2.1ความพึงพอใจของผู้รับบริการ / ผู้ใช้	คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ด้าน	กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ NQF พ.ศ. 2549* (ปริญญาตรี โท เอก)	1.จำนวนและคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก 2.Post Doctoral
2.2 ผลิตผลงานวิจัย	ตัวชี้วัดของด้านการวิจัย ของสมศ.7. ร้อยละของงานวิจัย และผลงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง 8. จำนวนผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงาน/สถาบัน 9. จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตร10. จำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐาน ข้อมูลระดับชาติ/ระดับนานาชาติ	ตัวชี้วัดของด้านการวิจัย ของสมศ. <u>ด้านผลงาน คิดเป็น (45%) คำนวณจาก</u> 1.จำนวนสิทธิบัตรในประเทศ 2.จำนวนสิทธิบัตรในต่างประเทศ 3. จำนวนบทความในฐานข้อมูลสากล / จำนวนอาจารย์นักวิจัยทั้งหมด 4.เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัย เงินทุนวิจัยจากภายนอกจำนวนบทความทั้งหมด 5.จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI ที่อาจารย์นักวิจัย เป็นผู้วิจัยหลัก ต่อ จำนวนบทความในฐานข้อมูล ISI 6.จำนวนครั้งที่บทความในฐานข้อมูลISI ได้รับการอ้างอิง:ในฐานข้อมูล ISI ย้อนหลัง 5 ปี 7.จำนวนหนังสือหรือตำราที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์	1.จำนวนผลงาน Publication / การอ้างอิงและ การใช้ประโยชน์ 2. จำนวน และคุณภาพของสิทธิบัตรอนุสิทธิบัตร และผลงานเชิงพาณิชย์
3. Manpower อัตรากำลัง ศักยภาพ คุณภาพอาจารย์ นักศึกษาบุคลากรระบบบริหารงานบุคคล	5.ร้อยละของอาจารย์ประจำที่รับทุนทำวิจัย หรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง 6.ร้อยละของอาจารย์ประจำที่รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน/อาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง	<u>ด้านบุคลากร (20%) คำนวณจาก</u> 1.จำนวนอาจารย์ นักวิจัย วุฒิป.เอก ต่อจำนวนอาจารย์ นักวิจัยทั้งหมด 2.จำนวนศาสตราจารย์ ต่อ จำนวนอาจารย์ 3.จำนวนรางวัลระดับชาติและนานาชาติ 4.จำนวน อาจารย์ นักวิจัย ที่เป็นสมาชิกคณะกรรมการของวารสารฐาน ISI <u>ด้านบัณฑิตศึกษา (15%) คำนวณจาก</u> 1.จำนวนนักศึกษา ป. เอกที่รับเข้าศึกษา/จำนวนอาจารย์ทั้งหมด 2.จำนวนบัณฑิต ป. เอกที่จบการศึกษา / จำนวนอาจารย์ทั้งหมด 3.จำนวนนักศึกษา ป. เอก ที่ได้รับทุน คปก.	1. จำนวนอาจารย์ที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัย และสร้างสรรค์ต่างๆ 2. จำนวนอาจารย์ นักวิจัย วุฒิ ป.เอก ต่อ จำนวนอาจารย์ นักวิจัยทั้งหมด 3. จำนวนศาสตราจารย์ ต่อ จำนวนอาจารย์ทั้งหมด
4. Management ระบบบริหารจัดการหลักการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ วิชาการ รวมถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร	1. มีระดับการพัฒนากระบวนการและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ 2.มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	1. มีระบบบริหารจัดการ สิ่งสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เช่นอาคารสถานที่ โครงสร้างพื้นฐาน	4.จำนวนผลงานที่เกิดจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยทั้งใน/ต่างประเทศ 5. จำนวนศูนย์/สถาบันที่ทำหน้าที่สร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้แบบมีเป้าหมายเฉพาะทาง ระดับชาติ
5. Money งบประมาณและการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายใน/ภายนอกด้าน ความ คุ่ม ค่า และประสิทธิภาพ	3. เงินสนับสนุนวิจัย และงานสร้างสรรค์ของสถาบันต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง 4.เงินสนับสนุนวิจัยและงานสร้างสรรค์ภายนอกสถาบันต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง	<u>ด้านแหล่งทุน (20%)</u> 1.เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัยบวกเงินวิจัย/ ภายนอก:จำนวนอาจารย์ทั้งหมด 2.เงินรายได้ที่จัดสรรเพื่อการวิจัยบวกเงินวิจัย/ ภายนอก:จำนวนอาจารย์ทั้งหมด 3.เงินรายได้ที่จัดสรร ภายนอกทั้งในและต่างประเทศ ต่อ งบประมาณแผ่นดินทุกหมวด 5.เงินวิจัยจากอุตสาหกรรม, กระทรวง, จังหวัด ต่อ งบประมาณแผ่นดิน	7. จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่สนับสนุนด้านการวิจัยทั้งหมด 8. จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนทั้งหมด 9. จำนวนเงินรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา
6. Material การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ อาคารสถานที่ รวมถึงทรัพยากรที่มีอยู่			

ตอนที่ 4 การบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาไทย

4.1 หลักการอุดมศึกษา

วิจิตร ศรีสอ้าน (2518) ได้กล่าวว่า การอุดมศึกษานั้นแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งได้แก่ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอนุปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีหลักการสำคัญในการดำเนินการ 2 ประการสำคัญคือ

(1). ความเป็นอิสระในการดำเนินกิจการ (Autonomy)

สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัย จะต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินการภายในเป็นเอกเทศ โดยไม่มีการแทรกแซงและควบคุมจากหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้สมบูรณ์เต็มทีตามลักษณะความจำเป็นของสถาบันวิชาการชั้นสูง

มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระ เพราะเหตุว่าหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัย คือ การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อจะได้ใช้ผลของความก้าวหน้าทางวิชาการเสริมสร้างพุทธิปัญญาของบุคคลให้เป็นผู้มีความคิดอิสระจะกระทำได้อย่าง ถ้าหากมหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการภายในกรอบของระบบราชการที่ขาดความคล่องตัว จนอาจทำให้ขาดความเสถียรภาพทางวิชาการ ในการแสวงหาความรู้และความจริงเพื่อการสร้างสรรค์ความเจริญอกงามทางปัญญาอย่างแท้จริง นอกจากนั้นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการระบบสูงที่เป็นแหล่งรวมของผู้ทรงคุณวุฒิ น่าจะเป็นแหล่งที่จัดการกับเรื่องของตนเอง ดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบเป็นประการสำคัญ

ความเป็นอิสระในการดำเนินงานสำคัญ ๆ เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการกิจได้เต็มที่ และสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความจำเป็นที่รัฐจะต้องควบคุมเพื่อให้มหาวิทยาลัยสนองตอบต่อความต้องการของประเทศชาตินั้นยังจำเป็นต้องมีอยู่ แต่ควรเป็นไปในรูปของการจัดสรรทรัพยากร สนับสนุนและกำหนดให้มีมาตรการควบคุมไปด้วย ส่วนมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงาน ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากสังคม โดยมีการจัดระบบบริหารภายในที่มีบุคคลหลายฝ่ายเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินงาน (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2530)

ความเป็นอิสระทางวิชาการ ต้องกำกับด้วยความรับผิดชอบต่อภาระที่สังคมคาดหวัง และต้องถูกตรวจสอบโดยสังคม มหาวิทยาลัยต้องมีความเป็นอิสระอย่างน้อย 4 ประการ คือ

- (1) อิสระในการบริหารงานวิชาการ
- (2) อิสระในการบริหารทรัพย์สิน
- (3) อิสระในการบริหารงานบุคคล
- (4) อิสระในการจัดโครงสร้าง

(2). เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom)

เสรีภาพของสมาชิกของสถาบันอุดมศึกษา อันได้แก่คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาในการดำเนินการทางวิชาการ ทั้งด้านการเรียน และการวิจัยค้นคว้า การเน้นหลักการด้านเสรีภาพทางวิชาการ เพื่อที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษา สามารถปฏิบัติภารกิจตามบทบาทและหน้าที่อันพึงกระทำได้เต็มที่ ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันในการประกอบภารกิจทางด้านวิชาการมากกว่าที่จะเป็นอภิสิทธิ์อันปราศจากความรับผิดชอบ

เสรีภาพทางวิชาการของสถาบัน ถ้าพิจารณาในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมและหน่วยงานของรัฐบาล จะพบว่ามหาวิทยาลัยของรัฐบาลส่วนใหญ่ได้รับความสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อเป็นเช่นนี้ความเป็นอิสระทางวิชาการมักถูกจำกัด ต้องมีการควบคุมจากหน่วยงานภายนอกมากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่กรณี ถ้าหากพิจารณาว่า เสรีภาพทางวิชาการเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการดำเนินภารกิจของทางมหาวิทยาลัยแล้ว การให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระและมีความเสรีภาพทางวิชาการทั้ง ๆ ที่ยังมีข้ออภิสิทธิ์ที่ให้แก่อุดมศึกษา แต่เป็นการให้สิทธิและความรับผิดชอบต่อแก่มหาวิทยาลัย เพื่อจะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ตามอุดมคติ”

เสรีภาพทางวิชาการระดับสถาบัน มีขอบข่ายครอบคลุมถึงเสรีภาพในการบริหารบุคลากร เสรีภาพในการกำหนดหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา เสรีภาพในการรับผิดชอบต่อนิสิตนักศึกษา เสรีภาพทางการสอนและการวิจัย และเสรีภาพในการพัฒนาสถาบัน (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2518)

ไรดส์ (Rhiddes, 1992) ได้กล่าวว่า ในการของความมีอิสระในการบริหาร และมีความมีเสรีภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยนั้นนิยามไว้ 6 ประการ คือ

1. ความมีเสรีภาพที่จะบริหารงานสถาบัน ที่ปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลที่มีใช้กลุ่มนักวิชาการ
2. มีอิสระเสรีภาพที่สถาบัน จะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาตามที่สถาบันเห็นว่าเหมาะสมและจำเป็น

3. มีอิสระเสรีภาพในการดำเนินการจัดหา เลือกสรรบุคลากรและการกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัยได้
4. มีอิสระเสรีภาพในการคัดเลือกรับนักศึกษาเข้าศึกษา
5. มีอิสระในการกำหนดหลักสูตร ออกแบบหลักสูตรและบริหารโปรแกรมวิชาต่างๆ ได้
6. มีอิสระและเสรีในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนขึ้นเองได้

ลีปพนนท์ เกตุทัต (2546) กล่าวถึง อุดมศึกษา ว่าเป็นการศึกษาระดับสูงของประเทศ เป็นแหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนง และศูนย์รวมของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการในศาสตร์สาขาต่างๆ จำนวนมาก อุดมศึกษานอกจากจะมีภาระหน้าที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต สร้างและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมแล้ว ยังต้องมีบทบาทสำคัญในการตอบสนอง ชี้นำ เตือนภัยและแก้ปัญหาให้กับสังคม อุดมศึกษาจึงเป็นเสมือนสมอง/ขุมกำลังทางวิชาการและจิตวิญญาณของสังคม การที่อุดมศึกษาจะสามารถดำเนินการกิจตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ให้บรรลุผลได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นแหล่งรวมของวิทยาการและนักวิชาการจำนวนมากดังกล่าว จำเป็นต้องมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน (autonomy) ทั้งด้านการบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ และบริหารบุคลากร และมีเสรีภาพทางวิชาการ (academic freedom) เพื่อสามารถคิดค้น แสวงหาความรู้ ความจริง เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการให้กับประเทศ และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศ ทั้งนี้ ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสถาบันพึงมีต่อสังคมและประเทศชาติ ภายใต้การกำกับและตรวจสอบโดยรัฐและประชาชน การบริหาร จัดการ อุดมศึกษาจำเป็นต้องมีเอกภาพในด้านนโยบาย แต่มีความหลากหลายในรูปแบบและวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเข้าถึงความต้องการของกลุ่มต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เน้นการระดมทรัพยากรและการมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนองค์กรท้องถิ่น ชุมชน และประชาชน

การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาไทยในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงภายนอกในระดับระบบอุดมศึกษา เช่น การวางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล การจัดตั้งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย รวมทั้งสนับสนุนภาคเอกชนเข้าร่วมจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา การคิดริเริ่มการเปลี่ยนแปลงนี้มาจากนโยบายส่วนกลางของรัฐบาลเป็นหลัก

แนวคิดของยูเนสโกเรื่องคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยในการเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยเน้นว่า ศักยภาพ 7 ด้าน ที่สำคัญที่จะนำมหาวิทยาลัยมีบทบาทในเรื่อง การสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติได้อย่างสมบูรณ์ ประกอบด้วย

1. คุณภาพของอาจารย์
2. หลักสูตรที่เหมาะสม
3. คุณภาพของการวิจัย
4. ความเป็นสากลของมหาวิทยาลัย
5. การประกันคุณภาพ
6. ความคุ้มค่าของการลงทุน
7. ความเสมอภาคในการศึกษา

จากรายงานทิศทางการปฏิรูปอุดมศึกษาของโลกในศตวรรษที่ 21 จัดพิมพ์เผยแพร่โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในวงการอุดมศึกษาในประเทศต่างๆ ทั่วโลกโดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประกอบด้วย

1. การขยายตัวด้านนักศึกษา ทั้งความต้องการที่จะเข้าเรียนเพิ่มขึ้นและพลเมืองเพิ่มขึ้น
2. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความต้องการทรัพยากรมนุษย์ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น และจำนวนมากขึ้น
3. กระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งมาพร้อมกับสังคมนานาชาติทำให้การสื่อสารด้านความรู้และสารสนเทศแพร่กระจาย ถึงกันทั่วโลกอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว
4. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบ
5. ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ และประเทศต่างๆ มีนโยบายให้สถาบันอุดมศึกษาช่วยตนเองมากขึ้น
6. การปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรและการให้บริการวิชาการแก่สังคมระดับต่างๆ ด้วย

4.2 การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่

สภาพการบริหารจัดการที่ดี หรือ ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นปัจจัยที่ชี้ความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (สุรพล ศรีบุญทรง, 2550) อันประกอบไปด้วย

1. หลักนิติธรรม (Judge and Fair) ที่มุ่งเน้นให้มีความเสมอภาคและการปฏิบัติที่ยุติธรรมในหมู่ประชาคม
2. หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (Transparency) ด้วยการทำสังคมให้เป็นที่เปิดเผยข่าวสารข้อมูลต้องเปิดเผยให้ตรวจสอบได้
3. หลักการรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติการ (Accountability) โดยผลการปฏิบัตินั้น จะถูกสนองตอบกลับเสมอ ไม่ว่าจะดีหรือชั่ว
4. หลักการมีส่วนร่วมของประชาคม (Participation) ทั้งต้องมีการกระจายอำนาจ ทั้งจากภายใน และภายนอก เพราะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ได้จำกัดอยู่แค่บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเท่านั้น
5. หลักเรื่องความคุ้มค่า (Cost Effective) อันเป็นเหตุผลสำคัญ ที่ทำให้ต้องมีการปฏิรูประบบการบริหารอุดมศึกษา

มานิต บุญประเสริฐ และคณะ (2546) การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ และเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ในกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่า สถาบันทั้งหมดมุ่งเน้นกลยุทธ์การบริหารงานสมัยใหม่ (Modern Management) มีการนำแนวคิด การจัดการทางบริหารธุรกิจ มาใช้ในการบริหารจัดการองค์การ ความสัมพันธ์ระหว่างสภามหาวิทยาลัยกับอธิการบดีมีบทบาทอย่างยิ่งต่อนวัตกรรมทางการบริหารงานภายในสถาบัน ในด้านการปรับโครงสร้างของสถาบัน พบว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลแห่งใดที่มีการปฏิรูปตนเองสู่การออกนอกระบบราชการ บางสถาบันมีการคัดเลือกหน่วยงานในสถาบันเพื่อนำร่องสู่การออกนอกระบบราชการ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นเน้นการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจ และให้ความสำคัญต่อดัชนีทุน ต่อหน่วยและการจัดโครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารที่คล่องตัว
2. ด้านการบริหารงานวิชาการ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อผู้เรียนมากขึ้น มีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาด นำแนวคิดทางการตลาดมาใช้ในการจัดกลุ่มผู้เรียน มหาวิทยาลัยของรัฐหลายแห่งมุ่งเน้นการเปิดหลักสูตรใหม่ ๆ ที่

เรียกว่าหลักสูตรพิเศษนอกเวลาราชการ เพื่อสนองความต้องการของกลุ่มผู้เรียนที่หลากหลาย หลายสถาบันมีการวางแผนกลยุทธ์การตลาดในด้านพื้นที่เรียน ค่าหน่วยกิต มหาวิทยาลัยมีนวัตกรรมทางหลักสูตร การเรียนการสอนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อสู่การแสวงหารายได้มากกว่าการ สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้มหาวิทยาลัย นอกจากนี้สถาบันหลายแห่งเริ่มพัฒนาความร่วมมือทาง วิชาการสู่ระบบการสร้างเครือข่าย โดยเฉพาะสถาบันในส่วนกลางกับภูมิภาค การให้การศึกษา เน้นความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น มีการประสานความร่วมมือกับธุรกิจ มหาวิทยาลัยบางแห่ง ได้มีการขยายรูปแบบการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือสื่อดาวเทียม มุ่งสู่ผู้เรียนที่เป็นคนไทยใน ต่างประเทศ เพื่อให้ผู้สนใจในท้องถิ่นห่างไกลได้เข้าศึกษา

3. ด้านการบริหารงานวิจัย สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมี แนวโน้มที่จะสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของประเทศ ภูมิภาค เอเชีย และนานาชาติ มีการจัดตั้งกองทุนการวิจัย (Research Fund) มีการจัดตั้งศูนย์แห่งความ เป็นเลิศ (Center of Excellence) สนับสนุนให้บุคลากรทำโครงการวิจัยร่วมมือกับองค์กร นานาชาติ การเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกับสถาบันต่างประเทศ มีการมุ่งเน้นการ ตีพิมพ์เอกสารรายงานการวิจัยเผยแพร่ในวารสารนานาชาติ มีการจัดตั้งหน่วยงานประสานงาน วิจัยระดับสถาบัน

4. ด้านการบริหารการเงิน แรงขับเคลื่อนจากการที่มหาวิทยาลัยของรัฐต้องออกนอก ระบบทำให้แต่ละสถาบันมุ่งเน้นการปรับปรุงระบบการเงิน และรูปแบบการหารายได้ มีการขยาย ระบบการให้บริการทางการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้ได้มากขึ้นซึ่งแหล่งรายได้เพิ่มขึ้นมหาวิทยาลัย บางแห่งเริ่มก่อตั้งกองทุนคงยอดเงินต้น (Endowment Fund) พยายามลดสัดส่วนรายได้จาก งบประมาณแผ่นดิน และเพิ่มรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัย (Intellectual Property Services) มีการจัดตั้งหน่วยงานศิษย์เก่าสัมพันธ์ (Alumni Relations) เพื่อระดม ทรัพยากรจากศิษย์เก่า มีการจัดตั้งหน่วยงานที่ปรึกษาทางธุรกิจการค้า (Consultant Service) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เน้นการบริหารการเงินแบบมุ่งศูนย์กำไร หรือศูนย์ต้นทุน เพื่อแยกให้ เห็นถึงผลตอบแทนของแต่ละหน่วยงานได้ชัดเจน และบางแห่งนำระบบการบริหารงานการเงิน งานกิจการในเครือในต่างประเทศมาใช้เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินผล การดำเนินงานและ การตรวจสอบจากผู้แทนในต่างประเทศ

5. ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่ มีการนำเสนอทางเลือกในด้านการบริหารงานบุคลากร คือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการคัดเลือก สรรหา และการให้เงินเดือนที่แตกต่างจากระบบราชการ คือจากการเป็นบุคลากรที่เรียกว่า “ข้าราชการ” สู่การเป็น “พนักงานมหาวิทยาลัย” การบรรจุแต่งตั้งที่มีแนวโน้มทำมากขึ้น คือ สัญญาจ้างเต็มเวลา บางเวลา การใช้บุคคลร่วมในบางตำแหน่ง บุคลากรที่รับเข้าใหม่ได้รับเงินเดือนที่สูงกว่าการเป็น “ข้าราชการ” แต่ต้องได้รับการประเมินผลการทำงานทุก 6 เดือน หรือ 1 ปี ตามเกณฑ์ของแต่ละสถาบัน บางสถาบันมุ่งพัฒนาระบบสัญญาจ้าง ทั้งในระดับอาจารย์และเจ้าหน้าที่บางแห่งมีการนำระบบการจ้างงานภายนอก (Outsourcing) มาใช้กับการให้บริการ เพื่อประสิทธิภาพ และการลดจำนวนบุคลากรประจำลง

นอกจากนี้ยังได้ยกรูปแบบการบริหารแนวใหม่ของมหาวิทยาลัยชั้นนำเป็นกรณีศึกษา ได้แก่

1. **การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหิดล** ด้วยความพร้อมในการที่จะบริหารจัดการตนเองที่เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ มีหน่วยงานนำร่องรูปแบบการบริหารจัดการในกำกับของสภามหาวิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยนานาชาติ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2530 ได้ปรับเป็นหน่วยงานในกำกับมหาวิทยาลัยปี 2540 วิทยาลัยการจัดการ ซึ่งเปิดที่ SCB พลาซ่า ที่สาทร และในต่างจังหวัด (จังหวัดกาญจนบุรี นครสวรรค์และอำนาจเจริญ) ซึ่งในแต่ละหน่วยงานจะมีการบริหารและมีบัญชีเงินเดือนของตนเอง มหาวิทยาลัยมหิดลมีระบบการบริหารงานบุคคลหลายระบบ อาทิ ระบบการจ้างพนักงานจากเงินรายได้ เช่น การจ้างแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะมีเงินเดือนสูง ระบบพนักงานจากเงินอุดหนุน(การบริหารหน่วยงานในกำกับ) ใช้มาประมาณ 1 ปี 8 เดือน ระบบลูกจ้างเงินรายได้ เป็นต้น การปรับเปลี่ยนบุคลากรเพื่อเข้าสู่การบริหารมหาวิทยาลัยในกำกับนั้น ใช้วิธีการลดจำนวนคนและเกลี่ยคน โดยคำนึงถึงคุณภาพของงานเป็นเกณฑ์สำคัญประกอบกับ การที่มหาวิทยาลัยมหิดลมีศักยภาพและความพร้อมที่จะเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและมหาวิทยาลัยนานาชาติ เนื่องจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมีความสนใจในการทำวิจัยและมีโครงการวิจัยร่วมมือกับนานาชาติจำนวนมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะพื้นฐานด้านการศึกษาและศาสตร์ของสาขาวิชา เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามากที่สุด มีผลงานวิจัยมากที่สุด มีหน่วยงานระดับสถาบันเป็นกลไกประสานงานการวิจัยของสถาบัน เช่น มหาวิทยาลัยมหิดลมีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการจัดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น ในปี 2543 ประเทศไทยมีผลงานวิจัย จำนวน 1,168 เรื่อง มากกว่าร้อยละ 50 เป็นผลงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีกองบริหารงานวิจัยสังกัดอยู่ในสำนักงานอธิการบดีเป็นหน่วยงานกลาง

ของมหาวิทยาลัยที่เป็นกลไกในการประสานงานกับคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยและควบคุมคุณภาพการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล และองค์กรภาครัฐกับแหล่งทุนต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2. **การบริหารงานแนวใหม่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่** ซึ่งได้มีการปรับปรุงระบบการงบประมาณมีการทำงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยจัดทำแยกตามแผนงานและกองทุน และมีระบบบริหารทรัพย์สิน เพื่อดำเนินการจัดหา การควบคุมการใช้ทรัพย์สินให้คุ้มค่า ก่อให้เกิดรายได้ นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญต่อระบบบัญชี มีการนำเสนอข้อมูลทั้งด้านการเงินและข้อมูลที่มีใช้การเงินเพื่อนำเสนอผู้บริหารประกอบการตัดสินใจ และเน้นหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มหาวิทยาลัยมีนวัตกรรมด้านนโยบายที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานต่างๆ เป็น Cost Center และใช้การบริหารการเงินและงบประมาณแบบ Activity Based มีการนำวิธีการคิดต้นทุนดำเนินงาน และมีการนำระบบการประเมินสัมฤทธิ์ผลของโครงการมาใช้ มีการจัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศ (Center of Excellence) เพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เป็นหน่วยงานใหม่ที่ทำหน้าที่พัฒนางานวิจัยและบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาชีวร่วม ภายใต้กลุ่มหน่วยงานพัฒนาการวิจัยและบัณฑิตศึกษา การเกิดศูนย์นี้เป็นผลสืบเนื่องจากการปรับวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่มีข้อสังเกตว่าได้มีการระบุไว้ว่าศูนย์นี้สามารถจัดตั้งและยุบเลิกได้ตามภารกิจ เพื่อพัฒนาการวิจัยลักษณะของหน่วยงานเฉพาะกิจหรือศูนย์นี้เป็นตัวอย่างที่ดีต่อการสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยแนวใหม่ เพราะเป็นการวิจัยในเชิงสหสาขาวิชา และนอกจากนี้ยังได้มีแนวคิดเสริมว่า จะให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยนั้นตอบสนองต่อความต้องการในสังคม สร้างองค์ความรู้ที่ใช้ในทางปฏิบัติและอาจรวมถึงการถ่ายโอนองค์ความรู้ระหว่างโลกธุรกิจและการศึกษา

3. **การบริหารงานของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ถือว่าเป็นสถาบันหนึ่งมีสถานภาพเทียบเท่าคณะ มีรูปแบบการบริหารจัดการเฉพาะ คือ เป็นองค์กรอิสระในกำกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บุคลากรในองค์กรเป็นทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้บริหารจะต้องมีการบริหารในลักษณะของการเป็น connection, relation และ international ทางด้านการหารายได้ของสถาบัน สถาบันไม่เน้นการเพิ่มรายได้ด้วยการเพิ่มการผลิตนักศึกษา แต่สถาบันจะใช้วิธีการให้บริการทางวิชาการในลักษณะ short course แก่ศิษย์เก่า และผู้บริหารที่ต้องการจะ refresh ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์การทำงานสถาบันจะส่งเสริมให้บุคลากรในสถาบันได้ใช้ศักยภาพของตนเองในการทำวิจัย และการเข้าไปเป็นที่ปรึกษา หรือวางระบบการดำเนินงานขององค์กรสถาบันให้ความสำคัญในการระดมความร่วมมือจากสมาคมศิษย์เก่าทั้งด้าน

การสร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการปรับหลักสูตรให้มีความทันสมัย และการระดมทุน

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2546) ได้เสนอกระบวนการทัศน์ใหม่ของการบริหารจัดการอุดมศึกษาไทย ในแนวทางหลักในการบริหารจัดการอุดมศึกษาไทยในเชิงนโยบาย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านงานวิชาการ เปลี่ยนจากระบบการใช้ไปสู่การผลิต และการสร้างงานวิชาการ
2. ด้านงานบุคคล เปลี่ยนจากระบบราชการไปสู่ระบบอุดมศึกษา
3. ด้านการเงิน เปลี่ยนจากระบบการใช้ไปสู่ระบบการใช้และการจัดหา
4. ด้านการบริหารสถาบัน เปลี่ยนจากระบบควบคุมดูแลจากภายนอกไปสู่ระบบดูแลกันเองภายใน
5. ด้านการบริหารของรัฐ เปลี่ยนจากระบบบังคับบัญชาไปสู่ระบบกำกับดูแล

อนึ่ง ด้านการบริหารงานวิชาการ จะต้องเน้นไปที่ การสร้างองค์ความรู้เป็นภาระหลัก ส่งเสริมการเรียนรู้แนวใหม่ที่เป็นการสร้างสรรค์ (Innovative Approach) อย่างจริงจัง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนกระบวนการทางสังคมให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างกว้างขวางและจริงจัง การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การสอนให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง (Experiential-Based Learning) ให้มากขึ้น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Study Learning) และให้ผู้เรียนรู้จักสร้างและพัฒนาความรู้ขึ้นโดยใช้การค้นคว้าวิจัยเป็นพื้นฐาน (Research-Based Learning) ครูอาจารย์จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการชี้แนะ ชี้นำในประเด็นต่างๆ รวมทั้งแหล่งความรู้ มากกว่าเป็นคนจัดการกับความรู้ (ซึ่งเน้นการบรรยาย การบอกความรู้) และที่สำคัญคือ ต้องให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ ความรู้ต่างๆ อย่างเข้มข้น จริงจัง (Critical-Based Learning) อย่างไรก็ตาม ในเชิงปฏิบัติจึงไม่ใช่่ง่ายที่จะนำไปปฏิบัติเพราะมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวอุปสรรคขัดขวางอีกหลายประการ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแนวคิดของครูและนักศึกษา รวมทั้งผู้บริหารไม่ใช่เรื่องง่าย การดำเนินงานจึงต้องอาศัยเวลา ทั้งนี้ควรมีการวิจัยต่อในรายละเอียดแต่ละประเด็นเพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขที่ชัดเจน

โดยสรุป ในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษา กำลังเผชิญกับความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนไป ทั้งในระดับสถาบันและสังคมทั่วไป การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบไม่ใช่เฉพาะการบริหารจัดการเท่านั้น แต่รวมถึงพันธกิจของสถาบันด้วย ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนในอดีต (Slaughter และ Leslie, 1997) สถาบันอุดมศึกษาได้ขยายตัวและมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งความหลากหลายในรูปแบบสถาบันอุดมศึกษาและแหล่งที่มาของงบประมาณ ทำให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นทั้งระบบอุดมศึกษาและระดับสถาบันในประเทศต่างๆ โดยระบบอุดมศึกษามุ่งให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา สำหรับการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการบริหารมหาวิทยาลัยหลายส่วนเช่น นโยบาย กลยุทธ์งบประมาณ ความพร้อมของบุคลากร วัสดุทัศนียภาพมหาวิทยาลัยความชัดเจนของการพิจารณาภาระงาน และลิขสิทธิ์ทางปัญญาที่จะช่วยส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจต่อการสร้างงานวิจัยคุณภาพ

สถาบันอุดมศึกษาต่างมีความจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการจัดการภายในที่แตกต่างตามสภาพและลักษณะเฉพาะของสถาบัน ตลอดจนวิเคราะห์ตนเอง ทบทวนปัญหา อุปสรรคตามสภาพที่สถาบันต้องเผชิญ ซึ่งจำแนกการพิจารณาเป็น ดังนี้

(1) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีประเด็นปัญหาที่พบคือ

1. แหล่งที่มาของเงินทุนจากงบประมาณของรัฐลดลง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายคงที่หรือมีแนวโน้มมากขึ้น เป็นข้อจำกัดในการใช้เงินลงทุนเพื่อพัฒนาสถาบัน
2. ด้านโครงสร้างการบริหารงานพบว่า หากเป็นสถาบันที่เพิ่งเปิดใหม่ มหาวิทยาลัยสามารถปรับเปลี่ยนหรือจัดวางระบบบริหารโครงสร้างองค์กรและกติกาดังกล่าวได้ง่าย แต่สำหรับสถาบันเก่าแก่ มีอายุยาวนานจะมีเงื่อนไขต้น (Initial Condition) และขีดจำกัด (Boundary Condition) มาก
3. การบริหารจัดการยังมิได้มุ่งที่ผู้รับบริการ เช่น นิสิต นักศึกษา เป็นสำคัญ
4. นโยบายการใช้เครื่องมือปฏิบัติการร่วมกัน ในทางปฏิบัติยังมีปัญหา เนื่องจากตารางเวลาไม่เหมาะสมด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย และต้องเสียค่าบริการพิเศษให้กับหน่วยงานที่ไปขอให้บริการ
5. การพยายามให้ทุกคนจบปริญญาตรี มีผลกระทบต่อศาสตร์ของวิชาการ หลักสูตรต่อเนื่องไม่ได้ผลเต็มที่เพราะผู้เรียนไม่พร้อม

ปัญหาด้านการวิจัย พบว่า

1. จำนวนงบประมาณอาจมีจำกัดหรือ ได้รับไม่ต่อเนื่อง ทำให้ ขาดความพร้อมและความเต็มใจของบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งด้านอาจารย์และผู้สนับสนุน เพราะแต่ละกลุ่มอาจมีความสนใจที่แตกต่างกัน
2. ผลงานวิจัยสนองความต้องการส่วนบุคคลมากกว่ามุ่งถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงพาณิชย์

3. ขาดแคลนผลงานวิจัยเชิงสหวิทยาการ เน้นความเป็นเลิศเฉพาะทางมากกว่าการใช้องค์ความรู้จากสหวิทยาการ
4. ขาดแผนการวิจัยระยะยาวที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของวิทยาการ และตอบสนองของความต้องการของชาติ
5. ความสามารถของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สารสนเทศยังอยู่ในวงจำกัด ทำให้ไม่ได้ใช้ประโยชน์เต็มที่
6. นวัตกรรมด้านการร่วมมือทางการวิจัยระหว่างสถาบันมีอยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น การแบ่งปันห้องปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับการลงทุน อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ามีนวัตกรรมด้านการวิจัยเฉพาะกิจ และเน้นเชิงพาณิชย์ที่น่าสนใจ เช่น การจัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศ (Center of Excellence) เพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(2) สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ประเด็นปัญหาที่พบคือ

1. ด้านการบริหารการเงิน ต้องพึ่งรายได้หลักจากค่าหน่วยกิต ทำให้เป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาโครงสร้างองค์กรส่วนที่เป็นการสนับสนุนการวิจัย การบริการสังคม หรือสาธารณชน
2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำลังได้รับผลกระทบอย่างมากจากการขยายตัวเชิงปริมาณที่ไม่จำกัดของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และความไม่ชัดเจนของนโยบายของรัฐต่อการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในภาพรวมของการอุดมศึกษาของชาติ
3. การแข่งขันทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน รัฐบาล และจากต่างประเทศจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นถ้ารัฐบาลมิได้มีการกำหนดแผนภาพรวมของการอุดมศึกษาไทยที่ชัดเจน และนำไปสู่การมุ่งปริมาณมากกว่าคุณภาพ

นิรันดร์ จิระสันติ (2549) ได้เสนอแนวคิดของมหาวิทยาลัยในอุดมคติและการก้าวสู่มหาวิทยาลัยแนวหน้าระดับโลก (World Class University) ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ว่ามีความจำเป็นต้องเริ่ม แม้จะต้องใช้เวลาซึ่งอาจจะยาวนานมากกว่า 10 ปี 20 ปี 50 ปี โดยต้องเริ่มที่การหาเจ้าภาพอย่างจริงจังซึ่งอาจจะเป็นองค์กรอิสระ มูลนิธิที่ตั้งไว้เฉพาะกิจเพื่อระดมสมองเรื่องใน

เดียว คือ การพัฒนามหาวิทยาลัยไทยทุกรูปแบบจนสามารถนำแผนนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ นอกจากนี้ ยังได้นำเสนอแนวทางการเป็นมหาวิทยาลัยระดับแนวหน้าของโลก ดังนี้

1). ให้ทุนนักเรียนมัธยมปลาย ที่เป็นเลิศในด้านฟิสิกส์ เคมี ชีวะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ไปเรียนต่อมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก เช่น มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด มหาวิทยาลัยเอ็มไอที มหาวิทยาลัยเยล มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย มหาวิทยาลัยจอนส์ฮอปกินส์ มหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน จนถึงปริญญาเอกและ Post doctoral Program

2) ให้ผู้สำเร็จดังกล่าวกลับมาทำงานมหาวิทยาลัย โดยทำวิจัยเป็นหลัก งานสอนเป็นรอง ให้เงินสมทบเงินเดือนเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ เพื่อดึงดูดให้อยู่สร้างงานวิจัย การสอน และการเขียนตำรา

3) มีระบบ Sabbatical หรือพักร้อน พักงานให้อาจารย์ เพื่อพัฒนาวิชาการทุก ๆ 3-4 ปี ระยะเวลา 4 เดือน - 1 ปี เพื่อเขียนตำรา ศึกษาต่อ หรือทำวิจัยตามประเด็นที่มหาวิทยาลัยเชี่ยวชาญ และสร้างเครือข่ายวิชาการและวิจัย

4) ต้องสร้างสมดุลของหลักสูตรโดยให้ความสำคัญด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และดูแลนักศึกษาปีที่ 1 ให้ดี ให้เข้าใจเรื่องแสวงหาปัญญาไม่ใช่ปริญญาและอาชีพ สนับสนุนการเรียนภาษาไทยและอังกฤษให้แตกฉาน ทั้งการเขียน การอ่าน และวรรณกรรมต่าง ๆ ให้เรียนประวัติโลก และไทยให้เข้าใจมากขึ้น ให้เรียนวิชาอารยธรรม ศิลปะนิยม (Art appreciation) สังคีตนิยม (Music Appreciation) ให้เรียนวิชาสุขภาพและพลานามัย เพื่อติดตัวจนสูงวัยในการสร้างพลานามัยและสุขภาพ การเอาจริงจังกับวิชาศิลปศาสตร์ดังกล่าวจะทำให้บัณฑิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ เข้าใจเรื่องมนุษย์และสังคมที่จะปรับตนให้เข้ากับสังคมและโลก

ตอนที่ 5 หลักการและเทคนิคการกำหนดกลยุทธ์

5.1 ความหมายของกลยุทธ์

"Strategy is defined as a course of action aimed at ensuring that the organization will achieve its objectives." (Certo and Peter, 1991: 17)

เซอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter, 1991) นิยามความหมายคำว่า กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการดำเนินงาน ที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร และให้นิยามว่าการจัดการเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องและมีการทบทวนกระบวนการเวียนไปมาตลอดเวลา เพื่อให้องค์กรโดยรวมสามารถดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

ไรท์ และคณะ (Wright, 1992) ให้นิยามว่า กลยุทธ์ หมายถึง แผนของผู้บริหารระดับสูงที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ต่างๆที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าประสงค์ขององค์กร "และนิยาม การจัดการเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องในการกำหนดภารกิจและเป้าประสงค์ขององค์กรภายใต้บริบทของสิ่งแวดล้อมภายนอกขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ การใช้อำนาจหน้าที่ในการควบคุมกลยุทธ์ เพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์ขององค์กรที่นำมาใช้สามารถนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนด

ส่วนวิลเลียม เอฟ.กลูค (William F. Glueck, 1993) ให้นิยามว่า กลยุทธ์เป็นแผนหลักขององค์กรที่วางไว้เพื่อให้แน่ใจว่าจะเป็นแนวทางทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายหลักที่ต้องการได้ กลยุทธ์เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน (guidelines) หรือ การกำหนดวิถีปฏิบัติที่ชัดเจน (courses of action) ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสถานการณ์แวดล้อมที่ผ่านการวิเคราะห์อย่างแยบยล

โดยสรุป กลยุทธ์หมายถึง แนวทางดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งเป็นวิธีการที่ประกอบไปด้วยเป้าหมายหลักขององค์กร นโยบาย และการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้องค์กรมุ่งสู่ภาพรวมทั้งหมดอย่างที่ต้องการ เป็นการกำหนดแนวคิดหรือค่านิยมร่วมขององค์กร เป็นการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแนวทางที่กำหนด เป็นอุบายหรือชั้นเชิงการทำงาน ที่ต้องใช้สติปัญญาในเชิงบวกและสร้างภาวะกดดันต่างๆ

5.2 ขั้นตอนและกระบวนการวางแผนกลยุทธ์

โดยทั่วไป กระบวนการจัดการกลยุทธ์จะเริ่มจาก 1) การวางแผน โดย กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยเทคนิค SWOT และกำหนดกลยุทธ์ 2) การปฏิบัติ Implementation 3) การประเมินผล Evaluation

ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษากระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม รวมถึงสถานการณ์/ปัญหา/นโยบาย/เป้าหมาย
2. การกำหนดกลยุทธ์-วางแผนกลยุทธ์
3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติหรือปฏิบัติตามกลยุทธ์
4. การควบคุมและการประเมินผลกลยุทธ์ และพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

(1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis)

คือ กระบวนการตรวจสอบติดตามสภาพแวดล้อมภายนอก ภายในองค์การที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การ เพื่อค้นหาสิ่งคุกคามและโอกาส ตลอดจนความพร้อม จุดแข็ง จุดอ่อนภายในองค์การทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ตามแนวคิดของ Certo & Peter การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการระบุภาวะคุกคามและโอกาสขององค์การในปัจจุบัน และอนาคต ที่อาจมีอิทธิพลต่อความสามารถขององค์การในการไปสู่เป้าหมาย ในที่นี้สภาพแวดล้อมขององค์การเป็นชุดขององค์ประกอบทั้งหมด ภายนอก และภายในองค์การ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าขององค์การในการที่จะไปสู่เป้าหมาย สภาพแวดล้อมแบ่งเป็น

สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)

เป็นปัจจัยระดับกว้างและมีผลกระทบโดยอ้อมต่อการปฏิบัติการขององค์การ ทั้งองค์การภาครัฐกิจเอกชนและองค์การภาครัฐบาล ประกอบด้วย

- ปัจจัยทางด้านสังคม วัฒนธรรม (Socio-cultural factors) เช่น โครงสร้างทางเพศ และอายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณี และพฤติกรรมกรการบริโภคอุปโภค รวมทั้งความต้องการของผู้รับบริการ การหลั่งไหลของวัฒนธรรมต่างประเทศ และสภาพทางกายภาพของชุมชน เป็นต้น

- ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (Technological factors) เช่น การผลิตคิดค้นทางเทคโนโลยีต่างๆ เครื่องจักรกลทางอุตสาหกรรม เครื่องจักรสมองกล และเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ เป็นต้น

- ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (Economic factors) เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษี และอัตราว่างงาน รวมทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

- ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal factors) เช่น นโยบายของพรรคการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล รวมทั้งความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศ การแก้ไขกฎหมายและการปรับปรุงระเบียบต่างๆ ที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการทางการบริหาร รวมทั้งอิทธิพลของกฎหมายระหว่างประเทศและสนธิสัญญาและอนุสัญญาในระดับนานาชาติ ฯ

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) ประกอบด้วย

- Structure & Policy โครงสร้างองค์กร นโยบาย ฯลฯ
- Outcome & Service ผลผลิตและผลลัพธ์ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ฯลฯ
- Manpower อัตรากำลัง คุณภาพบุคลากร การบริหารบุคคล ฯลฯ
- Money ประสิทธิภาพด้านการเงิน การระดมทุน ฯลฯ
- Materials วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร ฯลฯ
- Management กระบวนการ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร สารสนเทศ ฯลฯ

องค์กรประกอบเชิงระบบ ประกอบด้วย

ปัจจัยนำเข้า (input) หมายถึง อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา งบประมาณ อาคารสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการวิจัย

กระบวนการ (process) หมายถึง กระบวนการบริหารงานวิจัย การบริหารเงิน การพัฒนาบุคลากรนักวิจัยและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการผลิตผลงานและนักวิจัย

ผลผลิต (output /outcome) หมายถึง ปริมาณและคุณภาพ และผลิตภาพงานวิจัย

สำหรับปัจจัยหลักของการบริหารงาน คือ 4's M ที่ประกอบด้วย

- 1) คน (Man) ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา บุคลากรสนับสนุน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
- 2) การจัดการ (Management) หมายถึง ระบบบริหารจัดการ นักบริหาร ผู้บริหารงานวิจัย รวมถึงการกำหนดเป้าหมายนโยบาย แผนงาน และการจัดการ
- 3) การเงิน (Money) หมายถึง แหล่งงบประมาณทุนทั้งภายในและภายนอกสถาบัน และ
- 4) วัสดุ อุปกรณ์ (Material) หมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ ทรัพยากร (Katz and Kahn, 1966)

(2) การกำหนดกลยุทธ์ และวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Formulation)

กระบวนการออกแบบ และเลือกกลยุทธ์ซึ่งจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ขององค์กร มีเทคนิควิธีการทำได้หลายทางเช่น วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส ภาวะคุกคาม (SWOT) วิธีเมตริกซ์ของ BCG (Boston Consulting Group Growth Share Matrix) และวิธีเมตริกซ์ภาพฉายหลายองค์ประกอบของ G.E.M (General Electric's Multifactor) เป็นต้น

การวิเคราะห์ SWOT หมายถึงการวิเคราะห์ Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threat โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประเมินสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายในระหว่างจุดแข็ง จุดอ่อน และผลการประเมินสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอกระหว่างโอกาส และ อุปสรรค โดยกำหนดสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายในระหว่าง จุดแข็ง และจุดอ่อน ว่ามีสถานภาพโน้มเอียงไปในทางเด่นหรือด้อย กำหนดสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอกระหว่างโอกาสและอุปสรรคว่ามีสถานภาพโน้มเอียงไปในทางเอื้อหรือไม่เอื้อซึ่งทำให้ประเด็นยุทธศาสตร์ มีกรณีโน้มเอียง 4 กรณี (Wright et.al,1992: 69-79)

- กรณี **"โอกาสเอื้อและมีจุดแข็ง"** ควรจะเลือกกลยุทธ์ระดับองค์กร ด้วยการสร้างความเติบโต (Growth Strategies) โดยการขยายกิจการด้วยตนเอง หรือการขยายกิจการด้วยการร่วมทุนกับองค์กรอื่น

- กรณี **"มีอุปสรรคและมีจุดอ่อน"** ควรเลือกกลยุทธ์ระดับองค์กรด้วยการตัดทอน (Retrenchment Strategies) โดยการตัดบางกิจกรรมออกไป หรือตัดบางส่วนขององค์กรออกไป หรือเลิกกิจการ

- กรณี **"มีอุปสรรคแต่มีจุดแข็ง"** และ **"โอกาสเอื้อแต่มีจุดอ่อน"** ควรจะเลือกกลยุทธ์ระดับองค์กร ด้วยการรักษาเสถียรภาพ (Stability Strategy) โดยเลือกดำเนินงานชนิดของกิจการ หรือประเภทของกิจการที่กำลังดำเนินการอยู่และจะไม่ขยายไปดำเนินกิจการประเภทอื่น

การกำหนดกลยุทธ์ โดยใช้ TOWS Matrix

หลังจากวิเคราะห์ SWOT แล้ว สามารถนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำกลยุทธ์ได้ โดยนำปัจจัยที่เป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ทั้ง 4 ประการ มาจับคู่กันในรูปของ Matrix และกำหนดเป็นกลยุทธ์ต่างๆเรียกว่า การทำ TOWS Matrix ซึ่ง TOWS เป็นการสลับตัวอักษร ของคำว่า SWOT ประกอบด้วย 4 ช่อง ดังนี้

SO	Opportunities	WO
Strengths		Weaknesses
ST	Threats	WT

ช่องที่ 1 SO Strategy

เป็นการจับคู่ จุดแข็ง กับ โอกาส (SO) เป็นสถานการณ์ที่องค์กรใช้จุดแข็ง และ โอกาส ที่มีอยู่ สร้างข้อได้เปรียบ เช่น เพิ่มผลผลิต ขยายตลาด หรือ รวมกิจการ

ช่องที่ 2 WO Strategy

เป็นการจับคู่ จุดอ่อน กับ โอกาส (WO) เป็นความพยายามที่จะลบล้างจุดอ่อน และ อาศัยโอกาสที่มีอยู่ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนารูปร่าง การพัฒนาตลาด

ช่องที่ 3 ST Strategy

เป็นการจับคู่ จุดแข็ง กับ อุปสรรค (ST) ซึ่งกิจการพยายาม ใช้จุดแข็งเพื่อเอาชนะ หรือ หลีกเลี่ยงอุปสรรค เช่น การขยายตัวสู่ตลาดโลก การเพิ่มบริการแก่ลูกค้า

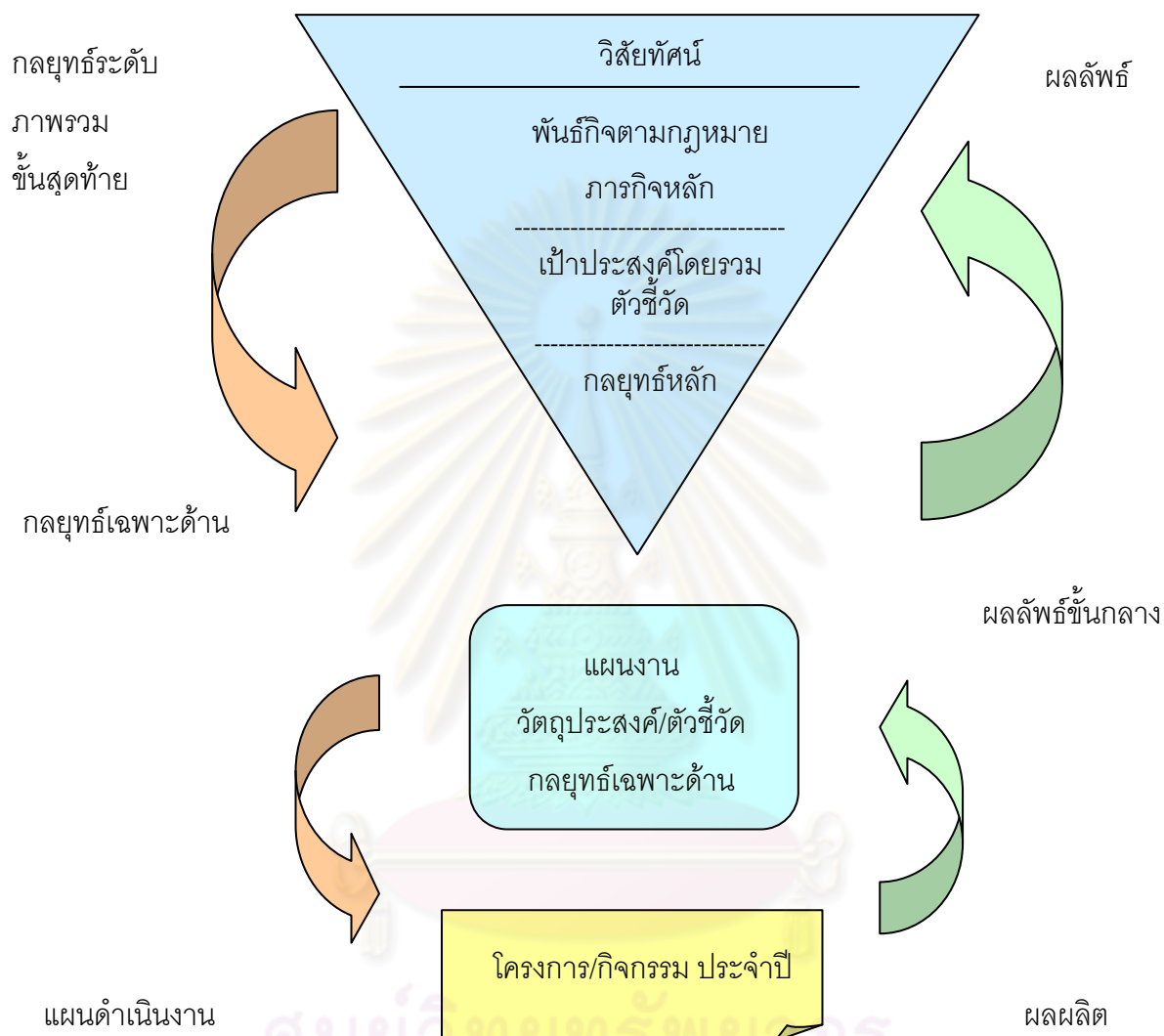
ช่องที่ 4 WT Strategy

เป็นการจับคู่ จุดอ่อน และ อุปสรรค (WT) เป็นความพยายามที่จะแก้ไขจุดอ่อน และ อุปสรรค เพื่อสร้างจุดแข็งและโอกาส เช่น การร่วมทุน การลดต้นทุน การเลิกผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีกำไร

สุเมธ แสงนาทร (2547) กล่าวถึง การกำหนดกลยุทธ์ จะมี 3 ระดับ ประกอบด้วย

1. กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) หมายถึงกลยุทธ์ที่ตอบสนองของวัตถุประสงค์หลักในภาพรวมขององค์กร หรือเป็นกลยุทธ์ระดับนโยบาย (Policy-Level Strategy) ที่ตอบสนองแผนงานขององค์กร ถือเป็นกลยุทธ์ใหญ่ที่ครอบคลุมองค์การทั้งหมด มีช่วงเวลาดำเนินการที่ยาวคือประมาณ 3-5 ปี
2. กลยุทธ์ระดับธุรกิจ (Business Strategy) หมายถึง กลยุทธ์ที่ตอบสนองของวัตถุประสงค์หลักของกิจการในแต่ละประเภทของผลิตภัณฑ์หรือบริการ หรือเป็นกลยุทธ์ระดับโครงการ (Project-Level Strategy) ที่ตอบสนองของวัตถุประสงค์หลักของโครงการ
3. กลยุทธ์ระดับหน้าที่หรือระดับปฏิบัติ (Functional / Operating Strategy) หมายถึง กลยุทธ์ที่ตอบสนองของวัตถุประสงค์หลักของหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในกระบวนการทำงานในแต่ละกิจการ หรือเป็นกลยุทธ์ระดับกิจกรรม (Activity) ที่ตอบสนองของผลผลิตหลักซึ่งเกิดจากกระบวนการทำงาน

รูปแบบความสัมพันธ์ของกลยุทธ์ระดับต่าง ๆ

(ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2543 : 18)

สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง ได้กำหนดคุณค่าหลัก Core Value หรือ ค่านิยมที่เหมาะสมขององค์กร เช่น มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ค่านิยม คือ TRUTH, มหาวิทยาลัยมหิดล ค่านิยมคือ MAHIDOL

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2548) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดในการกำหนดกลยุทธ์ที่สำคัญมี 5 ประการ คือ

1. จัดหาทรัพยากรทางการเงิน (Financial Management) กลยุทธ์ที่คาดว่าจะให้ผลตอบแทนในระดับสูงอาจต้องใช้จ่ายเงินในกระบวนการทำงานเพิ่มมากขึ้น การจัดหาเงินเพิ่มเติมจากแหล่งเงินอุดหนุนและแหล่งเงินกู้ทั้งแหล่งเดิมและแหล่งใหม่อาจทำได้ในขอบเขตจำกัด

2. เจตคติต่อความเสี่ยง (Attitude Toward Risks) กลยุทธ์ที่คาดว่าจะให้ผลตอบแทนในระดับสูงอาจมีความเสี่ยงสูง การเลือกใช้จึงขึ้นอยู่กับเจตคติของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะยอมรับความเสี่ยงในระดับใด เช่น ลดความเสี่ยงให้น้อยลงโดยยอมรับผลตอบแทนที่ต่ำลง

3. ชีตความสามารถขององค์กร (Organizational Capability) กลยุทธ์ที่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการทำงานอย่างรวดเร็วจากบุคลากรเท่าที่มีอยู่ซึ่งบางองค์กรอาจต้องเผชิญกับข้อเท็จจริงที่ว่า ปริมาณและคุณภาพของบุคลากรที่มีทักษะมีไม่เพียงพอและบุคลากรเหล่านั้นไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการอย่างรวดเร็วได้

4. ความสัมพันธ์ของช่องทางการผลิต (Channel relationships) กลยุทธ์ที่จำเป็นต้องหาช่องทางใหม่ในกระบวนการผลิตโดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรนำเข้าอาจต้องเผชิญกับข้อเท็จจริงที่ว่าปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรที่ต้องการนำเข้ามีไม่เพียงพอใน

5. การตอบโต้ของผู้แข่งขัน (Competitive Retaliation) กลยุทธ์ที่ต่อสู้กับคู่แข่งอาจก่อให้เกิดปัญหาที่ตามมาจากการที่คู่แข่งทำการตอบโต้ เช่น การลดราคาสินค้าให้ต่ำลงอาจทำให้คู่แข่งทำการลดราคาให้ต่ำลงไปอีกจนเป็นสงครามราคากระจายทั่วไปในตลาด

(3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติหรือปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation)

เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ ยุ่งยากและสลับซับซ้อน เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ต้องเกี่ยวข้องกับพนักงานทุกระดับภายในองค์กร โดยการนำของผู้บริหารที่มีความสามารถในการสื่อสารให้พนักงานรับรู้และเข้าใจเกี่ยวพันถึงการออกแบบและขึ้นนำกระบวนการใหม่ ๆ ตลอดจนการจูงใจพนักงานให้ทำตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือเห็นพ้องการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การปฏิบัติตามกลยุทธ์มีช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติแตกต่างกันไป ตั้งแต่เป็นเดือนไปจนถึงหลายปี

ภายหลังการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและกำหนดทิศทางขององค์กร ควรมีการกำหนดทางเลือกในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าองค์กรจะบรรลุความสำเร็จ โดยอาศัยเครื่องมือในการสร้างกลยุทธ์ ได้แก่ SWOT Analysis, Critical Question Analysis, GE's

Multifactor Portfolio Matrix ผู้บริหารจะต้องเข้าใจกระบวนการต่าง ๆ ในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ดังนี้

1. องค์การพร้อมจะเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด
2. การจัดการวัฒนธรรมองค์การ
3. โครงสร้างที่เหมาะสม
4. วิธีการเลือกกลยุทธ์ไปปฏิบัติ
5. ทักษะของผู้บริหารที่ต้องการ

การปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้เป็นไปอย่างราบรื่นเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามที่พึงประสงค์ องค์กรควรมีการทบทวนและเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น และก่อนที่จะนำกลยุทธ์ใด ๆ ไปปฏิบัติ องค์กรควรมีการพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ระดับของการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ โดยพิจารณาว่ากลยุทธ์ในแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่ แตกต่างไปจากกลยุทธ์ในแผนเดิมมากน้อยเพียงใด
2. รูปแบบโครงสร้างองค์กร (Organizational Structure) ที่ต้องปรับให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่ แตกต่างไปจากรูปแบบโครงสร้างขององค์กรในแผนกลยุทธ์เดิมมากน้อยเพียงใด
3. กลไกของวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) ที่ต้องปรับให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่ แตกต่างไปจากกลไกของวัฒนธรรมองค์กรในแผนกลยุทธ์เดิมมากน้อยเพียงใด
4. ภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและทักษะในการควบคุมปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่
5. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ระบบและกระบวนการปฏิบัติงาน ต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่กำหนดกิจกรรมที่จัดทำของแต่ละโครงการให้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการนำไปดำเนินงานภายใต้การติดตามผลการปฏิบัติงาน (Monitoring) ของโครงการโดยหัวหน้างานที่องค์กรกำหนด

(4) การควบคุม และการประเมินผลกลยุทธ์

การควบคุมกลยุทธ์เป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่วางไว้เพื่อให้ องค์กรทราบสถานการณ์ของการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยทั่วไปในการกำหนดกลยุทธ์ระดับ ต่างๆ จะมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมายไว้ล่วงหน้า ระหว่างการกำหนด

แผนปฏิบัติงานควรมีรายละเอียดของกิจกรรมติดตามผลบรรลุเป็นกิจกรรมหนึ่งของแผนปฏิบัติงานด้วย หรือบางแห่งอาจจัดทำแผนสำหรับการติดตามเพื่อควบคุมต่างหาก ตลอดจนประเมินผลระหว่างแผนงาน (In-process Evaluation) และเมื่อสิ้นสุดแผนงาน (Post project Evaluation) การประเมินความสำเร็จของแผนงานอาจเปรียบเทียบกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ของแต่ละขั้นตอน
2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติงาน
3. เป้าหมายของกลยุทธ์
4. การทบทวนการบรรลุตามวัตถุประสงค์ระดับองค์กร วิสัยทัศน์ ภารกิจ ตลอดจนปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่เปลี่ยนแปลง

โดยสรุป ตามทัศนะของ Certo & Peter กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นขั้นตอน มีจุดเริ่มต้นและจุดสูงสุด มีการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และมีการควบคุมกลยุทธ์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดกลยุทธ์และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ มีผลลัพธ์ 4 ประการคือ

1. Success	=	วางแผนดี ปฏิบัติได้ดี	ประสบความสำเร็จ
2. Trouble	=	วางแผนไม่ดี ปฏิบัติได้ดี	เกิดความเสียหาย
3. Roulette	=	วางแผนดี ปฏิบัติได้ไม่ดี	เกิดปัญหา
4. Failure	=	วางแผนไม่ดี ปฏิบัติได้ไม่ดี	เกิดความล้มเหลว

ตัวอย่างกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

วิสัยทัศน์ 2020 (Vision 2020) *A Bridge to Campus Sustainability*

หมายถึง เชื่อมโยงการพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยที่ดีเด่นอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดมีความมุ่งมั่น ที่จะจัดการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการที่มีคุณภาพสูงสุด เพื่อเป็นผู้นำในการบุกเบิกเผยแพร่ความรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรแต่ละคนให้มีคุณภาพชีวิตในการทำงานและมีความเป็นผู้นำ ความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของบุคลากรสายวิชาการ นักศึกษา และบุคลากร บางคนมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียน

การสอนและวิจัย บุคลากรมีบทบาทหน้าที่ในกิจกรรมหลักต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ ชุมชนของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดยึดถือคุณค่าหรือค่านิยม ต่อไปนี้

- การให้การยอมรับนับถือเรื่องสิทธิหน้าที่ ความแตกต่างและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น
- ชื่อสัตย์สุจริตในภารกิจที่เกี่ยวข้องทั้งปวง (integrity)
- มีจิตสำนึกในการทำงานสู่ความเป็นเลิศ (Excellence)
- มีความรับผิดชอบในการกระทำที่เปิดเผย (Accountability) และมีพฤติกรรมที่ดี สถานที่ทำงาน

คุณค่าต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นค่านิยมที่จำเป็นต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาที่ยั่งยืน มีบรรยากาศของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (trust) มีความร่วมมือแสวงหาความจริง และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้ปณิธานของมหาวิทยาลัยซึ่งมีบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและส่งเสริมวิชาการซึ่งทุก ๆ คนของฮาร์วาร์ดมีส่วนร่วม

ภารกิจหลักเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ และจุดมุ่งหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับมหาวิทยาลัย และคงไว้ซึ่งหลักการพัฒนามหาวิทยาลัยอย่างยั่งยืน ดังนี้

- ยึดถือหลักการของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุก ๆ ด้านของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีผลงานวิจัยที่นานและทำรายได้ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร
- มีมุมมองเชิงสหวิทยาการในบทบาททางวิชาการ เป็นหลักสูตรและการเรียนการสอน การวิจัย ศิลปวัฒนธรรม
 - การวางแผนงานหลัก เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - การพัฒนานักศึกษาให้มีมุมมองเชิงสหวิทยาการ มีโลกทัศน์สากล
 - เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (green campus initiations) เอาใจใส่สิ่งแวดล้อมที่ดี
 - ยุทธศาสตร์การลงทุน และการประกอบการ และการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ผิดพลาดน้อยที่สุด มีระบบการรายงานการเงินและบัญชีที่ชัดเจน
 - ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความเป็นนานาชาติ
 - พัฒนาความเป็นเลิศของศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผลงานวิจัยที่มีผลกระทบต่อสังคมเป็นจำนวนมาก
 - เป็นผู้สร้างสรรค์งาน (creators) อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มบทบาทการให้บริการสู่ภายนอกมากยิ่งขึ้น (more outreach)

- มีระบบการสื่อสารทางธุรกิจที่ดี มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ --
- การพัฒนาการรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และ Post Doctoral Fellowships การจัดสรรทุนให้กับนักศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย
- การจัดการระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ดีเลิศ มีห้องสมุดที่มีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องมากที่สุดในจำนวนห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา มีการจัดการความรู้ที่เป็นระบบ
- สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับศิษย์เก่า มีสมาคมศิษย์เก่า (Harvard Alumni Association- HAA) ทั่วโลก ศิษย์เก่าบริจาคทรัพย์สินให้มหาวิทยาลัย และให้การสนับสนุนในกิจการของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี
- การขยายฐานทางวิชาการที่ Allston Campus และ The Arnold Arboretum บนเนื้อที่ 200 เอเคอร์ และ 265 เอเคอร์ตามลำดับ
- มีระบบการตรวจการของมหาวิทยาลัย ปัญหาและรับเรื่องร้องเรียนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ได้รับความเป็นธรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิสัยทัศน์ “จุฬาฯ เป็นเสาหลักของแผ่นดิน (Pillar of the Kingdom)”

ตามทีล้นเกล้ารัชกาลที่ 6 ผู้ทรงก่อตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้พระราชทานไว้ และได้กำหนดการบรรลุวิสัยทัศน์ของจุฬาฯ เมื่อครบหนึ่งร้อยปีแห่งการสถาปนาในระหว่างปีพ.ศ. 2551 – 2555 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความปรารถนาที่จะเป็น “เสาหลักของแผ่นดิน” โดยมีเป้าหมายผลผลิตที่สำคัญในช่วงระยะ 4 ปีนี้ ได้แก่ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับโลก เป็นปัญญาแห่งแผ่นดิน เป็นมหาวิทยาลัยที่มีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว กระชับและรวดเร็ว เป็นบ้านอันอบอุ่นของคนดีและคนเก่ง เป็นที่พึ่งพาให้แก่สังคม โดยต้องเริ่มจากภายในซึ่งเป็นที่มาของเป้าหมายสู่การเป็น “บ้านอันอบอุ่นของคนดี และคนเก่ง” อันประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ประการ ได้แก่ ก้าวหน้า ยอมรับ เข้มแข็ง มั่นคง เกื้อกูล และเป็นสุข

เป้าหมายผลผลิตที่สำคัญ	ยุทธศาสตร์หลัก	อธิบายความหมาย
เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับโลก	“ก้าวหน้า”	เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับโลก มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยการผลิตบัณฑิต ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
เป็นปัญญาแห่งแผ่นดิน	“ยอมรับ”	เป็นปัญญาแห่งแผ่นดิน รับผิดชอบและนำความรู้สู่สังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยบูรณาการการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัยและกิจการนิสิตเพื่อผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศ ตลอดจนสร้างและนำเสนอผลงานวิชาการที่สามารถชี้นำการพัฒนาและการแก้ปัญหาของสังคมไทย
เป็นมหาวิทยาลัยที่มีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว กระชับรวดเร็ว	“เข้มแข็ง”	เป็นมหาวิทยาลัยคุณภาพ มีคุณธรรมควบคู่ไปกับความเป็นเลิศทางวิชาการและเสรีภาพทางวิชาการ สืบสานความเป็นไทย ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และบริหารงานโดยบุคลากรมีส่วนร่วม
	“มั่นคง”	เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารทรัพยากรทั้งกายภาพและทรัพยากรด้านปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ตลอดจนพัฒนาความสัมพันธ์และนำศักยภาพของศิษย์เก่ามาร่วมพัฒนามหาวิทยาลัย
เป็นบ้านอันอบอุ่นของคนดี และคนเก่ง	“เกื้อกูล”	เป็นมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา เกื้อกูลนิสิต บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน และสนับสนุนชุมชน
	“เป็นสุข”	เป็นบ้านอันอบอุ่นของคนดีและคนเก่ง โดยพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสร้างเสริมสุขภาพ สร้างความผูกพันของบุคลากร ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนางานวิจัย ประกอบด้วย

1. กลยุทธ์การผนึกกำลัง ประสานร่วมงานกันเป็นรูปทีมในรูปแบบองค์กรวิจัย ให้เกิดการประสานเป็นเครือข่ายที่ใหญ่ขึ้น
2. กำหนดทิศทางการวิจัยและแนวทางหลักการวิจัยเพื่อกำกับจุดเด่นของความหลากหลายทางวิชาการมิให้กลายเป็นจุดด้อยในการที่ผลงานอาจกระจายไปคนละทิศทาง
3. กลยุทธ์การขับเคลื่อนโดยอาศัยความต้องการจากภายนอก เป็นประเด็นในการกำหนดเป้าหมายการวิจัย
4. กลยุทธ์การระดมทรัพยากรบุคคลทุกภาคส่วนให้ร่วมในกระบวนการวิจัย
5. กลยุทธ์เสาะแสวงหาทรัพยากรต่าง ๆ ให้มากขึ้น
6. กลยุทธ์การใช้เครือข่ายต่างประเทศในการพัฒนางานวิจัย ได้แก่ การร่วมวิจัย การเป็นที่ปรึกษาการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกัน
7. กลยุทธ์การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ปัจจัยพื้นฐานสำคัญของงานวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยมีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ครบวงจร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้านในส่วนของการวิจัยขึ้น 7 แผน ประกอบด้วย

- 1) แผนพัฒนาเฉพาะด้านการปฏิรูปกลุ่มวิจัยและระบบบริหารงานวิจัย การรวมกลุ่มเพื่อสร้างพันธมิตรด้านการวิจัย ในรูปแบบของ “Collaborative Research Alliance (CRA)” หรือพันธมิตรร่วมวิจัย พร้อมทั้งจัดวางระบบและกลไกที่เหมาะสม ปรับระบบบริหารงานวิจัย โดยอิงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การติดตามงานวิจัย และการปรับเปลี่ยนขั้นตอนการทำงาน
- 2) แผนพัฒนาเฉพาะด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายในมหาวิทยาลัย แนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้าน
- 3) แผนพัฒนาเฉพาะด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ทดลอง
- 4) แผนพัฒนาเฉพาะด้านการวิจัยสู่อุตสาหกรรมและการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
- 5) แผนพัฒนาเฉพาะด้านคุณธรรมและจริยธรรมการวิจัย แนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้าน เช่น พัฒนามาตรฐานการพิจารณาเข้าสู่ระดับสากล
- 6) แผนพัฒนาเฉพาะด้านอุทยานวิจัย โดยจัดหาที่ตั้งที่เหมาะสม มีระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมหน่วยบ่มเพาะทางเทคโนโลยี และหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ

7) แผนพัฒนาเฉพาะด้านการสนับสนุนการจัดทำคลังปัญญาจุฬาเพื่อประเทศไทย ดำเนินการจัดเก็บ เผยแพร่ผลงานวิจัย เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลนานาชาติที่มีผลงานวิจัยวิชาการของบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบรรจุอยู่

มหาวิทยาลัยมหิดล

วิสัยทัศน์ “มุ่งมั่นที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก”

พันธกิจหลัก: สร้างความเป็นเลิศทางด้านสุขภาพ ศาสตร์ ศิลป์ และนวัตกรรม บนพื้นฐานของคุณธรรม เพื่อสังคมไทย และประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ

ค่านิยมวัฒนธรรมองค์กร “M-A-H-I-D-O-L”

ซึ่งแต่ละตัวอักษรแทนคำสำคัญต่อไปนี้

M-Mastery	เป็นนายแห่งตน
A-Altruism	กลมกลืนกับสรรพสิ่ง
H-Harmony	มุ่งผลเพื่อผู้อื่น
I-Integrity	มั่นคงยิ่งในคุณธรรม
D-Determination	แน่วแน่ทำ กล้าตัดสินใจ
O-Originality	สร้างสรรค์สิ่งใหม่
L-Leadership	ใส่ใจเป็นผู้นำ

ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย (Strategies)

1. สร้างความเป็นเลิศในการวิจัย (Research Excellence)
2. สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ (Teaching and Learning Excellence)
3. สร้างความเป็นเลิศในการบริการสุขภาพและบริการวิชาการ (Health Care and Services Excellence)
4. สร้างความเป็นสากล (Internationalization)

ยุทธศาสตร์สร้างความเป็นเลิศด้านการวิจัย

มียุทธศาสตร์รอง ดังนี้

- 1.1 สร้าง สรรหา สนับสนุน และคงไว้ซึ่งนักวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากล
 - (1) ดำเนินการสร้างและส่งเสริมนักวิจัยที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น
 - (2) ส่งเสริมให้นักวิจัยปฏิบัติงานด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- 1.2 สร้างศักยภาพการแข่งขันด้านวิจัย เพื่อเป็นผู้นำในเวทีระดับชาติและนานาชาติ
- 1.3 สนับสนุนงานวิจัยที่มีความสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก
 - (1) การริเริ่มและสนับสนุนโครงการวิจัยประเภท Translational Research
 - (2) สนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - (3) สนับสนุนโครงการที่นำไปสู่การปรับปรุงและปรับเปลี่ยนนโยบายสาธารณะ
- 1.4 เครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย
 - (1) สร้างความร่วมมือภายในประเทศ
 - (2) สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ
- 1.5 การสร้างมูลค่าผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม โดยร่วมกับภาครัฐและเอกชน
 - (1) การบริหารจัดการด้านทรัพย์สินทางปัญญา
- 1.6 ปรับปรุงระบบบริหารจัดการและสิ่งเอื้ออำนวยต่อการวิจัยอย่างครบวงจร
 - (1) ดำเนินการปรับวิธีจัดสรรเงินทุนวิจัยประเภทเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยใช้หลักการ Performance based Research Funding (PBRF) และการติดตามผลงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ
 - (2) ดำเนินงานโครงการศูนย์เครื่องมือกลางสาขายา
 - (3) ดำเนินงานโครงการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล
- 1.7 สร้างและพัฒนาคัดคลังความรู้ และระบบเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณชนและสากล
 - (1) พัฒนางานบริหารจัดการด้านสารสนเทศการวิจัย

โดยสรุป กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยสามารถเชื่อมโยงบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน การบูรณาการงานวิจัยกับบริการวิชาการสู่ชุมชน การสร้างความร่วมมือระดับองค์กร/ภาคี/เครือข่ายวิจัยกับผู้ประกอบการ/สถาบันต่างประเทศ เชิงพาณิชย์ การร่วมใช้ทรัพยากร/ฐานข้อมูล รวมทั้ง กลยุทธ์การส่งเสริมกิจการงานวิจัยสู่ระดับนานาชาติ

ตอนที่ 6 การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

เพทาย เย็นจิตโสมนัส (2552) กล่าวว่า การพัฒนาอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยนั้น เครื่องมือที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพที่สุด คือ การวิจัยและนวัตกรรม และได้แสดงความเห็นต่อโครงการส่งเสริมการวิจัยในสถาบัน อุดมศึกษาสู่มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ว่าเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนามหาวิทยาลัยไทยทั้งระบบให้เกิดความเข้มแข็ง เพื่อเป็นรากฐานและพลังในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยตามพันธกิจ 4 กลุ่ม ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นอกจากนี้ ยังกล่าวถึง บทบาทของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ดังนี้

1. บทบาทภายในของมหาวิทยาลัย

- (1) สร้างวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการวิจัยและนวัตกรรม
- (2) สร้างระบบบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ
- (3) สร้างโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) เพื่อการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรม เช่น ตั้งหน่วย/ศูนย์/สถาบันวิจัย
- (4) สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยในด้านต่างๆ ซึ่งทำงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ
- (5) สร้างระบบพัฒนานักวิจัยหลังปริญญาเอก ระบบพัฒนานักวิจัยและอาจารย์
- (6) สร้างหลักสูตรปริญญาเอกที่มีคุณภาพสูง และผลิตอาจารย์/นักวิจัยที่มีคุณภาพและสมรรถนะสูง
- (7) สร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพสูงระดับสากล (องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ตอบโจทย์และแก้ปัญหาของภาคการผลิต สังคม และประเทศ)

2. บทบาทภายนอกมหาวิทยาลัย

- (1) สร้างเครือข่ายและความเชื่อมโยงกับภาคการผลิตที่แท้จริง ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ
- (2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (3) สร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อถ่ายทอดให้แก่ภาคการผลิต สังคม ชุมชน และประชาชน

- (4) สร้างความเข้มแข็งให้กับมหาวิทยาลัยกลุ่มอื่น โดยการสร้างเครือข่ายวิจัยและพัฒนา และการผลิตบุคลากร
- (5) สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงแก่ประเทศอย่างยั่งยืนบนฐานความรู้ การวิจัยและนวัตกรรม

นอกจากนี้ ยังได้ให้ความหมายของมหาวิทยาลัยวิจัย ว่าหมายถึง มหาวิทยาลัยที่มี วิจัยทัศน์และพันธกิจในเรื่องการวิจัยและนวัตกรรม และวิจัยทัศน์ จะต้องเป็นของประชาคม ทั้งหมด มิใช่เฉพาะเพียงผู้บริหาร และพันธกิจก็ต้องเป็นพันธกิจที่ประชาคมของมหาวิทยาลัย เห็นพ้องกัน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ มหาวิทยาลัยจะต้องมีการดำเนินกิจกรรมวิจัยและนวัตกรรม อย่างแท้จริง ด้วยความเข้มแข็งและเข้มข้น สาระสำคัญของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ คือ คุณภาพและประสิทธิภาพของ

- (1) บุคลากร โดยเฉพาะอาจารย์และนักวิจัย
- (2) กิจกรรมการทำงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างจริงจัง เข้มข้น และเข้มแข็ง
- (3) โครงสร้าง ระบบ บรรยากาศ และสิ่งเอื้ออำนวยในการทำงานวิจัย และ
- (4) การผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีผลกระทบทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงคุณภาพ ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม ความเข้มแข็งและมั่นคงของประเทศ “แก่นของมหาวิทยาลัย วิจัยแห่งชาติ” นี้ จะต้องถูกสร้างและขับเคลื่อนไปโดยประชาคมของมหาวิทยาลัยเอง

วิจารณ์ พานิช (2546) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิจัยในมุมมองเชิงระบบใหญ่ ระดับประเทศว่า สิ่งที่ควรปฏิรูปในเชิงระบบเกี่ยวกับการวิจัยในมหาวิทยาลัย มี 10 ประการ ดังนี้

1. ระบบการจัดการงานวิจัย ต้องแยกแยะงานวิจัย 3 ประเภท ออกจากกันและการจัดการแตกต่างกัน ได้แก่

- 1.1 งานวิจัยที่ขับเคลื่อนโดยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity-driven) ของนักวิจัยโดยไม่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของสังคม โดยมีเป้าหมายคือการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ผลลัพธ์ของงานวิจัยประเภทนี้คือผลงานตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ
- 1.2 งานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ โดยผู้ใช้ในภาคการผลิต หรือใช้ประโยชน์เชิงนโยบายเป้าหมายคือผลลัพธ์ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ เกิดผลกระทบต่อสังคมหรือเศรษฐกิจของประเทศหรือของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งนำไปตีพิมพ์เผยแพร่เชิงวิชาการในวารสารวิชาการที่มีการตรวจประเมินคุณภาพต้นฉบับอย่างจริงจัง

1.3 งานวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ มีผลลัพธ์คือการปรับปรุงคุณภาพงานประจำ และเมื่อทำหลายรอบหรือสั่งสมความรู้ไปได้ระดับหนึ่ง จะเกิดการพัฒนาแนวคิด และสามารถนำไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการได้

2. ระบบวารสารวิชาการ และการตีพิมพ์ผลงานวิจัย ประเทศไทยควรพัฒนาระบบวารสารวิชาการระดับชาติให้เป็นระบบที่มีคุณภาพสูง โดยอาศัยการประเมินคุณภาพต้นฉบับแบบที่เรียกว่า “Peer review” อย่างเคร่งครัด มีการทำฐานข้อมูลการอ้างอิงบทความที่ตีพิมพ์ มีการประเมินคุณภาพของวารสารในระบบเป็นระยะและประกาศให้ทราบโดยทั่วไป

3. ระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่จะต้องพัฒนาขึ้นในมหาวิทยาลัย มีเป้าหมายสำคัญคือ

3.1 สร้างวัฒนธรรมการทำงานวิจัยเชื่อมโยงกับระบบทรัพย์สินทางปัญญาของโลก

3.2 สร้างกลไกการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เน้นที่การนำไปใช้ประโยชน์ ให้เกิดผลเชิงคุณค่าและมูลค่า (Value) มากกว่าการแสดงความเป็นเจ้าของโดยการจดทะเบียนสิทธิบัตร

3.3 เป็นระบบที่เชื่อมโยงกับภาคการผลิต ระบบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัยควรทำแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับภาคเอกชน และควรลดความเสี่ยงทางการเงินต่อมหาวิทยาลัยโดยการจดทะเบียนหน่วยงานเป็นนิติบุคคลแยกต่างหาก

4. ระบบบัณฑิตศึกษา เชื่อมโยงกับงานวิจัย การจัดการบัณฑิตศึกษากลุ่มที่เน้นการวิจัยจะต้องเชื่อมโยงเป็นเนื้อเดียวกับการจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยควรปฏิบัติต่อนักศึกษากลุ่มนี้ในฐานะผู้ปฏิบัติงานวิจัยที่ทำงานสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย

5. ระบบตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยควรปฏิรูประบบการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการโดยแยกงานและผลงานวิชาการออกเป็น 2 สาย ดังนี้

5.1 สายวิชาการนานาชาติ วัดคุณภาพและผลกระทบของผลงานที่ตีพิมพ์ใน

5.2 สายวิชาการประยุกต์สังคมไทย เน้นการสร้างสรรค์ความรู้สำหรับประยุกต์ใช้ในสังคมไทย วัดคุณภาพจากการนำไปใช้ประโยชน์ ก่อผลเชิงเศรษฐกิจหรือเชิงสังคมต่อประเทศ

6. ระบบวัฒนธรรมเกี่ยวกับการวิจัย ควรปฏิรูปดังนี้

6.1 การให้ความสำคัญแก่คุณภาพของผลงานวิจัย มากกว่าปริมาณ

6.2 การให้ความสำคัญแก่ผลลัพธ์ (Output) และผลกระทบ (Impact) ของงานวิจัย มากกว่าทรัพยากรสำหรับใช้ในการวิจัย (Input)

- 6.3 การแยกแยะคุณภาพของผลงานวิจัย ชื่นชมผลงานที่มีคุณภาพสูง และไม่สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพต่ำ
- 6.4 สร้างและส่งเสริมบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ
- 6.5 ส่งเสริมการวิจัยข้ามศาสตร์ ข้ามสถาบัน ส่งเสริมความร่วมมือและการเคลื่อนไหว (Mobility) ระหว่างสถาบันและระหว่างประเทศ
- 6.6 ถือว่านักศึกษาและอาจารย์คือผู้ร่วมเรียนรู้ ไม่ใช่อาจารย์ถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษา

7. ระบบบรรยากาศสร้างสรรค์ การมีระบบอำนวยความสะดวกให้นักวิจัย เช่น การทำงานในห้องปฏิบัติการหรือห้องทำงานของตนได้ตลอดเวลา เป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการอุทิศตนเพื่อการวิจัย ตลอดจนการมีพื้นที่แลกเปลี่ยนและกระตุ้นซึ่งกันและกัน เป็นหัวใจของการสร้างสรรค์ผลงาน

8. ความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยกับภารกิจอื่น มีการปฏิรูปให้เกิดพลังทวีคูณ (Synergy)

9. ระบบภาระงานของอาจารย์ มีความยืดหยุ่นและอำนวยความสะดวกใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดให้มีอาจารย์ที่ปฏิบัติภารกิจด้านวิจัยเพียงอย่างเดียวเพิ่มขึ้น หรือมีข้อตกลงสัดส่วนการปฏิบัติงานสอน บริการ วิจัย ที่แตกต่างกัน การจ่ายค่าตอบแทนตามผลลัพธ์ของงาน

10. การปฏิรูปสถาบันวิจัย จะต้องทำงานมือเชื่อมโยงกับคณะ หน่วยงานต่างๆ ภายในและหน่วยงานภายนอก ทั้งมหาวิทยาลัยอื่น ภาคการผลิต ชุมชน และท้องถิ่น

สถาบันวิจัยจะต้องพัฒนาไปสู่สภาพที่มีความสามารถในการหาแหล่งทุนจากภายนอก และสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ นอกจากนี้ ยังได้อ้างอิงเกณฑ์การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยจากเว็บไซต์ของกลุ่มที่ทำวิจัย ของมหาวิทยาลัยวิจัยใน สหรัฐอเมริกา (<http://thecenter.ufl.edu>) พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ใช้ อาจจะสะท้อนศักยภาพของมหาวิทยาลัยในบางมิติ จะเป็นมิติการยอมรับได้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นและการยอมรับได้จากตลาดแรงงาน ซึ่งจะสะท้อนถึงคุณภาพของผลผลิตและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ ตัวชี้วัด 8 ตัวในการจัดอันดับของมหาวิทยาลัยวิจัย ได้แก่

- 1) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยทั้งหมด
- 2) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยที่ได้จากหน่วยสนับสนุนการวิจัยของรัฐบาลกลาง ซึ่งถือว่าเป็นทุนที่ทรงเกียรติต้องแข่งขันกันมาก
- 3) จำนวนอาจารย์ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของ National Academy ต่างๆ
- 4) จำนวนอาจารย์ที่ได้รับรางวัลด้านต่างๆ

- 5) จำนวนนักศึกษาที่ได้รับปริญญาเอกของแต่ละปี
- 6) จำนวนตำแหน่ง Post doctoral
- 7) จำนวนเงิน Endowment
- 8) จำนวนเงินที่ได้รับบริจาคต่อปี

วิบูลย์ วัฒนาร (2551) เสนอว่า จะต้องมีความเข้มแข็งในมิติอื่นๆ เพิ่มเติม เพราะฉะนั้นผลการจัดระดับของกลุ่มมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการเรียนการสอน หรือมีศักยภาพด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยต่างๆ จึงมีข้อถกเถียงในบางระดับของการจัด โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับโลกก็น่าจะมีผลลัพธ์ที่ดีกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ และเสนอว่า ตัวบ่งชี้ของมหาวิทยาลัยวิจัยควรประกอบด้วย

- 1) จำนวนและคุณภาพของ Publications
- 2) จำนวนและคุณภาพของสิทธิบัตร
- 3) ผลงานและรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา
- 4) จำนวนและคุณภาพของหลักสูตรระดับปริญญาเอกและดุขฎิบัณฑิตที่จบการศึกษาในหลักสูตร
- 5) จำนวนรางวัลเชิดชูเกียรติต่างๆ ด้านการวิจัยที่บุคลากรได้รับจำนวนทุนที่ได้รับ
- 7) สามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยสร้างความรู้เฉพาะทางในระดับชาติ หรือมีสถาบันระดับชาติ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ศักยภาพการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย หรือ ความพร้อมด้านต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ได้แก่ พันธกิจด้านวิจัย แนวโน้มการวิจัยในมหาวิทยาลัย การพัฒนางานวิจัยในมหาวิทยาลัย สภาพางานวิจัยในมหาวิทยาลัย สภาพปัญหาการวิจัยในมหาวิทยาลัย และบทบาทการส่งเสริมกิจกรรมวิจัยในมหาวิทยาลัย ฯลฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

สวัสดี พุทธศตวรรษ (2532) ศึกษาปัญหาและความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ที่ตั้งมานานจะมีปัญหาด้านบุคลากรน้อย เนื่องจากมีชื่อเสียงดี ฐานะมั่นคง เงินเดือนและสวัสดิการดี การหาบุคลากรมาเป็นอาจารย์ประจำง่าย รวมทั้งอาจารย์พิเศษ สถาบันเหล่านี้จะมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรภายในโดยการให้ทุนการศึกษา สัมมนา คุงานและการขอคุณวุฒทางวิชาการ การลาออกของบุคลากรมีน้อย การหาผู้สอนที่มีคุณภาพมาทดแทนได้ สำหรับสถาบันขนาดเล็กชื่อเสียงยังไม่มั่นคงและอยู่ต่างจังหวัด มักขาดบุคลากรที่จะเป็นอาจารย์โดยเฉพาะทางด้านวิชาชีพ เกิดการขาดแคลนอาจารย์และต้องทดแทนโดยใช้อาจารย์พิเศษจากสถาบันของรัฐ

คุปรัตน์ และคณะ (2533) ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ข้อค้นพบที่สำคัญและเป็นภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

(1) บทบาทภารกิจ 4 ด้าน ส่วนใหญ่เน้นการสอนเป็นหลักโดยมุ่งให้บัณฑิตทำงาน เริ่มเน้นการวิจัยมากขึ้น การบริการสังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีบ้างตามนโยบาย การเรียนการสอนยังเน้นแบบบรรยายในห้องเรียน สอนเนื้อหาเป็นหลัก

(2) ความต้องการและทิศทางโดยรวม ต้องการให้จัดตั้งกองทุนให้กู้ด้วยดอกเบี้ยต่ำระยะยาว ต้องการอิสรภาพและเสรีภาพในการบริหารวิชาการ จะเปิดสาขาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้นแต่โดยพื้นฐานแล้วสถาบันใดถนัดสาขาวิชาใด ก็จะเปิดสอนตามที่ถนัดเพียงแต่หลักสูตรจะมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากสาขาวิชาที่รัฐเปิดและเป็นสาขาวิชาที่ตลาดต้องการ การศึกษาระดับปริญญาตรีจะเพิ่มไม่มากนัก แต่จะหันไปขยายระดับบัณฑิตศึกษา

(3) ศักยภาพและการขยายตัว สถาบันที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่ที่มีเศรษฐกิจดีจะมีนักศึกษาเข้าเรียนมาก ส่วนต่างจังหวัดมีนักศึกษาน้อย จนบางแห่งอาจจะต้องปิดไปในที่สุด

(4) ปัญหาและสาเหตุความอยู่รอดเป็นปัญหาใหญ่โดยมีจำนวนนักศึกษาเป็นปัจจัยบ่งชี้ ถ้าสถาบันใดมีนักศึกษาน้อยจะไปไม่รอด การจ้างอาจารย์ประจำนั้นสถาบันในต่างจังหวัดจะมีปัญหามาก เพราะอาจารย์ยังมีค่านิยมที่จะอยู่ในกรุงเทพฯ เงินทุนก็เป็นปัญหาสำคัญที่จะมาลงทุนเสริมชื่อเสียง คุณภาพของสถาบัน การดำเนินงานยังขาดความคล่องตัว มีกฎระเบียบในลักษณะควบคุมกันมากและนโยบายการศึกษาของรัฐไม่แน่นอน

สุนทรีย์ จิตติอรุณชัย (2536) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ศักยภาพของการส่งเสริมการวิจัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านนโยบาย แผนงาน/โครงการ โครงสร้างการบริหารการวิจัย การจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัย การดำเนินงานและลักษณะกิจกรรม ปัจจัยพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการวิจัย ผลงานดีเด่น และการเผยแพร่บทความวิจัย และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันทั้ง 2 แห่ง ในช่วงของแผนพัฒนา มหาวิทยาลัย ระยะที่ 6 โดยศึกษาเอกสารเป็นหลัก และใช้การสัมภาษณ์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีนโยบายมุ่งพัฒนาไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย โดยกำหนดให้การวิจัยมีความสำคัญทัดเทียมกับการผลิตบัณฑิตและสัมพันธ์กับการเรียนการสอน มีการบริหารงานวิจัยโดยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มีองค์กรบริหารการวิจัยในระดับมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะกรรมการวิจัย คณะกรรมการประสานงานวิจัย และฝ่ายวิจัย สำหรับงบประมาณเพื่อการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งภายนอกมากที่สุด เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินเกือบคงที่ และมีแนวโน้มการใช้เงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ เช่น หน่วยปฏิบัติการวิจัย สถาบันวิจัย คณะกรรมการปฏิบัติการวิจัย อาศรมความคิด และสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งส่วนใหญ่เน้นการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเผยแพร่งานวิจัยมีโครงการเผยแพร่งานวิจัยทำหน้าที่หลัก ปัญหาและอุปสรรคได้แก่ อาจารย์ที่ให้ความสนใจและมีความสามารถในการทำวิจัยที่มีคุณภาพยังไม่มากเท่าที่ควร ขาดหลักเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาผลงานวิจัย ขาดแคลนบุคลากรสนับสนุนทำงานวิจัย สำหรับมหาวิทยาลัยมหิดลนั้น พบว่า ปัญหาและอุปสรรค คือ การขาดองค์กรที่ทำหน้าที่ประสานงานระดับนโยบายและแผนงาน การปฏิบัติงาน และปัญหาการประสานงาน ในการกระจายเอกสารตำรา เอกสารการเรียนการสอนออกไปยังศูนย์บริการ การศึกษานอกพื้นที่ ตามนโยบายมหาวิทยาลัยในการกระจายพื้นที่การจัดการเรียนการสอน

นพ ศรีบุญนาค (2540) ศึกษาการบริหารการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ยังประสบปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ประจำในระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยเฉพาะสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ ปัญหาสำคัญด้านการพัฒนาบุคลากร คือ ขาดเงินทุนสนับสนุนโครงการพัฒนา เนื่องจากต้องพึ่งพาตนเองทางการเงินเป็นส่วนใหญ่ จึงเน้นการพัฒนาบุคลากรที่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายไม่สูงเกินไป ปัญหาจากงานวิจัยที่กล่าวถึงมากคือ ปัญหาความผูกพันที่บุคลากรมีต่อสถาบัน และปัญหาการบริหารค่าตอบแทน

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ (2542) ศึกษาบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร และนำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) โดยศึกษาจาก

ปัจจัยภายนอก ได้แก่

- 1) ความต้องการของผู้รับบริการ โครงสร้างประชากร การศึกษา อาชีพ ค่านิยม ความเชื่อ
- 2) นวัตกรรม ความมีอยู่ของเทคโนโลยี
- 3) ภาวะทางเศรษฐกิจ การจ้างงาน อัตราดอกเบี้ย
- 4) เสถียรภาพของรัฐบาล การเมือง กฎหมาย สนธิสัญญา
- 5) สภาพทางภูมิศาสตร์ ดินฟ้าอากาศ

ส่วนปัจจัยภายในองค์กร ประกอบด้วย

- 1) โครงสร้างองค์กร นโยบาย
- 2) ความพึงพอใจของผู้รับบริการ
- 3) อัตรากำลัง การบริหารงานบุคคล
- 4) ประสิทธิภาพด้านการเงิน การระดมทุน
- 5) วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ยานพาหนะ
- 6) กระบวนการ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร

วัชรวิ จันทรประกายกุล (2543) ได้ศึกษากลยุทธ์ความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและมหาวิทยาลัยเพื่อจะหารูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสมระหว่างอุตสาหกรรมไทยและมหาวิทยาลัยไทย รวมทั้งเสนอกลยุทธ์ความร่วมมือที่เหมาะสมระหว่างภาคอุตสาหกรรมและมหาวิทยาลัย โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารอินเทอร์เน็ต วารสารต่างประเทศ การส่งแบบสอบถามไปยังมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ในประเทศต่างๆ มีรูปแบบความร่วมมือแบบอุทยานวิจัย (Research – Oriented Park Model) ระหว่างภาคอุตสาหกรรมและมหาวิทยาลัยมากที่สุด และพบว่า มหาวิทยาลัยของไทยมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยและให้บริการแก่ภาคอุตสาหกรรมในระดับต่ำมาก วัชรวิได้นำเสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรูปแบบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทยควรเริ่มจากการพัฒนารูปแบบองค์กรตัวแทนที่มีอยู่เดิมให้แข็งแกร่งก่อน และรีบพัฒนาเข้าสู่รูปแบบสมาชิกภาพ หรือดำเนินความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและมหาวิทยาลัยภายใต้เป้าหมายการส่งเสริม สนับสนุน ความร่วมมือให้มากขึ้น โดยขยายบทบาทขององค์กรตัวแทนให้มากขึ้น

พงษ์พัชรินทร์ พุทธิวัฒน์ (2545) ศึกษาเกี่ยวกับ กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมการวิจัย ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ยังไม่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ ส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับการสอนมากกว่างานวิจัย มีเป้าหมายในการทำวิจัยเพื่อตำแหน่งทางวิชาการมากกว่าเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ หรือเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และพบว่ามหาวิทยาลัยของรัฐยังขาดการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ผลงานวิจัยมีลักษณะการรับองค์ความรู้จากต่างประเทศมากกว่าการสร้างความรู้ด้วยตนเอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น นักวิจัยมีคุณภาพน้อย เน้นการวิจัยเชิงเดี่ยวมากกว่าการวิจัยเป็นทีม ผลงานส่วนใหญ่มีลักษณะแยกส่วน ไม่เป็นสหสาขาวิชา ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2546) ได้เสนอยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารจัดการสถาบัน อุดมศึกษาแนวใหม่ ในการบริหารงานวิจัย ดังนี้

- 1) จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนางานวิจัย กำหนดวงเงินสมทบการวิจัยให้คณาจารย์ /หน่วยงานที่สามารถแสวงหาทุนวิจัยจากภายนอกได้ และเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์
- 2) สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันเป็น Consortiumโครงการวิจัยขนาดใหญ่ และระยะยาวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นความต้องการของประเทศ
- 3) สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่จากหลักสูตรบัณฑิตศึกษาและศูนย์ความเป็นเลิศทาง วิชาการ ให้นักศึกษาร่วมในโครงการวิจัย
- 4) สร้างมาตรการแรงจูงใจบุคลากรในการทำงานวิจัยเช่น ให้ผลงานวิจัยเป็น องค์ประกอบในการประเมินผลงาน
- 5) กำหนดวงเงินสนับสนุนการวิจัยของสถาบันเป็นสัดส่วนกับงบประมาณ ดำเนินการต่อปี
- 6) สร้างวาระการวิจัยของสถาบันทั้งระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้คณาจารย์ ได้ใช้เป็นแนวทางในการสร้างโครงการวิจัย
- 7) จัดทำฐานข้อมูลผลการวิจัยของสถาบัน เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิง
- 8) จัดตั้งหน่วยงานประสานงานการวิจัย การจดสิทธิบัตร การติดตามผลการวิจัย การจ่ายค่าตอบแทนแก่นักวิจัยและแสวงหาแหล่งทุนวิจัย เป็นหน่วยงานกลางที่ รับงานวิจัยต่างๆ เช่นศูนย์บริการ Unisearch ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 9) กำหนดการวิจัยเป็นภารกิจของอาจารย์อย่างเป็นทางการ

4. การบริหารการเงิน

- 1) ทุกองค์กรจำเป็นต้องมีแผนกลยุทธ์ และใช้ยุทธศาสตร์การแข่งขันที่ประกอบด้วย 1) ผู้นำต้นทุนต่ำ 2) สร้างความแตกต่างในผลิตภัณฑ์ 3) มุ่งลดต้นทุน 4) มุ่งสร้างความแตกต่างในการดำเนินงาน จำเป็นที่สถาบันจะต้องมีแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน คำนึงถึงความสามารถในการแข่งขันในฐานะผู้ประกอบการที่มีต้นทุนต่ำ สถาบันต้องมีฐานข้อมูลทางการเงินที่เป็นปัจจุบัน ที่ให้ข้อมูลผู้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
- 2) อบรมบุคลากรในการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพ การควบคุมต้นทุนดำเนินการต่อหน่วย
- 3) ให้รางวัลหน่วยงานที่สามารถดำเนินการบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ โดยยังคงรักษาคุณภาพ
- 4) จัดทำโครงการหารายได้เพิ่มเติม สร้างแนวร่วมพันธมิตร สมาคมศิษย์เก่า ตั้งคณะกรรมการรณรงค์หาทุน
- 5) จัดทำแผนการเงินระยะสั้น ระยะยาว ประกอบด้วยแหล่งที่มาของรายได้ การลงทุน ค่าใช้จ่ายประจำ ทุนการศึกษา เป็นต้น
- 6) มีคณะกรรมการบริหารกองทุนในการหาผลประโยชน์ให้กับสถาบัน

จากการศึกษาสภาพปัญหาทางด้านการวิจัยพัฒนาประเทศไทย พบว่า การบริหารจัดการและการดำเนินงานยังขาดการประสานงานกลมกลืนระหว่างสถาบันอุดมศึกษา องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งส่งผลให้ขาดศักยภาพในการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ภาครัฐยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนางานวิจัยน้อยเกินไป (ปรัชญา เวสารัชช, 2546) และด้านการดำเนินงานวิจัยของภาคเอกชนในประเทศไทยนั้น กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีการดำเนินงานทางการวิจัยและพัฒนาเป็นของตนเอง และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่ในกลุ่มเอกชนขนาดกลาง และขนาดเล็กจำนวนมากยังไม่มี การวิจัยและพัฒนาที่เข้มแข็งเพียงพอเนื่องจาก มีข้อจำกัดเรื่องเงินทุน การขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคและการวิจัย (หนูสิทธิ์ สกุนวัฒน์, 2546) สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น วิจารย์ พานิช (2546) กล่าวว่า การทำงานด้านวิจัยและพัฒนาส่วนใหญ่ทำโดยอาจารย์ แต่เนื่องจากอาจารย์มีภาระงานสอนมาก ส่งผลให้ไม่มีเวลาผลิตงานวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นของการต่อยอดงานวิจัยไปสู่การวิจัยและพัฒนาที่เพียงพอ

ด้านระบบการวิจัยประเทศไทย (วิจารณ์ พานิช, 2546 และหนูสิทธิ์ สกฤณวัฒน์, 2546) พบว่า มีปัญหาในด้านการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชน ในการผลิตงานวิจัย ส่งผลให้งานวิจัยของประเทศอยู่ในระดับปานกลาง ถึงต่ำ มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นผลงานการวิจัยในระดับคุณภาพสูง ส่วนผลงานการวิจัยที่มีคุณภาพสูงก็มีการเผยแพร่ และถูกนำไปใช้เพียงส่วนน้อย ผลงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเฉพาะบุคคล เป็นวัฒนธรรมนักวิจัยเดี่ยว และจำกัดเฉพาะในสาขาวิชาเท่านั้น ขาดงานวิจัยสหสาขาวิชา ทำให้เกิดโครงการวิจัยเฉพาะที่หรือเฉพาะกิจ (Point Solution) ตามความถนัดของนักวิจัย ในด้านรูปแบบการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน เน้นการจัดเอกสารมากกว่าการจัดการเนื้อหาวิจัย เน้นการจัดการที่ให้นักคณาจารย์ดูแลกันเอง เป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่าเป็นระบบ ขาดการจัดการเชิงสถาบัน ไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือแผนงานวิจัยของสถาบันอย่างชัดเจน ความร่วมมือระหว่างนักวิจัยต่างสาขามีน้อย งานวิจัยจึงขาดความสมบูรณ์ หรือไม่ครอบคลุม ด้านเครือข่ายวิจัยยังไม่มีความเข้มแข็งพอ มีข้อจำกัดค่อนข้างมาก ในการดำเนินงานของเครือข่ายนักวิจัยทั้งภายในสถาบันอุดมศึกษา หรือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาหรือผู้ใช้ประโยชน์

นิพนธ์ สุขปรีดี และคณะ (2549) ได้สำรวจปัญหา อุปสรรคด้านการวิจัย พร้อมข้อเสนอแนะจากอาจารย์มหาวิทยาลัยไทย 5 แห่ง ได้แก่ ไม่สามารถเขียนโครงการขอทุน ไม่มีเวลาทำวิจัย มีภาระการสอนมาก ภาระการบริหารมาก ต้องสอนภาคพิเศษ ขาดความรู้ด้านการวิจัย ขาดความรู้ด้านสถิติ ยังไม่มีหัวข้อวิจัย ไม่มีที่ปรึกษาการวิจัย ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับผู้เชี่ยวชาญ ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับเมธีวิจัย ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับนักวิจัยดีเด่น ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบล ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยระดับโลก ต้องการที่ปรึกษางานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย ต้องการที่ปรึกษางานวิจัยระดับคณะวิชา ต้องการที่ปรึกษางานวิจัยระดับภาควิชา ต้องการความคล่องตัวเรื่องงบประมาณ ต้องการลดภาระการสอนเพื่อพัฒนางานวิจัย ต้องการข้อมูลทุนวิจัยทั้งในไทยและต่างประเทศ ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ ความคล่องตัวเรื่องงบประมาณ รองลงมาคือ ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับผู้ที่มีชื่อเสียง ไม่ว่าจะเป็นผู้เชี่ยวชาญ เมธี วิจัยนักวิจัยดีเด่น ผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลตลอดจนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยระดับโลก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยใน 5 ปีข้างหน้า ด้านสังคมและประชากร เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมและการเมืองการปกครอง รวมถึงผลกระทบต่อการจัด

การศึกษาไทย จัดทำข้อเสนอและฉายภาพอนาคตด้านการศึกษาใน 5 ปีข้างหน้า ได้แก่ การพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง มีการพัฒนากลุ่มแรงงานที่มีคุณภาพ การศึกษาเฉพาะลงลึกระดับเชี่ยวชาญเพื่อดึงดูดคนจากทั่วโลกทั้งผู้เรียน คณาจารย์ที่เก่งและเชี่ยวชาญ การพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยที่มุ่งผลิตงานวิจัย ความต้องกำลังคนและองค์ความรู้ในการพัฒนาประเทศและการแข่งขันที่รุนแรง และเป็นช่องทางในการสร้างรายได้ มีลักษณะของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ สถาบันการศึกษาที่แข่งขันไม่ได้ต้องปิดตัวหรือควบรวมกิจการ เป็นการแข่งขันระดับภูมิภาคและระดับโลกมากขึ้น ต้องการการศึกษาที่ได้มาตรฐานและคุณภาพ อาจต้องมีการปิดตัวหรือควบรวมกิจการกับมหาวิทยาลัยอื่น การศึกษามุ่งเชิงพาณิชย์มากขึ้น สถาบันฯต้องมุ่งเพิ่มความสามารถแข่งขัน การทำวิจัยหรือการจัดโครงการต่าง ๆ ในเชิงพาณิชย์ การแสวงหาผลกำไรจากช่องทางและด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น การเปิดหลักสูตร การทำวิจัย และการบริการวิชาการ การวิจัยยังไม่พัฒนาก้าวหน้า จะมีความไม่แน่นอน หากไม่ได้มีการพัฒนางานด้านวิจัยในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ จำนวนคณาจารย์ที่เป็นนักวิจัยน้อย และทำงานได้จำกัดจากภารกิจงานสอน อาจารย์และนักวิจัยหน้าใหม่ มีโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนน้อย บรรยายภาคการเรียนการสอนยังไม่เอื้อให้ผู้เรียนทำวิจัย เพราะคณาจารย์ยังไม่เป็นแบบอย่างในการทำวิจัย การเปิดเสรีทางการศึกษาที่จะมีบุคลากรจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ไทย

คำเพชร ฐิริปริญญา (2550) ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก.พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาระดับโลกขึ้นอยู่กับคุณภาพของภารกิจหลักของการศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และมีทิศทางวัฒนธรรม ปัจจัยที่สำคัญในความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยระดับโลก ได้แก่ การวิจัย และได้นำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณค่าเพื่อความเป็นเลิศในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นองค์การอัจฉริยะ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. ยุทธศาสตร์การประกอบการของมหาวิทยาลัย
4. ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ชนิษฐา ทรงจักรแก้ว (2552) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการพัฒนา คณาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. พบว่า ความจำเป็นสูงสุดในการพัฒนา คณาจารย์ คือ การพัฒนา คุณวุฒิทางวิชาการ ปฏิบัติภารกิจ และสภาพอนาคตสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เป็นไปได้จะเป็นภาพที่ผสมผสานของการแข่งขันและความร่วมมือ ที่สังคมจะให้ความสำคัญกับข้อมูลด้านคุณภาพ ส่วนรูปแบบการพัฒนาผลงานวิชาการที่พึงประสงค์ จะเป็นการบูรณาการกระบวนการสร้างความรู้ โดยการวิจัย เป็นผลงานวิชาการที่สร้างคุณค่า และมูลค่าให้กับสังคม

สุจิตรา ไอสถอภีรักษ์ (2552) ศึกษาเรื่อง การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย

ด้านการผลิตผลงานวิจัย ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์การวิจัย
2. หน่วยงานวิจัย
3. ผู้บริหารงานวิจัย
4. การบริหารงานวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา
5. งบประมาณการวิจัย
6. การบริหารนักวิจัย
7. โครงสร้างพื้นฐาน
8. การบริหารโครงการวิจัย
9. ระบบบัณฑิตศึกษา

ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย ประกอบด้วย

1. ผลงานวิจัย
2. วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย
3. การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์
4. การนำเสนอผลงานวิจัย
5. การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย

1. การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์
2. การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน
3. การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม

4. การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ด้านเครือข่ายการวิจัย ประกอบด้วย

1. เครือข่ายระดับบุคคล
2. เครือข่ายระดับสถาบัน
3. รูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

Jeffrey G. Bailey (1994 อ้างถึงใน รัฐพล พรหมสะอาด, 2547) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน จำนวน 107 คน ซึ่งปฏิบัติงานในแต่ละสาขาวิชาของสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ ผลการวิจัยได้จากการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบ พบว่า มี 6 องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัย คือ 1) ความมั่นคงในหน้าที่การงานและการสนับสนุนของผู้บริหาร 2) ทรัพยากรที่ใช้ในการทำงานวิจัย 3) แรงจูงใจ 4) ความพึงพอใจในการทำงานกับผู้ร่วมงาน 5) ภาระหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย และ 6) การพัฒนาตนเอง โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำงานวิจัยเรียงลำดับจากมากที่สุดถึงต่ำที่สุดคือ แรงจูงใจ ความพึงพอใจในการทำงานกับผู้ร่วมงาน การพัฒนาตนเอง ทรัพยากรที่ใช้ในการวิจัย ภาระหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย ความมั่นคงในการทำงาน และการสนับสนุนของผู้บริหาร แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจ มีผลอย่างมากต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์ การทำวิจัยต้องอาศัยความรับผิดชอบ ความใส่ใจ และความกระตือรือร้นของอาจารย์ที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ โดยมุ่งหวังที่จะนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนมากกว่าที่จะมุ่งหวังผลประโยชน์ตอบแทนหรือรางวัล

Katz J. Sylvan and Martin , Ben R (2540) ได้ร่วมศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเพิ่มจำนวนนักวิจัยร่วมในความร่วมมือด้านการวิจัย พบว่า มีหลายองค์ประกอบที่สามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือด้านการวิจัย ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการให้เงินทุนสนับสนุนการวิจัย
2. ความมุ่งมั่นในการทำวิจัยของนักวิจัยในการสร้างผลงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับ
3. นโยบายเพิ่มการผลิตกำลังคนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
4. ความต้องการด้านวัสดุอุปกรณ์ทางการวิจัยที่เพิ่มมากขึ้น

5. ความก้าวหน้าของศาสตร์ที่มีความเฉพาะทางมากขึ้น
6. ความต้องการผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์เป็นผู้ร่วมวิจัยมากขึ้น
7. ความจำเป็นในการพัฒนาศาสตร์เฉพาะทางให้มีความก้าวหน้าโดยเฉพาะในระยะแรก
8. ความจำเป็นในการเพิ่มทุนประสบการณ์งานวิจัยให้กับนักวิจัย
9. ความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์ความรู้ข้ามสาขา
10. ความจำเป็นในการทำงานร่วมกับนักวิจัยอื่นๆ เพื่อเรียนรู้แนวคิดและวิธีการในการทำงานวิจัย นำมาพัฒนาตนเองของนักวิจัย

แฮมเวอร์ธ (Harmsworth, 2544) ศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรด้านการวิจัย และหน่วยงานภายนอก ในประเทศนิวซีแลนด์ พบว่า การสนับสนุนความร่วมมือทางด้านวิจัยนั้นต้องมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่ต่อเนื่องและเข้มแข็ง ต้องมีการสร้างพันธะสัญญา (Commitment) ในระยะยาวกับนักวิจัยที่ทำงานร่วมกัน และในด้านการวิจัย องค์กรที่ร่วมมือกันต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทและการทำวิจัยร่วมกันด้วย ผลการศึกษาพบว่า การสร้างความร่วมมือมี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. แบบองค์กรเดียวเป็นผู้บริหารจัดการงานวิจัย
2. แบบหลายองค์กรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานวิจัยร่วมกัน
3. แบบที่มีหน่วยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานวิจัย

สตอมป์ เล็กซ์ (Stomp Lex.003) ได้ศึกษาวิจัย เครื่องมือที่ใช้สำหรับการพัฒนาคณาจารย์ จากการศึกษาการพัฒนาอาจารย์มักไม่ได้รับการมองเห็นคุณค่าเท่าที่ควร การใช้เครื่องมือของการสร้างภาพอนาคตในการพัฒนาอาจารย์ เป็นวิธีการที่เหมาะสมและมีโครงสร้างที่จะช่วยกระตุ้นการพัฒนาอาจารย์สามารถสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ของอาจารย์และเป็นการคาดการณ์สำหรับอนาคตของสถาบันอุดมศึกษา ด้วยข้อได้เปรียบของการสร้างภาพอนาคตในการพัฒนาอาจารย์คือความสามารถ และความเป็นไปได้ที่จะคิดอย่างอิสระเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกสถาบัน และสร้างขอบข่ายของอนาคตที่มีความเป็นไปได้ เพื่อที่จะพัฒนาความรู้ ความคิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจารย์ได้ยืนยันถึงผลที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการสร้างภาพอนาคต และทำให้การพัฒนาอาจารย์ได้รับการมองเห็นคุณค่าเพิ่มมากขึ้น

โดยสรุป มหาวิทยาลัย จะพัฒนาสู่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติได้ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนและปฏิรูปหลายด้าน ตั้งแต่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร นโยบายและยุทธศาสตร์ การจัดโครงสร้างด้านการวิจัยและนวัตกรรม การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล ระบบทุนวิจัยและการเงิน ระบบสนับสนุนและเครื่องมือ ระบบเกื้อหนุน ระบบสรรหาและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ระบบบัณฑิตศึกษา ระบบการทำงานวิจัยและนวัตกรรม ระบบความร่วมมือและเครือข่าย ระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ระบบฐานข้อมูล ระบบวิเคราะห์และประเมินผล ระบบประเมินตนเอง ระบบตรวจสอบ ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย” ใช้ระเบียบวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย และ 3) เพื่อเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

แหล่งข้อมูลจากเอกสาร

ประกอบด้วย รายงานการประเมินตนเอง รายงานประจำปี ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนทั้งของไทยและต่างประเทศ ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย รวมทั้งกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ จำนวน 8 แห่งจาก 4 ประเทศ ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) 2) มหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา, 3) มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University) 4) มหาวิทยาลัยโตเกียว (The University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น, 5) มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ออสเตรเลีย (University of Western Australia) 6) มหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) ประเทศออสเตรเลีย, 7) มหาวิทยาลัยแฟรงค์เฟิร์ต (Frankfurt University) และ (8) มหาวิทยาลัยชตุทการ์ท (University of Stuttgart) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งได้ข้อมูลต่างๆ จากเอกสารรายงานประจำปี ค.ศ.2009 - 2010 และเอกสารรายงานผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก ตลอดจนแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากรายงาน บทความ วารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ web site ของมหาวิทยาลัยทั้ง 8 แห่ง ได้แก่

- (1) Harvard University Fact Book 2009-10 (<http://www.harvard.edu>)
- (2) Johns Hopkins University Website (<http://www.jhu.edu/>)
- (3) Nagoya University Profile 2009-2010 และ <http://www.nagoya-u.ac.jp/en>
- (4) The University of Tokyo Profile (<http://www.u-tokyo.ac.jp>)
- (5) University of Western Australia ,Highlights 2009|10 (<http://www.uwa.edu.au/>)
- (6) Edith Cowan University Research and Innovation (<http://www.ecu.edu.au/>)
- (7) University of Stuttgart Excellence Initiative, Research Profile,
(<http://www.uni-stuttgart.de/exzellenz/forschungsprofil/index.en.html>)
- (8) University of Frankfurt Profile (<http://www.uni-frankfurt.de/english>)
- (9) QS World University Ranking ระหว่างปี 2008 – 2009 และ 2010
- (10) The world's top 200 universities (The Times Higher Education, THES. 2010)
- (11) ข้อมูลการจัดอันดับ Asia's Best Universities ระหว่าง 2009 - 2010

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยมหิดล และ 3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ ข้อมูลจากเอกสารรายงานประจำปี คู่มือระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย รายงานการ ประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา เอกสารรายงานผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษา ระดับโลกและระดับภูมิภาค จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่ มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง ได้รับการจัดอันดับ ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากบทความจากวารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย จำนวน 34 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัย คริสเตียน มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยชินวัตร มหาวิทยาลัยเซ็นต์จอร์จ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยนานาชาติเว็บสเตอร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี มหาวิทยาลัยภาคกลาง มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยอีสเทอร์นเอเชีย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น มหาวิทยาลัยโยนก มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชธานี มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และมหาวิทยาลัยเอเชียน ซึ่งได้ข้อมูลเพื่อศึกษาวิจัยจาก

เอกสารรายงานประจำปี คู่มือระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย และรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา ตลอดจนแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากบทความจากวารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ web site ของมหาวิทยาลัยทั้ง 34 แห่ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของต่างประเทศ ได้แก่ ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน ผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนชั้นนำของต่างประเทศที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยหรือผู้แทน
2. ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทย และต่างประเทศ ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน 2) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้แทน และ 3) ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน ผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยหรือผู้แทนจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้แทนจากหน่วยงานด้านวิจัยและเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ ได้แก่ 1) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) 2) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 3) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.)
4. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน 2) คณบดี บัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้แทน 3) คณบดี หรือผู้แทน และ 3) ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน ผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เน้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ผู้เชี่ยวชาญ จากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานด้านการวิจัย ที่ได้รับเชิญร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ซึ่งเป็นผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีหรือผู้แทน 2) คณบดี/รองคณบดีหรือผู้แทน 3) ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก ผู้รับผิดชอบนโยบายด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เน้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในต่างประเทศ ได้แก่ ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 แห่ง รวม 4 คน มีดังนี้

- 1) Vice Provost for Research, The Johns Hopkins University
- 2) Deputy Vice-Chancellor (Research) The University of Western Australia
- 3) Vice President (Research and International Planning),
Nagoya University
- 4) Vice President (Research and International Planning),
University of Frankfurt

2. ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 3 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 3 แห่ง สถาบันละ 1 คน รวมจำนวน 6 คน ดังนี้

- 1) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 4) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ
- 5) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยสยาม
- 6) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

3. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านวิจัยและเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ ได้แก่ ผู้บริหารจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ หรือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) หรือผู้แทน ฯลฯ โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน ดังนี้

- 1) ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและประเมินผล
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
- 2) ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ภาคเหนือ
- 3) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ภาคเหนือ

4 ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันและหน่วยงานระดับคณะ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้แทน คณบดี / รองคณบดีหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนัก/ สถาบัน หรือผู้แทน จากจำนวน 34 สถาบันๆ ละ 3-5 คน รวม 150 คน (จำนวนที่ได้รับ ณ 20 กุมภาพันธ์ 2553 จำนวน 102 คน คิดเป็น 68%) ดังรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเฉพาะที่เป็นมหาวิทยาลัย ในตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 34 แห่ง

ลำดับ	ชื่อมหาวิทยาลัยเอกชน	ภูมิภาค	จังหวัด
1	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
2	มหาวิทยาลัยเกริก	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
3	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
4	มหาวิทยาลัยคริสเตียน	ภาคกลาง	นครปฐม
5	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
6	มหาวิทยาลัยชินวัตร	ภาคกลาง	ปทุมธานี
7	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
8	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
9	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
10	มหาวิทยาลัยธนบุรี	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
11	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	ภาคกลาง	เพชรบุรี
12	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	ภาคกลาง	ปทุมธานี
13	มหาวิทยาลัยภาคกลาง	ภาคกลาง	นครสวรรค์
14	มหาวิทยาลัยรังสิต	ภาคกลาง	ปทุมธานี
15	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
16	มหาวิทยาลัยสยาม	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
17	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 34 แห่ง

ลำดับ	ชื่อมหาวิทยาลัยเอกชน	ภูมิภาค	จังหวัด
18	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	ภาคกลาง	สมุทรปราการ
19	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
20	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	ภาคกลาง	ปทุมธานี
21	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
22	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ
23	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ภาคกลาง	กาญจนบุรี
24	มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่	ภาคเหนือ	เชียงใหม่
25	มหาวิทยาลัยพายัพ	ภาคเหนือ	เชียงใหม่
26	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น	ภาคเหนือ	เชียงใหม่
27	มหาวิทยาลัยโยนก	ภาคเหนือ	ลำปาง
28	มหาวิทยาลัยนานาชาติเว็บสเตอร์	ภาคใต้	เพชรบุรี
29	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	ภาคใต้	สงขลา
30	มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา	ภาคใต้	ยะลา
31	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคตะวันออกเฉียงเหนือขอนแก่น		
32	มหาวิทยาลัยราชธานี	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อุบลราชธานี
33	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา
34	มหาวิทยาลัยเอเซีย	ภาคตะวันออก	ชลบุรี

หมายเหตุ: สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 34 แห่ง ที่เป็นมหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งจากทบวงมหาวิทยาลัย และยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2552 หรือก่อนปีการศึกษา 2552.

5. ผู้บริหาร หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ด้านการวิจัย ที่ได้รับเชิญร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ซึ่งเป็นผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีหรือผู้แทน 2) คณบดี/รองคณบดีหรือผู้แทน 3) ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนักผู้รับผิดชอบนโยบายด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เน้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 10 คน ได้แก่

1) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
3) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
4) คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5) คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6) คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยสยาม
7) คณบดีวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยรังสิต
8) คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติฯ
9) คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
10) คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. **แบบวิเคราะห์สาระ** โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สาระ ในการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งของไทยและต่างประเทศ จากเอกสารและเว็บไซต์ ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ

1.2 สภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

2. แบบสำรวจข้อมูล

เพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันขององค์กร สถิติตัวเลขด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น จำนวนนักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร และบุคลากร เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเอกชนของไทย

3. แบบสัมภาษณ์

เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย และเพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย เป็นที่ยอมรับระดับประเทศ เช่น สำนักงานคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) รวม 9 คน ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย และได้รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่มีความพร้อมที่จะเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำนวน 10 แห่ง

4. แบบสอบถาม ชุดที่ 1

เพื่อสอบถามผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

5. แบบสอบถาม ชุดที่ 2

เพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลในด้านสภาพปัจจุบัน และประเมินศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานที่สังกัด คุณวุฒิการศึกษา ตลอดจนความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา อาทิ ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบด้านการวิจัย ฯลฯ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยการประเมินค่า 5 ระดับ

(Rating Scale) คือ

5	หมายถึง	มากที่สุด	หรือ	ระหว่าง	81 - 100 %
4	หมายถึง	มาก	หรือ	ระหว่าง	61 - 80 %
3	หมายถึง	ปานกลาง	หรือ	ระหว่าง	41 - 60 %
2	หมายถึง	น้อย	หรือ	ระหว่าง	21 - 40 %
1	หมายถึง	น้อยที่สุด	/ไม่มี	หรือ	ระหว่าง 0 - 20 %

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ด้วยวิธีการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา เพื่อให้เครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย การแสดงความเห็นให้เป็นค่าคะแนน ดังนี้

ค่าคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยในเนื้อหาของคำถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจในเนื้อหาของคำถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ค่าคะแนน -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยในเนื้อหาของคำถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ที่ได้จากทดลอง Try Out กับกลุ่มทดสอบ -30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544) ค่าที่คำนวณได้ = 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ เอกสารตำรา รายงานประจำปี ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูล ในระบบอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทยและต่างประเทศ จำแนกเป็น

1.1 ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งของรัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการวิจัย จำนวน 8 แห่ง จาก 4 ประเทศ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) และมหาวิทยาลัยจอห์นส์ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา, มหาวิทยาลัยโตเกียว (The University of Tokyo) และมหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University) ประเทศญี่ปุ่น, มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) และ มหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) ประเทศออสเตรเลีย, มหาวิทยาลัยแฟรงค์เฟิร์ต (University of Frankfurt) และ มหาวิทยาลัยชตุตการ์ท (University of Stuttgart) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

1.2 ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการวิจัย จำนวน 3 แห่ง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ประกอบด้วย 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยมหิดล และ 3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.3 ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อมที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำนวน 34 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยคริสเตียน มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยชินวัตร มหาวิทยาลัยเซ็นต์จอร์ห์น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยนานาชาติเว็บสเตอร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี มหาวิทยาลัยภาคกลางมหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยอีสเทอร์นเอเชีย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น มหาวิทยาลัยโยนก มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชธานี มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และมหาวิทยาลัยเอเชียน ซึ่งได้ข้อมูลเพื่อศึกษาวิจัย จากเอกสารรายงานประจำปี คู่มือระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย และรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา ตลอดจนแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากบทความจากวารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ web site ของมหาวิทยาลัยทั้ง 34 แห่ง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Research) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ดังนี้

2.1 การเก็บข้อมูลโดยการสอบถาม ผู้บริหารงานทางวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย (Vice Provost for Research) ของมหาวิทยาลัยจอห์นส์ฮอปกินส์ (The Johns Hopkins University) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวางแผนต่างประเทศ (Vice President for Research and International Planning) มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University) ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย (Deputy Vice-Chancellor Research) มหาวิทยาลัย เวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) และ มหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) และ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวางแผน

ต่างประเทศ Vice President for Research and International Planning), มหาวิทยาลัย แฟรงก์เฟิร์ต (University of Frankfurt)

ในขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานงานไปยังสถาบัน ทั้ง 8 แห่งด้วยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ พร้อมกับแนบจดหมายนำฉบับภาษาอังกฤษ และแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม มหาวิทยาลัยต่างประเทศทุกแห่งได้ให้ข้อมูลรายงานประจำปี และมี 4 แห่งได้ส่งแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ลำดับที่ 2), 4), 5), 7) นอกจากนี้ลำดับที่ 4) ผู้บริหารจากมหาวิทยาลัยนาโกย่า ได้เดินทางมาประเทศไทยและเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมเป็นเอกสาร จึงมีการสัมภาษณ์บุคคลทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มมากขึ้น

2.2 การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย จำนวน 6 แห่ง ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ได้แก่ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

2) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ที่มีศักยภาพ และพร้อมจะเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร และ มหาวิทยาลัยสยาม ทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

2.3 การเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)ภาคเหนือ และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ภาคเหนือ

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความเห็นผู้บริหาร

หน่วยงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย 1) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน 2) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้แทน 3) คณบดี / รองคณบดีหรือผู้แทน 4) ผู้อำนวยการสำนัก/ สถาบันหรือผู้แทน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันและหน่วยงานระดับคณะ รวมทั้งสิ้น 150 คน โดยการส่งไปรษณีย์ พร้อมจดหมายนำจากคณะครุศาสตร์ และแนบของติดแสตมป์เพื่อให้มีความสะดวกในการส่งกลับ การเก็บรวบรวมข้อมูลนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย จำนวน 34 แห่ง ดังรายละเอียดในภาคผนวก

2.5 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหาร หรือผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้รับเชิญร่วมประชุมในการจัดประชุมสัมมนาโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ซึ่งเป็นผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย ทั้งของรัฐและเอกชน อาทิ รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก ผู้รับผิดชอบนโยบายด้านวิจัยของสถาบันหรือผู้แทน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ ผลการประชุมสัมมนา กลุ่ม โดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis)
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับเกณฑ์การประเมินแบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ดังนี้ (กิตติยา สีอ่อน, 2547: 107)

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ

เป้าหมาย เพื่อกำหนดกรอบการวิจัย โดยการศึกษาเอกสาร งานที่วิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านการวิจัย และสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านปัจจัยต่างๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านการวิจัย

วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ จากเอกสาร ตำรา รายงานประจำปี ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ โดยวิธีการวิเคราะห์สวาระ

2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือชุดต่างๆ จากแหล่งข้อมูลและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่

แบบสำรวจข้อมูล ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและข้อมูลปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเอกชนของไทย เช่น จำนวนนักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร และบุคลากร เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์สวาระ

แบบสอบถาม ชุดที่ 1 (ฉบับภาษาอังกฤษ) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งของรัฐและเอกชน

แบบสัมภาษณ์ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้บริหารหน่วยงานด้านวิจัย เป็นที่ยอมรับระดับประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็น มหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในประเทศไทย

เป้าหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน โดยการสอบถามผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

วิธีดำเนินงาน

1. นำผลการวิเคราะห์สาระ ใช้ในการเตรียมการ ประสานงานการเก็บข้อมูล
2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม ชุดที่ 2 ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้สอบถามความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คณบดี / รองคณบดี หรือผู้แทน และผู้อำนวยการสำนัก/ สถาบันหรือผู้แทน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของ สถาบันและหน่วยงานระดับคณะ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก 34 สถาบันๆ ละ 3-5 คน รวมจำนวนที่ได้ 102 คน
3. วิเคราะห์และประมวลผล หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Package for Social Science) นำข้อมูลที่ได้มา วิเคราะห์สภาพแวดล้อม สภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเอกชน และวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็น จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) และ อุปสรรค (Threat) สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นระดับต่าง ๆ ผู้วิจัยนำไปกำหนดกลยุทธ์ ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การเสนอกกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

เป้าหมาย กำหนดกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในภาพรวมและกรณีศึกษามหาวิทยาลัย สยาม

วิธีดำเนินงาน

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน ภายนอก กำหนดกลยุทธ์ ของมหาวิทยาลัยเอกชนในภาพรวม กำหนดกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยสยาม โดยใช้เทคนิค SWOT ทำตารางวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค จากตาราง SWOT Analysis มาจัดทำ เป็น TOWS Matrix

2. ร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม และร่างกลยุทธ์มหาวิทยาลัยสยาม

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยเชิญมาให้ข้อคิดเห็นในการจัดประชุม สัมมนาโดยวิธีชิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ในวันเสาร์ 2 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 10.00 น. – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 405 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน

4. ปรับปรุง (ร่าง) กลยุทธ์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวม และ (ร่าง) กลยุทธ์มหาวิทยาลัยสยาม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและรับรองกลยุทธ์

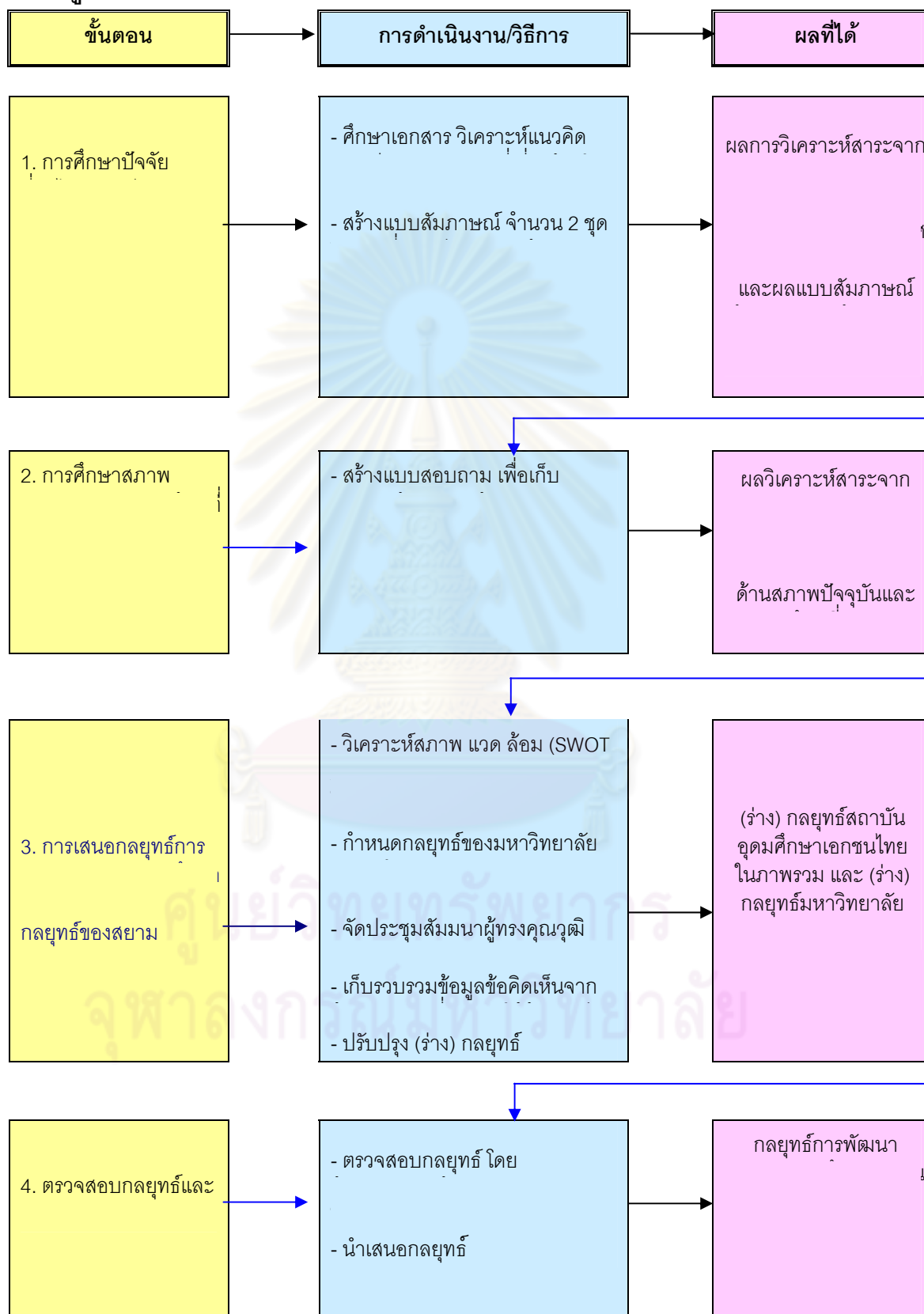
เป้าหมาย นำเสนอกยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม และกรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

วิธีดำเนินงาน

- 4.1 ตรวจสอบกลยุทธ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยเชิญมาให้ข้อคิดเห็นในการจัดประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ในวันเสาร์ 9 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 13.00 น.–16.00 น.ณ ห้องประชุม สำนักงานคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน
- 4.2 รับรองกลยุทธ์ และนำเสนอเป็นกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม และกรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

ตาราง 3.2 ความสอดคล้องของระเบียบวิธีวิจัย กับ วัตถุประสงค์ในการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	ขั้นตอน/ วิธีดำเนินงาน	ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	ประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์	ผลลัพธ์ / ตัวชี้วัด
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของ	ขั้นตอนที่ 1 1.ศึกษาเอกสาร/รายงาน 2.สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ 3.เก็บข้อมูล :ผู้บริหารต่างประเทศ 4 คน	ปัจจัยสู่ความสำเร็จของมหาวิทยาลัยไทย และ	ข้อมูลจากเอกสาร/ ข้อมูลจากบุคคล: ศึกษาเอกชนไทย /ต่าง	แบบวิเคราะห์สาระ แบบสัมภาษณ์ (ชุดที่ 1 และ 2)	วิเคราะห์สาระ (Content Analysis)	ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ
2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน	ขั้นตอนที่ 2 1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/รายงาน ม. 2. สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม 3. เก็บข้อมูลจาก ผู้บริหารเอกชน 4. วิเคราะห์ข้อมูล/สถิติ-สาระ	- ปัจจัยตัวชี้วัดการ -แนวทางการพัฒนา	เอกสาร/รายงาน ผู้ทรงคุณวุฒิ /ผู้บริหาร	แบบวิเคราะห์สาระ แบบสอบถาม แบบสำรวจข้อมูล	วิเคราะห์สาระ (Content Analysis) วิเคราะห์ค่าสถิติ ร้อยละ	สภาพปัจจุบัน ศักยภาพ
3) เพื่อเสนอกกลยุทธ์การพัฒนา	ขั้นตอนที่ 3 1. SWOT Analysis/TOWS Matrix เพื่อ 2. ร่างกลยุทธ์มหาวิทยาลัยเอกชนใน 3. จัดประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ 4. ปรับปรุงกลยุทธ์ตามที่ข้อเสนอแนะ	- สภาพแวดล้อม ปัจจัย - นโยบายของรัฐ	เอกสารงานวิจัยที่ เอกชนไทย (เน้นสาขา	แบบวิเคราะห์สาระ	วิเคราะห์สาระ	ร่างกลยุทธ์การพัฒนา
	ขั้นตอนที่ 4 .ตรวจสอบและนำเสนอออกกลยุทธ์การ	- ยุทธศาสตร์การพัฒนา -แผนพัฒนาของสถาบัน	ผู้บริหาร/ผู้ทรงคุณวุฒิ	แบบวิเคราะห์สาระ แบบประเมินการ	วิเคราะห์สาระ	กลยุทธ์การพัฒนาสถาบัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย” ใช้ระเบียบวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย และ 3) เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งของไทยและต่างประเทศ

- 1.1 ผลการวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน
- 1.2 ผลการวิเคราะห์จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งของรัฐและเอกชน เกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- 1.3 ผลการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย
- 1.4 ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน เกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- 1.5 ผลการวิเคราะห์จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานด้านวิจัยซึ่งเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ เกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย และรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่มีศักยภาพพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

**ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัย
วิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**

- 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารด้านสภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อม
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

**ตอนที่ 3 ผลการกำหนดร่างกลยุทธ์การพัฒนาศาสนาบ้านอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวม
และกรณีศึกษา**

- 3.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยใช้ SWOT Analysis และ TOWS MATRIX
เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาศาสนาบ้านอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยสู่การ
เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- 3.2 ผลการศึกษาที่ได้จากการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)
เพื่อตรวจสอบร่างกลยุทธ์การพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่มี
ศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

**ตอนที่ 4 การนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาศาสนาบ้านอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็น
มหาวิทยาลัยวิจัย ในภาพรวม และกรณีศึกษา**

- 4.1 ผลการศึกษาที่ได้จากการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ซึ่ง
เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยสยาม เพื่อตรวจสอบและรับรองกลยุทธ์การพัฒนา
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม
- 4.2 นำเสนอกลยุทธ์ การพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็น
มหาวิทยาลัยวิจัย ภาพรวม และกรณีศึกษา

ผลการวิจัยทั้ง 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

**ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งของไทยและต่างประเทศ**

**1.1 ผลการวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน**

การศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของ
สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งของรัฐและเอกชน จำนวน 8 แห่ง จาก 4 ประเทศ ได้แก่

ประเทศสหรัฐอเมริกา

- 1) มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University)
- 2) มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ (Johns Hopkins University)

ประเทศญี่ปุ่น

- 3) มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University)
- 4) มหาวิทยาลัยโตเกียว (The University of Tokyo)

ประเทศออสเตรเลีย

- 5) มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia)
- 6) มหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University)

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

- 7) มหาวิทยาลัยชตุตการ์ท (University of Stuttgart)
- 8) มหาวิทยาลัย แฟรงค์เฟิร์ต (University of Frankfurt)

จากการศึกษาข้อมูลต่างๆ จากเอกสารเผยแพร่ รายงานประจำปี (Annual Report 2009 – 2010) เอกสารรายงานผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก ตลอดจนแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ จากบทความ วารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ web site ของมหาวิทยาลัย ทั้ง 8 แห่ง และจากข้อมูลย้อนหลังการถูกจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำในด้านวิจัย แยกตามสาขาต่างๆ ดังนี้ (ที่มา :ข้อมูลออนไลน์ <http://www.topuniversities.com/university-rankings>, ปี พ.ศ. 2552)

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลย้อนหลังเปรียบเทียบการถูกจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ รัฐและเอกชน	อันดับและปีที่จัดอันดับ		
	2010	2009	2008
Harvard University			
Arts & Humanities:	3	1	1
Engineering & IT:	22	22	19
Natural Sciences:	2	4	4
Life Sciences:	1	1	1
Social Sciences:	1	1	1
Johns Hopkins University			
Life Sciences:	7	6	3
Social Sciences:	77	50	41
Nagoya University			
Arts & Humanities:	188	260	-
Engineering & IT:	101	98	122
Natural Sciences:	125	96	111
Life Sciences:	112	132	190
Social Sciences:	214	210	218
The University of Tokyo			
Arts & Humanities:	20	13	28
Engineering & IT:	7	6	9
Natural Sciences:	9	8	10
Life Sciences:	6	7	15
Social Sciences:	20	16	21
Edith Cowan University			
Arts & Humanities:	-	-	-
Engineering & IT:	179	195	186
Natural Sciences:	278	252	255

ตาราง 4.1 ข้อมูลย้อนหลังเปรียบเทียบการถูกจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านวิจัย (ต่อ)

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ รัฐและเอกชน	อันดับและปีที่จัดอันดับ		
	2010	2009	2008
Life Sciences:	-	260	232
Social Sciences:	249	238	187
University of Western Australia -			
Arts & Humanities:	154	142	128
Engineering & IT:	108	131	147
Natural Sciences:	151	163	166
Life Sciences:	62	77	81
Social Sciences:	163	151	176
University of Stuttgart			
Arts & Humanities:	351-400	-	-
Engineering & IT:	84	89	68
Natural Sciences:	175	195	168
Life Sciences:	-	-	282
Social Sciences:	-	-	-
University of Frankfurt			
Arts & Humanities:	106	116	122
Engineering & IT:	-	-	-
Natural Sciences:	207	231	239
Life Sciences:	154	-	241
Social Sciences:	101	128	167

ที่มา QS World University Ranking ระหว่างปี 2008 – 2009 และ 2010

จากตาราง 4.1 พบว่า มหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการวิจัย ส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญทุกสาขา สำหรับด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอยู่อันดับต้นๆ (หนึ่งในร้อยอันดับแรก) ในรอบเวลา 3 ปี ติดต่อกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) มหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา, มหาวิทยาลัยโตเกียว (The University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัยชตุตการ์ท (University of Stuttgart) ประเทศสหพันธ์รัฐเยอรมนี, รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University) ประเทศญี่ปุ่น, มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) มหาวิทยาลัยอีดิธโคเวน (Edith Cowan University) ประเทศออสเตรเลีย และมหาวิทยาลัยแฟรงก์เฟิร์ต (University of Frankfurt) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน

ข้อมูลทั่วไป :		Harvard	JHU	Nagoya	Tokyo	UWA	ECU	Frankfurt	Stuttgart
1	โครงสร้างและ นโยบายองค์กร S-Structure and Policy								
1.1	อายุ / ปีที่ก่อตั้ง	374 ปี /1636	134 ปี /1876	63 ปี / 1947	133ปี/ 1877	99 ปี / 1911	108 ปี/ 1902	96 ปี / 1914	181 ปี / 1829
1.2	วิสัยทัศน์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.3	ความเชี่ยวชาญโดดเด่น Positioning	ทุกสาขา	ทุกสาขา	ทุกสาขา	ทุกสาขา	วิทยาศาสตร์- การเกษตร	วิทยาศาสตร์- เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์- เทคโนโลยี	ทุกสาขา
1.4	การเรียนการสอน Case Study/ RBL	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.5	มีหลักสูตรระยะสั้น/ขยายเครือข่ายภาคธุรกิจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	ผลผลิต ผลลัพธ์ ความพึงพอใจในบริการ O Outcome & Service	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	ร้อยละของงานวิจัย สร้างสรรค์ที่เผยแพร่	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	ตีพิมพ์ นำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	นานาชาติ / ทรัพย์สินทางปัญญา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	จำนวนผลงานวิจัยเพื่อพัฒนา สถาบัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3	คุณภาพบุคลากร อาจารย์ นักศึกษา M1 - Manpower								
3.1	จำนวนอาจารย์	22000	4500	7600	8000	18000	15000+	8000	4600
3.2	จำนวนนักศึกษา	18000	15000	3600	8000	14000	11000 คน	12000	9000

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน

	ข้อมูลทั่วไป	Harvard	JHU	Nagoya	Tokyo	UWA	ECU	Frankfurt	Stuttgart
3.3	จำนวนอาจารย์ที่มีผลงานวิจัย	90	43	21	57	3	3	4	1
3.4	จำนวนอาจารย์ที่ได้รับรางวัล คัดเลือกให้เป็นสมาชิกของ National Academy	48	38	18	73	36	28	24	11
3.5	จำนวนนักศึกษาที่ได้รับปริญญาเอก/ปี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.6	จำนวนตำแหน่ง Post doctoral	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4	ประสิทธิภาพทางดารเงิน M 2 - Money								
4.1	Endowment Fund ล้านบาท	888,000	50,000	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5	ประสิทธิภาพด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ M 3 – Material	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ M 4 - Management	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.1	การจัดการ วัฒนธรรมองค์กร สารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.2	การบริหารจัดการงานวิชาการ ภาวะผู้นำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตาราง 4.2 พบว่า มหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการวิจัยต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีอายุ (ปีที่ก่อตั้ง) ไม่น้อยกว่า 60 ปี มากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (374 ปี) และน้อยที่สุดคือ มหาวิทยาลัยนาโกย่า ประเทศญี่ปุ่น (63 ปี) ทุกมหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์การวิจัยที่ชัดเจน มีความเชี่ยวชาญโดดเด่นในทุกสาขา สำหรับด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะเรียนรู้จากการแก้ปัญหา กรณีศึกษา และค้นคว้าวิจัย นอกจากนี้ ยังมีหลักสูตรระยะสั้นเพื่อหารายได้ สร้างเครือข่ายภาคธุรกิจ และขยายกลุ่มศิษย์เก่าให้กว้างขวาง สำหรับด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และความพึงพอใจในบริการ พบว่า ทุกสถาบันมีผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบัน ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ และนำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ตลอดจนได้รับจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

หากพิจารณาข้อมูลที่แสดงถึงประสิทธิภาพด้านบริหารจัดการ ตามองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร พบว่า สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาได้ตามมาตรฐาน คุณภาพของอาจารย์ และนักศึกษาสูง มีจำนวนงานวิจัย และผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัล สถาบันมีงบประมาณและกองทุน Endowment Fund โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2009 มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่มากถึง 888,000 ล้านบาท และมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ มีจำนวน 50,000 ล้านบาท ทุกสถาบันมีการสร้างวัฒนธรรมความเป็นอิสระทางวิชาการและการวิจัย ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุนอื่นๆ ที่เอื้อต่อการทำวิจัยสูงมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งของรัฐและเอกชน เกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน มีดังนี้

- 1) Vice Provost for Research,
มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ (The Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา
- 2) Deputy Vice-Chancellor (Research)
มหาวิทยาลัย เวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) ประเทศออสเตรเลีย
- 3) Vice President (Research and International Planning),
มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University) ประเทศญี่ปุ่น
- 4) Vice President (Research and International Planning),
มหาวิทยาลัยแฟรงก์เฟิร์ต (University of Frankfurt) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
1.มหาวิทยาลัยวิจัยคืออะไร ควรมีลักษณะอย่างไร	สถาบันอุดมศึกษาที่มีการ สอนและการวิจัยที่ก้าวหน้า ทันสมัยภายใต้การค้นคว้า หาองค์ความรู้ ใหม่ ซึ่ง ความรู้เหล่านี้จะช่วยให้มี การสื่อสารสัมพันธ์กับโลก ภายนอก และกับชุมชน รวมถึงผู้ใช้ความรู้ปลายทาง ในรุ่นต่อไปในอนาคต	1. มหาวิทยาลัยที่มีการ ค้นคว้า และการ ประยุกต์ ความรู้ใหม่ ที่เป็น ส่วน สำคัญต่อพันธกิจควบคู่กับ การศึกษาของนักศึกษา 2. มหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลกจะ แสวงหาองค์ความรู้ที่ ก้าวหน้าทันสมัยเพื่อช่วย พัฒนาชาวโลก และสอน เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ทั่วโลกให้ทำเช่นเดียวกัน	มหาวิทยาลัยที่เน้นนโยบาย ด้านกิจกรรมวิชาการตาม พรบ.การศึกษาชาติ ของ มนุษย์ สังคม และธรรมชาติ คงไว้ซึ่งวัฒนธรรมความอยู่ ดี มี สุข ของ มนุษยชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาท ในการพัฒนาสู่ ความ กลมกลืนระหว่างสังคม มนุษย์ และวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติและ ก้าวสู่ เป้าหมายนี้ ด้วยการ ศึกษาวิจัยขั้นสูงอย่าง หลากหลายภายใต้ต้นนโยบาย และวัตถุประสงค์ในเอกสาร มหาวิทยาลัยมุ่งมั่นและ รับผิดชอบต่อการบทบาทที่ สำคัญของมหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยวิจัยที่มีความ แตกต่างจากมหาวิทยาลัย ทั่วไปตรงที่เป็นแหล่งสร้าง องค์ความรู้ใหม่	เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มี การค้นคว้า วิจัยขั้นสูง ก้าวหน้าทันสมัย มีการ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อชาวโลก และการเรียนรู้ของเยาวชน มหาวิทยาลัยวิจัยจำเป็น จะต้องรับผิดชอบต่อสังคม และร่วมมือกับประชาคม โลกเพื่อการพัฒนาถ่ายทอด ความรู้สู่เยาวชนอย่าง ต่อเนื่องและยั่งยืน

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
2.ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย	<p>1. บุคลากรที่มีคุณภาพ มีประวัติ ผลงานที่สำเร็จเป็นที่ยอมรับสูง</p> <p>2. โครงสร้างพื้นฐานด้านวิจัยที่ดี เทคโนโลยีทันสมัย ช่วยให้นักวิจัยสามารถทำงานวิจัยได้ดี</p> <p>3. ความร่วมมือกับพันธมิตรทั่วโลก</p>	<p>1.. คณาจารย์มีความสามารถพิเศษ มีนักศึกษาร่วมวิจัยทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญระดับโลก</p> <p>2. มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการทำวิจัยที่มีคุณภาพสูง</p> <p>3. อาจารย์และนักศึกษามีเสรีภาพในการดำเนินงานวิจัยได้ทุกที่เมื่อถึงเวลา สืบค้นข้อมูลข่าวสารได้ทันที</p>	<p>1.มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมการมีอิสระทางวิชาการ</p> <p>2. มุ่งมั่นกับกิจกรรมการวิจัย พร้อมกับการทุ่มเททางด้านวิชาการอย่างสมดุล</p> <p>3. สนับสนุนนักวิจัยรุ่นหนุ่มสาว อย่างกว้างขวาง ไม่เพียงแต่เรื่องวิจัย แต่รวมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดวัฒนธรรมและให้ทำงานวิจัยที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม</p>	<p>1. การให้รางวัลผลการปฏิบัติงานรวมทั้งรางวัลความสำเร็จเชิงพาณิชย์</p> <p>2. การสนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงของบุคลากรระดับต้น ด้วยการให้ทุน</p> <p>3. ส่งเสริมระบบพี่เลี้ยงโดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่บุคลากรรุ่นเยาว์ คัดสรรคนที่เป็นตัวหลักสำคัญและหาที่มงานที่ดี</p>	<p>1. โครงสร้างพื้นฐานที่ดี เทคโนโลยีทันสมัย วัฒนธรรมองค์กร ที่มีอิสระทางวิชาการ เชื่อมต่อการทำวิจัย</p> <p>2. บุคลากรมีศักยภาพ สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับสูง</p> <p>3. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการได้แก่ ระบบจูงใจให้รางวัลนักวิจัยที่มีผลงานสร้างสรรค์ มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยมีความ</p>

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
			<p>4. เพิ่มประสิทธิภาพในด้านการบริหาร ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานที่สนับสนุนระบบวิจัยอย่างเข้มข้น</p> <p>5. ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาของบุคลากร</p> <p>6. เสริมสร้างความมั่นคงด้านเงินทุน ด้านงบประมาณ ภายใต้สภาพเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อม</p>		<p>ร่วมมือเป็นเครือข่าย และพันธมิตรทั่วโลก</p> <p>4. งบประมาณและทุนสนับสนุน</p>
3. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และ อุปสรรคด้านการวิจัย ของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละประเทศ	1. ปัจจุบันสภาพทั่วไปอยู่ในระดับดี ผลประเมินคุณภาพด้านวิจัยของรัฐบาลที่ผ่านมาชี้ว่า ออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีประสิทธิภาพด้านการ	1. แผนงานที่กำหนดความรับผิดชอบในระยะสั้นๆ นำไปสู่ปัญหาความไม่ต่อเนื่อง	1. อุดมศึกษาในญี่ปุ่นเผชิญกับความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระดับโลกและระดับประเทศ		1. ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นเรื่องท้าทายและส่งผลกระทบต่อ

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
	วิจัย แม้จะขัดแย้งกับผล คะแนนเฉลี่ยของการจัด	2. ความยากลำบากของการ ระดมทุนเพื่อ การวาง โครงสร้างพื้นฐานด้านการ วิจัยเนื่องจากรัฐบาลกลาง ค่าใช้จ่ายลง 3. การจัดหลักสูตรการสอน แบบดั้งเดิมทำให้ยากต่อการ พัฒนางานที่เป็นสห วิทยาการ	2. สังคมผู้สูงอายุ อัตราการ เกิดที่ต่ำลงในประเทศนี้ จะ เป็นปัญหาที่สำคัญต่อไป ทำให้ต้องวางแผนรองรับต่อ สถานการณ์ และการพัฒนา เศรษฐกิจสังคม โดยส่งเสริม การ ทำ วิจัย ด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม ที่สำคัญต่อการ ดำรงอยู่ของสังคมอย่าง ยั่งยืน		
	2. ปัญหาที่พบ ได้แก่ เรื่อง เงินทุนที่ควรสอดคล้องกับ ค่าใช้จ่ายการทำวิจัยตาม มาตรฐาน เพื่อส่งเสริมการ เรียนการสอนของนักศึกษา รุ่นต่อไป		3. มหาวิทยาลัยจะส่งเสริม ความสามารถของเยาวชนที่ ฉลาดจากทั่วทุกมุมโลก ให้ ร่วมทำงานอย่างเข้มข้นใน ประชาคมโลก		3. กฎหมายข้อบังคับและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษาบางประการ อาจทำให้มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
	3. อุปสรรคที่พบ ได้แก่ การควบคุมบังคับใช้กฎหมายของรัฐบาลในปัจจุบัน ทำให้มหาวิทยาลัยขาดอิสระที่จะเลือกทำภารกิจของตัวเอง		4. บทบาทของอุดมศึกษาเป็นบริบทที่สำคัญอย่างมาก ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ด้วยข้อจำกัด ด้านงบประมาณ ทำให้จำเป็นต้องเร่งระดมทุนและทรัพยากรจำนวนมาก เพื่อพัฒนาอุดมศึกษาของประเทศ ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งภาคเอกชน และอุตสาหกรรม		เอกชนขาดอิสระในการเลือกดำเนินภารกิจของมหาวิทยาลัย

ตาราง 4.3 ความเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
4. กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย	<p>1. มหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ให้การศึกษาระดับปริญญาตรีที่เน้นทักษะวิจัยตั้งแต่ต้น</p> <p>2. ทบพนให้มีการใช้ศูนย์/สถาบันวิจัย ปรับโครงสร้างให้เอื้อต่อการทำวิจัยแบบสหวิทยาการเพื่อรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่และมีความสำคัญระดับโลก</p> <p>3. ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมงานวิจัยที่เน้นประเด็นซึ่งมหาวิทยาลัยมีความแข็งแกร่งเป็นลำดับแรก โดยใช้จุดแข็งเป็นกลยุทธ์ หรือ</p>	<p>1. ระดมทุนส่งเสริมงานวิจัยแบบสหวิทยาการเพื่อแก้ปัญหาสังคมโลก</p> <p>2. สรรหาบุคลากรคุณภาพ สูงจากทั่วโลก</p>	<p>1. สร้างความเข้มแข็งด้านความเป็นนานาชาติเพื่อเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก โดยเพิ่มจำนวนนักศึกษาอาจารย์ต่างชาติ (ได้รับรางวัลโนเบล 4 คน)</p> <p>2. ให้ศิษย์เก่าและอาจารย์ร่วมกิจกรรมการวิจัยโดยผ่าน โครงการศูนย์ความเป็นเลิศระดับโลก ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับสนับสนุนจากสมาคมวิทยาศาสตร์และประเทศญี่ปุ่น ที่ส่งเสริมงานวิจัยด้านการใช้ไฟฟ้าแรงสูง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไมโครชิป</p>		<p>1. จัดตั้งศูนย์/สถาบันวิจัยหรือหน่วยงานที่เอื้อต่อการทำวิจัยแบบสหวิทยาการเพื่อรับมือกับปัญหาเกิดขึ้นใหม่และมีความสำคัญระดับโลก</p> <p>2. ระดมเงินจากแหล่งทุนภายใน ภายนอกประเทศ</p> <p>3. สรรหาบุคลากรคุณภาพ สูงจากทั่วโลก</p> <p>4. สร้างพันธมิตรร่วมมือกับชุมชน ภาคีเครือข่าย และสถาบันการศึกษาอื่น</p>

ตาราง 4.3 ความเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
	<p>โอกาส จากสภาพพื้นฐานที่โลกเป็นอยู่</p> <p>4. ใช้จ่ายงบประมาณตามผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานวิจัยประสบผลสำเร็จ หรือได้รางวัลตามระบบงบประมาณประจำปี</p> <p>5. ศึกษาความสำเร็จ และ benchmark โดยเทียบกับมหาวิทยาลัย Top 100 ระดับโลก กำหนดเป้าหมายเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานด้วยระบบจัดอันดับที่มีความหลากหลาย</p>		<p>3. สร้างเครือข่ายร่วมมือเป็นพันธมิตรกับชุมชนท้องถิ่นอุตสาหกรรมบริการด้านสุขภาพ</p> <p>4. แสวงหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกจัดตั้งเป็นกองทุน</p>		<p>5. ศึกษาพัฒนาตนเองตลอดเวลา benchmark ความสำเร็จเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยอื่น มีการประเมินผลตามจริงอย่างเข้มแข็ง</p> <p>6. ปรับปรุงหลักสูตรการสอนที่เน้นการวิจัย เป็นฐาน (RBL: Research Based Learning)</p> <p>7. ให้ความสำคัญต่องานวิจัยในสาขาที่มหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็งเป็นลำดับแรก</p>

ตาราง 4.3 ความเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยไทยกับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย	<p>1. ประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยดีๆที่มีคุณภาพนักศึกษาไทยเคารพอาจารย์ทำงานหนัก</p> <p>2. นักวิจัยบางสาขาที่มีความเชี่ยวชาญระดับสูง แม้จะยังไม่ส่งผลสู่ผลงานระดับโลก</p> <p>3. ความจำเป็นต้องร่วมมือกับทั่วโลก มหาวิทยาลัยไทยต้องเน้นการใช้ภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพ ระดับสูงเพื่อให้งานวิจัยบรรลุมาตรฐานระดับโลก</p> <p>4. กำหนดกลยุทธ์เน้นสาขาที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบโดยเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยอื่นด้วย</p>	<p>มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและมีแนวโน้มว่าจะผลิตผลงานวิจัยคุณภาพระดับสูงเพิ่มขึ้นได้อย่างรวดเร็ว</p>	<p>มหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่นมีความร่วมมือกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยผ่านศูนย์วิจัยและพัฒนาของบริษัทญี่ปุ่นจำนวนมาก แสดงถึงศักยภาพทางวิชาการขั้นสูงของมหาวิทยาลัยและศักยภาพของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคอาเซียที่เชื่อมโยงวิชาการอย่างเข้มแข็ง ทั้งระดับชุมชนและระดับโลก</p>		<p>1. นักวิจัยในบางสาขามีศักยภาพระดับสูงแต่ผลงานยังไม่ถึงระดับโลกหรือระดับมาตรฐานสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลกได้</p> <p>2. ต้องเน้นเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพสูงให้มากขึ้น</p> <p>3. ต้องสร้างความร่วมมือด้านวิจัยกับมหาวิทยาลัยอื่นทั่วโลก</p> <p>4. กำหนดกลยุทธ์ที่เน้นงานวิจัยในสาขาที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบ โดยเทียบเคียงกับสถาบันอื่น</p>

ตาราง 4.3 ความเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศเยอรมัน	สรุปการวิเคราะห์
					<p><u>ความเห็นเพิ่มเติม</u></p> <p>5.มหาวิทยาลัย มหิดล มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มี ศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัย วิจัย และมีแนวโน้มว่าจะ ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ระดับสูงเพิ่มขึ้นได้อย่าง รวดเร็ว</p>

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ความเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเกี่ยวกับลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัย และปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

1. ด้านคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัย

เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการค้นคว้าวิจัยขั้นสูง ก้าวหน้าทันสมัย มีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่เพื่อประโยชน์ต่อชาวโลกและการเรียนรู้ของเยาวชน มหาวิทยาลัยวิจัยจำเป็นจะต้องรับผิดชอบต่อสังคมและร่วมมือกับประชาคมโลกเพื่อการพัฒนา ถ่ายทอดความรู้สู่เยาวชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ด้านปัจจัยใดที่นำไปสู่ความสำเร็จ

- 2.1 โครงสร้างพื้นฐานที่ดี เทคโนโลยีทันสมัย วัฒนธรรมองค์กรที่มีอิสระทางวิชาการ และเอื้อต่อการทำวิจัย
- 2.2 บุคลากรมีศักยภาพ สามารถสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพ ประสบความสำเร็จ และเป็นที่ยอมรับสูง
- 2.3 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบจูงใจให้รางวัลนักวิจัยที่มีผลงานสร้างสรรค์ มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัย และมีความร่วมมือเป็นเครือข่าย และพันธมิตรทั่วโลก
- 2.4 งบประมาณและทุนสนับสนุนเพียงพอ

3. ด้านปัญหาอุปสรรค

- 3.1 ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นเรื่องท้าทายและส่งผลกระทบต่ออุดมศึกษาในอนาคต
- 3.2 ปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณจากภาครัฐ ไม่คล่องตัว จำเป็นต้องระดมทุนมีกองทุน โดยร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม ชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ มากขึ้น
- 3.2 กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาบางประการที่อาจทำให้มหาวิทยาลัยเอกชนขาดอิสระในการเลือกภารกิจของมหาวิทยาลัย

4. ด้านกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 - 4.1 จัดตั้งศูนย์/สถาบันวิจัย หรือหน่วยงานที่เชื่อมต่อกับกลุ่มทำงานวิจัยแบบสหวิทยาการเพื่อรับมือกับปัญหาเกิดขึ้นใหม่และมีความสำคัญระดับโลก
 - 4.2 ระดมทุนจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 4.3 สรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพสูงจากทั่วโลก
 - 4.4 สร้างพันธมิตรร่วมมือกับชุมชน ภาคีเครือข่ายและสถาบันการศึกษาอื่น
 - 4.5 ให้ความสำคัญต่อสาขาวิจัยที่มหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็งลำดับแรก
 - 4.6 ศึกษาพัฒนาคุณภาพตนเองตลอดเวลา และ benchmark ความสำเร็จเทียบเคียง กับมหาวิทยาลัยอื่น Top 100 มหาวิทยาลัยแรกทั่วโลก มีการประเมินผลตามจริงอย่างเข้มข้น
 - 4.7 ปรับปรุงหลักสูตรการสอนอย่างสมบูรณ์ เน้นการเรียนการสอนที่ใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL: Research Based Learning)

5. ความคิดเห็นอื่นๆ ด้านการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยไทย
 - 5.1 ระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยไทย นักศึกษาให้ความเคารพต่ออาจารย์สูงและทำงานหนัก
 - 5.2 นักวิจัยบางสาขามีศักยภาพระดับสูงแต่ผลงานยังไม่ถึงระดับโลก หรืออย่างน้อยระดับมาตรฐานที่จะก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก
 - 5.3 มีความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยต้องเน้นเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีคุณภาพสูงให้มากขึ้นและต้องสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยทั่วโลก
 - 5.4 ควรกำหนดกลยุทธ์เน้นงานวิจัยในสาขาที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบ โดยเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยอื่นด้วย
 - 5.5 ความเห็นเพิ่มเติม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย และมีแนวโน้มว่าจะผลิตผลงานวิจัยที่คุณภาพระดับสูงเพิ่มขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

1.3 ผลวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

จากการศึกษาข้อมูลต่างๆ จากเอกสารเผยแพร่ข้อมูลทุติยภูมิ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยมหิดล และ 3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งได้ข้อมูลจากเอกสารรายงานประจำปี คู่มือระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา เอกสารรายงานผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาระดับโลกและระดับภูมิภาค จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่ มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง ได้รับการจัดอันดับ ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากบทความจากวารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ปรากฏดังตาราง 4.4

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา
ของรัฐ ในประเทศไทย

	ข้อมูลทั่วไป :	จุฬาลงกรณ์	มหิดล	เชียงใหม่
1	โครงสร้างและ นโยบายองค์กร S-Structure and Policy			
1.1	ปีที่ก่อตั้ง / อายุ	2459/ 94	2485/68	2507/ 46
1.2	วิสัยทัศน์	หน้า 82	หน้า 36	หน้า 39
1.3	จำนวนศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง			
	ระดับนานาชาติ	1	2	1
	- ระดับชาติ	2	3	1
1.4	จำนวนคณะ (18) /วิทยาลัย (3)	21	34	22
	จำนวนสถาบันวิจัย	7	6	4
2	ผลผลิต ผลลัพธ์ ความพึงพอใจผู้ใช้งาน O Outcome & Service			
	ร้อยละของงานวิจัย สร้างสรรค์ที่เผยแพร่ ตีพิมพ์ นำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติ นานาชาติ / ทรัพย์สินทางปัญญา จำนวนผลงานวิจัยเพื่อพัฒนา สถาบัน	หน้า 34	หน้า 38	หน้า 40
3	M1 - Manpower จำนวนบุคลากร	8,474	9,840	5,554
3.1	จำนวนบุคลากร-สายวิชาการ	2,871	3443	2313
	จำนวนบุคลากรสายสนับสนุน/อื่นๆ	5,603	5,496	3241
3.2	จำนวนนิสิต นักศึกษา	39,018	36,077	37,282
	สัดส่วนนิสิต/อาจารย์ประจำเท่ากับ	13.7	9.80	
4	ประสิทธิภาพทางการเงิน M 2 - Money			
	จำนวนแหล่งทุนภายในประเทศ (จำนวนโครงการ)	192,886,119 (1085)	654,052,137 (1,343)	62,464,903 (885)
	จำนวนแหล่งทุนต่างประเทศ (จำนวนโครงการ)	62,464,903 (114)	72,523,081 (73)	N/A N/A
5	ด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ M 3 – Material	✓	✓	✓
6	การบริหารจัดการ M 4 - Management	✓	✓	✓
6.1	การจัดการสารสนเทศ วัฒนธรรมองค์กร	✓	✓	✓
6.2	การบริหารจัดการ วิชาการ ภาวะผู้นำ	✓	✓	✓

ที่มา : รายงานประจำปี 2551 – 2552, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552

จากตาราง 4.4 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1. ด้านโครงสร้างและนโยบายองค์กร รวมถึง วิทยาลัย ศักดิ์ พันธกิจ อายุและปีที่ก่อตั้งสถาบันสาขาวิจัยที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญและโดดเด่น

พบว่า ทุกมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติและเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล (ในปี พ.ศ.2551 และ 2552) มีอายุก่อตั้งไม่ต่ำกว่า 40 ปี แม้ว่า ทุกแห่งจะมีค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรเฉพาะ ทุกสถาบันก็ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายชัดเจน ที่จะ เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำระดับโลก มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรระยะสั้นที่หลากหลาย ส่งผลต่อการขยายเครือข่ายภาคธุรกิจ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ การผลิตบัณฑิตเป็นไปตามมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

2. ด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และความพึงพอใจในบริการ โดยวัดจากร้อยละของงานวิจัย สร้างสรรค์ที่เผยแพร่ตีพิมพ์ นำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติและนานาชาติ / ทรัพย์สินทางปัญญา จำนวนผลงานวิจัยเพื่อพัฒนา สถาบันคุณภาพบุคลากร อาจารย์ นักศึกษา

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลเปรียบเทียบผลงานวิจัยจำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา

ผลงานวิจัย จำแนกตามประเภทของดัชนี ในแต่ละปีการศึกษา	จุฬาลงกรณ์ฯ			ม.มหิดล			ม.เชียงใหม่		
	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551
จำนวนตีพิมพ์ระดับนานาชาติ	936	892	1029	1233	1370	1457	500	525	537
จำนวนตีพิมพ์ต่อจำนวนอาจารย์	0.33	0.32	0.36	0.40	0.44	0.47	0.23	0.25	0.26
จำนวนผลงานที่อาจารย์เป็น นักวิจัยหลัก	580	0587	693	729	933	981	283	337	307
จำนวนครั้งของการถูกอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนผลงาน	3.90	2.48	0.74	5.33	4.45	2.39	3.76	2.96	0.72
ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factors (ฐานSI)	1.661	1.938	1.975	NA	NA	NA	0.77	1.09	0.88
จำนวนสิทธิบัตรที่ได้รับ (รวม)	8	5	11	13	24	12	2	2	3

ที่มา : มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552

จากข้อมูลเปรียบเทียบผลงานวิจัย จำแนกตามประเภทของดัชนีในแต่ละปีการศึกษา ย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี (ระหว่าง พ.ศ.2549 ถึง 2551) พบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีผลผลิตงานวิจัยครบทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และมีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยมหิดล (ดังข้อมูลเปรียบเทียบ ตารางที่ 4.6) ทั้งนี้ เพราะมหาวิทยาลัยมหิดล ส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยอย่างกว้างขวาง มีการจัดสรรทุนสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย ทั้งของอาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปีการศึกษาละ 3 ครั้ง อีกทั้งยังมีการกำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัย ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับภาษาอังกฤษด้วย จึงส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มผลผลิตงานวิจัย นอกจากนี้จะทำให้ มหาวิทยาลัยมหิดลผลงานและบทความวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ จำนวนสูงกว่ามหาวิทยาลัยอื่นแล้ว ยังทำให้มหาวิทยาลัยเป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติและมีนักศึกษาจากทั่วโลกเดินทางมาศึกษาในวิทยาลัยนานาชาติ (International College) จนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหิดล ทำการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ มากกว่า 120 หลักสูตร และทำให้มีเครือข่ายศิษย์เก่าขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

3. การบริหารจัดการด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านบุคลากร (Manpower) ในที่นี้หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของอาจารย์ และนักศึกษา ด้านการเงิน (Money) งบประมาณ และการสะสมทุน Endowment Fund ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material) หมายถึง เครื่องมืออุปกรณ์การทำวิจัยรวมถึงอาคาร สถานที่ ที่สำคัญที่สุดคือ การบริหารจัดการ (Management) ตลอดจนการจัดการจัดการวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญอิสระทางวิชาการ สารสนเทศ การบริหารวิชาการ และภาวะผู้นำ พบว่า มหาวิทยาลัยแห่งชาติชั้นนำของไทย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความพร้อมด้านกำลังคน และงบประมาณสนับสนุน

1.4 ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน เกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทย หรือผู้แทน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำนวน 3 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 3 แห่ง สถาบันละ 1 คน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน ดังนี้

1.4.1 **สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย**

- 1) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4.2 **สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย**

- 1) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ
- 2) รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม
- 3) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

ประเด็นสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยในประเทศไทย			
	จุฬาลงกรณ์	เชียงใหม่	มหิดล	สรุปการวิเคราะห์
1. มหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทยควรมีลักษณะอย่างไร ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน นโยบายองค์การ ผลผลิตบุคลากร การบริหารจัดการงบประมาณ แหล่งทุน วัสดุอุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐาน	มหาวิทยาลัยที่มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ด้านวิจัย และนวัตกรรม โดยความเห็นพ้องของประชาคม และสามารถใช้กิจกรรมการวิจัยเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะบัณฑิตศึกษา	1. ผลิตบัณฑิตอย่างเต็มศักยภาพ 2. พัฒนาอาจารย์ให้ทำงานวิจัยเชิงรุกทุกระดับเพื่อนำผลงานไปสู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์และเป็นที่ยอมรับระดับโลก	อาจารย์ นักวิจัยมีคุณภาพเข้มขัน กิจกรรมการวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีโครงสร้างระบบบรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวก เอื้อต่อการทำวิจัย มีผลงานวิจัยที่ทั้งเชิงวิชาการ และคุณภาพชีวิต	1. มีพันธกิจและวิสัยทัศน์ ชัดเจน ด้านงานวิจัยและนวัตกรรม 2. มีโครงสร้างพื้นฐาน มีระบบและบรรยากาศที่สนับสนุนการทำวิจัย 3. พัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัยเชิงรุกทุกระดับเพื่อนำผลงานพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์และเป็นที่ยอมรับระดับโลก
2. กลยุทธ์การพัฒนา มหาวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีคุณภาพควรเป็นอย่างไร	1. กลยุทธ์ควรเน้นกำลังร่วมเป็นที่ปรึกษาหรือช่วย 2. กำหนดทิศทางวิจัยที่ชัดเจน 3. กลยุทธ์ระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน	1. จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางวิจัยเฉพาะทางมีหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	1. สร้างสร้างและรักษานักวิจัยที่มีคุณภาพสูง ให้มีคุณภาพทักษะการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง พัฒนาผลผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพ	1. ผนึกกำลังกันและร่วมมือเป็นเครือข่ายวิจัย 2. จัดตั้งศูนย์เป็นเลิศด้านวิจัย 3. มีหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา 4. มีการระดมทุน

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยในประเทศไทย			
	จุฬาลงกรณ์	เชียงใหม่	มหิดล	สรุปการวิเคราะห์
	<p>4. กลยุทธ์แสวงหาแหล่งทุน</p> <p>5. กลยุทธ์การใช้เครือข่ายต่างประเทศในการพัฒนางานวิจัย</p> <p>6. กลยุทธ์การขับเคลื่อนโดยอาศัยความต้องการจากภายนอก</p>		<p>2. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกทรัพยากรต่างๆ รวมถึงสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการเพื่อสนับสนุนงานวิจัยคุณภาพในทุกสาขาวิชา</p> <p>3. สนับสนุนงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับนโยบายวิจัยของชาติ</p> <p>4. สนับสนุนทุนวิจัยทุกด้านเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามยุทธศาสตร์พัฒนาความก้าวหน้าวิชาการของมหาวิทยาลัย</p> <p>5. พัฒนาระบบการสื่อสารและส่งผ่านข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ผลงาน นวัตกรรมสู่สาธารณชนให้เกิด</p>	<p>5 การพัฒนางานวิจัยโดยใช้เครือข่ายต่างประเทศ</p> <p>6. สร้างรักษานักวิจัยคุณภาพ</p> <p>7. ส่งเสริมงานวิจัยแบบบูรณาการ</p>

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในประเทศไทย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยในประเทศไทย			
	จุฬาลงกรณ์	เชียงใหม่	มหิดล	สรุปการวิเคราะห์
3.สภาพปัจจุบันด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย (ภาพรวม)	สถาบันของรัฐมีความพร้อมด้านบุคลากรเงินลงทุนงบประมาณมากกว่าเอกชน สถาบันเอกชนขาดนักวิจัยคุณภาพ ผลงานวิจัยมีน้อย เงินลงทุนงบประมาณน้อย	เอกชนผลิตผลงานน้อยและยังไม่มีคุณภาพในระดับสากล งบประมาณจำกัด นักวิจัยมีน้อยและยังไม่มีคุณภาพ	การนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์	1. ขาดแคลนนักวิจัยที่มีคุณภาพ 2. มีงบประมาณและเงินทุนจำกัด
4.โปรดระบุชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนของไทยที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย 10 อันดับแรก พร้อมเหตุผลสนับสนุน	ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ ม.สยาม ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.หอการค้าไทย ม.หัวเฉียวรังสิต ม.อัสสัมชัญ ม.กรุงเทพ ม.เกษมบัณฑิต	ม.รังสิต ม.สยาม ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.อัสสัมชัญ ม.กรุงเทพ ม.หอการค้าไทย ม.หัวเฉียว ม.รังสิต	ม.อัสสัมชัญ ม.สยาม ม.กรุงเทพ ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ ม.หัวเฉียว	
5. ความเห็นอื่นๆ	-	-	-	

จากตารางที่ 4.6 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย สรุปผลการวิเคราะห์ด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 - 1.1 มหาวิทยาลัย ต้องมีพันธกิจและกำหนดวิสัยทัศน์ ชัดเจน
 - 1.2 มีโครงสร้าง พื้นฐาน มีระบบ และบรรยากาศที่สนับสนุนการทำวิจัย
 - 1.3 ต้องพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัยเชิงรุกทุกระดับเพื่อนำผลงานพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ และเป็นที่ยอมรับระดับโลก
2. ด้านกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 - 2.1 การผนึกกำลังกันและร่วมมือเป็นเครือข่ายวิจัย
 - 2.2 การจัดตั้งศูนย์เป็นเลิศด้านวิจัย
 - 2.3 การมีหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา
 - 2.4 การระดมทุน
 - 2.5 การพัฒนางานวิจัยสู่มาตรฐานสากลโดยใช้เครือข่ายต่างประเทศ
 - 2.6 การสร้างและรักษานักวิจัยคุณภาพ
 - 2.7 การส่งเสริมงานวิจัยแบบบูรณาการ
3. ด้านสภาพปัจจุบันด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย .ในภาพรวม
 - 3.1 ยังขาดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม
 - 3.2 ปัจจัยเกื้อหนุนด้านการวิจัยและนวัตกรรม
 - 1) ด้านบุคลากร ขาดแคลนอาจารย์ด้านการทำวิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
 - 2) ขาดผู้ที่มีความรู้และทักษะด้านการวิจัยและนวัตกรรม
 - 3) อาจารย์มีภาระกิจสอนมาก ทำให้มีงานวิจัยและนวัตกรรมน้อย
 - 4) งบประมาณ แหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยมีน้อย
 - 5) ครุภัณฑ์ ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ยังไม่เพียงพอ
 - 3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยังขาดบรรยากาศสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
 - 3.4 ด้านการผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ
 - 1) ยังมีน้อย ไม่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ
 - 2) ไม่ได้รับการอ้างอิง (citation) หรือ ไม่มีผลกระทบในเชิงการอ้างอิงระดับสูง (high impact factor)

- 3) มีจำนวนสิทธิบัตรน้อยมาก การได้รับรางวัล (award) หรือการยอมรับ (recognition) ในเชิงการใช้ประโยชน์ได้จริงในภาคการผลิต บริการ สังคม ชุมชน และประชาชนมีน้อย
- 4) ยังขาดการตอบสนองและเชื่อมโยงกับภาคการผลิตและสังคม

1.4.2 สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 3 แห่ง สถาบันละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน ดังนี้

- 1) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ
- 2) รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม
- 3) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 4.7 ข้อมูลเปรียบเทียบจากความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิจัย สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ประเด็นคำถาม	มหาวิทยาลัยในประเทศไทย			
	พายัพ	เทคโนโลยีมหานคร	สยาม	สรุปการวิเคราะห์
1. มหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทยควรมีลักษณะอย่างไร	เป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพระดับโลกในบริบทของการพัฒนาภาคการผลิต เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ช่วยยกระดับคุณภาพของอุดมศึกษาในทุกกลุ่มและทุกระดับ ส่งผลให้มีขีดความสามารถการแข่งขันที่สูงขึ้น	มหาวิทยาลัยที่มีวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่เน้นด้านภาควิจัย (Research-based University)	เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศด้านการวิจัยระดับสากล	1. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพระดับโลกในบริบทของการพัฒนาภาคการผลิต เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ 2. มีวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่เน้นการวิจัย (Research-based University) 3. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศด้านการวิจัยระดับสากล
2. ปัจจัยใดบ้างที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน นโยบายองค์การ ผลผลิต บุคลากร การบริหารจัดการ งบประมาณ แหล่งทุน วัสดุ อุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐาน	1. วิสัยทัศน์ขององค์กร 2.ทัศนคติที่ดีของผู้บริหาร 3.คุณภาพอาจารย์และนักวิจัย 4..งบประมาณ	1. นโยบายและแผนที่ชัดเจน 2.งบประมาณที่เพียงพอ	1. การสนับสนุนของมหาวิทยาลัย 2.ความพร้อมของอาจารย์นักวิจัย	1.วิสัยทัศน์องค์กร 2.นโยบายและแผน 3.ทัศนคติที่ดีของผู้บริหาร 4. คุณภาพของอาจารย์ นักวิจัย 5.งบประมาณ
2.กลยุทธ์พัฒนามหาวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีคุณภาพควรเป็นอย่างไร	1. ให้บริการงานวิจัยและวิชาการแก่ชุมชนมากขึ้น	1.สร้างกิจกรรมการวิจัยที่เข้มแข็ง 2.สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำวิจัย	1. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ด้านเทคโนโลยีวิศวกรรมภายในประเทศ	1.สร้างบรรยากาศการทำวิจัย 2.ให้บริการงานวิจัยและวิชาการแก่ชุมชนมากขึ้น

ตาราง 4.7 ข้อมูลเปรียบเทียบจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	มหาวิทยาลัยในประเทศไทย			
	แพทย์พ	เทคโนโลยี มหานคร	สยาม	สรุปการวิเคราะห์
3.สภาพปัจจุบันด้านวิจัยของ สถาบันอุดมศึกษาไทย (ภาพรวม)	2. ทำให้เกิดองค์ ความรู้ของตนเอง สำหรับการเรียน การสอน	3.ปรับปรุงโครง สร้างระบบการ วิจัยและการผลิต นักวิจัยระดับ ปริญญาเอก	2. สนับสนุนผล งานวิจัยที่ได้รับ เผยแพร่ตีพิมพ์ และจดสิทธิบัตร 3. มีเครือข่ายวิจัย ทั้งภายในและต่าง ประเทศ	3. สร้างกิจกรรม วิจัยที่เข้มแข็ง ภายในประเทศ เป็นองค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ ด้านเทคโนโลยี วิศวกรรม 4. ปรับปรุงสร้าง ระบบวิจัยและ ผลิตนักวิจัย (ระดับปริญญา เอก) 5. สนับสนุนผล งานวิจัยที่ได้รับ การเผยแพร่ ตีพิมพ์ และจด สิทธิบัตร 6. มีเครือข่ายวิจัย กับในประเทศ และ ต่างประเทศ
	1. สถาบันอุดม ศึกษาเอกชนไม่ ได้รับรางวัล หรือมี การยอมรับน้อยใน เชิงการนำไป ใช้ ประโยชน์จากภาค การผลิตและการ บริการชุมชน สังคม	1. สถาบันอุดม ศึกษา เอกชนขาด แคลนอาจารย์ทั้ง ด้านปริมาณและ ด้านคุณภาพ 2. มีภารกิจสอน มาก ทำให้การทำ วิจัย นวัตกรรมทำ ได้น้อย	1. ผลงานวิจัยของ อุดมศึกษาเอกชน ได้รับการอ้างอิง น้อย (citation) ไม่มี high impact factor 2. ขาดอาจารย์ที่มี ความรู้ ทักษะด้าน วิจัยและนวัตกรรม	1. ไม่ได้รับรางวัล การยกย่องยอมรับ จากสังคมยังน้อย ทั้งในเชิงการนำไป ใช้ประโยชน์จาก ภาคการผลิตและ การบริการชุมชน สังคม

ตาราง 4.7 ข้อมูลเปรียบเทียบจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ประเด็นคำถาม	มหาวิทยาลัยในประเทศไทย			
	พายัพ	เทคโนโลยี มหานคร	สยาม	สรุปการวิเคราะห์
	2. ขาดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ปัจจัยเกื้อหนุนใน การผลิตผลงาน วิจัยนวัตกรรม การจดสิทธิบัตร (patent)	3. ขาดงบประมาณ ครุภัณฑ์ บุคลากร สนับสนุนการวิจัย และนวัตกรรม 4. ขาดการสนอง ตอบจากสังคม และภาคการผลิต 5. ผลงานที่ได้รับ ตีพิมพ์ในวารสาร นานาชาติมีน้อย	3. ผลงานวิจัย และนวัตกรรม ยังไม่มีคุณภาพ	2. ขาดแคลน อาจารย์ทั้งด้าน ปริมาณและด้าน คุณภาพ 3. อาจารย์มีภารกิจ สอนมากทำให้การ วิจัยมีน้อย 4. ผลผลิตงานวิจัย และนวัตกรรมยัง ไม่มีคุณภาพ มีน้อย. ขาดการสนองตอบ จากสังคม และ ภาคการผลิต
4. โปรดระบุชื่อมหาวิทยาลัย เอกชนของไทยที่มีศักยภาพ และ ความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็น มหาวิทยาลัยวิจัย 10 อันดับแรก พร้อมเหตุผลสนับสนุน	ม.สยาม ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.รังสิต ม.อัสสัมชัญ	ม.รังสิต ม.สยาม ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.อัสสัมชัญ ม.ธุรกิจบัณฑิตย์	ม.อัสสัมชัญ ม.รังสิต ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ ม.หัวเฉียวฯ	

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน
ในประเทศไทยซึ่งเป็นผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผน
งานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีศักยภาพ

สรุปผลการวิเคราะห์ด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย
 - 1.1 มหาวิทยาลัยวิจัย เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศด้านภาควิจัยระดับสากล หรือเป็นมหาวิทยาลัย ที่มีคุณภาพระดับโลกในบริบทของการพัฒนาภาคการผลิต เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ
 - 1.2 สถาบันที่สร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่เน้นการวิจัย (Research-based University)
2. ด้านปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ
 - 2.1 วิสัยทัศน์องค์กร
 - 2.2 มินโยบายและแผนกลยุทธ์
 - 2.3 ทักษะที่ดีของผู้บริหาร
 - 2.4 คุณภาพและความพร้อมของอาจารย์ นักวิจัย
 - 2.5 งบประมาณ
3. ด้านกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 - 3.1 จะต้องมีการสร้างบรรยากาศและกิจกรรมวิจัยที่เข้มแข็งภายในประเทศ ให้เป็นองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ด้านเทคโนโลยีวิศวกรรม
 - 3.2 การปรับโครงสร้างระบบวิจัยและผลิตนักวิจัย (ระดับปริญญาเอก)
 - 3.3 ให้การสนับสนุนผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ และจดสิทธิบัตร
 - 3.4 การมีเครือข่ายวิจัยกับในประเทศและต่างประเทศ
4. ด้านสภาพปัจจุบันด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผลงานได้รับการยอมรับน้อยมากทั้งในเชิงการนำไปใช้ประโยชน์จากภาคการผลิต การบริการชุมชน สังคม ชาติบุคลากรที่มีคุณภาพ บรรยากาศ และงบประมาณ ครูภัณฑ์ บุคลากร สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ผลงานวิจัย ได้รับการอ้างอิงน้อย (citation) ไม่มี high impact factor
- 1.5 ผลการวิเคราะห์จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและให้รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานด้านวิจัยและเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ฯลฯ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน ดังนี้

1. ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและประเมินผล
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
2. ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ภาคเหนือ
3. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ภาคเหนือ

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ประเด็นสัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
		2	3	สรุปการวิเคราะห์
1.มหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทยควรมีลักษณะอย่างไร ปัจจัยใดบ้างที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐและเอกชน	1. มีวิสัยทัศน์พันธกิจที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย 2. มีระบบบริหารจัดการ ธรรมาภิบาล และมีประสิทธิภาพ 3. มีแผนกลยุทธ์เป็นแผนที่นำทาง (Road Map) ในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงองค์กรที่ปฏิบัติได้จริง	1. มีระบบบริหารจัดการองค์กรด้านการเรียนรู้และวิจัย 2. มีความเป็นนานาชาติ 3. มีระบบธรรมาภิบาลและเชื่อมต่อการค้าณินงานวิจัย	1. มีอาจารย์ นักวิจัย นักศึกษาที่มีความสามารถสูงจำนวนมาก 2. มีความเป็นอิสระทางวิชาการ 3. มีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ 4. มีวัฒนธรรมที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิจัย	1. มีวิสัยทัศน์ พันธกิจที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย 2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ 3. มีแผนกลยุทธ์เป็นแผนที่นำทาง (Road Map) สู่การพัฒนามหาวิทยาลัยด้านวิจัย 4. มีวัฒนธรรมที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิจัย 5. มีความเป็นอิสระทางวิชาการ 6. มีระบบบริหารจัดการวิจัยที่มี ประสิทธิภาพ 7. มีอาจารย์ นักวิจัย นักศึกษาที่มีความสามารถสูงจำนวนมาก

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ประเด็นสัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	1	2	3	สรุปการวิเคราะห์
2. กลยุทธ์การพัฒนา มหาวิทยาลัยของ สถาบันอุดมศึกษา เอกชนไทยสู่การเป็น มหาวิทยาลัยวิจัยที่มี คุณภาพ ควรเป็น อย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาอาจารย์ และนักวิจัย ที่มี ศักยภาพสูง ตอบโจทย์และ วิธีการแก้ปัญหา ประเทศและสังคม ไทย จัดการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา สร้างเครือข่ายวิจัย และพัฒนา แก้ไข ปัญหาใหญ่ๆ ของ ประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> สร้างความรู้และ เทคโนโลยีใหม่ เพื่อ ความเข้มแข็งทาง วิชาการ เน้นกิจกรรมการ เรียบ การ สอน โดยเฉพาะระดับ บัณฑิตศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> บริการวิชาการแก่ ภาคการผลิต สังคม เศรษฐกิจ สร้างเครือข่าย ความร่วมมือด้าน การวิจัยและวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาอาจารย์ นักวิจัย ที่มีศักยภาพ สูง สามารถทำวิจัยที่ตอบ โจทย์และ แก้ปัญหา ประเทศและสังคมไทย มีการจัดการศึกษา บัณฑิตศึกษา สร้างเครือข่ายวิจัย และพัฒนาแก้ปัญหา ใหญ่ๆ ของประเทศ สร้างองค์ความรู้และ เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อ ความเข้มแข็งทางวิจัย เน้นกิจกรรมการ เรียบ การ สอน โดยเฉพาะระดับ บัณฑิตศึกษาและการ บริการวิชาการแก่ภาค การผลิต สังคม เศรษฐกิจ
3. สภาพปัจจุบันด้าน วิจัย ของ สถาบันอุดมศึกษา ไทยเป็นอย่างไร (ภาพรวม)	<ol style="list-style-type: none"> ผลงานได้รับการ อ้างอิงน้อย (citation) สัดส่วนอาจารย์ ระดับปริญญาเอกมี จำนวนน้อย ขาดแคลนอาจารย์ ที่มีทักษะวิจัยและ นวัตกรรม ขาดศักยภาพการ ผลิตผลงาน วิจัย นวัตกรรม ที่มี คุณภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดอาจารย์ที่มี คุณภาพ ขาดปัจจัยและ สิ่งสนับสนุน เช่น งบประมาณทุน สถานที่ ครูภัณฑ์ บุคลากรทำวิจัย และนวัตกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ไม่มีผลงานระดับที่ ได้รางวัล การจด สิทธิบัตร (patent) น้อยมาก ผลงานน้อยทำให้ ไม่ได้รับการยอมรับ จากสังคมประชาชน 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดแคลนอาจารย์ที่มี ทักษะวิจัยนวัตกรรม สัดส่วนอาจารย์ระดับ ปริญญาเอกมีน้อย ขาดปัจจัย และสิ่ง สนับสนุน เช่น ทุน งบประมาณ สถานที่ ครูภัณฑ์ บุคลากร

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ประเด็นสัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	1	2	3	สรุปการวิเคราะห์
		3. ผลงานไม่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติเนื่องจากข้อจำกัดด้านภาษาสากล	3. บรรยากาศการวิจัยยังไม่เข้มข้น เพียงแต่ถูกผลักดันด้วยเหตุผลต่างๆให้สร้างผลงานวิจัยมากกว่าอยากจะทำวิจัย	3. มีผลงานระดับที่ได้รางวัลหรือได้รับการจดสิทธิบัตร 4. ผลงานได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ ตีพิมพ์ภาษาสากล 5. บรรยากาศการวิจัยยังไม่เข้มข้นมาจากการถูกผลักดันด้วยเหตุผลต่างๆให้สร้างผลงานวิจัยมากกว่าอยากทำวิจัย
4. รายชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนของไทยที่มีศักยภาพ และความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย 10 อันดับแรก	ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ ม.อัสสัมชัญ ม.สยาม ม.รังสิต ม.หอการค้าฯ ม.หัวเฉียว ม.กรุงเทพฯ ม.เกษมบัณฑิต	ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.อัสสัมชัญ ม.สยาม ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ ม.รังสิต ม.หอการค้าฯ ม.หัวเฉียว ฯ ม.กรุงเทพฯ ม.เกษมบัณฑิต	ม.เทคโนโลยีมหานคร ม.สยาม ม.รังสิต ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ ม.หอการค้าฯ ม.อัสสัมชัญ ม.หัวเฉียว ฯ ม.กรุงเทพฯ ม.เกษมบัณฑิต	

จากตาราง 4.8 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านวิจัยและเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ ได้แก่ ผู้บริหารจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ฯลฯ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทยและปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่าคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัย จะต้องมียุทธศาสตร์และพันธกิจที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยมีความเป็นอิสระทางวิชาการ มีระบบบริหารจัดการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ มีแผนกลยุทธ์เป็นแผนที่นำทาง (Road Map) สู่อการพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีอาจารย์ นักวิจัย นักศึกษาที่มีความสามารถสูงจำนวนมาก

2. ด้านกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่า ควรมียุทธศาสตร์ต่างๆ ได้แก่ พัฒนาอาจารย์ นักวิจัยที่มีศักยภาพสูง ให้สามารถทำวิจัยที่ตอบโจทย์และแก้ปัญหาประเทศและสังคมไทย จัดการศึกษาบัณฑิตศึกษา สร้างเครือข่ายวิจัยและพัฒนาแก้ปัญหาใหญ่ๆ ของประเทศ สร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อความเข้มแข็งทางวิจัยและวิชาการ เน้นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษาและการบริการวิชาการแก่ภาคการผลิต สังคม เศรษฐกิจ

3. ด้านสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย ยังขาดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและปัจจัยเกื้อหนุนด้านการวิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ ขาดแคลนอาจารย์ที่มีทักษะวิจัย นวัตกรรม สัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอกมีจำนวนน้อย ขาดปัจจัยสนับสนุน เช่นงบประมาณทุน สถานที่ ครุภัณฑ์ บุคลากร ไม่มีผลงานระดับที่ได้รางวัล หรือจดสิทธิบัตร ผลงานได้รับตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติตีพิมพ์ภาษาสากลมีน้อย บรรยากาศการวิจัยยังไม่เข้มข้น เพราะถูกผลักดันด้วยเหตุผลต่างๆ ให้สร้างผลงานวิจัยมากกว่าอยากจะทำวิจัย

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 3 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านวิจัยและเป็นที่ยอมรับในประเทศไทย จำนวน 3 คน ทำให้ได้รายชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนของไทยที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ใน 10 อันดับแรก ดังตารางที่ 4.9

ตาราง 4.9 รายชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนของไทย ที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะพัฒนา
สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ใน 10 อันดับแรก (เรียงตามตัวอักษร)

เลขที่	ชื่อมหาวิทยาลัยเอกชน	ภูมิภาค
1	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ภาคกลาง
2	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	ภาคกลาง
3	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	ภาคกลาง
4	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	ภาคกลาง
5	มหาวิทยาลัยรังสิต	ภาคกลาง
6	มหาวิทยาลัยสยาม	ภาคกลาง
7	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	ภาคกลาง
8	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	ภาคกลาง
9	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	ภาคกลาง
10	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	ภาคกลาง

หมายเหตุ : ที่มา : จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษา ด้านสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารด้านสภาพปัจจุบัน และความพร้อมของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย จำนวน 34 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัย คริสเตียน มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยชินวัตร มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยนานาชาติเว็บเตอร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี มหาวิทยาลัยภาคกลาง มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยอีสเทอร์นเอเชีย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยเวส มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น มหาวิทยาลัยโยนก มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชธานี มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และมหาวิทยาลัยเอเชียน เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารรายงานประจำปี คู่มือระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา เอกสารรายงานผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาระดับโลกและระดับภูมิภาค ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากบทความจากวารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ระดับอุดมศึกษา ตลอดจนแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากบทความจากวารสาร และจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ web site ของมหาวิทยาลัยทั้ง 34 แห่ง รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 34 แห่ง

ข้อมูลทั่วไป	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1 ปีที่ก่อตั้ง	2505	2516	2530	2526	2538	2543	2532	2533	2511	2541	2539	2542	2529	2528	2540	2516	2517
อายุ	49	37	23	27	15	11	21	20	42	12	14	11	24	25	13	37	36
2 จำนวนคณะ	11	7	9	6	7	3	5	6	13	6	4	11	5	30	8	16	10
3 จำนวนหลักสูตร																	
- ปกติ	44	29	40	22	12	0	11	34	74	13	5	31	11	107	29	53	50
- นานาชาติ	10	1	5	4	0	11	0	0	9	0	4	0	0	7	2	4	5
4 จำนวนนักศึกษา																	
ปริญญาตรี	26,992	3,014	9,792	2,925	1,122	143	1,330	6,944	25,072	2,700	499	4,238	N/A	22,928	11,151	13,882	17,623
ปริญญาโท	1,865	229	341	136	81	109	110	950	3,538	241	256	919	N/A	1,856	367	910	1,338
ปริญญาเอก	21	77	45	217	27		46	86	113	55	0	232	N/A	252	23	237	68
5 จำนวนบุคลากร	1,577	468	850	465	146	94	217	730	1,222	353	140	315	N/A	2,229	643	731	932
6 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี																	
วิทยาศาสตร์	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓
เทคโนโลยี	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	-	✓	-
วิศวกรรมศาสตร์	✓		✓	-	-	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓
7 ศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านวิจัย				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-

ที่มา : สถาบันอุดมศึกษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กันยายน 2553 และผลจากการสำรวจข้อมูล

1.ม.กรุงเทพ

2.ม.เกริก

3.ม.เกษมบัณฑิต

4.ม.คริสเตียน

5.ม.เจ้าพระยา

6.ม.ชินวัตร

7.ม.เซนต์จอห์น

8.ม.มหานคร

9.ม.ธุรกิจบัณฑิต

10.ม.ธนบุรี

11.ม.แสตมป์ฟอร์ด

12.ม.ปทุมธานี

13.ม.ภาคกลาง

14.ม.รังสิต

15.ม.รัตนบัณฑิต

16.ม.สยาม

17.ม.หอการค้าไทย

ตารางที่ 4.10 ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 34 แห่ง

ข้อมูลทั่วไป	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
1 ปีที่ก่อตั้ง	2535	2512	2539	2516	2513	2541	2542	2512	2542	2531	2542	2539	2541	2531	2546	2527	2541
อายุ	18	41	14	37	40	12	11	41	11	22	11	14	12	22	7	26	12
2 จำนวนคณะ	14	19	13	4	14	10	5	13	5	3	3	8	4	7	6	9	3
3 จำนวนหลักสูตร																	
- ปกติ	37	3	33	10	78	16	25	24	18	14	0	27	12	28	18	34	19
- นานาชาติ	2	85		0	2	0		8	0	1	10	2	5		0	0	0
4 จำนวนนักศึกษา																	
ปริญญาตรี	17,923	3,464	6,889	18,153	N/A	1,615	5,884	1,997	659	138	5,135	2,597	4,508	3,338	2,808	247	9,665
ปริญญาโท	1,883	270	210	1,506	N/A	305	455	28	23	69	229	129	229	384	210	37	298
ปริญญาเอก	164	132	0	309	N/A	87	0	0	0	0	0	0	215	26	172	N/A	N/A
5 จำนวนบุคลากร	1,212	511	444	1,101	N/A	N/A	924	173	126	65	417	362	N/A	225	323	87	847
6 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี																	
วิทยาศาสตร์	✓	-	✓	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓		✓	-	-	-	-
เทคโนโลยี	✓	✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	-	✓	-	-	-	-
วิศวกรรมศาสตร์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓
7 ศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านวิจัย																	✓

ที่มา : สถาบันอุดมศึกษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กันยายน 2553 และผลจากการสำรวจข้อมูล ภาคผนวก 2

18.ม.หัวเฉียวฯ

19.ม.อัสสัมชัญ

20.ม.อีสเทิร์นเอเชีย

21.ม.เอเชียอาคเนย์

22.ม.ศรีปทุม

23.ม.เวสเทิร์น

24.ม.นอร์ท-เชียงใหม่

25.ม.พายัพ

26.ม.ฟาร์อีสเทิร์น

27.ม.โยนก

28.ม.เว็บเตอร์

29.ม.หาดใหญ่

30.ม.อิสลามยะลา

31.ม. ต/อ เชียงเหนือ

32.ม.ราชธานี

33.ม. ขวลิดกุล

34. ม.เอเชีย

จากตาราง 4.10 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวนทั้งหมด 34 แห่ง และในจำนวนนี้ถูกเลือก เป็นมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพ จำนวน 10 แห่ง โดยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการเรียงลำดับตามตัวอักษร ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
4. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
5. มหาวิทยาลัยรังสิต
6. มหาวิทยาลัยสยาม
7. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
8. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
9. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
10. มหาวิทยาลัยศรีปทุม

จากข้อมูลเปรียบเทียบในตารางที่ 4.10 พบว่า มหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพ จำนวน 10 แห่ง ส่วนใหญ่มีจำนวนนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มากกว่า 10,000 คน และมีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติและระดับบัณฑิตศึกษา มีอายุ (ปีที่ก่อตั้ง) เกินกว่า 15 ปี ในจำนวนนี้ มีสถาบันที่ก่อตั้งมากกว่า 40 ปี ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (48 ปี) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (42 ปี) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (41 ปี) มหาวิทยาลัยศรีปทุม (40 ปี) มากกว่า 30 ปี ได้แก่ มหาวิทยาลัยสยาม (37 ปี) มหาวิทยาลัยหอการค้า (36 ปี) มากกว่า 20 ปี ได้แก่ มหาวิทยาลัยรังสิต (25 ปี) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (23 ปี) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร (20 ปี) และน้อยที่สุดคือมหาวิทยาลัยหัวเฉียว (18 ปี) สถาบันที่มีความเชี่ยวชาญโดดเด่นด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ มหาวิทยาลัยรังสิต และ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว สถาบันที่มีความเชี่ยวชาญโดดเด่นด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ได้แก่ มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร นอกจากนี้ เป็นสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญโดดเด่นด้านการบริหารธุรกิจ (กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์) ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และพบว่ามีจำนวน 9 สถาบัน เปิดสอนคณะวิศวกรรมศาสตร์ ยกเว้นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวที่ไม่มีคณะวิศวกรรมศาสตร์ แต่มีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในจำนวนนี้ มีเพียงสถาบันเดียวที่มีการจัดตั้ง ศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านวิจัย คือ มหาวิทยาลัยสยาม (ข้อมูลรายงานประจำปีการศึกษา 2550)

ตารางที่ 4.11 ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง ที่ถูกเลือก

ข้อมูลทั่วไป	กรุงเทพ	เกษมบัณฑิต	มหานคร	ธุรกิจบัณฑิต	รังสิต	สยาม	หอการค้า	หัวเฉียว	อัสสัมชัญ	ศรีปทุม
1 ปีที่ก่อตั้ง	2505	2530	2533	2511	2528	2516	2517	2535	2512	2513
อายุ	49	23	20	42	25	37	36	18	41	40
2 จำนวนคณะ	11	9	6	13	30	16	10	14	19	14
3 จำนวนหลักสูตร										
- ปกติ	44	40	34	74	107	53	50	37	3	78
- นานาชาติ	10	5	0	9	7	4	5	2	85	2
4 จำนวนนักศึกษา										
ปริญญาตรี	26,992	9,792	6,944	25,072	22,928	13,882	17,623	9,665	17,923	18,153
ปริญญาโท	1,865	341	950	3,538	1,856	910	1,338	298	1,883	1,506
ปริญญาเอก	21	45	86	113	252	237	68	0	164	309
5 จำนวนบุคลากร	1,577						932			1,101
อาจารย์	NA	373	395	41	1,254	437	NA	520	1,118	NA
บุคลากรสายสนับสนุน	NA	72	279	752	329	294	NA	337	94	NA
6 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี										
-วิทยาศาสตร์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
-เทคโนโลยี			✓	✓	✓	✓				
-วิศวกรรมศาสตร์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
7 ศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านวิจัย							✓			

ที่มา : สถาบันอุดมศึกษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กันยายน 2553

ตารางที่ 4.11 ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง ที่ถูกเลือก

ข้อมูลทั่วไป	กรุงเทพ	เกษมบัณฑิต	มหานคร	ธุรกิจบัณฑิต	รังสิต	สยาม	หอการค้า	หัวเฉียว	อีสต์มัสซิว	ศรีปทุม
8 อาจารย์ตำแหน่งทางวิชาการ										
ศาสตราจารย์	6	4	2	6	14	7	9	21	8	11
รองศาสตราจารย์	13	24	16	22	42	11	14	30	21	19
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	32	27	23	70	140	31	44	57	54	38
9 แผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย										
ไม่มี/ไม่สามารถระบุได้ ชัดเจน		✓					✓	✓		✓
กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ชัดเจน	✓		✓	✓	✓	✓			✓	
11 วิสัยทัศน์/ เป้าหมาย ด้านวิจัย										
ไม่มี/ไม่สามารถระบุได้ ชัดเจน		✓					✓	✓		✓
มีกำหนดไว้ชัดเจน	✓		✓	✓	✓	✓			✓	
12 พันธกิจด้านวิจัย										
ไม่มี/ไม่สามารถระบุได้ ชัดเจน		✓					✓	✓		✓
มีกำหนดไว้ชัดเจน	✓		✓	✓	✓	✓			✓	
เครือข่ายร่วมมือด้านวิจัย ภายในประเทศ (หน่วยงาน)										
13 ภาครัฐ องค์กรท้องถิ่น ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ความร่วมมือต่างประเทศ	65	1	6	23	44	19	31	28	46	2

ที่มา : Web Site สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และผลจากการสำรวจข้อมูล

ตาราง 4.9 การวิเคราะห์ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง ที่ถูกเลือก (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กรุงเทพ	เกษม บัณฑิต	มหานคร	ธุรกิจ บัณฑิตย์	รังสิต	สยาม	หอการค้า	หัวเฉียว	อัสสัมชัญ	ศรีปทุม
14 การสนับสนุนด้านวิจัยภายใน										
จำนวนเงิน/ทุนสนับสนุน*		900,179	15,836,879	4,301,500	18,836,390	3,533,942		1,394,735	11,353, 420	
จำนวนนักวิจัย / อาจารย์ที่ได้รับทุน		43	58	25	280	36		73	56	
15 การสนับสนุนด้านวิจัยภายนอก										
จำนวนเงิน/ทุนสนับสนุน*		8,142,772	22,562,101	18,405,322	8,316,190	10,721,933		6,147,375	9,353, 420	
จำนวนนักวิจัย / อาจารย์ที่ได้รับทุน		4	158	63	122	12		40	24	
ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด KPI ด้านวิจัย										
16 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17 Post Doctoral หลังปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18 จำนวนอาจารย์ นักวิจัย วุฒิป.เอก	NA	60	115	106	544	85	NA	129	387	NA
19 จำนวนวารสารด้านวิจัยระดับชาติ	NA	49	257	61	257	NA	NA	26	32	NA
20 จำนวนวารสารด้านวิจัยนานาชาติ	NA	26	82	45	60	NA	NA	5	8	NA
21 จำนวนผลงานวิจัย ที่เผยแพร่ ตีพิมพ์ ในวารสารระดับชาติ	NA	49	257	61	257	100	NA	26	29	NA
22 จำนวนผลงานวิจัย ที่เผยแพร่ ตีพิมพ์ ในวารสารต่างประเทศ	NA	26	82	45	60	66	NA	5	9	NA

ที่มา : Web Site สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และผลจากการสำรวจข้อมูล

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง ที่ถูกเลือก (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กรุงเทพ	เกษม บัณฑิต	มหานคร	ธุรกิจบัณฑิต	รังสิต	สยาม	หอการค้า	หัวเฉียว	อัสสัมชัญ	ศรีปทุม
ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด KPI ด้านวิจัย										
23 จำนวนผลงานวิจัย ที่เผยแพร่ตีพิมพ์ ในวารสารที่มี impact factor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24 ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factor (ISI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25 จำนวนการอ้างอิงของบทความวิจัยที่ ตีพิมพ์ในวารสารในประเทศและ ต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26 จำนวนครั้งของผลงานวิจัยที่ได้รับ การอ้างอิงและใช้ประโยชน์ Citation	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27 จำนวนเงินรายได้จากทรัพย์สินทาง ปัญญา	NA	6	339	7	521	1	NA	0	158	NA
28 จำนวนผลงานวิจัยที่จดทะเบียน ทรัพย์สิน ทางปัญญา สิทธิบัตร อนุ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และนำไปใช้	-	-	13	0	16	1	NA	-	4	NA
29 ประโยชน์ระดับชาติและนานาชาติ * รางวัลที่นักวิจัย/ หน่วยงานได้รับการ เชิดชูเกียรติจากองค์กรภายนอก	-	-	-	5	746	133	NA	-	358	NA
30 จำนวนบุคลากรที่ได้รับเชิญ ให้เป็นวิทยากรรับเชิญ (public appointment)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

ที่มา : Web Site สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และผลจากการสำรวจข้อมูล

จากตาราง 4.11 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลสภาพปัจจุบัน และความพร้อมของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง ที่ได้รับเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิเป็นมหาวิทยาลัย เอกชนที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย พบว่า มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการ วิจัย ระดับมหาวิทยาลัย ได้แก่ มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ชัดเจน มีพันธกิจ วิสัยทัศน์/ เป้าหมายด้านวิจัยชัดเจน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ส่วนจำนวนที่เหลือ 4 แห่ง ยังไม่มีแผนยุทธศาสตร์ หรือไม่ สามารถ ระบุได้ชัดเจน ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย ทุกสถาบันมีความร่วมมือกับ หน่วยงานภายในประเทศ เป็นส่วนใหญ่ อาทิ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรท้องถิ่น ภาคธุรกิจ การผลิต และอุตสาหกรรมอื่นๆ แต่ไม่ปรากฏเอกสารแสดงข้อมูลการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือด้านวิจัยกับหน่วยงานต่างประเทศ อย่างชัดเจน แม้ว่าจะมีการดำเนินกิจกรรม โครงการกับหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาต่างประเทศ เป็นครั้งคราว

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ มีการสนับสนุนด้านวิจัยภายใน จำนวน โครงการวิจัย จำนวนเงิน/ทุนสนับสนุน และจำนวนนักวิจัย /อาจารย์ที่ได้รับทุน จำนวน ผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จ การสนับสนุนด้านวิจัยภายนอก ไว้ในรายงานประจำปี และรายงาน การประเมินตนเองเพื่อการประกันคุณภาพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการสนับสนุนด้านวิจัยจาก ภายในสถาบันเอง โอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนด้านวิจัยจากภายนอกมีน้อย ด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ด้านวิจัย ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีจำนวนน้อยในทุกตัวชี้วัด ได้แก่ จำนวน อาจารย์ นักวิจัย วุฒิป.เอก จำนวนวารสารด้านวิจัยระดับชาติ จำนวนวารสารด้านวิจัย นานาชาติ จำนวนผลงานวิจัย ที่เผยแพร่ ตีพิมพ์ ในวารสารระดับชาติ จำนวนผลงานวิจัย ที่ เผยแพร่ ตีพิมพ์ ในวารสารต่างประเทศบางตัวชี้วัดไม่มีผลผลิตเลย เช่น ไม่มีผู้สำเร็จ การศึกษาระดับหลังปริญญาเอก Post Doctoral ผลงานวิจัย ที่เผยแพร่ตีพิมพ์ ในวารสารที่มี impact factor ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factor (ISI) จำนวนการอ้างอิงของบทความวิจัยที่ ตีพิมพ์ในวารสารในประเทศและต่างประเทศ จำนวนครั้งของผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง และใช้ประโยชน์ Citation ซึ่งสะท้อนถึงปริมาณและคุณภาพการผลิตผลงานอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ ยังพบว่า บางสถาบันมีรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา มีจำนวนผลงานวิจัยที่จด ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และนำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติ และนานาชาติ .แต่ยังมีปริมาณที่น้อยมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้แทน คณบดี รองคณบดีหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนัก สถาบันหรือผู้แทน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันและหน่วยงานระดับคณะ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 68 สรุปผลวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. การดำรงตำแหน่งทางวิชาการ		
อาจารย์	42	41.18
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	30	29.41
รองศาสตราจารย์	16	15.69
อื่นๆ	14	13.73
รวม	102	100.00
2. การดำรงตำแหน่งทางบริหาร		
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	19	18.63
คณบดี รองคณบดี	30	29.41
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย	4	3.92
อดีตผู้บริหาร / อื่นๆ	49	49.08
รวม	102	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาโท	28	27.45
ปริญญาเอก	55	53.92
อื่นๆ	19	18.63
รวม	102	100.00

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยมีสถานภาพเป็นอาจารย์ จำนวน 36 คน (ร้อยละ 35.29) รองลงมาคือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 33 คน (ร้อยละ 32.36) อื่นๆ จำนวน 17 คน (ร้อยละ 16.67) และน้อยที่สุดคือ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 15.69) ตามลำดับ

ส่วนการดำรงตำแหน่งทางบริหาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ปัจจุบัน เป็นอดีตผู้บริหารระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ / อื่นๆ จำนวน 54 คน (ร้อยละ 52.94) รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่งคณบดี รองคณบดี จำนวน 30 คน (ร้อยละ 29.41) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 9.80) และน้อยที่สุดคือ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย จำนวน 8 คน (ร้อยละ 7.84) ตามลำดับ

สำหรับวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาเอก จำนวน 57 คน (ร้อยละ 55.88) ระดับปริญญาโท จำนวน 26 คน (ร้อยละ 25.49) และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 19 คน (ร้อยละ 18.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	\bar{X}	
ด้านสภาพปัจจุบัน		
1. โครงสร้างการแบ่งส่วนงานชัดเจน	3.20	ปานกลาง
2. วิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านวิจัย	4.10	มาก
3. เป้าหมายงานวิจัย	4.30	มาก
4. การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์	4.20	มาก
5. ระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ	3.30	ปานกลาง
6. ระบบไอทีและฐานข้อมูลงานวิจัย	3.20	ปานกลาง
7. คณะกรรมการทำหน้าที่บริหารติดตามงานวิจัย	3.10	ปานกลาง
8. ระบบพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัย	3.20	ปานกลาง
9. ระบบพัฒนานักวิจัยและบุคลากรให้ทำวิจัย	2.70	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อม
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	\bar{X}	
10. ระบบบัณฑิตศึกษาที่มีวิจัยเป็นฐาน	2.30	น้อย
11. ระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	2.10	น้อย
12. ระบบจูงใจให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเกียรติ	3.10	ปานกลาง
13. จำนวนศูนย์/ สถาบันที่ทำหน้าที่สร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้แบบมุ่งเป้า / เฉพาะทาง	2.30	น้อย
14. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันในประเทศ	3.50	มาก
15. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันต่างประเทศ	2.10	น้อย
16. จำนวนผลงานที่เกิดจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยในประเทศ/ ต่างประเทศ	2.70	ปานกลาง
17. มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งในประเทศ	3.10	ปานกลาง
18. มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งต่างประเทศ	1.80	น้อย
19. มีผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ผลงานเชิงพาณิชย์	1.90	น้อย
20. มีการทำวิจัยเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก	3.90	มาก
21. มีการจัดการเรียนการสอนโดยมีงานวิจัยเป็นฐาน หรือเชื่อมโยงงานวิจัยกับการเรียนการสอน	3.90	มาก
22. มีการเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่ชุมชน	4.20	มาก
23. มีการเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4.0	มาก
24. มีการสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยงานวิจัย	4.20	มาก
25. มีการกำหนดทิศทางการวิจัยโดยประชาคมมีส่วนร่วม	3.50	ปานกลาง
26. มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย	3.30	ปานกลาง
27. มีระบบการจัดการความรู้แห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมสถาบันสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	3.10	ปานกลาง
28-30 อื่น ๆ (ถ้ามี)	-	-

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อม
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	\bar{X}	
ด้านศักยภาพและความพร้อม		
31. มีรายได้จากการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	1.70	น้อย
32. มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับชาติ	1.60	น้อย
33. มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับนานาชาติ	1.50	น้อยที่สุด
34. มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ผลงานวิจัย ในประเทศ	4.00	มาก
35. มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ ผลงานวิจัยต่างประเทศ	1.83	น้อย
36. มีความพร้อมของอาจารย์ในการทำวิจัย	3.70	มาก
37. นักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนมีความพร้อมในการทำวิจัย	2.40	น้อย
38. มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายในเพื่อทำวิจัย	2.40	น้อย
39. มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายนอกเพื่อทำวิจัย	2.80	ปานกลาง
40. มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการวิจัย และ โครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนงานวิจัย	2.90	ปานกลาง
41. มีความพร้อมของอุปกรณ์การวิจัย ที่มีคุณภาพ และทันสมัย	2.40	น้อย
42. มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรม วิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย ระดับชาติ	2.80	ปานกลาง
43. มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรม วิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย ระดับนานาชาติ	2.60	ปานกลาง
44. มีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อความ เข้มแข็งทางวิชาการ	3.60	มาก
45. มีศักยภาพการสร้างงานวิจัยที่ตอบสนองภาคเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรม,ตลาด, ธุรกิจ) การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์	3.70	มาก

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อม
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	\bar{X}	
46. มีความพร้อมในการต่อยอดผลงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ เช่น มีหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ	2.71	ปานกลาง
47. มีศักยภาพในการเป็นแกนกลางเชื่อมโยงสามภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และเครือข่ายมหาวิทยาลัย	2.90	ปานกลาง
48. มีศักยภาพในการเป็น Center of Excellence	3.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ต่อสภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยการประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (กิตติยา สีอ่อน, 2547: 107) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย พบว่า ค่าคะแนนเห็นด้วยระดับมาก ได้แก่ วิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านวิจัย ($\bar{X} = 4.10$) เป้าหมายงานวิจัย ($\bar{X} = 4.30$) การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 4.20$) เครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันในประเทศ ($\bar{X} = 3.50$) การทำวิจัยเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 3.90$) การจัดการเรียนการสอนโดยมีงานวิจัยเป็นฐาน หรือเชื่อมโยงงานวิจัยกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.90$) การเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{X} = 4.20$) การเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.00$) การสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยงานวิจัย ($\bar{X} = 4.20$)

ค่าคะแนนเห็นด้วยระดับปานกลางในเรื่องของ โครงสร้างการแบ่งส่วนงานชัดเจน ($\bar{X} = 3.20$) ระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.30$) ระบบไอทีและฐานข้อมูลงานวิจัย ($\bar{X} = 3.20$) คณะกรรมการทำหน้าที่บริหารติดตามงานวิจัย ($\bar{X} = 3.10$) ระบบพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัย ($\bar{X} = 3.20$) ระบบพัฒนานักวิจัยและบุคลากรให้ทำวิจัย ($\bar{X} = 2.70$) ระบบจูงใจให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเกียรติ ($\bar{X} = 3.10$) จำนวนผลงานที่เกิดจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านกาวิจัยในประเทศ/ ต่างประเทศ ($\bar{X} = 2.70$) มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งในประเทศ ($\bar{X} = 3.10$) มีการกำหนดทิศทางงานวิจัยโดยประชาคมมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.50$) มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.30$) มีระบบการจัดการความรู้แห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมสถาบันสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.10$)

ค่าคะแนนเห็นด้วยระดับน้อย ในเรื่องการจัดระบบบัณฑิตศึกษาที่มีวิจัยเป็นฐาน ($\bar{X} = 2.30$) ระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ($\bar{X} = 2.10$) จำนวนศูนย์/ สถาบันที่ทำหน้าที่สร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้แบบมุ่งเป้า / เฉพาะทาง ($\bar{X} = 2.30$) มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันต่างประเทศ ($\bar{X} = 2.10$) การสนับสนุนทุนทำวิจัยจากต่างประเทศ ($\bar{X} = 1.80$) มีผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร และผลงานเชิงพาณิชย์ ($\bar{X} = 1.90$)

สำหรับความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยประเมินค่าเป็นคะแนนเห็นด้วยในระดับต่างๆ พบว่า ค่าคะแนนเห็นด้วยระดับมาก ได้แก่ การเผยแพร่ตีพิมพ์ผลงานวิจัยในประเทศ ($\bar{X} = 4.00$) ความพร้อมของอาจารย์ในการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.70$) ศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.60$) ศักยภาพการสร้างงานวิจัยที่ตอบสนองภาคเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรม, ตลาด, ธุรกิจ) การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ($\bar{X} = 3.70$)

ค่าคะแนนเห็นด้วยระดับปานกลาง ได้แก่ ความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายนอกเพื่อทำวิจัย ($\bar{X} = 2.80$) ความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการวิจัย และโครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนงานวิจัย ($\bar{X} = 2.90$) ความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัยระดับชาติ ($\bar{X} = 2.80$) ความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย ระดับนานาชาติ ($\bar{X} = 2.60$) ความพร้อมในการต่อยอดผลงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ เช่น

มีหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ($\bar{X} = 2.71$) ศักยภาพในการเป็นแกนกลางเชื่อมโยงสามภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และเครือข่ายมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.90$) ศักยภาพในการเป็น Center of Excellence ($\bar{X} = 3.04$)

ค่าคะแนนเห็นด้วยระดับน้อย ได้แก่ รายได้จากการจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา ($\bar{X} = 1.70$) การจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับชาติ ($\bar{X} = 1.60$) การเผยแพร่ตีพิมพ์ผลงานวิจัยต่างประเทศ ($\bar{X} = 1.83$) นักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนมีความพร้อมในการทำวิจัย ($\bar{X} = 2.40$) มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายในเพื่อทำวิจัย ($\bar{X} = 2.40$) ความพร้อมของอุปกรณ์การวิจัย ที่มีคุณภาพ และทันสมัย ($\bar{X} = 2.40$)

สำหรับค่าคะแนนที่น้อยที่สุด คือ การจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับนานาชาติ ($\bar{X} = 1.50$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ด้านศักยภาพและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาทั้งประเทศไทย และต่างประเทศในหลายประเด็น สามารถสรุปภาพรวมได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.1 ส่วนใหญ่ก่อตั้งใหม่ไม่เกิน 15 ปี จากนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ภาคเอกชนทั่วทุกภูมิภาคได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขยายโอกาส และมีการอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวนมาก ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2548 เป็นต้นมา

1.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่จะมีการกำหนดโครงสร้าง นโยบาย องค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายองค์กร โดยผู้บริหาร ภายใต้เงื่อนไขและระเบียบการจัดการศึกษา แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งความเป็นเลิศด้านวิจัยที่ชัดเจน

1.3 สภาพแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการยังไม่เอื้อต่อการทำงานวิจัย สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหลายแห่งไม่ได้สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญต่อเรื่องความเป็นอิสระทางวิชาการ และการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้งานวิจัยเป็นพื้นฐานมาตั้งแต่ต้น แต่ใช้ระบบการจ้างงานแบบนายจ้างและลูกจ้าง

1.4 ผลผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากลยังมีน้อยในทุกข้อ ได้แก่ จำนวนผลงานวิจัย สร้างสรรค์ที่เผยแพร่ตีพิมพ์ จำนวนผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนจำนวนทรัพย์สินทางปัญญา ไม่มีการจัดทำวารสารด้านการวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ไม่มีผลงานเผยแพร่ของนักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวนมาก เนื่องจากนักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวนมากสำเร็จการศึกษาตามแผน ข และเลือกทำสารนิพนธ์ ซึ่งไม่มีความเข้มข้นในการวิจัย

1.5 ด้านการบริหารจัดการงานวิจัยยังมีข้อจำกัด ได้แก่ ด้านคุณภาพของบุคลากร ทั้งอาจารย์ และนักศึกษา การบริหารจัดการงบประมาณและเงินทุนสนับสนุนการวิจัย ด้านอาคารสถานที่วัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการวิจัย นอกจากนี้ ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่สามารถลงทุนเองได้ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยที่ดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยได้ ต้องมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ สถาบันจำเป็นต้องวิเคราะห์ทบทวนตนเอง เพื่อทราบจุดยืนและสภาพปัจจุบันที่เป็นจริง ต้องใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงระบบเพื่อเปลี่ยนแปลงองค์กร ไปสู่เป้าหมายนั้น แม้ว่าจะต้องใช้เวลา

2. ศักยภาพและความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2.1 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี เนื่องจากส่วนใหญ่อายุยังน้อยอยู่ในวัยที่ต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์ ทั้งด้านการสอนและการวิจัย มีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาทางวิชาการด้วยเทคนิคใหม่ๆ โดยเฉพาะอาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี ซึ่งหลักสูตรในปัจจุบันจะกำหนดให้อาจารย์รับผิดชอบทั้งการสอน และเป็นที่ปรึกษาในโครงการนักศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นการค้นคว้าวิจัย นอกจากนี้ในปัจจุบัน ได้มีแหล่งทุนจำนวนมากสนับสนุน สนับสนุนกิจกรรม ประกวดแข่งขันทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อผลิตผลงาน นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ สำหรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ อยู่เสมอ เช่น การแข่งขันรถประหยัดพลังงาน การแข่งขันออกแบบหุ่นยนต์กู้ภัย ฯ

2.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีศักยภาพและความคล่องตัวในเรื่องการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์ จึงมีโอกาสสูงที่จะร่วมมือทางวิชาการกับภาคอุตสาหกรรมการผลิตและภาคธุรกิจ หากได้รับการยอมรับจากสังคมในด้านชื่อเสียง และคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องใช้เวลาในการสร้างผลงานทั้งการผลิตบัณฑิต งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์จริง และบริการความรู้สู่สังคมอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ผลการกำหนดร่างกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เอกชนไทยไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม และกรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม

3.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในภาพรวม และกรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

การศึกษานี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

(1) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis และ TOWS Matrix เพื่อ
กำหนดทิศทางการกลยุทธ์

(2) ร่างกลยุทธ์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวม และร่างกลยุทธ์
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

(3) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เชิญมาให้ข้อคิดเห็นในการจัดประชุม
สัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์ในภาพรวม และกรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

(4) ปรับปรุงร่างกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในภาพรวม และกรณีศึกษา
มหาวิทยาลัยสยาม

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร โดยใช้เทคนิค SWOT
Analysis (Albert S Humphrey, 1960) เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน จากปัจจัยภายใน และ
ค้นหาโอกาส และอุปสรรค จากปัจจัยภายนอก ทั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ที่อาจมี
อิทธิพลส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าและความสามารถของสถาบันเอกชนในการไปสู่เป้าหมาย
การพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยสรุปดังนี้

สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอก	สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายใน
S = สังคมและวัฒนธรรม	S = โครงสร้างและนโยบายขององค์กร
T = เทคโนโลยี	O = ผลลัพธ์ ผลผลิต ความพึงพอใจ ฯ
E = เศรษฐกิจ	M1 = คุณภาพบุคลากร
P = นโยบาย การเมือง กฎหมาย	M2 = การเงิน และงบประมาณ
	M3 = ประสิทธิภาพด้านวัสดุอุปกรณ์
	M4 = ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในสถาบัน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ได้แก่ โครงสร้างองค์กร นโยบาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ วัฒนธรรมองค์กร วิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง (Process) ด้านต่างๆ ที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ได้แก่ อัตราบุคลากร ระบบงบประมาณการสนับสนุนเงินทุน ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สารสนเทศ ฯลฯ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ วิเคราะห์ผลผลิต ผลลัพธ์ และความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งทำให้ผลผลิตงานวิจัยมีคุณค่าอย่างแท้จริง

จุดแข็ง Strength

1. สถาบันมีนโยบายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก
2. ความคล่องตัวในการบริหารจัดการงานเชิงรุกของสถาบันเอกชนมีสูง
3. อาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการที่มีประสบการณ์และความสามารถสูงทั้งด้านการสอนและการวิจัย
4. มีบุคลากรรุ่นใหม่จำนวนมาก ที่ง่ายต่อพัฒนาปรับทัศนคติ และกระบวนการที่ใหม่สู่การเปลี่ยนแปลงที่ทำทนาย
5. มีสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นแม่ข่ายสนับสนุนงานวิจัย สามารถรณรงค์และร่วมพัฒนาสร้างสรรคัวัฒนธรรมองค์กรใหม่ด้วยการใช้วิจัยเป็นฐานการเรียนรู้และบริการสังคม
6. สถาบันเอกชนส่วนใหญ่เปิดสอนสาขาวิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีโครงการค้นคว้าวิจัยของนักศึกษา เป็นจุดเริ่มต้นในการต่อยอดผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ อีกทั้งยังมีโครงการสหกิจศึกษา ซึ่งเป็นความร่วมมือทางวิชาการกับผู้ประกอบการในการสร้างผลงานวิจัย และนวัตกรรมใหม่ๆ

จุดอ่อน Weakness

1. ขาดบุคลากรที่มีทักษะการทำงานวิจัย
2. อาจารย์มีภาระงานสอนมาก ไม่มีเวลาทำวิจัย
3. เงินทุนด้านงบประมาณมีจำกัด การแสวงหาทุนวิจัยภายนอกยังมีจำนวนน้อย
4. ผลผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพยังมีน้อย
5. ขาดความเชื่อมโยงภายในสถาบันทั้งด้านนโยบาย และการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการผลิตผลงานวิจัยระหว่างอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
6. ขาดระบบจูงใจส่งเสริมอาจารย์ให้ทำวิจัยโดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถด้านวิจัยสูง

7. ขาดการยอมรับและศรัทธาจากสังคม องค์กร และภาคการผลิต
8. ขาดการวางแผนกลยุทธ์เชิงบูรณาการที่จะช่วยกำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน
9. ไม่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลวิจัยเพื่อการสืบค้นได้เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐ

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอกสถาบัน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ บริบททางสังคมและวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ อิทธิพลและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นโยบายของรัฐ การเมือง กระแสโลกาภิวัตน์ การเมือง และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยสรุปดังนี้

โอกาส (Opportunity)

1. กรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ได้สนับสนุนการบริหารจัดการธรรมาภิบาล และสนับสนุนการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษา จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในภาพรวม
2. แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ธรรมาภิบาลประชาธิปไตย และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายวิจัยต่างๆ ในระดับภูมิภาค
3. นโยบายของรัฐในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยปฏิรูปโครงสร้าง การบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ การระดมทรัพยากร เพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษา ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา การพัฒนาอาจารย์ และระบบการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน และเสริมทักษะในการคิดวิเคราะห์
4. นโยบายของรัฐมีการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นคนดี เก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และเน้นสร้างความพร้อมรองรับการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคุ้มค่า
5. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพ ปรับเงินเดือนค่าตอบแทน

ของผู้สำเร็จการศึกษาให้สูงขึ้น ควบคู่การเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่

6. นโยบายของรัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัย โครงการตามแนวพระราชดำริ งานวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี งานวิจัยขั้นพื้นฐาน และวิจัยประยุกต์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และพัฒนาอุตสาหกรรม การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับผู้พิการ เทคโนโลยีอวกาศ เทคโนโลยีพลังงานทดแทน และเทคโนโลยีเพื่อความมั่นคง

7. นโยบายของรัฐ เร่งการผลิตบุคลากรด้านวิจันทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้สามารถตอบสนองความต้องการของภาคการผลิต ความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพ และให้มีหน่วยงานวิจัยและบุคลากรที่เพียงพอ เช่น ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ศูนย์แห่งความเป็นเลิศ และอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

8. ภาครัฐกิจเอกชน ให้ความร่วมมือต่อการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

9. มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา จะได้รับโอกาสก่อนในการทำวิจัยและพัฒนา จากภัยธรรมชาติและสถานการณ์วิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ที่เป็นปัญหาสำคัญระดับโลกที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งตรงตามสาขาความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยมากขึ้น

อุปสรรค (Threat)

1. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้รับการจัดสรรทุนด้านการวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยภายนอกเป็นจำนวนน้อยมาก เนื่องจากศักยภาพด้านการวิจัยยังมีน้อย
2. ขาดการยอมรับ ศรัทธา ค่านิยมทางสังคมที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนยังมีน้อยโดยเฉพาะสถาบันใหม่ที่มีขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนน้อย
3. นโยบายของรัฐ ในการส่งเสริมภาคเอกชนในการจัดการศึกษาและผลิตบัณฑิต ทำให้มีสถาบันการศึกษาเกิดขึ้นใหม่หลายแห่ง เป็นธุรกิจการศึกษา ทำให้เกิดภาวะการแข่งขันสูง มุ่งทางด้านปริมาณมากกว่าคุณภาพ
4. สภาพวิกฤตทางเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับโลก ทำให้จำนวนนักศึกษาที่จะเรียนต่อระดับบัณฑิตศึกษาลดจำนวนลง ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัย
5. การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐและเอกชน ยังไม่เพียงพอและทันต่อความต้องการเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้

การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ โดยใช้ TOWS Matrix

หลังจากวิเคราะห์ SWOT แล้ว ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำเป็นตารางแสดงการนำผลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน และผลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอก ที่เป็นโอกาส และ อุปสรรค มาจับคู่กันในรูปของ Matrix แบ่งเป็น 4 ช่อง และกำหนดเป็นกลยุทธ์ในสถานการณ์ต่างๆ เรียกว่า เป็นการทำให้ TOWS Matrix ซึ่งมาจากการสลับตัวอักษรของคำว่า SWOT ดังนี้

ช่องที่ 1 กลยุทธ์ SO

เป็นสถานการณ์ที่ "มีทั้งจุดแข็งและมีโอกาส" ควรใช้จุดแข็ง และ โอกาสที่มีอยู่สร้างความเติบโต ซ้ำได้เปรียบ เช่น เพิ่มผลผลิต ขยายตลาด หรือ รวมกิจการ โดยการขยายงานหรือการขยายการร่วมทุนกับองค์กรอื่น

ช่องที่ 2 กลยุทธ์ WO

เป็นสถานการณ์ที่ "มีจุดอ่อนแต่มีโอกาส" ควรพยายามที่จะลบล้างจุดอ่อน และ อาศัยโอกาสที่มีอยู่ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาธุรกิจ การพัฒนาตลาด

ช่องที่ 3 กลยุทธ์ ST

เป็นสถานการณ์ที่ "มีจุดแข็งแต่มีอุปสรรค" ควรใช้จุดแข็งเพื่อเอาชนะ และหลีกเลี่ยงอุปสรรค และเลือกกลยุทธ์ระดับองค์กรด้วยการรักษาเสถียรภาพไว้ (Stability Strategy) โดยเลือกดำเนินงานชนิดของกิจการที่กำลังดำเนินการอยู่ ไม่ขยายการดำเนินงานประเภทอื่น เช่น การขยายตัวสู่ตลาดโลก การเพิ่มบริการแก่ลูกค้า

ช่องที่ 4 กลยุทธ์ WT

เป็นสถานการณ์ที่มี "มีอุปสรรคและมีจุดอ่อน" ควรพยายามแก้ไขจุดอ่อน และ อุปสรรค เพื่อสร้างจุดแข็งและโอกาส โดยการตัดงานบางกิจกรรมออกไป หรือตัดงานบางส่วนขององค์กรออกไป หรือเลิกกิจการ

ในรอบแรก ผู้วิจัย ได้จัดทำร่างกลยุทธ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ TOWS Matrix เข้ามาช่วยกำหนดทิศทางกลยุทธ์หลักให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการงานวิจัย 2) ด้านการผลิตภาพผลงานวิจัย การเผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ 3) ด้านเครือข่ายและความร่วมมือด้านวิจัย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 การทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กร

1. ด้านการบริหารจัดการงานวิจัย

ปัจจัยภายใน	Strength จุดแข็ง	Weakness จุดอ่อน
<p>ปัจจัยภายใน</p>	<p>1. มีบุคลากรรุ่นใหม่จำนวนมากจึงง่ายต่อพัฒนาปรับทัศนคติ และกระบวนการทัศน์ใหม่สู่การเปลี่ยนแปลงที่ท้าทาย</p> <p>2. มีอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์มีความสามารถสูงด้านกรวิจัย</p> <p>3. ความคล่องตัวในการบริหารงานเชิงรุกของสถาบันเอกชนมีสูง</p>	<p>1. อาจารย์ขาดประสบการณ์ด้านการวิจัย และมีภาระงานสอนมาก</p> <p>2. ขบประมาณและทุนวิจัยมีจำกัด</p> <p>3. ขาดความเชื่อมโยงภายในสถาบันระหว่างอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาในการร่วมงานวิจัย</p> <p>4. ขาดระบบจูงใจส่งเสริมการทำวิจัย โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถด้านวิจัยสูง</p> <p>5. ขาดการวางแผนกลยุทธ์เชิงบูรณาการที่จะช่วยกำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน</p>
<p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>Opportunities โอกาส</p>	<p>กลยุทธ์ WO</p>
<p>1. นโยบายระดับชาติให้ความสำคัญต่อกรวิจัยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี</p> <p>2. แนวโน้มการผลิตบัณฑิตด้านวิศวกรรมศาสตร์ (สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ยังเป็นที่ต้องการของผู้เรียนทำให้มีโอกาสสร้างและพัฒนานักวิจัยตามนโยบายชาติ</p> <p>3. แนวโน้มปัญหาพลังงาน เทคโนโลยี เกษตร และสิ่งแวดล้อม เป็นเป้าหมายสำคัญระดับชาติ ที่มุ่งให้มีการวิจัยมากขึ้นและมีแหล่งทุนสนับสนุนมาก</p>	<p>1. <u>ยกระดับความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาสถาบันในด้านวิจัยอย่างมีทิศทางมีวิสัยทัศน์</u></p> <p>1.1 จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย</p> <p>1.2 ผลักดันให้ทุกคนวิชามีการจัดทำแผนรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย</p> <p>1.3 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามจริงและให้เป็นไปตามแผน</p> <p>2. <u>พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์ต่อชาติ และสังคมโลก</u></p> <p>2.1 ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาประเทศเน้นการสร้างเสริมทักษะ</p>	<p>1. <u>ปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัย</u></p> <p>1.1 จัดสรรงบประมาณภายในเพิ่มเพื่อสนับสนุนอาจารย์ทำวิจัยอย่างเต็มที่</p> <p>1.2 จัดหาอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ วัสดุ เครื่องมือวิจัย</p> <p>1.3 จัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศกรวิจัยพร้อมสิ่งสนับสนุน</p> <p>2. <u>ปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลเพื่อเพิ่มศักยภาพนักวิจัย</u></p> <p>2.1 มีแผนพัฒนาอาจารย์สู่การเป็นนักวิจัยอย่างต่อเนื่อง</p>

1. ด้านการบริหารจัดการงานวิจัย (ต่อ)

อุปสรรค Threat	กลยุทธ์ ST	กลยุทธ์ WT
	<p>และประสบการณ์วิจัย โดยร่วมมือกับภาคเอกชน ทั้งในประเทศต่างประเทศ</p> <p>22 สนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ในเรื่องที่สอน และใช้ประกอบการสอน และให้ใช้อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ อย่างคุ้มค่า</p> <p>23 ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยให้ทำโครงการที่มีวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning)</p> <p>24 บูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนและบริการสังคม</p>	<p>22 มีระบบจูงใจส่งเสริมให้อาจารย์ ทำวิจัย เชื่อมโยงกับการก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการ</p> <p>23 สนับสนุนการลาศึกษาต่อของอาจารย์ในระดับที่สูงขึ้น</p> <p>24 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาค้นคว้าวิจัยอบรมสัมมนา กับหน่วยงานภายนอกเพื่ออัปเดตทันวิทยาการสมัยใหม่</p> <p>25 สร้างระบบภาระงานที่เป็นธรรม ใ้ต่อการทำวิจัย</p> <p>2.6 นำผลงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ</p>
<p>1. มหาวิทยาลัยเอกชนได้รับการจัดสรรทุนด้านวิจัยจำนวนน้อย เนื่องจากศักยภาพด้านภาควิจัยของสถาบันยังมีน้อย</p>	<p>1. <u>เชื่อมโยงพันธกิจด้านวิจัยกับการบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานภายใน และภายนอกองค์กร</u></p>	<p>ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรและ ผู้สำเร็จการศึกษาด้านเป็นผู้ที่มีจิตอาสา และบริการงานวิจัยเพื่อสังคม</p>
<p>2. การยอมรับและค่านิยมทางสังคมที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนยังมีไม่มากโดยเฉพาะสถาบันใหม่ ขนาดเล็ก</p>	<p>1.1 สนับสนุนการทำวิจัยร่วมกันภายในสถาบัน ระหว่างอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ระดับปริญญาตรี ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัยเพื่อเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์</p> <p>1.2 สนับสนุนให้อาจารย์ นักศึกษา ถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญ สาขา โดยเป็นวิทยากรที่ปรึกษา กรรมการหรือทำงานวิจัยกับภายนอก โดยเฉพาะงานจิตอาสาและบริการสังคม</p>	

2. ด้านการผลิตผลงานวิจัย เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ปัจจัยภายใน	Strength จุดแข็ง	Weakness จุดอ่อน
ปัจจัยภายนอก	<ol style="list-style-type: none"> สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ เปิดสอนสาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีโครงการค้นคว้าวิจัยของนักศึกษาที่นำไปใช้ประโยชน์ในเรียนการสอน และสามารถเป็นจุดเริ่มต้นในการต่อยอดผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ อาจารย์มีความตื่นตัวที่จะทำงานการวิจัยและพัฒนาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่มีอายุงานนานพร้อมที่จะขอตำแหน่งทางวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> ผลงานวิจัยยังมีจำนวนน้อย จำนวนอาจารย์ที่นำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการยังมีน้อย การเผยแพร่ตีพิมพ์ผลงานระดับชาติและนานาชาติมีจำนวนน้อย ข้อจำกัดในการขอรับทุนสนับสนุนเพื่อทำวิจัย เผยแพร่ผลงาน ตลอดจนการจัดทำวารสารวิจัย ขาดระบบจูงใจให้รางวัลแก่นักวิจัยที่มีผลงานเผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
โอกาส Opportunities	กลยุทธ์ SO	กลยุทธ์ WO
<p><u>การผลิตผลงานวิจัย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เกณฑ์ของสกอ. กำหนดให้การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา มีช่องทางในการนำเสนอผลงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น การจัดประชุมวิชาการ และการประกาศรับบทความจากสถาบัน องค์การต่างๆ ทั้งระดับชาติและนานาชาติ <p><u>การนำไปใช้ประโยชน์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> นโยบายการวิจัยระดับชาติ เน้นการนำผลงานไปใช้เชิงสาธารณะเชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพของคณาจารย์ สถาบันและประเทศชาติ 	<ol style="list-style-type: none"> <u>เพิ่มผลผลิตงานวิจัยอย่างมีคุณภาพ</u> <ol style="list-style-type: none"> จัดเวทีการเผยแพร่ผลงานวิจัย เป็นเจ้าของจัดประชุมวิชาการร่วมกับสถาบันอื่นเพื่อเป็นเวทีนำเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา เพิ่มพูนปริมาณการผลิตผลงานวิจัยให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมประกวดแข่งขันฯ จัดตั้ง International Advisory Board ระหว่างสถาบัน <u>สนับสนุนการทำวิจัยกับชุมชนและองค์กรภาคธุรกิจ</u> <ol style="list-style-type: none"> เพิ่มปริมาณงานวิจัยจากโจทย์ที่เป็นความต้องการของชุมชน สังคม ธุรกิจ และมีผู้ประโยชน์จริง 	<ol style="list-style-type: none"> <u>สนับสนุนงบประมาณการผลิต และเผยแพร่ผลงาน</u> <ol style="list-style-type: none"> จัดสรรงบประมาณในการทำวารสาร ให้เงินรางวัลยกย่องนักวิจัยดีเด่น <u>พัฒนาศักยภาพนักวิจัย</u> <ol style="list-style-type: none"> จัดอบรมพัฒนาด้านกาวิจัยอย่างต่อเนื่อง เช่น การเขียนข้อเสนอ การเขียนบทความเทคนิคการนำเสนอฯ จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาวิจัย <u>ขยายผลการใช้ผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ</u> ผ่าน web site ผ่านเวทีเสวนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นฯ

2. ด้านการผลิตผลงานวิจัย เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (ต่อ)

อุปสรรค Threat	กลยุทธ์ ST	กลยุทธ์ WT
<p>1. สมศ. และ สกอ. ให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้จำนวนผลงานที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ทั้งระดับชาติและนานาชาติ ในขณะที่วารสารที่ได้รับการยอมรับยังมีน้อย</p> <p>2. แหล่งทุนจะให้ความสำคัญกับคุณภาพ นักวิจัย และศักยภาพของสถาบัน ทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีโอกาสน้อยในการได้ทุน</p>	<p>1. สนับสนุนอาจารย์ทำวิจัยร่วมกันกับผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์</p> <p>2. การสนับสนุนอาจารย์รุ่นใหม่ให้ทำวิจัยที่มีคุณภาพในรายวิชาที่สอน</p>	<p>ประชาสัมพันธ์งานวิจัยและบริการสังคม และเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีสู่สังคม</p>

3. ด้านเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย

ปัจจัยภายใน	Strength จุดแข็ง	Weakness จุดอ่อน
/	<p>1. สถาบันมีนโยบายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก</p> <p>2. มีสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สามารถจะเป็นแกนหลักหรือเป็นแม่ข่ายสนับสนุนกลุ่มงานงานวิจัย สามารถนำการรณรงค์ ร่วมสร้างสรรค์วัฒนธรรมองค์กรใหม่ด้วยการใช้วิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ และเชื่อมโยงสู่บริการสังคม</p>	<p>1. ผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เชิงสาธารณะ เชิงพาณิชย์ ยังมีจำนวนน้อย</p> <p>2. ข้อจำกัดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเข้าถึงระบบฐานข้อมูลวิจัยเพื่อการค้นคว้าวิจัยของอาจารย์</p>
Opportunities โอกาส	กลยุทธ์ SO	กลยุทธ์ WO
<p>1. มีเครือข่ายบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละภูมิภาค ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสมาคมการอุดมศึกษาเอกชนที่สนับสนุนการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</p>	<p>1. <u>เพิ่มความคล่องตัวในระบบบริหารจัดการโดยประชาคมมีส่วนร่วม เพื่อขับเคลื่อนสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยพร้อมกันทั้งองค์กร</u></p> <p>1.1 มีคณะกรรมการบริหารเครือข่ายที่มีผู้ประสานงานจากทุกสถาบัน</p>	<p>1. <u>พัฒนาระบบและกลไกการสนับสนุนทุนภายนอก</u></p> <p>1.1 แสวงหาทุนจากภายนอกโดยร่วมงานวิจัยกับเครือข่ายและมหาวิทยาลัยอื่นที่มีศักยภาพด้านการวิจัย เพื่อให้โอกาสในการเรียนรู้ของอาจารย์ งานวิจัย</p>

3. ด้านเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย (ต่อ)

Opportunities โอกาส	กลยุทธ์ SO	กลยุทธ์ WO
2. มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในพื้นที่	1.2 มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานที่สามารถสืบค้น ใช้ร่วมกันได้อย่างทั่วถึง รวมถึงระบบฐานข้อมูลนักวิจัยผลงานวิจัยและแหล่งทุน 1.3 มีระบบการประเมินผลงานวิจัยที่มีความประสิทธิภาพ	1.2 ปรับปรุงระเบียบที่เอื้อต่อการรับทุนภายนอกให้มีความยืดหยุ่น
อุปสรรค Threat	กลยุทธ์ ST	กลยุทธ์ WT
1. นโยบายของรัฐ ในการส่งเสริมภาคเอกชนในการจัดการศึกษาและผลิตบัณฑิต ทำให้มีสถาบันการศึกษาเกิดขึ้นใหม่หลายแห่ง เป็นธุรกิจการศึกษาทำให้เกิดการแข่งขันสูงมุ่งทางด้านปริมาณมากกว่าคุณภาพ 2. ขาดการยอมรับและศรัทธาจากสังคมองค์กร และภาคการผลิต	1. สนับสนุนการทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายวิจัยในภูมิภาค 2. ผลักดันให้มีการรวมกลุ่มการวิจัยที่มีความเป็นเลิศร่วมกัน 2.1 ผนึกกำลังรวมกลุ่มงานวิจัยกับสถาบันอื่นในลักษณะเป็นพันธมิตรผลิตผลงานวิจัยเฉพาะทาง เช่น กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อให้สามารถเพิ่มอำนาจในการต่อรอง 2.2 จัดตั้งสถาบันวิจัยแห่งชาติร่วมกันด้านวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือเทคโนโลยี	ประชาสัมพันธ์การณีกำลักร่วมงานวิจัยเฉพาะทางเพื่อเพิ่มแนวร่วมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีสู่สังคม

จากตารางที่ 4.12 สามารถกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านวิจัยในประเด็นกลยุทธ์หลักที่ชัดเจน 3 ประเด็น ดังที่ปรากฏต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 กลยุทธ์ด้านบริหารงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ Efficiency

ประเด็นที่ 2 กลยุทธ์ด้านผลผลิต และการนำไปใช้ประโยชน์ Utilities of Research

ประเด็นที่ 3 กลยุทธ์ด้านเครือข่ายและความร่วมมือด้านวิจัย Linkage

ประเด็นที่ 1 กลยุทธ์ด้านบริหารงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญของกลยุทธ์หลักนี้ จะเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ เงิน คน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ SO

- 1 ยกระดับความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาสถาบันในด้านวิจัยอย่างมีทิศทาง มีวิสัยทัศน์ชัดเจน
 - 1.1 จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 - 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีการจัดทำแผนรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 - 1.3 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามจริงและให้เป็นไปตามแผน
- 2 พัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์ต่อชาติ และสังคมโลก
 - 2.1 ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาประเทศ เน้นการสร้างเสริมทักษะและประสบการณ์วิจัย โดยร่วมมือกับภาคเอกชน ทั้งในประเทศ ต่างประเทศ
 - 2.2 สนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ในเรื่องที่สอน และใช้ประกอบการสอน และให้ใช้อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่า
 - 2.3 ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยให้ทำโครงการที่มีวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning)
 - 2.4 บูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนและบริการสังคม

กลยุทธ์ WO

- 1 ปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัย
 - 1.1 จัดสรรงบประมาณภายในเพิ่มเพื่อสนับสนุนอาจารย์ทำวิจัยอย่างเต็มที่
 - 1.2 จัดหาอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการวัสดุ เครื่องมือวิจัย
 - 1.3 จัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศ การวิจัย พร้อมสิ่งสนับสนุน
- 2 ปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลเพื่อเพิ่มศักยภาพนักวิจัย
 - 2.1 มีแผนพัฒนาอาจารย์สู่การเป็นนักวิจัยอย่างต่อเนื่อง
 - 2.2 มีระบบจูงใจส่งเสริมให้ทำวิจัยโดยเชื่อมโยงกับการก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
 - 2.3 สนับสนุนอาจารย์ให้ลาศึกษาต่อ หรือค้นคว้าวิจัย อบรมสัมมนากับหน่วยงานภายนอกเพื่อรู้เท่าทัน วิทยาการสมัยใหม่
 - 2.4 สร้างระบบภาระงานที่เป็นธรรม เชื้อต่อการทำวิจัย

กลยุทธ์ WO (ต่อ)

3 เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารงานวิจัย

- 3.1 จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย
- 3.2 สรรหานักวิจัยที่มีความรู้ ความสามารถสูงในการทำวิจัย
- 3.3 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลยุทธ์ ST

1 เชื่อมโยงพันธกิจด้านวิจัยกับการบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กร

- 1.1 สนับสนุนการทำวิจัยร่วมกันภายในสถาบัน ระหว่างอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ระดับปริญญาตรี ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัย เพื่อเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์
- 1.2 สนับสนุนให้อาจารย์ นักศึกษาถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญตามสาขา โดยเป็นวิทยากร ที่ปรึกษา กรรมการหรือ ทำงานวิจัยกับภายนอก โดยเฉพาะงานที่เน้นจิตอาสา และบริการสังคม

กลยุทธ์ WT

- 1 ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรและผู้สำเร็จการศึกษาด้านเป็นผู้ที่มีจิตอาสา และบริการงานวิจัยเพื่อสังคม

ประเด็นที่ 2 กลยุทธ์ด้านผลผลิต และการนำไปใช้ประโยชน์ Utilities of Research

กลยุทธ์ SO

1 เพิ่มผลผลิตงานวิจัยอย่างมีคุณภาพ

- 1.1 เป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการร่วมกับสถาบันอื่นเพื่อเป็นเวทีนำเสนอ เผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
- 1.2 เพิ่มพูนปริมาณการผลิตผลงานวิจัยให้มากขึ้น เช่น จัดกิจกรรมประกวดแข่งขัน ฯ
- 1.3 จัดตั้ง International Advisory Board ระหว่างสถาบัน

2 สนับสนุนการทำวิจัยกับชุมชน และองค์กรภาคธุรกิจ

- 2.1 เพิ่มปริมาณงานวิจัยจากโจทย์ที่เป็นความต้องการของชุมชน สังคม ธุรกิจ และมีผู้ใช้ประโยชน์จริง

กลยุทธ์ SO (ต่อ)

3. สนับสนุนระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลนักวิจัยผลงาน ในการเผยแพร่ผลงาน
 - 3.1 จัดทำระบบฐานข้อมูลนักวิจัย ผลงาน แหล่งทุนใช้สืบค้นร่วมกันได้อย่างทั่วถึง
 - 3.2 ประเมินผลการใช้งาน เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลภายนอก

กลยุทธ์ WO

- 1 สนับสนุนงบประมาณการผลิต และเผยแพร่ผลงาน
 - 1.1 จัดสรรงบประมาณในการทำวารสาร
 - 1.2 ให้เงินรางวัล ยกย่องนักวิจัยดีเด่น
- 2 พัฒนาศักยภาพนักวิจัย
 - 2.1 จัดอบรมพัฒนาด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เช่น การเขียนข้อเสนอ การเขียนบทความ เทคนิคการนำเสนอฯ
 - 2.2 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาวิจัย
- 3 ขยายผลการใช้ผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ ผ่าน web site ผ่านเวทีเสวนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความเห็น ฯ

กลยุทธ์ ST

- 1 สนับสนุนอาจารย์ทำวิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์
- 2 การสนับสนุนอาจารย์รุ่นใหม่ให้ทำวิจัยที่มีคุณภาพในรายวิชาที่สอน

กลยุทธ์ WT

- 1 ประชาสัมพันธ์งานวิจัยและบริการสังคม และเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีสู่สังคม

ประเด็นที่ 3 กลยุทธ์ด้านเครือข่ายและความร่วมมือด้านวิจัย Linkage

กลยุทธ์ SO

- 1 สนับสนุนการทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายวิจัยในภูมิภาค
- 2 ผลักดันให้มีการรวมกลุ่มการวิจัยที่มีความเป็นเลิศร่วมกัน
 - 2.1 ผนึกกำลังรวมกลุ่มงานวิจัยกับสถาบันอื่นในลักษณะเป็นพันธมิตรผลิตผลงานวิจัยเฉพาะทาง เช่น กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์
 - 2.2 จัดตั้งสถาบันวิจัยนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิศวกรรม ร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดทิศทางกลยุทธ์เพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปร่างกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม เพื่อกำหนดข้อเสนอต่อที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป โดยเสนอประเด็นกลยุทธ์ โดยออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ด้านบริหารงานวิจัย
- ส่วนที่ 2 ด้านการผลิตผลงานวิจัย
- ส่วนที่ 3 ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 4 ด้านการสร้างเครือข่ายวิจัย

ส่วนที่ 1 ด้านบริหารงานวิจัย

1.1 ยกระดับความสำคัญในการจัดทำ

แผนพัฒนางานพัฒนา

- (1) จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- (2) ผลักดันให้ทุกคณะวิชา มีแผนพัฒนางานวิจัย
- (3) ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน
- (4) เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา งานวิจัย

3.1 เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารงาน

โครงการวิจัย

- (1) ประสานงานระบบติดตามความก้าวหน้างานวิจัย
- (2) จัดทำระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้อง เชื่อมโยงกัน

1.3 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

- (1) จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ระบบออนไลน์ ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย
- (2) เพิ่มทรัพยากรเพื่อใช้ในการสรรหาที่ปรึกษาและนักวิจัยที่มีชื่อเสียงและศักยภาพสูง
- (3) จัดตั้งสนับสนุนที่เอื้อต่อการวิจัยสำหรับนักศึกษา คุชกริบัณฑิตศึกษาที่ร่วมในงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

กลยุทธ์ด้านบริหาร
งานวิจัย

1.4 สนับสนุนสรรหานักวิจัยที่มีความรู้

ความสามารถสูง

- (1) ทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- (2) สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- (3) ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- (4) จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- (5) เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา คั้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
- (6) อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมิต้องเข้ามาหาวิทยาลัย โดยกำหนดเป้าหมายที่ผลงาน
- (7) กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- (8) จัดให้มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

กลยุทธ์ด้านบริหาร
งานวิจัย

ส่วนที่ 2 ด้านการผลิตผลงานวิจัย

2.1 เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

- (1) มีระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย
- (2) มีคณะกรรมการวิจัยระดับคณะวิชา
- (3) จัดโครงการประกวดหรือแข่งขันผลงานวิจัยนวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ ตามโจทย์ที่มาหาวิทยาลัย กำหนดขึ้น

กลยุทธ์ด้านการผลิต
ผลงานวิจัย

2.2 เชื่อมโยงการร่วมงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย

- (1) สนับสนุนการเพิ่มผลงานระหว่างอาจารย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อผลิตผลงานร่วมกัน
- (2) บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและการบริการความรู้สู่สังคมชุมชน

- (3) จัดสรรให้อาจารย์รุ่นใหม่เป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพการวิจัยสูง
- (4) กำหนดให้มีนักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิตร่วมงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

2.3 สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

- (1) เพิ่มงบประมาณสนับสนุนวิจัยจากทุนภายใน
- (2) สนับสนุนช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก

กลยุทธ์ด้านการผลิต
ผลงานวิจัย

ส่วนที่ 3 ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์

3.1 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

- (1) จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย
- (2) นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน หรือนำการบริการวิชาการสู่ชุมชนทำเป็นโครงการวิจัย

กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่
ผลงานวิจัยและการ
นำไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 4 กลยุทธ์ด้านเครือข่ายการวิจัย

1. ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ

- (1) ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายวิจัยที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง
- (2) ทำความร่วมมือทางวิชาการกับองค์กรต่างประเทศ เช่น การแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสาร การศึกษาวิจัย การพัฒนาหลักสูตร ฯ
- (3) สร้างเครือข่ายวิจัยที่มีประสิทธิภาพกับมหาวิทยาลัยทั่วโลก

ด้านการสร้าง
เครือข่ายวิจัย

2. สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายวิจัย และสถาบันการศึกษาในประเทศ

(1) สร้างเครือข่ายกับสถาบันอื่น ช่วยเหลือด้านการพัฒนาบุคลากร ห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์ พัฒนาทักษะการวิจัย

(2) มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษา บุคลากรระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศ

(3) เปิดสอนสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย

3. สร้างความร่วมมือกับชุมชน / ภาคอุตสาหกรรม

(1) มีหน่วยงานหลักในการประสานงาน ถ่ายทอดงานวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยให้แก่กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจ ชุมชน ผู้ประกอบการใหม่ ผู้ผลิตภาคอุตสาหกรรม และประชาชนทั่วไป

(2) จัดการเรียนรู้ร่วมกับภาคอุตสาหกรรม (Industrial Cooperative Learning) โดยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการไปปฏิบัติงานจริงในภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ในโครงการสหกิจศึกษา

(3) เชิญผู้บริหารของภาคธุรกิจ / อุตสาหกรรม ที่ประสบความสำเร็จ มาเป็นคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย

(4) ทำความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนและสังคม เพื่อถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่ชุมชน

(5) มีการพัฒนาความร่วมมือ / ดำเนินกิจกรรมภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ / อุตสาหกรรมในประเทศ

(6) ส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาให้กับภาคธุรกิจ / อุตสาหกรรม

(7) มหาวิทยาลัยควรเป็นศูนย์กลางการประสานงานกับเครือข่ายชุมชน ธุรกิจ และอุตสาหกรรม ฯลฯ

ด้านการสร้าง
เครือข่ายวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยเชิญมาให้ข้อคิดเห็น ใน
การพิจารณาร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย

การนำเสนอร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็น
มหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวมข้างต้น ได้ดำเนินการประชุมสัมมนาโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ
(Connoisseurship) ในวันเสาร์ 2 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 10.00 น. – 13.00 น. ณ
ห้องประชุม 405 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

1) คนบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2) รองคนบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3) คนบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยสยาม
4) คนบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
5) คนบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
6) คนบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
7) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นที่เสนอ

1. คุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัย ของสถาบันอุดมศึกษาไทย
2. ด้านปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ
3. สภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค
4. กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

รายละเอียด มีดังนี้

คุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย

1. มีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและนวัตกรรมโดย
ความเห็นพ้องต้องกันของประชาคม
2. มีอิสระทางวิชาการ มีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ และ
มีวัฒนธรรมที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
3. มีอาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาที่มีความสามารถสูงเป็นจำนวนมาก อาจารย์
นักวิจัยมีคุณภาพ กิจกรรมการวิจัยอย่างต่อเนื่องเข้มข้น

4. เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการค้นคว้าวิจัยขั้นสูง ก้าวหน้าทันสมัย มีโครงสร้าง ระบบบรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกเอื้อต่อการทำวิจัย มีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของเยาวชน
5. มหาวิทยาลัยวิจัยในอนาคต จำเป็นจะต้องรับผิดชอบต่อสังคมและร่วมมือกับประชาคมโลกเพื่อการพัฒนา ถ่ายทอดความรู้สู่เยาวชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
6. พัฒนาอาจารย์ให้ทำงานวิจัยเชิงรุกทุกระดับเพื่อนำผลงานสู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์ เป็นที่ยอมรับระดับโลก และมีความเป็นนานาชาติ
7. มีผลงานวิจัยที่ส่งทั้งเชิงวิชาการ และคุณภาพชีวิต เป็นมหาวิทยาลัย ที่มีคุณภาพระดับโลกในบริบทของการพัฒนาภาคการผลิต เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ช่วยยกระดับคุณภาพของอุดมศึกษาในทุกกลุ่มและทุกระดับ ส่งผลให้มีขีดความสามารถการแข่งขันที่สูงขึ้น
8. มหาวิทยาลัยที่มีวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่เน้นด้านการวิจัย (Research-based University) สามารถใช้กิจกรรมการวิจัยเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะบัณฑิตศึกษา มีการผลิตบัณฑิตอย่างเต็มศักยภาพ
9. มีแผนกลยุทธ์แผนที่นำทาง (Road Map) ในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงองค์กรที่ปฏิบัติได้จริง
10. มีระบบบริหารจัดการวิจัยที่มีธรรมาภิบาล มีประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการองค์กรการเรียนรู้และวิจัย ที่เอื้ออำนวยต่อแนวทางการดำเนินงานวิจัย

ด้านปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ

1. บุคลากรที่มีศักยภาพ สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และมีประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับสูง
2. การสร้างความร่วมมือเป็นเครือข่าย และพันธมิตรทั่วโลก
3. โครงสร้างพื้นฐานที่ดีที่เอื้อต่อการทำวิจัย เทคโนโลยีทันสมัย
4. ระบบจูงใจให้รางวัลนักวิจัยที่มีผลงานสร้างสรรค์
5. มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัย

ด้านสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย

1. ขาดแคลนอาจารย์นักวิจัยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ขาดทักษะด้านการวิจัย และนวัตกรรม มีภาระงานสอนมาก
2. งบประมาณยังมีน้อย
3. ขาดบรรยากาศ ครุภัณฑ์ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยเกื้อหนุนด้านการวิจัยนวัตกรรม
4. ผลงานมีน้อยและยังไม่มีคุณภาพในระดับสากล ขาดศักยภาพในการผลิต ขาดการตอบสนองและเชื่อมโยงกับภาคการผลิตและสังคม การได้รับการอ้างอิง (citation) น้อย ไม่มีผลการอ้างอิงระดับสูง (high impact factor) การจดสิทธิบัตร (patent) น้อยการได้รับรางวัล (award) หรือการยอมรับ (recognition) ในเชิงการใช้ การได้รับ ตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ ใช้ประโยชน์ได้น้อยในภาคบริการสังคม ชุมชน และประชาชน มีน้อย

ด้านกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

1. จัดตั้งศูนย์/สถาบันวิจัย หรือหน่วยงานที่เอื้อต่อกลุ่มทำงานวิจัยแบบสหวิทยาการ เพื่อรับมือกับปัญหาใหม่และมีความสำคัญระดับโลกกลยุทธ์การขับเคลื่อนโดยอาศัยความต้องการจากภายนอก
2. จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางวิจัยเฉพาะทางมีหน่วยจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา สรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพสูงจากทั่วโลก
3. สร้างพันธมิตร ร่วมมือกับชุมชน ภาคีเครือข่ายและสถาบันการศึกษาอื่น ผนึกกำลังร่วมเป็นทีมงานเครือข่าย กลยุทธ์การใช้เครือข่ายต่างประเทศในการพัฒนางานวิจัย
4. กำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจนให้ความสำคัญต่อสาขาวิจัยที่มหาวิทยาลัยมีความ แข็งแกร่งเป็นลำดับแรก สร้างกิจกรรมการวิจัยที่เข้มแข็งขึ้น
5. ศึกษาพัฒนาตนเองตลอดเวลา และ benchmark ความสำเร็จเทียบกับ มหาวิทยาลัยอื่น Top 100 ทั่วโลก มีการประเมินผลตามจริงอย่างเข้มข้น
6. ปรับปรุงหลักสูตรการสอนอย่างสมบูรณ์ เน้นการเรียนการสอนที่ใช้วิจัยเป็นฐาน
7. ระดมทุน แสวงหาแหล่งทุน ระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน
8. สร้างและรักษานักวิจัยที่มีคุณภาพสูง ให้มีการพัฒนาศักยภาพ ทักษะการทำวิจัย อย่างงานวิจัยที่มีคุณภาพ

- 9.. เสริมสิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรต่างๆ รวมถึงสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการเพื่อสนับสนุนงานวิจัยคุณภาพในทุกสาขาวิชา สนับสนุนงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สนับสนุนการวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายวิจัยของชาติ
- 10.. สร้างระบบบริหารจัดการทรัพยากรสิ้นทางปัญญา และกระตุ้นให้เกิดงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อการนำไป ใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ผลงานวิจัยเผยแพร่ตีพิมพ์และจดสิทธิบัตรมากขึ้น
11. พัฒนาระบบการสื่อสารและส่งผ่านข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อ
12. ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีวิศวกรรมภายในประเทศ สู่สาธารณชน และเกิดการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์
13. สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยและวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และการพัฒนาสู่การแก้ปัญหาใหญ่ๆ ของประเทศ
14. ปรับปรุงโครงสร้างและระบบการทำวิจัยและการผลิตนักวิจัยระดับปริญญาเอก ให้บริการงานวิจัยและวิชาการแก่ชุมชนมากขึ้น สร้างให้มีบรรยากาศการวิจัย
15. พัฒนาอาจารย์ นักวิจัย ที่มีศักยภาพสูง เพื่อตอบโจทย์และวิธีกาแก้ปัญหาของประเทศและสังคมไทย
16. สร้างความรู้และเทคโนโลยีใหม่เพื่อความเข้มแข็งทางวิชาการ ให้บริการทางวิชาการแก่ภาคการผลิต สังคมเศรษฐกิจ และบูรณาการเป็นกิจกรรมเรียนการสอน โดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยสรุปมีดังนี้

1. ผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์การวิจัย มีทัศนคติใหม่กำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน
2. การพัฒนาอาจารย์ให้เป็นนักวิจัยเป็นสิ่งจำเป็น ต้องปรับเปลี่ยนทั้งระบบ .ให้เริ่มที่ใจ
3. ร่วมมือเป็นเครือข่ายกับมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพในกลุ่มสาขาเดียวกันเพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างสถาบันการศึกษา

4. พัฒนาผลผลิตงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้และมีคุณภาพสูงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด
5. พัฒนาด้านคุณภาพของมหาวิทยาลัยตลอดเวลา และ benchmark ความสำเร็จ เทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยในภูมิภาคเดียวกันเช่น สิงคโปร์ ไต้หวัน ฯลฯ
6. ร่วมเครือข่ายวิจัยกับต่างประเทศในการพัฒนางานวิจัย โดยเฉพาะวิทยาการด้าน วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ จัดให้มี Science Park
7. มีการระดมทุน เพื่อจัดเป็น Endowment fund สำหรับการวิจัย
8. จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางวิจัยเฉพาะทาง เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยจากการแก้ปัญหาที่มาจากความต้องการของสังคม และเน้นงานที่มีคุณภาพ และมีคุณค่าได้ การยอมรับจากสังคม
9. สร้างเครือข่ายการพัฒนาและการแก้ปัญหาใหญ่ๆ ของประเทศ
10. สนับสนุนการวิจัยเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับนโยบายวิจัยของชาติ
11. ส่งเสริมการสร้างระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา และกระตุ้นให้เกิด งานวิจัย เพื่อสร้างนวัตกรรมและนำไป ใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และพัฒนาเรื่อง เผยแพร่ตีพิมพ์และจดสิทธิบัตรมากขึ้น
12. ความร่วมมือกับผู้ประกอบการเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน และการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา
13. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลวิจัยที่มีประสิทธิภาพและการสืบค้น และใช้ประโยชน์ ร่วมกัน
14. ภาครัฐควรส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานและนวัตกรรมการวิจัยสู่สาธารณชน ให้เกิด การนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ .ในรูปแบบต่างๆ
15. ให้บริการงานวิจัยและวิชาการแก่ชุมชนมากขึ้น สาขาวิชาควรเน้นการสร้างองค์ ความรู้และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีวิศวกรรมและการใช้ประโยชน์ภายในประเทศ ให้มากขึ้น ให้บริการทางวิชาการแก่ภาคการผลิต สังคมเศรษฐกิจ
17. ส่งเสริมสิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรต่างๆ รวมถึงสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ทางวิชาการเพื่อสนับสนุนงานวิจัยคุณภาพในทุกสาขาวิชา
18. สร้างให้มีบรรยากาศการวิจัย
19. ปรับปรุงโครงสร้างและระบบการทำวิจัยและการผลิตนักวิจัยระดับปริญญาเอก
20. ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ใหม่ .ใช้ความรู้และเทคโนโลยีใหม่เพื่อความเข้มแข็ง ทางวิชาการ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงกลยุทธ์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวม และ (ร่าง)
 กลยุทธ์มหาวิทยาลัยสยาม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
 ผู้วิจัยได้ข้อสรุปร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็น
 มหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวมและ สำหรับมหาวิทยาลัยกรณีศึกษา เป็นดังนี้

การปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ประเด็น 1

กลยุทธ์ระดับองค์กร: ส่งเสริมวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

1. กลยุทธ์ระดับแผนงาน:

ยกระดับความสำคัญการจัดทำแผนงานเชิงสร้างสรรค์

กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 1.1 จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนางานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย
- 1.2. ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : ส่งเสริมการกำหนด

วิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ในทุกระดับ

กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 2.1 เผยแพร่แนวคิดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อกำหนดทิศทางการวิจัยอย่างสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
- 2.2 จัดประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้อาจารย์ และบุคลากรได้แลกเปลี่ยนแนวคิดที่เกี่ยวกับการทำวิจัย
- 3.3 จัดให้มีคณะทำงานติดตามประเมินผล

3. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : ส่งเสริมการสรรหา

ผู้บริหารทุกระดับที่มีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

**กลยุทธ์ส่งเสริมวิสัยทัศน์
เชิงสร้างสรรค์**

การปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

กลยุทธ์ระดับโครงการ

3.1 ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการสรรหาผู้บริหารระดับต่างๆ โดยกำหนดคุณสมบัติ ความเหมาะสม ทั้งด้านทัศนคติ ภาวะผู้นำ มุ่งมั่นพร้อมจะเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรเพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

3.2 จัดโครงการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ แก่ผู้บริหารทุกระดับ

กลยุทธ์ส่งเสริมวิสัยทัศน์
เชิงสร้างสรรค์

ร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็น 2

กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : **สู่การรับรองคุณภาพและคุณค่างานวิจัย**

1.กลยุทธ์ระดับแผนงาน : จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบระบบและกลไก

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1.1 จัดตั้งสำนักงานที่จะเป็นหน่วยประสานงานส่วนกลางและรับผิดชอบการดำเนินงานพันธกิจวิจัย

1.2 จัดตั้งคณะทำงาน ติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน

2.กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศสงงานวิจัยและการสืบค้น

กลยุทธ์ระดับโครงการ

2.1 สร้างและพัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัยร่วมกันให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัย

2.2 จัดตั้งผู้ประสานงาน ปรับปรุงข้อมูล ติดตามผลประชาสัมพันธ์ข่าว ความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ

กลยุทธ์สู่การรับรอง
คุณภาพและคุณค่างานวิจัย

การปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

ประเด็น 3 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร :

สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย

1. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างความร่วมมือด้านวิจัยกับหน่วยงานภายในประเทศ

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1. จัดทำความตกลงร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยภาคอุตสาหกรรมธุรกิจเอกชน องค์กรท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา

2. สร้างเครือข่ายกับโรงเรียน ชุมชน เพื่อร่วมพัฒนาวิชาการและงานองค์ความรู้ใหม่แก่นักวิชาการ

2. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : บูรณาการเครือข่ายการวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง

ประเด็น 4 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : ผลิตผลงานวิจัยและการใช้ประโยชน์

1. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1.1 เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

1.2 จัดประกวดหรือแข่งขัน งานวิจัย นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัย กำหนดขึ้น

1.3 เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาได้ร่วมงานกับอาจารย์ในระดับปริญญาตรีเพื่อขยายโอกาสในการได้รับทุนภายนอกและฝึกประสบการณ์

1.4 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัย ทั้งจากภายในมหาวิทยาลัย สนับสนุนช่วยเหลือให้นักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก

กลยุทธ์สร้างเครือข่าย
ความร่วมมือด้านวิจัย

กลยุทธ์ผลิตผลงานวิจัย
และการใช้ประโยชน์

การปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

2. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

2.1 จัดทำเอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ประโยชน์ที่ได้จากการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อให้อาจารย์เต็มใจและตื่นตัวในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2.2 จัดเวทีนำเสนอผลงาน จัดทำวารสาร

3. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

3.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

3.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

3.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

4. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1. สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาโดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของ หรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

5. กลยุทธ์ระดับแผนงาน : บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและการบริหาร วิชาการสู่ชุมชน

กลยุทธ์ผลิตผลงานวิจัยและการใช้ประโยชน์

การปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1. นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนสอนและการบริการ
สู่ชุมชน หรือนำงานบริการชุมชนสู่โครงการวิจัย
2. ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
เช่น จัดเวทีเสวนาเพื่อให้ผู้วิจัยและอาจารย์ที่สนใจมี
โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์
ของมหาวิทยาลัย

กลยุทธ์ผลิตผลงานวิจัย
และการใช้ประโยชน์

ประเด็น 5 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : เพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ระดับแผนงาน : เพิ่มความคล่องตัวในการ
บริหารโครงการวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1. จัดระบบสารสนเทศบริหารงานวิจัย ระบบติดตาม
ความก้าวหน้า และระบบประเมินผลงานวิจัย
2. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัยในทุกด้าน ได้แก่
ปรับปรุงฐานข้อมูลงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการ
วิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย
3. บูรณาการงานสอนกับงานวิจัย สนับสนุนการทำวิจัย
เรื่องที่สอน ให้ใช้ห้องปฏิบัติการ วัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กลยุทธ์เพิ่ม
ประสิทธิภาพการบริหาร

กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาศักยภาพนักวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1. จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์สู่การเป็นนักวิจัยที่ดีโดย
เชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
2. พัฒนาบุคลากร ให้อบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับ
หน่วยงานภายนอก
3. จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์

การปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (ต่อ)

4. สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้อาจารย์ ลาไปศึกษา คำนคว้า รวบรวมข้อมูล การวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
5. ปรับปรุงระเบียบการลา ให้เอื้อต่อการทำวิจัยเช่น ทำงานวิจัยได้โดยมิต้องเข้าคณะ โดยพิจารณาที่ผลงาน
7. นำผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ
8. กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยอย่างเป็นธรรม
9. จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

**กลยุทธ์เพิ่ม
ประสิทธิภาพการบริการ**

กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาการบริหารทุนวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

1. ปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินกองทุนวิจัย
2. จัดสรรเงินสมนาคุณแก่นักวิจัยที่หาทุนได้
3. ปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรเร่งดำเนินการ เพื่อการเตรียมความพร้อมของสถาบันฯ สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำ โดยสรุปมีดังนี้

2.1 จำเป็นต้องสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อสังคม โดยเริ่มที่สรรหาผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างในทุกกระดับ และให้ความสำคัญกับการสร้างสรรควิจัย

2.2 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการทำวิจัย ทั้งการสนับสนุนงบประมาณ อัตราค่าจ้าง ระบบจูงใจ ค่าตอบแทน ภาระงานที่เหมาะสม ความสะดวกตัวในการเบิกจ่าย งบประมาณสนับสนุนให้เผยแพร่ตีพิมพ์

2.3 ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มีระบบจูงใจการสร้างสรรคผลงาน ฯ

2.4 การลงทุนจัดหาเทคโนโลยีทันสมัย

2.5 สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีอิสระทางวิชาการ

2.6 สร้างความร่วมมือเป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก โดยมีสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนร่วมเป็นเจ้าภาพ

2.7 ความร่วมมือกันเพื่อที่ประโยชน์ขององค์กรมากกว่า แข่งขันระหว่างหน่วยงาน

โดยสรุปผลการปรับปรุงร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวมและมหาวิทยาลัยกรณีศึกษา ทำให้ได้กลยุทธ์หลักระดับองค์กรที่ชัดเจนใน 5 ประเด็นดังต่อไปนี้

- ประเด็น 1 กลยุทธ์ส่งเสริมวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์
- ประเด็น 2 กลยุทธ์การรับรองคุณภาพและคุณค่างานวิจัย
- ประเด็น 3 กลยุทธ์สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย
- ประเด็น 4 กลยุทธ์ผลิตผลงานและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
- ประเด็น 5 กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ

3.2 ผลการศึกษาที่ได้จากการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ และการตรวจสอบร่างกลยุทธ์การพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวมและมหาวิทยาลัยกรณีศึกษา

กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย ที่ได้จะอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีมุ่งเน้นพันธกิจสร้างสรรค์ผลงานวิจัยอย่างมีคุณภาพและมีคุณค่า หรือ V-A-L-U-E ซึ่งเป็นที่มาของคำสำคัญ 5 คำ ต่อไปนี้

- วิสัยทัศน์ V-ision
- การรับรองคุณภาพและคุณค่า A-ccreditation
- เครือข่ายความร่วมมือ L-inkage
- การใช้ประโยชน์จากผลผลิตงาน U-tility of Research
- ประสิทธิภาพ E-fficiency

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความหมายเชิงกลยุทธ์

1. วิสัยทัศน์ Vision

กำหนดกลยุทธ์สร้างวิสัยทัศน์เชิงรุก ในการกำหนดทิศทางทำวิจัยในสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยมีความโดดเด่นและเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน ได้แก่ เทคโนโลยี วิศวกรรม และสามารถกำหนดเป็นนโยบาย แผนงานวิจัย ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม/ประเทศชาติ ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมการวิจัยให้เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2. การรับรองคุณภาพผลงาน Accreditation / Assurance

กำหนดกลยุทธ์การประเมินและติดตามผลพันธกิจด้านวิจัยอย่างต่อเนื่อง ตามวงจรคุณภาพ PDCA จนสามารถได้รับการรับรองหรือรับประกันด้านคุณภาพงานวิจัย

3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ Linkage: Local and Global Network

กำหนดกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับโลก (Local and Global Network) เพื่อพัฒนานักวิจัย และผลงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม

4. การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย Utility of the Research

กำหนดกลยุทธ์การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย และผลิตผลงานวิจัยให้อย่างมีคุณค่าและเป็นรูปธรรม โดยนำโจทย์ปัญหาจริงของชุมชนมาเป็นโจทย์วิจัย และบูรณาการเข้าสู่บทเรียน เป็นการพัฒนาทั้งอาจารย์ให้มีทักษะในการผลิตผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโดยเรียนรู้นอกชั้นเรียนร่วมกับชุมชน เป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้ชี้นำสังคม

5. การเพิ่มประสิทธิภาพ Efficiency

กำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการบริหารจัดการในทุกด้าน และทุกระดับ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านปัจจัยการบริหาร (4Ms: Management, Money, Manpower, Materials) ด้านวิธีการดำเนินงาน (Process) ด้านผลลัพธ์ (Output) และผลกระทบต่อสังคม (Impact)

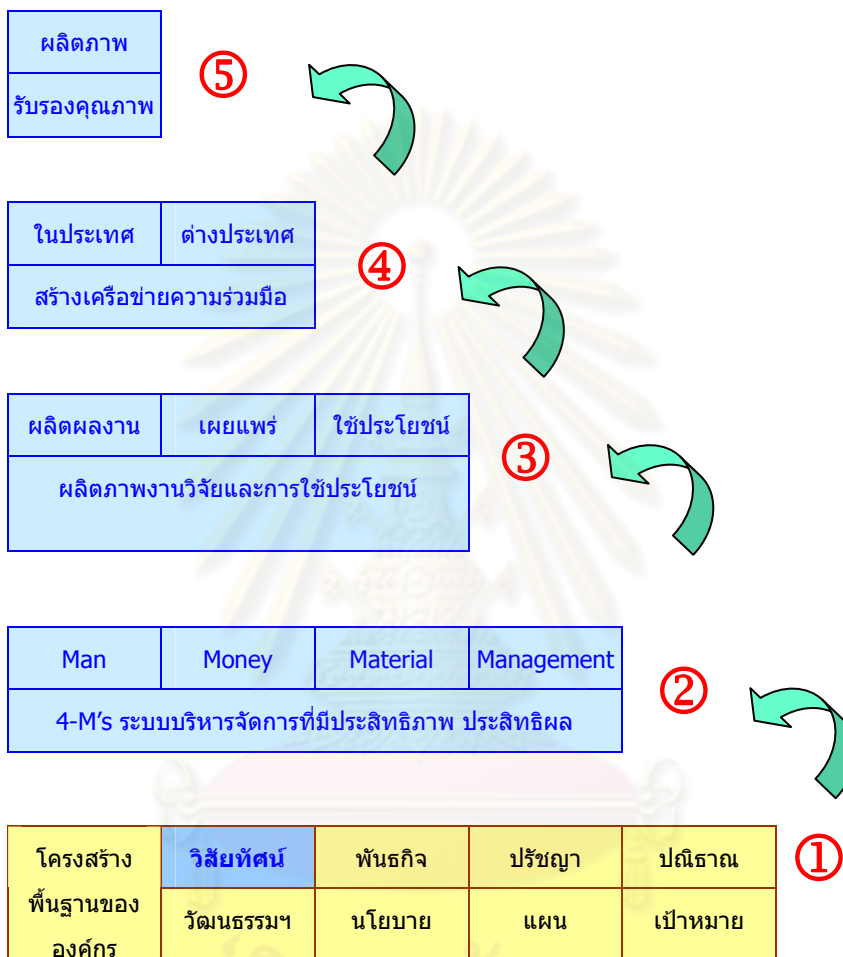
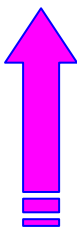
ตารางที่ 4.15 กลยุทธ์ V-A-L-U-E พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ความหมาย
1. สร้างวัฒนธรรมการวิจัยด้วยวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์	V ision วิสัยทัศน์ เชิงสร้างสรรค์	กำหนดกลยุทธ์ที่ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์การใหม่ เพื่อให้ประชาคมมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำวิจัยอย่างสร้างสรรค์ มีนโยบาย พันธกิจ และเป้าหมายร่วมในงานวิจัยในสาขาที่มหาวิทยาลัยมีความโดดเด่นและเชี่ยวชาญอย่างชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของสังคม/ประเทศชาติ
2. ขับเคลื่อนองค์กรสู่การรับรองคุณภาพด้านวิจัย	A ccreditation การรับรองคุณภาพ งานวิจัย	กำหนดกลยุทธ์การขับเคลื่อนสู่องค์กรคุณภาพจนได้การรับรองมาตรฐานด้านคุณภาพและคุณค่างานวิจัย มีการประเมินและติดตามผลพันธกิจด้านวิจัยอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA (William E Deming, 1950) จนเป็นที่ยอมรับของสังคม
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย	L inkage เครือข่ายความ ร่วมมือด้านวิจัย	กำหนดกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้าน การวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับโลก (Local and Global Network) เพื่อพัฒนา นักวิจัย และผลงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพิ่มโอกาส พัฒนานักวิจัย และสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากสังคม
4. เร่งรัดผลิต ผลงานวิจัย สู่การเผยแพร่ และไปใช้ ประโยชน์	U tility of R esearch ผลิตผลงาน วิจัย และนำไป ใช้ ประโยชน์	กำหนดกลยุทธ์ผลิตผลงานวิจัยให้อย่างมีคุณภาพและมีคุณค่า โดยนำโจทย์ปัญหาจริงของสังคมมาเป็นโจทย์วิจัย บูรณาการเข้าสู่บทเรียน เพื่อพัฒนาทั้งอาจารย์ นักศึกษา อีกทั้งมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และเสริมสร้างรู้
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ	E fficiency เพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการจัดการ	กำหนดกลยุทธ์กำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการบริหารจัดการในทุกด้าน และทุกระดับ ทั้งด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านปัจจัยในการบริหาร (4Ms: Management, Money, Manpower, Materials) ด้าน วิธีการดำเนินงาน (Process) ด้านผลลัพธ์ (Output) และผลกระทบต่อสังคม (Impact)

มหาวิทยาลัยวิจัย

เส้นทางการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยวิจัย

VISION

วิสัยทัศน์

Accreditation

รับรองคุณภาพ

Linkage

เครือข่าย

Utility

การใช้ประโยชน์

Efficiency

ประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผังภาพการขับเคลื่อนประเด็นกลยุทธ์เป้าหมายสูงสุด

- จากจุดเริ่มต้น ก้าวสู่
- ระดับที่ 1. ส่งเสริมวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ของผู้นำทุกระดับ
 - ระดับที่ 2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ
 - ระดับที่ 3. ผลิตผลงานวิจัย สู่อการเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์
 - ระดับที่ 4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ
 - ระดับที่ 5. พัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่เป้าหมายการรับรองคุณภาพงานวิจัย

หมายเหตุ : เรียงคำสำคัญ เป็น V-A-L-U-E

ตอนที่ 4 ตรวจสอบกลยุทธ์และนำเสนอกลยุทธ์

การตรวจสอบและรับรองความเหมาะสมของกลยุทธ์สำหรับมหาวิทยาลัยกรณีศึกษา ที่ได้มีการปรับปรุงแล้ว ได้จัดประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันเสาร์ที่ 9 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 13.00 น.-16.00 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานคนบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 6 คน ดังนี้

- 1) คนบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ และหัวหน้าภาควิชาเครื่องกล
- 2) รองคนบดีและหัวหน้าภาควิชาไฟฟ้า
- 3) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย
- 4) หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา
- 5) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
- 6) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

วิสัยทัศน์

เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำที่มีความเป็นเลิศด้านการวิจัย

พันธกิจ

บูรณาการงานวิจัย ผู้การเรียนสอน และบริการสังคม

เป้าหมาย

ร่วมมือกับสถาบันเอกชนอื่น เพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิจัย

อย่างมีคุณภาพและมีคุณค่า VALUE

ประเด็นกลยุทธ์ระดับองค์กร V-A-L-U-E

ประเด็นที่ 1 กลยุทธ์วิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ V-ision

ประเด็นที่ 2 กลยุทธ์รับรองคุณภาพและคุณค่างานวิจัย A-ccreditation

ประเด็นที่ 3 กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย L-inkage

ประเด็นที่ 4 กลยุทธ์การผลิตผลงานและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย U-tility

ประเด็นที่ 5 กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ E-fficiency

ประเด็น 1 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร: ด้านวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

- 1.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : ให้ความสำคัญกับแผนกลยุทธ์เชิงสร้างสรรค์
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 1.1.1 จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
 - 1.1.2 ผลักดันให้ทุกคนวิชา มีแผนพัฒนางานวิจัย
 - 1.1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน
- 1.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : ส่งเสริมการแนวคิดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 1.2.1 เผยแพร่แนวคิดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ที่เพื่อกำหนดทิศทางการวิจัยอย่างสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
 - 1.2.2 จัดประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้อาจารย์ และบุคลากรได้แลกเปลี่ยนแนวคิด
 - 1.2.3 จัดให้มีคณะทำงานติดตามประเมินผลการนำไปใช้จริง
- 1.3 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : ส่งเสริมการสรรหาผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 1.3.1 ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการสรรหาผู้บริหารระดับต่าง ๆ โดยกำหนดคุณสมบัติ ความเหมาะสม ทั้งด้านทัศนคติ ภาวะผู้นำ มุ่งมั่นพร้อมจะเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรเพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 - 1.3.2 จัดโครงการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ แก่ผู้บริหารทุกระดับ

ประเด็น 2 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : รับรองคุณภาพและคุณค่างานวิจัย

- 2.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบระบบและกลไก
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 2.1.1 จัดตั้งสำนักงานเพื่อเป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบการดำเนินงานตามพันธกิจวิจัย
 - 2.1.2 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงาน ติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน

- 2.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศงานวิจัยกับ
หน่วยงานวิจัยอื่น เพื่อการสืบค้นข้อมูลเชิงวิชาการที่
ทันสมัยกลยุทธ์ระดับโครงการ
- 2.2.1 จัดตั้งสำนักงานเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานตามพันธกิจวิจัย
- 2.2.2 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงาน ติดตามประเมินผลและ
รายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน

ประเด็น 3 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย

- 3.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างความร่วมมือด้านวิจัยกับหน่วยงานภายในประเทศ
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 3.1.1 จัดทำความตกลงร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ภาคอุตสาหกรรมธุรกิจ
เอกชน องค์กรท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา
- 3.1.2 สร้างเครือข่ายกับโรงเรียน ชุมชน เพื่อร่วมพัฒนาวิชาการและงาน
องค์ความรู้ใหม่แก่บุคลากร
- 3.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการวิจัย
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 3.2.1 ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น
ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง

ประเด็น 4 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : ผลิตผลงานวิจัยและการใช้ประโยชน์

- 4.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยด้าน
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 4.1.1 เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น
จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัย
กำหนดขึ้น
- 4.1.2 เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญา
บัณฑิต จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของ
อาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาใน

การทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

4.1.3 สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

ได้แก่ เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย สนับสนุนช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก

4.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานกลยุทธ์ระดับโครงการ

4.2.1 ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่ได้จากการเผยแพร่ผลงาน วิจัยเพื่อให้อาจารย์เต็มใจและตื่นตัวในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

4.3 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัยกลยุทธ์ระดับโครงการ

4.2.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

4.2.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

4.2.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง

4.3 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัยกลยุทธ์ระดับโครงการ

4.3.1 สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของ หรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

4.4 กลยุทธ์ระดับแผนงาน: บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและบริการสังคมกลยุทธ์ระดับโครงการ

4.4.1 นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน หรือนำการบริการวิชาการสู่ชุมชนทำเป็นโครงการวิจัย

- 4.4.2 ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เช่น จัดเวทีเสวนาเพื่อให้ผู้วิจัยและอาจารย์ที่สนใจมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

ประเด็น 5 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

- 5.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 5.1.1 ประสานงานทำงานของระบบบริหารงานวิจัยโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน
- 5.1.2 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย ได้แก่ ปรับปรุงฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย
- 5.1.2 บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย สนับสนุนให้ทำวิจัยเรื่องที่สอน ให้ใช้ห้องปฏิบัติการ วัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 5.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 5.2.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 5.2.2 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 5.2.3 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 5.2.4 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา คั้นคว่ำ หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
- 5.2.5 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยอย่างเป็นธรรม
- 5.2.6 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย
- 5.3 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาการบริหารทุนวิจัย
กลยุทธ์ระดับโครงการ
- 5.3.1 ปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินกองทุนวิจัย
- 5.3.2 จัดสรรเงินสมนาคุณแก่นักวิจัยที่หาทุนได้
- 5.3.3 ปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย” ใช้ระเบียบวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิจัยในเรื่องนี้ แบ่งเป็น วัตถุประสงค์การวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
3. เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ภายใต้ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนต่างประเทศ ที่ได้รับการจัดกลุ่มเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) อย่างน้อย 4 ประเทศๆ ละ 1-2 สถาบัน ได้แก่

1.1 มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) และ/หรือ มหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา,

1.2 มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University) และ/หรือ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น,

1.3 มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia) และมหาวิทยาลัยอีดิธ โควน (Edith Cowan University) ประเทศออสเตรเลีย,

1.4 มหาวิทยาลัยแฟรงค์เฟิร์ต (Frankfurt University) และมหาวิทยาลัยชตุตการ์ท (University of Stuttgart) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

2. มหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล เน้นเฉพาะมหาวิทยาลัยวิจัยในลำดับต้นของการจัดกลุ่มโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 มหาวิทยาลัยมหิดล

2.3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย ศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีศักยภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยคัดเลือกจากมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย ก่อนปีการศึกษา 2552 และมีความพร้อมจะเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำนวน 10 แห่ง (จำนวนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้งหมด 68 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัย จำนวน 34 แห่ง: (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

4. การศึกษาครั้งนี้มุ่งนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีคุณภาพ โดยเน้นการพัฒนากลยุทธ์ที่ใช้กับมหาวิทยาลัยสยาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประเภทข้อมูลเอกสาร

1.1.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน จำนวน 8 แห่ง ซึ่งเป็นข้อมูลเอกสารที่มาจากรายงานประจำปีของสถาบัน ระหว่างปีการศึกษา 2009 - 2010 รายงานผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก ตลอดจนรายงานบทความ วารสาร และจาก web site ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

1.1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยในประเทศทั้งของรัฐและเอกชน 37 แห่ง (ของรัฐ 3 แห่ง และของเอกชน 34 แห่ง) เป็นข้อมูลเอกสารที่มาจากรายงานประจำปีของสถาบัน คู่มือระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก

(ระดับอุดมศึกษา) รายงานผลการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก และระดับภูมิภาค ตลอดจนรายงาน บทความ วารสาร และจาก web site ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

1.2 ประเภทบุคคล

1.2.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ทั้งของรัฐและเอกชน ที่ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย จำนวน 4 คน

1.2.2 ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยของรัฐ จำนวน 3 คน มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 3 คน

1.2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้บริหารหน่วยงานด้านวิจัยซึ่งเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ จำนวน 3 คน

1.2.4 ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับ วางแผนงานวิจัยของสถาบันระดับหน่วยงานและหน่วยงานระดับคณะ รวมจำนวน 102 คน

ขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชนในภาพรวม โดยการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ซึ่งเป็นผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษา มีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุม จำนวน 8 คน

ในการตรวจสอบกลยุทธ์การศึกษามหาวิทยาลัยสยาม โดยการประชุมสัมมนา และมีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุม จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. **แบบวิเคราะห์สาระ** โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สาระ ในการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งของไทยและต่างประเทศ จากเอกสารและเว็บไซต์ ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ

1.2 สภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

2. แบบสำรวจข้อมูล

เพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันขององค์กร สถิติตัวเลขด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น จำนวนนักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร และบุคลากร เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเอกชนของไทย

3. แบบสัมภาษณ์

เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย และเพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย เป็นที่ยอมรับระดับประเทศ เช่น สำนักงานคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) รวม 9 คน ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย และได้รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่มีความพร้อมที่จะเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำนวน 10 แห่ง

4. แบบสอบถาม ชุดที่ 1

เพื่อสอบถามผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

5. แบบสอบถาม ชุดที่ 2

เพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งมีประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลในด้านสภาพปัจจุบัน และประเมินศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาศาสนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษาปัจจัยที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ไทยทั้งของรัฐและเอกชน

ขั้นตอนที่ 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของ
สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 3. เสนอร่างกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย
โดยวิเคราะห์สภาพ แวด ล้อม (SWOT Analysis) และใช้ TOWS Matrix

ขั้นตอนที่ 4. ตรวจสอบ รับรองกลยุทธ์และนำเสนอกลยุทธ์

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของ
รัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ

วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ จากเอกสาร ตำรา รายงานประจำปี ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลใน
ระบบอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ โดยวิธีการวิเคราะห์สภาวะ

2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือชุดต่างๆ จากแหล่งข้อมูลและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ได้แก่

แบบสำรวจข้อมูล ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและข้อมูล
ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเอกชนของไทย เช่น จำนวนนักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร และบุคลากร
เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาวะ

แบบสอบถาม ชุดที่ 1 (ฉบับภาษาอังกฤษ) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการ
สอบถามผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งของรัฐและเอกชน

แบบสัมภาษณ์ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย
วิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของ
สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือ
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย เป็นที่ยอมรับระดับประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในประเทศไทย

วิธีดำเนินงาน

1. นำผลการวิเคราะห์สาระ ใช้ในการเตรียมการ ประสานงานการเก็บข้อมูล
2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม ชุดที่ 2 ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้สอบถามความคิดเห็นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ระดับรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้แทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คณบดี / รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบันหรือผู้แทน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกำกับและวางแผนงานวิจัยของสถาบันและหน่วยงานระดับคณะ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก 10 สถาบันๆ ละ 3-5 คน รวม 102 คน
3. วิเคราะห์และประมวลผล หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Package for Social Science) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเอกชน และวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นระดับต่าง ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ผู้วิจัยนำไปกำหนดกลยุทธ์ ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอร่างกลยุทธ์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

วิธีดำเนินงาน

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน ภายนอก กำหนดกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในภาพรวม กำหนดกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยสยาม โดยใช้เทคนิค SWOT ทำตารางวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค จากตาราง SWOT Analysis มาจัดทำเป็น TOWS Matrix
2. ร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม และร่างกลยุทธ์มหาวิทยาลัยสยาม

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยเชิญมาให้ข้อคิดเห็นในการจัดประชุม สัมมนาโดยวิธีของผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ในวันเสาร์ 2 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 10.00 น. – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 405 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน

4. ปรับปรุง (ร่าง) กลยุทธ์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวม และ (ร่าง) กลยุทธ์มหาวิทยาลัยสยาม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบกลยุทธ์และนำเสนอกลยุทธ์

วิธีดำเนินงาน

- 4.1 ตรวจสอบกลยุทธ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยเชิญมาให้ข้อคิดเห็นในการจัดประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ในวันเสาร์ 9 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 13.00 น.–16.00 น. ณ ห้องประชุม สำนักงานคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน
- 4.2 รับรองกลยุทธ์ และนำเสนอเป็นกลยุทธ์การพัฒนาระบบสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในภาพรวม และกรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาระบบสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย สามารถสรุปผลข้อค้นพบ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอ 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สรุปผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- ตอนที่ 2 สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- ตอนที่ 3 สรุปผลการกำหนดร่างกลยุทธ์การพัฒนาระบบสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวม และกรณีศึกษา
- ตอนที่ 4 สรุปผลการนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาระบบสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ในภาพรวม และกรณีศึกษา

ตอนที่ 1 สรุปผลการศึกษابัจจัยความสำเร็จที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.1 บัจจัยความสำเร็จของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยต่างประเทศชั้นนำส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่ได้รับการจัดอยู่อันดับต้นหนึ่งในร้อยอันดับแรก ในรอบเวลา 3 ปี ติดต่อกัน และส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ที่มีอายุการก่อตั้งนาน กว่า 100 ปี มุ่งเน้นพันธกิจวิจัยสู่ความเป็นเลิศในทุกกลุ่มสาขาวิชา บัจจัยความสำเร็จมาจาก

- 1) ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ดี เทคโนโลยีทันสมัย สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญเป็นอิสระทางวิชาการของอาจารย์ ซึ่งเอื้อต่อการทำวิจัย
- 2) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัวสูง ทั้งด้านบุคลากรที่มีศักยภาพสูง มีการระดมทุนและระดมทุนจากศิษย์เก่า สถานประกอบการ เพื่อให้สนับสนุนในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ
- 3) นักวิจัยมีคุณภาพได้รับการพัฒนา ฝึกฝนจนมีผลงานสร้างสรรค์ ประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับสูงด้วยการทำงานวิจัยร่วมระหว่างอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญและนักศึกษา
- 4) ระบบเครือข่ายและความร่วมมือด้านวิจัยที่เข้มแข็งและเป็นพันธมิตรกับสถาบันการศึกษาอื่นทั่วโลก

ด้านผลผลิตงานวิจัย ทุกสถาบันมีนักวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานระดับโลก ผลงานมีการเผยแพร่ตีพิมพ์ และนำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ตลอดจนมีการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

บัจจัยความสำเร็จที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ

- 5) การกำหนดยุทธศาสตร์ด้านวิจัย ที่เน้นคุณภาพและเสริมสร้างคุณค่าเพื่อเพิ่มความเป็นเลิศ ผู้นำมีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ดำเนินพันธกิจการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของโลก มียุทธศาสตร์สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะตามกลุ่มสาขาวิจัยเฉพาะทางและแบบสหวิทยาการเพื่อรองรับการแก้ปัญหาสำคัญของโลก มียุทธศาสตร์การสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพสูงจากทั่วโลกมาร่วมงาน บูรณาการงานสอนกับงานวิจัยและรับผิดชอบต่อสังคม ความเป็นนานาชาติสูงและยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

1.2 ปัจจัยความสำเร็จของมหาวิทยาลัยวิจัยในประเทศไทย

มหาวิทยาลัยวิจัยของไทย มีจำนวนเพียง 2 – 3 สถาบันเท่านั้น ที่เคยติดกลุ่มการจัดอันดับมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกและระดับภูมิภาค (ใน 200 อันดับแรก) รอบเวลา 3 ปี ไม่ติดต่อกัน และส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่มีอายุการก่อตั้งมานานแต่ยังไม่ถึง 100 ปี ปัจจัยความสำเร็จต่างๆ มาจาก

- 1) ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และวัฒนธรรมองค์กรที่ทำให้ความเป็นอิสระทางวิชาการของอาจารย์ ซึ่งเอื้อต่อการทำวิจัย
- 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจด้านวิจัยเพื่อการผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรม
- 3) มีบรรยากาศเกื้อหนุน สภาพแวดล้อมที่ดี ระบบการบริหารจัดการที่ดีโดยเฉพาะในด้านงบประมาณมาจากโครงการเฉพาะกิจของรัฐบาล (โครงการไทยเข้มแข็ง) ที่สนับสนุนมหาวิทยาลัยวิจัย 9 แห่งผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ นอกเหนือจากแหล่งทุนวิจัย ทำให้มหาวิทยาลัยวิจัยมีโอกาสในการสร้างงานและสร้างนักวิจัยคุณภาพที่มีผลงานสร้างสรรค์
- 4) มียุทธศาสตร์ด้านการวิจัย ได้แก่ การพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัยเชิงรุกทุกระดับเพื่อนำผลงานพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์และเป็นที่ยอมรับระดับโลก ยุทธศาสตร์การผนึกกำลังกันและร่วมมือเป็นเครือข่ายวิจัยโดยมีมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติเป็นแม่ข่ายในแต่ละภูมิภาคเพื่อพัฒนางานวิจัยสู่มาตรฐานสากลโดยใช้เครือข่ายต่างประเทศ
- 5) มีการจัดตั้งศูนย์เป็นเลิศด้านวิจัย การมีหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การระดมทุน การสร้างและรักษานักวิจัยคุณภาพ และการส่งเสริมงานวิจัยแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป การก้าวสู่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงพัฒนาในด้านต่างๆ ให้สถาบันมีความพร้อมและมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1) พัฒนาเป็นสถาบันแห่งการค้นคว้าวิจัยขั้นสูง ก้าวหน้าทันสมัย ทำการค้นคว้าวิจัยและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อนำองค์ความรู้ใหม่ๆ ไปประยุกต์ใช้และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน บริการสังคมและชาวโลก และให้ความสำคัญต่อสาขาวิจัยที่มหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็งและมีข้อได้เปรียบ เป็นลำดับแรก

2) จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อสังคมร่วมมือกับประชาคมโลกเพื่อการพัฒนา ถ่ายทอด การเรียนรู้สู่เยาวชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ควรศึกษาพัฒนาตนเองตลอดเวลา และ benchmark ความสำเร็จเทียบกับมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกหรือระดับภูมิภาค ประเมินผลตามจริงอย่าง เข้มข้น ควรปรับปรุงหลักสูตรการสอนอย่างสมบูรณ์ โดยบูรณาการการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยการ วิจัยเป็นฐาน (RBL: Research Based Learning)

3) มีความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยต้องเน้นเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมี คุณภาพสูงให้มากขึ้น, และต้องสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่นทั่วโลกให้มากขึ้น ผู้บริหาร สถาบันต้องมีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่เน้นการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (Research-based University)

อย่างไรก็ดี มหาวิทยาลัยทั่วโลกต่างกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและ ประเด็นปัญหาท้าทายของโลกอนาคต อาทิ ปัญหาผู้สูงอายุ ปัญหาภัยธรรมชาติ ปัญหาเศรษฐกิจ โลกซึ่งทำให้เกิดข้อจำกัดด้านงบประมาณจากภาครัฐ และปัญหาระเบียบข้อบังคับด้านกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาบางประการ ที่จะส่งผลกระทบต่ออุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน

ตอนที่ 2 สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมที่จะพัฒนาสู่การ เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2.1 สภาพปัจจุบันทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย

สภาพปัจจุบันและศักยภาพในการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา ในต่างประเทศ และมหาวิทยาลัยวิจัยในประเทศไทย ยังมีความแตกต่างในด้านโครงสร้างพื้นฐาน สภาพแวดล้อม บรรยากาศ และปัจจัยเกื้อหนุนยังไม่เอื้อต่อการทำวิจัย โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับ สถาบันศึกษาเอกชน พบว่า

1) งบประมาณอย่างจำกัด ทำวิจัยโดยการสนับสนุนทุนภายในสถาบันโอกาสที่จะ ได้รับการสนับสนุนด้านวิจัยจากภายนอกมีน้อยมาก

2) ขาดแคลนอาจารย์ในการทำวิจัย ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ อาจารย์มี ภารกิจสอนมาก ทำให้มีผลงานวิจัยและนวัตกรรมน้อย

3) ผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพยังมีน้อย จำนวนที่ได้การตีพิมพ์ วารสารนานาชาติมีน้อย ผลงานไม่ได้รับการอ้างอิงหรือ ไม่มีผลกระทบในเชิงการอ้างอิงระดับสูง

จำนวนสิทธิบัตรน้อยมาก การได้รับรางวัลหรือการยอมรับในเชิงการใช้ประโยชน์ได้จริงในภาคการผลิต บริการสังคม ชุมชนและประชาชน มีน้อย

4) ขาดการตอบสนองและเชื่อมโยงกับภาคการผลิตและสังคม ได้รับการยอมรับน้อยมากทั้งในเชิงการนำไปใช้ประโยชน์จากภาคการผลิต การบริการชุมชน สังคม ระดับการวิจัย จึงยังไม่เข้มข้นเพราะเป็นการถูกผลักดันให้ทำวิจัยเนื่องจากเป็นพันธกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพขั้นต่ำ

แม้จะพบว่า บางสถาบันมีรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา มีจำนวนผลงานวิจัยที่จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และนำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติและนานาชาติ .แต่ยังมีปริมาณที่น้อยมาก ผลการศึกษานี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาทั้งประเทศไทย และต่างประเทศในหลายประเด็น

2.2 ความพร้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย

จากข้อค้นพบ จากรายชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีศักยภาพและพร้อมจะพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เป็นมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1) มีการจัดหลักสูตรในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีวิศวกรรม จะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพและความพร้อมในอันดับต้น

2) มีแผนกลยุทธ์ที่ดีสำหรับการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีการจัดทำแผนที่นำทาง (Road Map) การร่วมสร้างกิจกรรมวิจัยที่เข้มแข็งภายในประเทศ ให้เป็นองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ด้านเทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์

3) มีการปรับโครงสร้างระบบผลิตผลงานวิจัยและผลิตนักวิจัย ในระดับต่างๆ สนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในตีพิมพ์ และจดสิทธิบัตร กลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายวิจัยกับในประเทศและต่างประเทศ และปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบ เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าทั้งด้านปัจจัยภายใน ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากร การบริหารงบประมาณและเงินทุนสนับสนุนการวิจัย ด้านอาคารสถานที่วัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการวิจัย

4) มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานวิจัยภาครัฐ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยที่ดี มีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 สรุปผลการกำหนดร่างกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ไทยในภาพรวม และกรณีศึกษา

3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การใช้เทคนิค SWOT เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร นโยบาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ วัฒนธรรมองค์กร วิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า (In-put) และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง (Process) และประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านต่างๆ ที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ตลอดจนวิเคราะห์ผลผลิต ผลลัพธ์ และความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งทำให้ผลผลิตงานวิจัยมีคุณภาพและคุณค่าอย่างแท้จริง

พบว่า มหาวิทยาลัยเอกชน มีจุดแข็งจากปัจจัยภายใน ได้แก่

1. สถาบันมีนโยบายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก
2. ความคล่องตัวในการบริหารจัดการงานเชิงรุกของสถาบันเอกชนมีสูง
3. อาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการที่มีประสบการณ์และความสามารถสูงทั้งด้านการสอนและการวิจัย
4. มีบุคลากรรุ่นใหม่จำนวนมาก ที่ง่ายต่อพัฒนาปรับเปลี่ยนทัศนคติ และกระบวนการทัศน์ใหม่สู่การเปลี่ยนแปลงที่ท้าทาย
5. มีสมาคมสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนเป็นหลักในการสนับสนุนแนวคิดการบริหารจัดการ จึงสามารถทรงพลัง และร่วมพัฒนาสร้างสรรวัฒนธรรมองค์กรใหม่ด้วยการใช้วิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ และบริการสังคม

สำหรับจุดอ่อนด้านต่างๆ มหาวิทยาลัยเอกชนโดยทั่วไป ได้แก่

1. ขาดบุคลากรทำงานวิจัยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
2. อาจารย์มีการะงานสอนมาก ไม่มีเวลาทำวิจัย เงินทุนด้านงบประมาณมีจำกัด
3. มีการแสวงหาทุนวิจัยภายนอกยังมีจำนวนน้อย ผลผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพยังมีน้อย
4. ขาดความเชื่อมโยงการบริหารจัดการงานภายในสถาบันทั้งด้านนโยบาย และการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการผลิตผลงาน วิจัยระหว่างอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
5. ขาดระบบจูงใจส่งเสริมอาจารย์ให้ทำวิจัยโดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถด้านวิจัยสูง

6. ขาดการยอมรับและศรัทธาจากสังคม องค์กร และภาคการผลิต
7. ขาดการวางแผนกลยุทธ์เชิงบูรณาการที่จะช่วยกำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน การไม่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลวิจัยเพื่อการสืบค้นได้เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐ

สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอกสถาบัน ได้แก่ บริบททางสังคมและวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ อิทธิพลและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นโยบายของรัฐ การเมือง กระแสโลกาภิวัตน์ การเมือง และการเปลี่ยนแปลง ด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย พบว่า

1. โอกาสของมหาวิทยาลัยเอกชนจะมาจากนโยบายการพัฒนาประเทศตามกรอบพัฒนาอุดมศึกษา ระยะยาว ของรัฐ ที่สนับสนุนการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษา จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในภาพรวม แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายวิจัยต่างๆ ในระดับภูมิภาค

2. นโยบายของรัฐ ในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอาจารย์ และระบบคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นโยบายลงทุนสร้างความพร้อมรองรับการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคุ้มค่า

3. นโยบายของรัฐที่เร่งการผลิตบุคลากรด้านวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้สามารถตอบสนองความต้องการของภาคการผลิต ความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพ และให้มีหน่วยงานวิจัยและบุคลากรที่เพียงพอ เช่น ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ศูนย์แห่งความเป็นเลิศ และอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจเอกชน ให้ความสนใจต่อการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น หากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีผลงานวิจัยและนวัตกรรม และเป็นที่ยอมรับของภาคการผลิต สิ่งเหล่านี้ จะเป็นช่องทางการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ด้านอุปสรรคด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย

1. การได้รับจัดสรรทุนวิจัยจากแหล่งทุนจํานวนน้อย เนื่องจากศักยภาพในการทำวิจัยยังมีน้อย

2. ขาดการยอมรับ ศรัทธา ค่านิยมทางสังคมที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนยังมีน้อยโดยเฉพาะสถาบันใหม่ที่มีขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนน้อย

3. นโยบายของรัฐ ที่ส่งเสริมภาคเอกชนในการจัดการศึกษาและผลิตบัณฑิต ทำให้มีสถาบันการศึกษาเกิดขึ้นใหม่หลายแห่ง เป็นธุรกิจการศึกษา เกิดภาวะแข่งขันสูง สภาพวิกฤตทางเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับโลก ทำให้จำนวนนักศึกษาที่จะเรียนต่อระดับบัณฑิตศึกษาลดจำนวนลง ส่งผลต่อการจำนวนผลิตผลงานวิจัย ที่จะลดลง

3.2 การกำหนดกลยุทธ์ โดยใช้ TOWS Matrix

การทำตาราง TOWS MATRIX เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมในสถานการณ์ต่างๆ ประกอบด้วย สถานการณ์ที่มีทั้งจุดแข็งและมีโอกาส สถานการณ์ที่มีจุดอ่อนแต่มีโอกาสด้านการที่มีจุดแข็งแต่มีอุปสรรค สถานการณ์ที่มีอุปสรรคและมีจุดอ่อน พบว่า ทิศทางการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยจากผลการศึกษาค้นคว้านี้ เกิดจากประเด็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ใน 3 ประเด็น คือ

- 1) การบริหารงานวิจัย
- 2) ผลผลิตงานวิจัย และการนำไปใช้ประโยชน์
- 3) เครือข่ายและความร่วมมือด้านวิจัย

และเมื่อพิจารณาจากการสังเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 และตอนที่ 2 ทำให้พบว่ายังมีประเด็นกลยุทธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย คือ

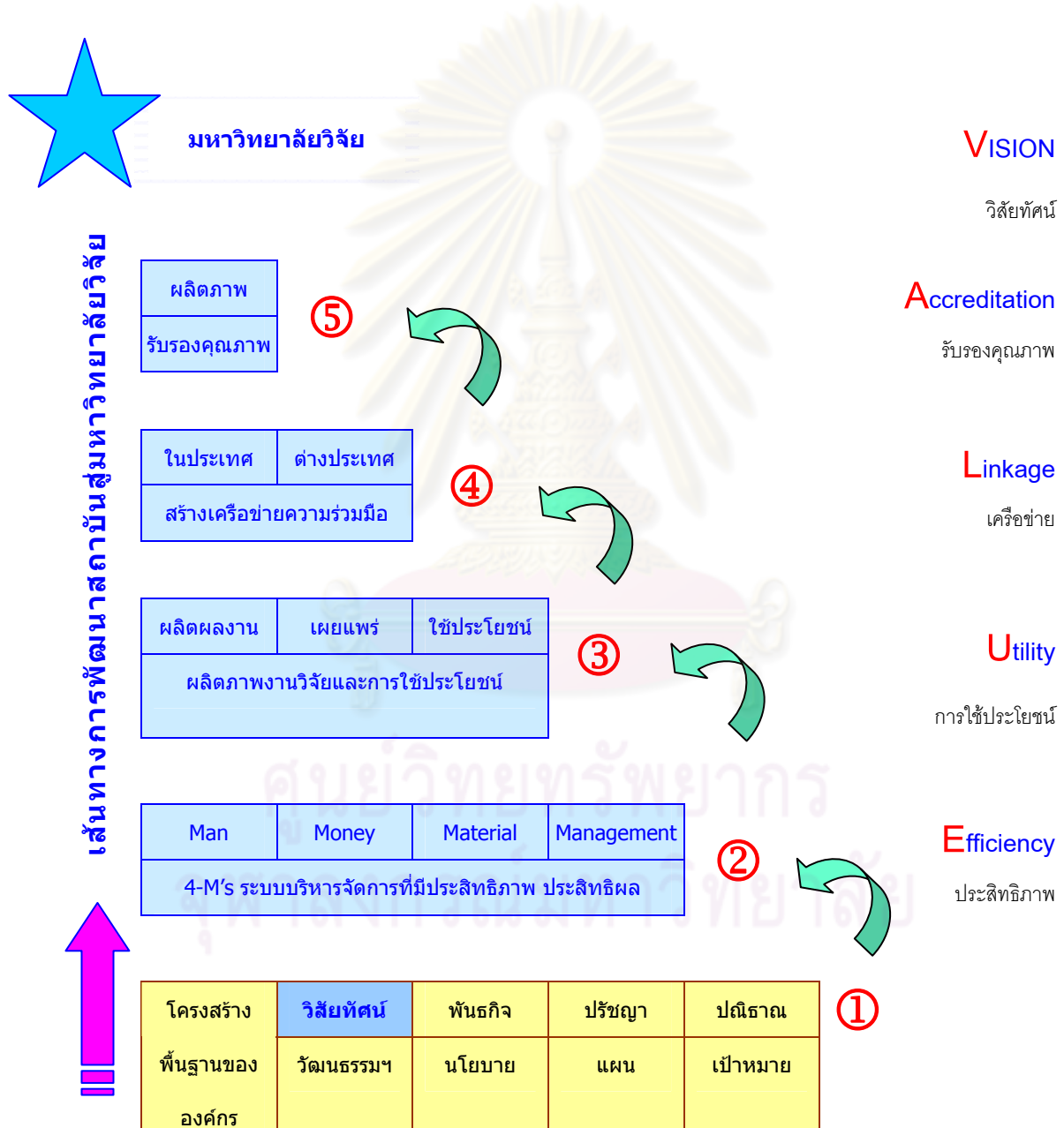
- 4) วิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนที่นำทางการสร้างสรรค์ผลงานวิจัย
- 5) การรับประกันการผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพสู่สังคม

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดร่างกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ในภาพรวม และกรณีศึกษา สรุปเป็นดังนี้

- ส่วนที่ 1 กลยุทธ์ด้านบริหารงานวิจัย
- ส่วนที่ 2 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย
- ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย
- ส่วนที่ 4 กลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่วนที่ 5 กลยุทธ์ด้านเครือข่ายวิจัย

ตอนที่ 4 สรุปผลการนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย
สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ในภาพรวม และกรณีศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเสนอกลยุทธ์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในภาพรวมและกรณีศึกษา โดยมีกรอบแนวคิดเบื้องต้น คือ เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีพันธกิจในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยอย่างมีคุณภาพ และมีคุณค่า (VALUE) ซึ่งมาจากคำสำคัญ 5 คำ ดังกรอบแนวคิดการขับเคลื่อน ดังนี้

หมายเหตุ : เรียงคำสำคัญ เป็น V-A-L-U-E

ผังภาพการขับเคลื่อนประเด็นกลยุทธ์เป้าหมายสูงสุด

ตารางที่ 4.15 กลยุทธ์ V-A-L-U-E พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ความหมาย
1. สร้างวัฒนธรรมการวิจัยด้วยวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์	V ision วิสัยทัศน์ เชิงสร้างสรรค์	กำหนดกลยุทธ์ที่ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ เพื่อให้ประชาคมมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำงานวิจัยอย่างสร้างสรรค์ มีนโยบาย พันธกิจ และเป้าหมายร่วมในงานวิจัยในสาขาที่มหาวิทยาลัยมีความโดดเด่นและเชี่ยวชาญอย่างชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของสังคม/ประเทศชาติ
2. ขับเคลื่อนองค์กรสู่การรับรองคุณภาพด้านวิจัย	A ccreditation การรับรองคุณภาพ งานวิจัย	กำหนดกลยุทธ์การขับเคลื่อนสู่องค์กรคุณภาพจนได้การรับรองมาตรฐานด้านคุณภาพและคุณค่างานวิจัย มีการประเมินและติดตามผลพันธกิจด้านวิจัยอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA (William E Deming, 1950) จนเป็นที่ยอมรับของสังคม
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย	L inkage เครือข่ายความ ร่วมมือด้านวิจัย	กำหนดกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับโลก (Local and Global Network) เพื่อพัฒนานักวิจัย และผลงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพิ่มโอกาสพัฒนานักวิจัย และสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากสังคม
4. เร่งรัดผลิตผลงานวิจัย สู่การเผยแพร่ และไปใช้ประโยชน์	U tility of R esearch ผลิตผลงาน วิจัย และนำไป ใช้ ประโยชน์	กำหนดกลยุทธ์ผลิตผลงานวิจัยให้อย่างมีคุณภาพและมีคุณค่า โดยนำโจทย์ปัญหาจริงของสังคมมาเป็นโจทย์วิจัย บูรณาการเข้าสู่บทเรียน เพื่อพัฒนาทั้งอาจารย์ นักศึกษา อีกทั้งมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และเสริมสร้างรัฐ
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ	E fficiency เพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการจัดการ	กำหนดกลยุทธ์กำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการบริหารจัดการในทุกด้าน และทุกระดับ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านปัจจัยในการบริหาร (4Ms: Management, Money, Manpower, Materials) ด้านวิธีการดำเนินงาน (Process) ด้านผลลัพธ์ (Output) และผลกระทบต่อสังคม (Impact)

กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

วิสัยทัศน์

เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พันธกิจ

1. สร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. บูรณาการงานวิจัย สู่การเรียนสอน
3. สร้างคุณภาพและคุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อบริการชุมชน สังคม และพัฒนาประเทศ

เป้าหมาย

ผนึกกำลังความร่วมมือกับสถาบันอื่นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สู่สังคมอย่างมีคุณภาพและมีคุณค่า

ประเด็นที่ 1 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร: ด้านวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

1.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : ให้ความสำคัญกับแผนกลยุทธ์เชิงสร้างสรรค์

กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 1.1.1 จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชา มีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

1.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : ส่งเสริมการแนวคิดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 1.2.1 เผยแพร่แนวคิดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ที่เพื่อกำหนดทิศทางการวิจัยอย่างสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
- 1.2.2 จัดประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้อาจารย์ และบุคลากรได้แลกเปลี่ยนแนวคิด
- 1.2.3 จัดให้มีคณะทำงานติดตามประเมินผลการนำไปใช้จริง

1.3 กลยุทธ์ระดับแผนงาน:ส่งเสริมการสรรหาผู้บริหารทุกระดับที่มีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์
กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 1.2.4 ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการสรรหาผู้บริหารระดับต่าง ๆ โดยกำหนดคุณสมบัติ ความเหมาะสม ทั้งด้านทัศนคติ ภาวะผู้นำ มุ่งมั่นพร้อมจะเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรเพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- 1.2.5 จัดโครงการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ แก่ผู้บริหารทุกระดับ

ประเด็นที่ 2 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : รับรองคุณภาพและคุณค่างานวิจัย

2.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบระบบและกลไก
กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 2.1.1 จัดตั้งสำนักงานเพื่อเป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบการดำเนินงานตามพันธกิจวิจัย
- 2.1.2 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงาน ติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน

2.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศงานวิจัยกับหน่วยงานวิจัยอื่น เพื่อการสืบค้นข้อมูลเชิงวิชาการที่ทันสมัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 2.1.1 จัดตั้งสำนักงานเพื่อเป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบการดำเนินงานตามพันธกิจวิจัย
- 2.1.2 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงาน ติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน

ประเด็น 3 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัย

3.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างความร่วมมือด้านวิจัยกับหน่วยงาน ในประเทศ

กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 3.1.1 จัดทำความตกลงร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ภาคอุตสาหกรรมธุรกิจเอกชน องค์กรท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา
- 3.1.2 สร้างเครือข่ายกับโรงเรียน ชุมชน เพื่อร่วมพัฒนาวิชาการและงานองค์ความรู้ใหม่ แก่บุคลากร

3.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

3.2.1 ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง

ประเด็นที่ 4 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : ผลิตผลงานวิจัยและการใช้ประโยชน์

4.1 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยี โดยนำร่องด้วยสาขาเทคโนโลยีวิศวกรรม

กลยุทธ์ระดับโครงการ

4.1.1 เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น เช่น จัดประกวดหรือแข่งขันการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

4.1.2 เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญา บัณฑิต จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

4.1.3 สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยได้แก่ เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย สนับสนุนช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก

4.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

4.2.1 ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่ได้จากการเผยแพร่ผลงาน วิจัยเพื่อให้อาจารย์เต็มใจและตื่นตัวในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

4.3 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

4.3.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

4.3.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

4.3.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

4.4 **กลยุทธ์ระดับแผนงาน** : สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

4.4.1 สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของภาพเอง หรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

4.5 **กลยุทธ์ระดับแผนงาน** : บูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนและบริการสู่ชุมชน

กลยุทธ์ระดับโครงการ

4.5.1 นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน หรือนำการบริการวิชาการชุมชนทำเป็นโครงการวิจัย

4.5.2 ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เช่น จัดเวทีเสวนา

4.5.3 เพื่อให้ผู้วิจัยและอาจารย์ที่สนใจมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

ประเด็นที่ 5 กลยุทธ์หลักระดับองค์กร : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

5.1 **กลยุทธ์ระดับแผนงาน** : เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

5.1.1 ประสานงานทำงานของระบบบริหารงานวิจัยโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

5.1.2 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย ได้แก่ ปรับปรุงฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย

5.1.3 บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย สนับสนุนให้ทำวิจัยเรื่องที่สอน ให้ใช้ห้องปฏิบัติการ วัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน : พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

กลยุทธ์ระดับโครงการ

- 5.2.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 5.2.2 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 5.2.3 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 5.2.4 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษาค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
- 5.2.5 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมีต้องเข้าคณะ โดยมีผลงานเป็นเป้าหมาย ด้านผลงานวิจัยและการสอน
- 5.2.6 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 5.2.7 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 5.2.8 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยอย่างเป็นธรรมชาติ
- 5.2.9 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ดังที่สรุปผลข้างต้น มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ของเอกชนไทย ได้แก่

- 1) การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านวิจัย ที่เน้นคุณภาพและเสริมสร้างคุณค่าเพื่อเพิ่มความเป็นเลิศองค์กร
- 2) ผู้นำมีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ นำวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่ให้อิสระทางวิชาการ แก่อาจารย์และนักวิจัย ให้ขับเคลื่อนพันธกิจด้านวิจัยและนวัตกรรมสู่การแก้ไขปัญหาสำคัญระดับชาติ

- 3) ผลักดันให้เกิดการสร้างเครือข่ายวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อผนึกกำลังร่วมมือทำงานวิจัยโดยมีมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติเป็นแม่ข่าย
- 4) เพื่อเรียนรู้และพัฒนาพันธกิจการวิจัยสู่มาตรฐานสากล ผลิตงานวิจัยและนวัตกรรมตามกลุ่มสาขา และแบบสหวิทยาการกับสถาบันอื่นทั้งภายในและต่างประเทศ
- 5) ฝ่ายบริหารจะต้องปฏิรูประบบบริหารจัดการเชิงระบบอย่างครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการสรรหาผู้บริหาร และอาจารย์คุณภาพสูงมาร่วมงาน การส่งเสริมการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนและบริการสังคมอย่างต่อเนื่อง การเชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์สูงด้านวิจัย ให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยในรูปแบบคณะกรรมการ ที่ปรึกษา
- 6) การสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัยเชิงรุกทุกระดับเพื่อนำผลงานพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์และเป็นที่ยอมรับระดับโลก
- 7) การระดมทุนและลงทุนร่วมกันเพื่อจัดตั้งหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ทุกรูปแบบ เป็นการยากสำหรับมหาวิทยาลัยเอกชนที่จะสร้างผลงานวิจัยให้มีคุณภาพอย่างโดดเด่นภายในระยะเวลาอันสั้น หรือไม่มีการลงทุนด้านบุคลากร

สอดคล้องกับ เพทาย เย็นจิตโสมนัส (2552) ที่พบว่า มหาวิทยาลัยต้องมีนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินการ ที่นำทางไปสู่เปลี่ยนแปลงองค์กรที่ปฏิบัติได้จริง มีระบบบริหารจัดการองค์กรและบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการเงินที่มีประสิทธิภาพและคล่องตัว มีงบประมาณและทุนวิจัยจำนวนมาก มีระบบและโครงสร้างงานวิจัย ได้แก่ หน่วยวิจัย ศูนย์วิจัย และสถาบันวิจัย จำนวนมากเพียงพอ มีครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับงานวิจัย ที่ก้าวหน้าทันสมัยอย่างเพียงพอ มีระบบเกื้อหนุน สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการทำงานวิจัย มีอาจารย์และบุคลากรด้านงานวิจัยจำนวนมาก มีกิจกรรมการวิจัยที่จริงจัง เข้มข้น และเข้มแข็ง มีกิจกรรมส่งเสริมการ วิจัยอย่างสม่ำเสมอ มีระบบงานวิจัยเป็นฐานในการศึกษาและการผลิตบุคลากรระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต มีการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพสูงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติและมีการจัดสิทธิบัตรผลงานนวัตกรรมจำนวนมาก

และสอดคล้องกับวิจารณ์ พาณิช (2551) ที่เห็นว่า ควรมีระบบการให้รางวัล ยกย่อง เชิดชูเกียรติ สำหรับผู้ที่สร้างผลงาน ประสิทธิภาพสำเร็จระดับสูง และสร้างชื่อเสียงให้แก่ มหาวิทยาลัย การมีเครือข่ายความร่วมมือด้านงานวิจัยกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยอื่นทั้ง ภายในและต่างประเทศ มีเครือข่ายเชื่อมโยงในการสร้างโจทย์วิจัยและการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์กับภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการผลิต ภาคธุรกิจ ภาคสังคมและภาคชุมชน มี หน่วยงานบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิบัตร และหน่วยงานเชื่อมต่อกับงานวิจัย ผู้ และนวัตกรรมการประยุกต์เชิงพาณิชย์และการถ่ายทอดสู่ภาคธุรกิจและเอกชน

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ เกณฑ์การประเมินผลงานวิจัยของกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ที่ตั้งเกณฑ์พิจารณาจากการ ประเมินผล ปัจจัย Input กระบวนการ (process) และผลผลิต (Out Put) ทำให้เห็นชัดเจนว่า ทุน วิจัย อาจารย์และนักวิจัย เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเกี่ยวข้องโดยตรงกับผลิตภาพงานวิจัย ทั้งกระบวนการจัดการด้านเงิน การพัฒนา บุคลากร จัดหาอาคารสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุนให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนการผลิต งานวิจัยคุณภาพอย่างมีคุณค่า และก้าวไปสู่เป้าหมายการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยได้

2. สภาพปัจจุบันและความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย

ผลการวิจัย พบว่า

1) สภาพปัจจุบันของอุดมศึกษาไทย มีความแตกต่างและหลากหลายในด้านต่างๆ เช่น อายุปีที่ก่อตั้ง ขนาด สถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ปัจจัยการบริหารจัดการทรัพยากร งบประมาณ จำนวนบุคลากร ความถนัด ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

2) อาจารย์มีภาระงานสอนมาก ทำให้ศักยภาพในการผลิตผลงานวิจัย และ นวัตกรรม ขาดความเชื่อมโยงกับภาคการผลิต อุตสาหกรรม สังคม และชุมชน ฯลฯ

ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์ (2545) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่องานสอนมากกว่างานวิจัย การทำวิจัยมีเป้าหมายเพื่อตำแหน่งทางวิชาการ มากกว่าแสวงหาองค์ความรู้ใหม่หรือนำไปใช้ประโยชน์ ในขณะที่ ศิริโรจน์ ผลพันธิน (2548) ที่พบว่า ปัจจุบัน การบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนนักวิจัย ทั้ง ด้านปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ เพทาย เย็นจิตโสมนัส (2552) ที่พบว่า อุดมศึกษาของไทยกำลังมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเพิ่มของมหาวิทยาลัยใหม่และการยกระดับของสถาบันการศึกษาเดิม และกำลังเผชิญกับปัญหาที่ทำให้เกิดความอ่อนแอด้าน

การวิจัยและพัฒนา หลายด้าน อาทิ ขาดแคลนอาจารย์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ มีจำนวนอาจารย์ระดับปริญญาเอกน้อย (ซึ่งแสดงถึงการมีศักยภาพด้านการวิจัยและนวัตกรรม) ขาดแคลนอาจารย์ที่มีความรู้และทักษะด้านการวิจัยและนวัตกรรม ขาดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและปัจจัยเกื้อหนุนด้านการวิจัย ขาดศักยภาพในการผลิต ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ ขาดการตอบสนองและเชื่อมโยงกับภาคการผลิตและสังคม

ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยตามภารกิจ และการแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบ เป็น 4 กลุ่ม แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย หากมหาวิทยาลัยเอกชนมีกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนจะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนางานวิจัยพร้อมกันทั้งระบบ หรือผนึกกำลังเป็นเครือข่าย โดยให้ความสำคัญกับประชาคมของมหาวิทยาลัย โดยให้มีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนองค์กร

3) การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย

ผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีเป้าหมาย ที่ร่วมมือกับสถาบันเอกชนอื่น เพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิจัยอย่างมีคุณภาพ และมีคุณค่า โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำที่มีความเป็นเลิศด้านการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จะเกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางต่อการยกระดับอุดมศึกษาเนื่องจากความอ่อนแอด้านวิจัยและนวัตกรรมจะส่งผลกระทบต่อภารกิจการเรียนการสอนโดยเฉพาะบัณฑิตศึกษา และสามารถนำผลงานวิจัยเป็นกิจกรรมบริการวิชาการสู่สังคม สู่ภาคการผลิตและประชาชนได้ โดยเฉพาะประเด็นวิจัยที่มาจากความต้องการของชุมชน และสังคม ภาคการผลิตและประชาชนได้ กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรเลือกพิจารณากลยุทธ์ตามความเหมาะสมกับบริบทและวัฒนธรรมองค์กร เพื่อทำความเข้าใจร่วมกับประชาคมของสถาบัน ยินยอมพร้อมใจจะปรับเปลี่ยนสู่องค์กรแห่งการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อนำพาอุดมศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล

2. บทบาทของสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพ เพื่อส่งเสริมผลักดันการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพิ่มศักยภาพด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนให้สูงขึ้นได้ เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างประเทศ ที่สามารถก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกจำนวนมาก สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรกำหนดพันธกิจการพัฒนางานวิจัย และเสนอตัวเป็นหน่วยงานที่สามารถสนับสนุนให้ทุนวิจัยได้เช่นเดียวกับ สสส. สกว ฯ

3. การผลิตกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เป็นความต้องการระดับชาติ และจากผลการศึกษาที่พบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนที่มีศักยภาพส่วนใหญ่เปิดสอนสาขาวิชาเหล่านี้ トラบไต่ที่ยังมีจำนวนผู้ต้องการเรียนจำนวนมาก จำเป็นที่สถาบันจะต้องจัดหาผู้สอนที่มีคุณภาพเพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ และผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์สู่การพัฒนาประเทศอย่างสัมฤทธิ์ผล

4. ความร่วมมือบูรณาการงานวิจัยระหว่างสถาบันควรได้รับการสนับสนุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้สามารถใช้ห้องปฏิบัติการวิจัยร่วมกันได้ หรือสามารถใช้งานระบบข้อมูลสารสนเทศงานวิจัย ทั้งข้อมูลด้านผลงาน และข้อมูลนักวิจัย ควรเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ เพื่อลดข้อจำกัดที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ทั้งที่ส่วนใหญ่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาการและองค์ความรู้ ในการพัฒนาคนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศ

5. มหาวิทยาลัยเอกชนควรมีศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ร่วมกัน รวมถึงศูนย์บ่มเพาะทางธุรกิจ และการประกอบการเชิงพาณิชย์ให้มากขึ้น โดยดำเนินการแบบสถาบันอุดมศึกษาอิสระ หรือแบบถือหุ้น โดยเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาชีพเช่น วิศวกรรมศาสตร์ โดยมีสภาวิศวกร หรือสภาคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นเจ้าภาพร่วม

6. ควรมีการสร้าง ความเข้าใจกับผู้บริหาร บุคลากรทั้งองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น นิสิต นักศึกษา เพื่อเสริมสร้างค่านิยมและฉันทกกำลังพัฒนามหาวิทยาลัยสู่เป้าหมายการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการวิจัย โดยมีแผนที่นำทาง (roadmap) .ให้เข้าใจตรงกันถึงเส้นทางสู่เป้าหมายการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยมีแนวปฏิบัติเรื่องคุณภาพและคุณค่าของการวิจัย และภายใต้หลักการพื้นฐาน ได้แก่ความมีเสรีภาพทางวิชาการ ความอิสระและความรับผิดชอบ (academic freedom, autonomy and accountability) เพื่อมุ่งมั่นสร้างคุณภาพผลิตภาพ (productivity) ที่เป็นเลิศให้กับสถาบัน สิ่งประดิษฐ์ ผลงานสร้างสรรค์ต่าง ๆ การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดผลกระทบในทางสร้างสรรค์ต่อชุมชนสังคมไทย และสังคมนานาชาติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นสถาบันชั้นนำด้านวิจัย โดย ศึกษากลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นที่มีศักยภาพด้านการวิจัย แต่ไม่ได้มี สถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย เช่น สถาบันปัญญาภิวัฒน์ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฯ
2. ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้ประกอบการ ภาคอุตสาหกรรม ถึงความต้องการงานวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หากเป็นความต้องการที่สอดคล้องและ-ตรงกับความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย เช่น ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ก็ควรมีการรวมกลุ่มสถาบันการศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์เพื่อดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาในลักษณะของบริการวิชาการ โดยดำเนินการร่วมกับสถาบันอื่นที่มีศักยภาพสูง เพื่อร่วมเรียนรู้ ร่วมวิจัยและพัฒนา และรับประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างประเทศ กับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย โดยเน้นกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกัน เช่น ภูมิภาคเอเชีย และเน้นกลุ่มสาขาเดียวกัน เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กองแผนงาน. รายงานการดำเนินงานมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีงบประมาณ 2544 .

กองบริหารงานวิจัย. 2543. การพัฒนาการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

กนิษฐา นาวารัตน์. 2549. การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลาง การศึกษานานาชาติประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กนิษฐา นาวารัตน์. 2549. การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลาง การศึกษานานาชาติของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กฤษณพงษ์. ทา “ตัวตน” “มหาลัยไทยในแผนอุดมศึกษา 15 ปี ฉบับที่ 2” มติชน.(16 เมษายน 2552)

การจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษา. 2551. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://th.wikipedia.org>

[2551, ธันวาคม 29]

กิตติชัย ไตรรัตน์ศิริชัย. 2552. การบริหารและการพัฒนางานวิจัยสำหรับมหาวิทยาลัยแห่ง การวิจัย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

http://www.hrd.kku.ac.th/hrd/dochead3/kittichai_3.pdf

[2552, กุมภาพันธ์ 10]

เกษม วัฒนชัย. 2542. คุณภาพมหาวิทยาลัยไทย: มุมมองจากเอเชียวิศ. การสัมมนาทาง วิชาการสู่เส้นทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย ครั้งที่ 2 ห้องกรุงธนบอลรูม ชั้น 3 โรงแรม รอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร.

คำเพชร ฐิริปริญญา. 2550. การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบอุดมศึกษาไทยสู่ การเป็นมหาวิทยาลัยโลก. นโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา.

คำเพชร ฐิริปริญญา. 2550. การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบอุดมศึกษาไทยสู่ การเป็นมหาวิทยาลัยโลก. นโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา.

- คำเพชร ฎริปัญญา. 2550. **การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. 2548. **โครงการเครือข่ายเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาบุคลากรอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาสู่การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ : ระยะที่ 1 (2549 – 2554)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552. **ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการคณะทำงานจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมศาสตร์ สภาคณบดี**
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2553). **ยุทธศาสตร์และแนวทางการบริหารงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2551 – 2555** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.med.cmu.ac.th [2551,กุมภาพันธ์ 10]
- จรัส สุวรรณเวลา. 2545. **อุดมศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2551. **แผนยุทธศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551-2555**.
- ฉันทนา จันทร์บรรจง. 2542. **การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศญี่ปุ่น**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพฯ: ที.พี.พี.รินทร์.
- ชูเวช ชาญสง่าเวช. 2543. **อุดมศึกษาไทยในเวทีโลก**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ชูเวช ชาญสง่าเวช . 2542. **การจัดอันดับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ: แนวทางสำหรับประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545. **Report of 2002 Thai University Administrators Shadowing Program (TUAS) (Australia)**.
- ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (ปอมท.) 2544. **รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย. รายงานวิจัย ทุนสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2543-2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นพ ศรีบุญนาถ. 2540. **การบริหารการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาบริหารศาสตร์ คณะการบริหารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นภเรณู ธีระฐิติ. 2551. **กระบวนการโลโลญญาเกี่ยวกับการบูรณาการด้านการอุดมศึกษา**. เอกสารประกอบการสัมมนา 15th SEAMEO RIHED Founding Anniversary. 15 กุมภาพันธ์ 2551. ณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ
- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต ร่วมกับสมาคมบัณฑิตวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. 2545. **บัณฑิตศึกษาไทยในทศวรรษหน้า. รายงานประจำปีที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ครั้งที่ 19, 15-16 พฤศจิกายน 2544** ณ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี.
- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.(ม.ป.ป.) **เอกสารประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย**. ประเวศ วะสี. ระบบการวิจัยของประเทศ ระบบสมองของประเทศ. **มติชน** (3 กรกฎาคม 2546) ผดุงชาติ สุวรรณวงษ์ และ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2542. **ทิศทางการปฏิรูปอุดมศึกษาของโลก ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ที.พี.พี.รินทร์.
- พงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์. 2545. **กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2543. **จำเป็นต้องปฏิรูประบบการศึกษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชูลี อาชวอำรุง. 2546. **การบริหารสถาบันอุดมศึกษา**. ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ จำรูญโรจน์. 2527. **ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชษฐ ดุรงคเวโรจน์ และ คนอื่น ๆ. 2546. **บทบาทอุดมศึกษาในระบบวิจัยแห่งชาติ**. โครงการพัฒนาระบบวิจัยของประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ ผดุงชาติ สุวรรณวงษ์. 2542. **ทิศทางการปฏิรูปอุดมศึกษาของโลก ในศตวรรษที่ 21** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์. 2549. **การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ**. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรวดาว พุพานิชย์พฤกษ์ และ สลิดา ปริดาภรณ์. 2551. **การศึกษาปัจจัยและเกณฑ์ที่ใช้จัดอันดับมหาวิทยาลัยของโลก**. งบประมาณสนับสนุนการวิจัยสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย สสอท.
- ไพฑูรย์ ยุจุฬา-มธ.-มหิดลยูติร่วมมือ “สกอ.” ช่วยมหาวิทยาลัยเล็กได้รับเกณฑ์จัดเป็นธรรม**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.thaiedresearch.org> [2551, ธันวาคม 29].
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 2541. **๓๐ ปี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ๒๕๑๑ – ๒๕๔๑**. กรุงเทพฯ : ด้านสุภาการพิมพ์ จำกัด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2544). รายงานประจำปี. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. **แนวคิดและทิศทางของมหาวิทยาลัย**.
- มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. 2545. **สารสนเทศการบริหาร ปีการศึกษา 2544**.
- มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. 2545. **คู่มือคุณภาพ**. สำนักรองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการและสำนักรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
- ม.วิจัยแห่งชาติพร้อมก้าวสู่ ม.วิจัยระดับโลก. **คมชัดลึก**. (21 กันยายน 2552).
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ” พร้อมมุ่งสู่ World Class University** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : www.med.cmu.ac.th/secret/.../data/CMU_Strategy_2551%20%202555.doc [2553, กุมภาพันธ์ 17]
- มหาวิทยาลัยมหิดล. 2553. **แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2552-2553** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.mahido.ac.th/muthai/annual_report/2551/annual2551-10.pdf [2553 กุมภาพันธ์ 17]
- รังสรรค์ สุกันธา. 2551. **การรู้สารสนเทศ (Information literacy): ชีตความสามารถที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต**. แหล่งที่มา : http://www.thailandfuture.gor/artidedetail.phpMartid_id=18 [2551, เมษายน 1]
- วิจารณ์ พานิช. 2539. **มหาวิทยาลัยการวิจัย : การปรับเปลี่ยนเพื่อภารกิจสร้างสรรค์ปัญญา**. **กรุงเทพธุรกิจ**. (2 พฤษภาคม – 13 มิถุนายน)
- วันชัย ศิริชนะ. 2543. **ระดมนักวิชาการหาแนวปฏิรูปการศึกษางานวิจัย**. **กรุงเทพธุรกิจ**. (10 กรกฎาคม) : 10

- วิจิตร ศรีสอ้าน. 2543. การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ. ใน ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (บรรณาธิการ), **ปฏิรูปการศึกษา แนวคิดและหลักการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ** พ.ศ. 2542. (หน้า 24). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศรีสุพรรณ ภิรมย์ทอง. 2540. **ปัญหาและความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์และผู้ช่วยวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุธรรม อารีกุล. 2541. การอุดมศึกษา. **รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ....**. เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: เซเว่น พรินติ้ง กรุ๊ป.
- สุนทร จิตติอรุณชัย. 2535. **การวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการวิจัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหิดล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. 2550. **การพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัยการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมუნทา พรหมบุญ. **แผนที่นำทางการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2549-2556)**. รายงานสรุปผลการประชุมโต๊ะกลมไทย-สหรัฐฯ ครั้งที่ 3 **เรื่องการวิจัยนโยบายการปฏิรูประบบอุดมศึกษา และการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์**. พฤศจิกายน 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.(2543). อุดมศึกษาสู่ปวงชน. รายงานชุด **“แนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย”**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.(2543). รูปแบบและภารกิจ อุดมศึกษา. รายงานชุด**“แนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย”**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช .
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544. **การเปรียบเทียบสมรรถนะ: คู่มือสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลีย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546. **รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่**. รายงานการวิจัย.

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. 2550. **ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยใน 5 ปี ข้างหน้า**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สถาบันอุดมศึกษาไทย. **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ตุลาคม 2553

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. **การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศ**

ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์. กรุงเทพมหานคร: ที พี พรินท์.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. **โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและการพัฒนาและการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.nru.mua.go.th/main/pagehome.php> [2553, กุมภาพันธ์ 10]

อุทุมพร จามรมาน. 2540. **การจัดอันดับมหาวิทยาลัยกับการประกันคุณภาพการศึกษา**.

จุฬาลงกรณ์วารสาร. 10(37) : 97-133.

ภาษาอังกฤษ

Amornwich Nakornthap, Thong-in Wongsotorn and Others. 2001. **Summary of Researches on Thai Higher Education**. Supplementary Document for Thai- U.S. Educational Roundtable, 7-9 January 2001. Imperial Queen's Park Hotel and Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.

Academic Quality Improvement Project .[Online].Available from :

www.agip.org/values2.html#focus [2010, January 10]

Association of American Universities. [Online].Available from :

www.aau.edu[2010,January]

Beckhard Richard. 1969. **Organization development: strategies and models**. Reading, Mass.: Addison-Wesley: 114.

Cardozier, V. Ray (ed.). 1993. **Important Lessons from Innovative Colleges and Universities**. **New Directions for Higher Education**, 82 (1), San Francisco: Jossey-Bass.

- Cornell University** . [Online].Available from :
www.osp.comell.edu/VPRIAR/annual_report1996-1997.html [2010,January]
- Corey, S. 1953. **Action research to improve school practice**. NewYork : Teachers College Press.
- Edith Cowan University**. [Online].Available from : <http://www.ecu.edu.au/> [2010,January]
- Frankfurt University** [Online].Available from : <http://www.uni-frankfurt.de/english/index.html> [2010,January]
- Fry, Gerald W. 2002. Synthesis Report: From Crisis to Opportunity, The Challenges of Educational Reform in Thailand. **National Pilot Study Publication No16**. Bangkok:
- Global Learning Resources**. [Online].Available from : www.glresources.com[2010,Feb]
- Globe Institute of Technology**. [Online].Available from : www.globe.edu[2010,Feb]
- Harvard University**. [Online].Available from :
www.provost.harvard.edu/hacc/it_fund/[2010,January 20]
- Krissanapong Kirtikara. 2001. **Higher Education in Thailand and the National Reform Roadmap**. Supplementary Document for Thai-U.S. Education Roundtable, 7-9 January 2001 Imperial Queen's park Hotel and Srinakharinwirot University
- Luis 2009. **Developing to Excellence: Thai Higher Education Institutions**. [Online]. Available from:<http://www.tqa.or.th/th/node>[2010, January 20]
- Middaugh, F. Michael. 2001. **Underatanding Faculty Productivity: Standard and Benchmarks for Colleges and Universities**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Nagoya University**. [Online].Available from :<http://www.nagoya-u.ac.jp/en/>[2010,Feb]
- Trochim, M.K. William; Mary Kane. 2007. **Concept Mapping for Planning and Evaluation**. California: Sage Publication.
- The Johns Hopkins University**. [Online].Available from :<http://www.jhu.edu/>[2010,Feb]
- University of Stuttgart** [Online].Available from :<http://www.uni-stuttgart.de/index.en.html> [2010,Feb]

UNESCO. 1998. Consolidated declarations and plans of action of the regional conferences on higher education held in Havana, Dakar, Tokyo, Palermo and Beirut. Retained Lessons. Paris. [Online]. Available from : [http://www.unesco.org/education / educprog/wche/principal/ag-21-e.htm1](http://www.unesco.org/education/educprog/wche/principal/ag-21-e.htm1) [2007, September 20]

Word Ranking. 2008. [Online]. Available from : www.timehighereducation.co.uk [2009, January 1]

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวิเคราะห์สาระ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นที่นำมาวิเคราะห์	ผู้บริหารมหาวิทยาลัย							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.คุณลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัย								
2.ปัจจัยความสำเร็จที่นำไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย								
3.สภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย								
4.กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย								
5.อื่นๆ								

สรุปผล 1. 2.

3. 4.

แบบสอบถาม 1
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Interview Questions

Factors which lead to global research universities

Contact details:

Name:

Position

University:

Faculty / Department

Mailing Address

Tel/Fax E-mail.....

Date of Submission

Objective

Interview questions aim to study **opinion** of university executive teams of public and private universities by interviewing about factors which lead to become a world class researched university in order to assess and focus a strategic planning for developing higher educations in Thailand to become world class researched universities in the future

1. What is global research university?

.....

.....

.....

2. What are factors that lead research achievement?

.....

.....

.....

3. What are the present conditions, problems, and obstacles of higher education in your country ?

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. What are strategic developments of **private universities** to become qualified global research universities.

.....

.....

.....

5. According to your point of view, how far Thai universities to become global research universities? Any comment/suggestions

.....

.....

.....

Thank you very much for your kind support

Noppawan Boontham,

tenbt2004@gmail.com, Tel +66 812965296

PhD. candidate,

Faculty of Education, Chulalongkorn University

No

Higher Education Program
Department of Policy Management and Educational Leadership,
Chulalongkorn University ,
Bangkok 10300, Thailand

October 26, 2010

Dear Vice President

I'm a doctoral student in The Higher Education Program at Chulalongkorn University, Thailand. I am writing to ask you to participate in a dissertation study that I am currently conducting. The research title is "Strategies for Developing Thai Private Education Institutions Towards Research Universities", supervised by Dr. Arunee Hongsiriwat, and Associate Professor Dr. Varaporn Bovornsiri, as following details.

I would like to ask your permission on giving ideas and perspectives about this study as attached form. This study focused on research strategies and factors that lead the university to become the global research university.

I really hope that you will be interested in participating in this study. If you agree to participate, please kindly accept my request and return your feed back on attached form via e-mail.

Thank you very much for your time and assistance.

Sincerely yours,

Noppawan Boontham

Certified by

..... (Thesis Advisor)

Dr. Arunee Hongsiriwat

..... (Thesis Co-Advisor)

Associate Professor Dr. Varaporn Bovornsiri

Title : Strategies for Developing Thai Private Higher Education Institutions towards Research Universities

Background

The role of higher education institutions on research has become more important at international level. Both universities and industrial sector need to cooperate for creating innovations for economic growth and country development. This study firstly aims to raise awareness among higher education institutions and stakeholders concerned with the necessary participation in upgrading Thai higher education quality research. The main point is to propose the new vision and strategies for developing the Thai private universities, which still lack of efficient researchers and research works, to become the global research universities.

Objective

1. To study factors that lead to research universities of both private and public higher education institutions in Thailand and abroad.
2. To study present situation and readiness to become research universities of private higher education institutions in Thailand.
3. To propose strategies for developing Thai private higher education institution towards research universities.

Scope of work

Conducting research on Thai private universities that have potential to be research universities by learning the success experiences from universities abroad: i.e. Harvard University , John Hopkins University from U.S.A., Nagoya University and Tokyo University from Japan, Frankfurt University and University of Stuttgart from Germany, Edith Cowan University and Western Australia University from Australia (besides the national research universities in Thailand, such as Chulalongkorn University, Mahidol University, and Chiang Mai University).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสำรวจข้อมูล
ด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสำรวจข้อมูลด้านการวิจัยสถาบันอุดมศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล

สถานที่ ติดต่อ

โทรศัพท์ Fax E-mail

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา

1.1 ชื่อสถาบัน / มหาวิทยาลัย

1.2 ปีที่ก่อตั้งมหาวิทยาลัย รวมอายุ (ถึงปัจจุบัน)

1.3 Positioning ของมหาวิทยาลัย

1.4 จำนวนคณะ จำนวนหลักสูตร / สาขาวิชา

1.5 จำนวนนักศึกษา (รวมทุกหลักสูตร)

จำแนกตามระดับการศึกษา	จำนวน (คน)
ปริญญาตรี	
ปริญญาโท	
ปริญญาเอก	
รวม	

1.6 จำนวนอาจารย์และบุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)
อาจารย์	
บุคลากรสายสนับสนุน	
รวม	

1.7 จำนวนอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ

จำแนกตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน (คน)
ศาสตราจารย์	
รองศาสตราจารย์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	
รวม	

1.8 สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา

จำแนกตามระดับการศึกษา	สัดส่วน อาจารย์ : นักศึกษา
ปริญญาตรี	
ปริญญาโท	
ปริญญาเอก	
รวม	

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย (ณ ปีการศึกษา 2552)

2.1 แผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย

- ไม่มี / หรือ ไม่สามารถระบุได้ ชัดเจน
- มีกำหนดไว้ชัดเจน (กรุณาระบุ ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยย่อ)

.....

.....

.....

.....

2.2 วิสัยทัศน์/ เป้าหมาย ด้านการวิจัย

- ไม่มี หรือ ไม่สามารถระบุได้ ชัดเจน
- มีกำหนดไว้ชัดเจน (กรุณาให้ข้อมูล)

.....

.....

.....

2.3 พันธกิจด้านวิจัย

- ไม่มี หรือ ไม่สามารถระบุได้ ชัดเจน
- มีกำหนดไว้ชัดเจน (กรุณาให้ข้อมูล)

.....

.....

.....

.....

2.4 จำนวนเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับสถาบันภายนอกอื่นๆ

ไม่มี หรือ ยังไม่สามารถระบุได้

มี (กรุณาให้ข้อมูล)

- 1) ภายในประเทศ
- จำนวน แห่ง
- กับหน่วยงานภาครัฐ
- จำนวน แห่ง
- กับองค์กรท้องถิ่น
- จำนวน แห่ง
- กับภาคเอกชน
- จำนวน แห่ง
- กับภาคการผลิต ธุรกิจและอุตสาหกรรม
- จำนวน แห่ง
- อื่นๆ
- จำนวน แห่ง
- 2) ต่างประเทศ
- จำนวน แห่ง

2.5 จำนวนโครงการวิจัย นักวิจัย เงินทุนสนับสนุน และผลงานด้านวิจัย (1 หรือ 2 ปี ย้อนหลัง)

รายการ	ระยะเวลา 1-2 ปี (โปรดระบุ)		
	ปี.....	ปี.....	หน่วย
1. การสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย			
1.1 จำนวนโครงการวิจัย			โครงการ
1.2 จำนวนเงิน/ทุนสนับสนุน*			บาท
1.3 จำนวนนักวิจัย / อาจารย์ที่ได้รับทุน			คน
1.4 จำนวนผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จ*			เรื่อง
2. การสนับสนุนจากภายนอกมหาวิทยาลัย			
2.1 จำนวนโครงการวิจัย			โครงการ
2.2 จำนวนเงิน/ทุนสนับสนุน*			บาท
2.3 จำนวนนักวิจัย / อาจารย์ที่ได้รับทุน			คน
2.4 จำนวนผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จ*			เรื่อง

2.6 ผลลัพธ์ / ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านวิจัย

ผลิตภาพงานวิจัย (Research Productivities)	ระยะเวลา 1-2 ปี (โปรดระบุ)		
	ปี.....	ปี.....	หน่วย
1. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก			คน
2. จำนวน Post Doctoral หลังปริญญาเอก			คน
3. จำนวนอาจารย์ นักวิจัย วุฒิปริญญาเอก			คน
4. จำนวนนักวิจัย และอาจารย์ที่มีผลงานวิจัย			คน
5. จำนวนวารสารด้านวิจัยระดับประเทศ			ฉบับ/ปี
6. จำนวนวารสารด้านวิจัยระดับนานาชาติ			ฉบับ/ ปี
7. จำนวนผลงานวิจัย และนวัตกรรม ที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ ในวารสารวิชาการภายในประเทศ			เรื่อง
8. จำนวนผลงานวิจัย และนวัตกรรม ที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ			เรื่อง
9. จำนวนผลงานวิจัย และนวัตกรรม ที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ ในวารสารวิชาการที่มี impact factor			เรื่อง

2.7 ผลลัพธ์ / ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านวิจัย (ต่อ)

ผลิตภาพงานวิจัย (Research Productivities)	ระยะเวลา 1-2 ปี (โปรดระบุ)		
	ปี.....	ปี.....	หน่วย
10. ค่าเฉลี่ย Journal Impact Factor (ฐาน ISI)			
11. จำนวนการอ้างอิงของบทความวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ			เรื่อง
12. จำนวนครั้งของผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงและการใช้ประโยชน์ Citation (ค่าเฉลี่ย)			262

ผลิตภาพงานวิจัย (Research Productivities)	ระยะเวลา 1-2 ปี (โปรดระบุ)		
	ปี.....	ปี.....	หน่วย
13. จำนวนเงินรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา			บาท
14. จำนวนผลงานวิจัยที่จดได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และการนำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติและนานาชาติ *			เรื่อง
15. รางวัลที่นักวิจัย/ หน่วยงานได้รับการเชิดชูเกียรติจากองค์กรภายนอก			
16. จำนวนบุคลากรที่ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรรับเชิญ			
17. จำนวนบุคลากรที่ได้รับเชิญจากหน่วยงานภายนอก (public appointment)			

. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

แบบสอบถาม
ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

สภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย
ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสอบถามความเห็นของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยการสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อม ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- (2) เพื่อรวบรวมข้อมูล ประมวลผล สรุป และวางกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

- 1.1 สังกัดหน่วยงาน มหาวิทยาลัย
- 1.2 คณะ สาขาวิชา
- 1.3 ตำแหน่งทางวิชาการ

☐ อาจารย์	☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ รองศาสตราจารย์	☐ ศาสตราจารย์
☐ อื่นๆ	
- 1.4 ตำแหน่งทางการบริหาร

☐ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	☐ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
☐ คณบดี / รองคณบดี	☐ ผู้อำนวยการสำนัก/ สถาบัน
☐ อื่นๆ	

1.5 คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ
- ปริญญาโท สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ
- ปริญญาเอก สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ
- อื่นๆ สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ

1.6 โปรดให้รายละเอียด ในส่วนที่ท่านมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

(เช่น ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อ สภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อม
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย**
โปรดประเมินรายการต่าง ๆ โดยการให้เป็นค่าคะแนนตามเกณฑ์ ต่อไปนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด	หรือ ระหว่าง	81 - 100 %
4	หมายถึง	มาก	หรือ ระหว่าง	61 - 80 %
3	หมายถึง	ปานกลาง	หรือ ระหว่าง	41 - 60 %
2	หมายถึง	น้อย	หรือ ระหว่าง	21 - 40 %
1	หมายถึง	น้อยที่สุด /ไม่มี	หรือ ระหว่าง	0 - 20 %

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
สภาพปัจจุบัน (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)					
1. มีโครงสร้างการแบ่งส่วนงานด้านการวิจัยที่ชัดเจน					
2. มีวิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านวิจัย					
3. มีเป้าหมายงานวิจัยที่ชัดเจน					
4. มีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย					
5. มีระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ					
6. มีระบบไอทีและฐานข้อมูลงานวิจัย					
7. มีคณะกรรมการทำหน้าที่บริหารและติดตามงานวิจัย					
8. มีระบบพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัย (เช่น จัดฝึกอบรม ส่งเสริมให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย ฯลฯ)					
9. มีระบบพัฒนานักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนให้ทำวิจัย (เช่น จัดฝึกอบรม ส่งเสริมให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย ฯลฯ)					
10. มีระบบบัณฑิตศึกษาที่มีงานวิจัยเป็นฐาน					
11. มีระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา					
12. มีระบบจูงใจ ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่นักวิจัย					
13. มีการจัดศูนย์/สถาบันที่ทำหน้าที่วิจัย สร้างสรรค์ผลงาน และองค์ความรู้แบบมุ่งเป้า / เฉพาะทาง / ความเป็นเลิศ					
14. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันอื่นในประเทศ					
15. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันต่างประเทศ					
16. มีผลงานวิจัยที่เกิดจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ					
17. มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนในประเทศ					
18. มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนต่างประเทศ					

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
19. มีผลงานวิจัย ที่ได้รับการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร และผลงานเชิงพาณิชย์					
20. มีการทำวิจัยเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก *1					
21. มีการจัดการเรียนการสอนโดยมีงานวิจัยเป็นฐาน: Research Based Learning (RBL) เชื่อมโยงงานวิจัยกับการเรียนการสอน					
22. มีการเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่ชุมชน					
23. มีการเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม					
24. มีการสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยงานวิจัย					
25. มีการกำหนดทิศทางการวิจัยโดยประชาคมมีส่วนร่วม					
26. มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย					
27. มีระบบการจัดการความรู้แห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมสถาบันสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้					
28. อื่น ๆ					
29. อื่น ๆ					
30. อื่น ๆ					
ศักยภาพและความพร้อม					
31. มีรายได้จากการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา					
32. มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับชาติ					
33. มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับนานาชาติ					
34. มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ผลงานวิจัย ในประเทศ					
35. มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ ผลงานวิจัย ต่างประเทศ					
36. มีความพร้อมของอาจารย์ในการทำวิจัย					
37. นักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนมีความพร้อมในการวิจัย					
38. มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายในเพื่อทำวิจัย					
39. มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายนอกเพื่อทำวิจัย					

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ศักยภาพและความพร้อม(ต่อ)					
40. มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการวิจัย และ โครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนงานวิจัย					
41. มีความพร้อมของอุปกรณ์การวิจัย ที่มีคุณภาพ และทันสมัย					
42. มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรมวิชาการ ที่ส่งเสริมงานวิจัย ระดับชาติ					
43. มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรมวิชาการ ที่ส่งเสริมงานวิจัย ระดับนานาชาติ					
44. มีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อความ เข้มแข็งทางวิชาการ					
45. มีศักยภาพในการสร้างงานวิจัยที่ตอบ สนองภาคเศรษฐกิจ(อุตสาหกรรม, การตลาด, ธุรกิจฯ) เพื่อการ นำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์					
46. มีความพร้อมในการต่อยอดผลงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ เช่น มีหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ					
47. มีศักยภาพในการเป็นแกนกลางเชื่อมโยงสามภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และเครือข่ายมหาวิทยาลัย					
48. มีศักยภาพในการเป็น Center of Excellent					
49. อื่นๆ					
50. อื่นๆ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ผู้วิจัย : นพวรรณ นุญธรรม

โทรศัพท์ 081 296 5296 โทรสาร 053 819 998

E-mail noppawan@northcm.ac.th

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ 1
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ :

ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งบริหาร

สังกัด มหาวิทยาลัย

ความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา (ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ฯลฯ)

.....

สถานที่ติดต่อ

โทรศัพท์ E-mail

วัน/เวลา ที่ให้ข้อมูล..... เวลา สถานที่

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. มหาวิทยาลัยวิจัยของ สถาบันอุดมศึกษาไทย ควรมีลักษณะอย่างไร
.....
.....
2. ปัจจัยสำคัญใดบ้างที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของ
รัฐและเอกชน (นโยบายองค์กร, ผลผลิตและผลลัพธ์, บุคลากร, การบริหารจัดการ
งบประมาณและแหล่งทุน, วัสดุอุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ)
.....
.....

3. สภาพปัจจุบันด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย เป็นอย่างไร

3.1 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ปัจจัยภายใน

.....
.....

ปัจจัยภายนอก

.....
.....

3.2 สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

ปัจจัยภายใน

.....
.....

ปัจจัยภายนอก

.....
.....

4. กลยุทธ์การพัฒนามหาวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีคุณภาพ ควรจะเป็นอย่างไร

.....
.....

5. โปรดระบุชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนของไทย ที่มีศักยภาพ และความพร้อม ที่จะพัฒนาสู่ การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย 10 อันดับแรก พร้อมเหตุผลสนับสนุน (เอกสารแนบ 2)

.....

.....

6. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

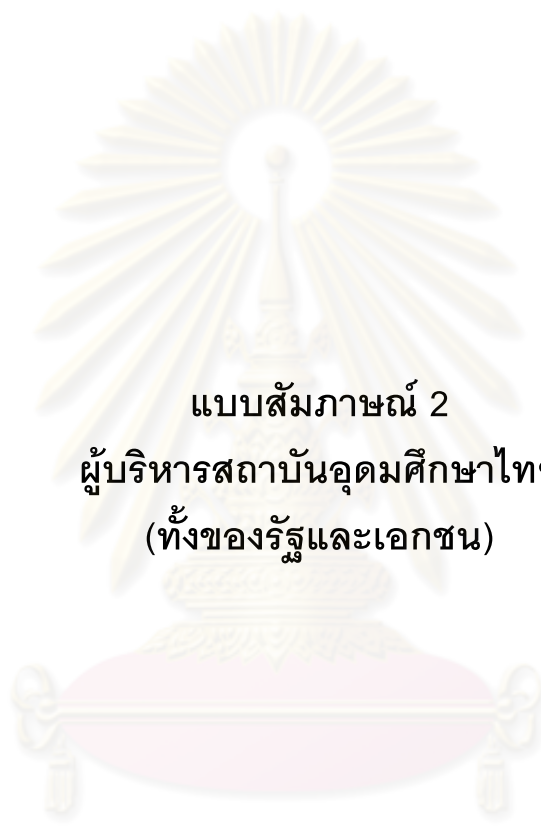
ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ผู้วิจัย : นพวรรณ บุญธรรม

โทรศัพท์ 081 296 5296, โทรสาร 053 819 998

E-mail tenbt2004@gmail.com

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ 2
ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย
(ทั้งของรัฐและเอกชน)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับ ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาไทย ทั้งรัฐ และเอกชน

แบบสัมภาษณ์ :

ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งบริหาร

สังกัด มหาวิทยาลัย

ความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา (ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ฯลฯ)

.....

สถานที่ติดต่อ

โทรศัพท์ E-mail

วัน/เวลา ที่ให้ข้อมูล..... เวลา สถานที่

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. มหาวิทยาลัยวิจัยของ สถาบันอุดมศึกษาไทย ควรมีลักษณะอย่างไร
.....
.....
2. ปัจจัยสำคัญใดบ้างที่จะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของ
รัฐและเอกชน (นโยบายองค์กร, ผลผลิตและผลลัพธ์, บุคลากร, การบริหารจัดการ
งบประมาณและแหล่งทุน, วัสดุอุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ)
.....
.....

3. สภาพปัจจุบันด้านวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไทย เป็นอย่างไร

3.1 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ปัจจัยภายใน

.....

.....

ปัจจัยภายนอก

.....

.....

3.2 สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

ปัจจัยภายใน

.....

.....

ปัจจัยภายนอก

.....

.....

4. กลยุทธ์การพัฒนามหาวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย สู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่มีคุณภาพ ควรจะเป็นอย่างไร

.....

.....

5. โปรดระบุชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนของไทย ที่มีศักยภาพ และความพร้อม ที่จะพัฒนาสู่
การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย 10 อันดับแรก พร้อมเหตุผลสนับสนุน (เอกสารแนบ 2)

.....

.....

6. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ผู้วิจัย : นพวรรณ บุญธรรม

โทรศัพท์ 081 296 5296, โทรสาร 053 819 998

E-mail tenbt2004@gmail.com

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบตรวจสอบ
ความตรงด้านเนื้อหา ค่าIOC

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) ของแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่องคะแนน ที่ตรงกับความเห็นของท่าน

ค่าคะแนน 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญ เห็นด้วยในเนื้อหาของคำถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ค่าคะแนน 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญ ไม่แน่ใจในเนื้อหาของคำถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ค่าคะแนน -1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญ ไม่เห็นด้วยในเนื้อหาของคำถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

หมายเหตุ กรณีให้ค่าคะแนน -1 (ไม่เห็นด้วย) ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมตามที่ต้องการ

แบบสอบถาม

สภาพปัจจุบัน ศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย
ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสอบถามความเห็นของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยการสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อม ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย ที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
- (2) เพื่อรวบรวมข้อมูล ประมวลผล สรุป และวางกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย 258

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

รายการ	ความเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1. สังกัด			
1.1 หน่วยงาน มหาวิทยาลัย
1.2 คณะ สาขาวิชา
1.3 ตำแหน่งทางวิชาการ ☐ อาจารย์ ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์ ☐ อื่นๆ
1.4 ตำแหน่งทางการบริหาร ☐ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ☐ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ☐ คณบดี / รองคณบดี ☐ ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน ☐ อื่นๆ
1.5 คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ
☐ ปริญญาโท สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ
☐ ปริญญาเอก สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ
☐ อื่นๆ สาขา..... สถาบันที่จบ ประเทศ
1.6 โปรดให้รายละเอียด ในส่วนที่ท่านมีความเกี่ยวข้องกับ งานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา (เช่น ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ฯลฯ)

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อ สภาพปัจจุบัน ศักยภาพและความพร้อม

ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยในการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

โปรดประเมินรายการต่าง ๆ โดยการให้เป็นค่าคะแนนตามเกณฑ์ ต่อไปนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด	หรือ ระหว่าง	81 - 100 %
4	หมายถึง	มาก	หรือ ระหว่าง	61 - 80 %
3	หมายถึง	ปานกลาง	หรือ ระหว่าง	41 - 60 %
2	หมายถึง	น้อย	หรือ ระหว่าง	21 - 40 %
1	หมายถึง	น้อยที่สุด /ไม่มี	หรือ ระหว่าง	0 - 20 %

รายการ	ความเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
สภาพปัจจุบัน (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)			
1. มีโครงสร้างการแบ่งส่วนงานด้านการวิจัยที่ชัดเจน			
2. มีวิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านวิจัย			
3. มีเป้าหมายงานวิจัยที่ชัดเจน			
4. มีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย			
5. มีระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ			
6. มีระบบไอทีและฐานข้อมูลงานวิจัย			
7. มีคณะกรรมการทำหน้าที่บริหารและติดตามงานวิจัย			
8. มีระบบพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัย (เช่น จัดฝึกอบรม ส่งเสริมให้ มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย ฯลฯ)			
9. มีระบบพัฒนานักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนให้ทำวิจัย (เช่น จัดฝึกอบรม ส่งเสริมให้ มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย ฯลฯ)			
10. มีระบบบัณฑิตศึกษาที่มีงานวิจัยเป็นฐาน			

รายการ	ความเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
11. มีระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา			
12. มีระบบจูงใจ ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเกียรตินักวิจัย			
13. มีการจัดศูนย์/สถาบันที่ทำหน้าที่วิจัย สร้างสรรค์ผลงาน และองค์ความรู้แบบมุ่งเป้า / เฉพาะทาง / ความเป็นเลิศ			
14. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันอื่นในประเทศ			
15. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยกับสถาบันต่างประเทศ			
16. มีผลงานวิจัยที่เกิดจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ			
17. มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนในประเทศ			
18. มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนต่างประเทศ			
19. มีผลงานวิจัย ที่ได้รับการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ผลงานเชิงพาณิชย์			
20. มีการทำวิจัยเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก * ¹			
21. มีการจัดการเรียนการสอนโดยมีงานวิจัยเป็นฐาน: Research Based Learning (RBL) เชื่อมโยงงานวิจัยกับการเรียนการสอน			
22. มีการเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่ชุมชน			
23. มีการเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม			
24. มีการสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยงานวิจัย			
25. มีการกำหนดทิศทางการวิจัยโดยประชาคมมีส่วนร่วม			
26. มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย			
27. มีระบบการจัดการความรู้แห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมสถาบันสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้			

ความเห็น	ความเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
สภาพปัจจุบัน (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)			
28. อื่น ๆ			
29. อื่น ๆ			
30. อื่น ๆ			
ศักยภาพและความพร้อม			
31. มีรายได้จากการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา			
32. มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับชาติ			
33. มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับนานาชาติ			
34. มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ผลงานวิจัย ในประเทศ			
35. มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ ผลงานวิจัย ต่างประเทศ			
36. มีความพร้อมของอาจารย์ในการทำวิจัย			
37. นักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนมีความพร้อมในการทำวิจัย			
38. มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายในเพื่อทำวิจัย			
39. มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายนอกเพื่อทำวิจัย			
40. มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการวิจัย และ โครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนงานวิจัย			
41. มีความพร้อมของอุปกรณ์การวิจัย ที่มีคุณภาพ และทันสมัย			
42. มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรม วิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย ระดับชาติ			
43. มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการ และกิจกรรม วิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย ระดับนานาชาติ			
44. มีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อความ เข้มแข็งทางวิชาการ			

ความเห็น	ความเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
ศักยภาพและความพร้อม			
45. มีศักยภาพในการสร้างงานวิจัยที่ตอบสนองภาคเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรม, การตลาด, ธุรกิจฯลฯ) เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์			
46. มีความพร้อมในการต่อยอดผลงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ เช่น มีหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ			
47. มีศักยภาพในการเป็นแกนกลางเชื่อมโยงสามภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และเครือข่ายมหาวิทยาลัย			
48. มีศักยภาพในการเป็น Center of Excellent			

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย : นพวรรณ บุญธรรม
โทรศัพท์ 081 296 5296 - โทรสาร 053 819 998
E-mail noppawan@northcm.ac.th

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญร่วมสัมมนา

และ หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลวิจัย

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 0512.6(2771)/53-3424

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

22 กันยายน 2553

เรื่อง ขอบความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางนพวรรณ บุญธรรม นิสิตหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย” โดยมี อาจารย์ ดร.อรุณี
หงษ์ศิริวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิสิตมีความ
จำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับอธิการบดี รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้
ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว
เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/53-3173

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

16 กันยายน 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอสัมภาษณ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางนพวรรณ บุญธรรม นิสิตหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย” โดยมี อาจารย์ ดร.อรุณี
หงษ์ศิริวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอสัมภาษณ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/53-3180

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางนพวรรณ บุญธรรม นิสิตหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย” โดยมี อาจารย์ ดร.อรุณี
หงษ์ศิริวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้จึงขอเชิญท่าน
ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเข้าร่วมประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันและเวลา
ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ขอบอกขอในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-82 ต่อ 612

ที่ ศธ.๐๕๑๒.๖(๒๗๔๙)/๒๕๕๕

สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ
 เรียน

ด้วย นางนพวรรณ บุญธรรม นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่าง ดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (STRATEGIES FOR DEVELOPING THAI PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS TOWARDS RESEARCH UNIVERSITIES) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ บวรศิริ และอาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังกำหนดการแนบท้าย ในกรณีนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เข้าร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๔๐๗ อาคาร ๓ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อโปรดให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในด้านบริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเข้าร่วมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิในวันและเวลาดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 ขอแสดงความนับถือ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ บวรศิริ)
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

สาขาวิชาอุดมศึกษา

โทร ๐๒ ๒๑๘ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๐

โทรสาร ๐๒ ๒๑๘ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๑

ท ศธ.๐๕๑๒.๖(๒๗๔๔)/๑๔๑

สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๗ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน คณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ด้วย นางนพวรรณ บุญธรรม นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างดำเนินงานวิจัย วิทยานิพนธ์ เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (STRATEGIES FOR DEVELOPING THAI PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS TOWARDS RESEARCH UNIVERSITIES) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ และ อาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังกำหนดการแนบท้าย

ในการนี้ สาขาวิชาได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการนำเสนอร่าง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ดังนั้น เพื่อให้การปรับปรุงกลยุทธ์มีความสอดคล้องเหมาะสมต่อการนำไปใช้กับมหาวิทยาลัยสยาม ซึ่งเป็น สถาบันกรณีศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านและผู้เกี่ยวข้องร่วมพิจารณาและตรวจสอบกลยุทธ์ฯ ในวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ดังที่ได้ประสานงานไว้แล้วในเบื้องต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ)
อาจารย์ที่ปรึกษา

สาขาวิชาอุดมศึกษา

โทร ๐๒ ๒๑๔ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๐ และ ๗๖๔

โทรสาร ๐๒ ๒๑๔ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๑

ที่ ศธ.๐๕๑๒.๖(๒๗๔๔)/๒๕๕

สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย หรือผู้แทน

ด้วย นางนพวรรณ บุญธรรม นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่าง ดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (STRATEGIES FOR DEVELOPING THAI PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS TOWARDS RESEARCH UNIVERSITIES) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ บวรศิริ และอาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังกำหนดการแนบท้าย ในกรณีนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เข้าร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๔๐๗ อาคาร ๓ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อโปรดให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในด้านบริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเข้าร่วมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิในวันและเวลาดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ บวรศิริ)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

สาขาวิชาอุดมศึกษา

โทร ๐๒ ๒๑๔ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๐

โทรสาร ๐๒ ๒๑๔ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๑

ที่ ศธ.๐๕๑๒.๖(๒๗๔๔)/๒๕๕

สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิจัย หรือผู้แทน

ด้วย นางนพวรรณ บุญธรรม นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่าง ดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (STRATEGIES FOR DEVELOPING THAI PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS TOWARDS RESEARCH UNIVERSITIES) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ และอาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังกำหนดการแนบท้าย ในกรณีนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เข้าร่วมประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๔ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๔๐๗ อาคาร ๓ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อโปรดให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในด้านบริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเข้าร่วมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิในวันและเวลาดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

สาขาวิชาอุดมศึกษา

โทร ๐๒ ๒๑๘ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๐

โทรสาร ๐๒ ๒๑๘ ๒๕๗๔ ต่อ ๗๖๑

ภาคผนวก ค

การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วย SPSS

Frequencies

Statistics

		ตำแหน่งทางวิชาการ	ตำแหน่งทางการบริหาร	วุฒิการศึกษา
N	Valid	102	102	102
	Missing	0	0	0

Frequency Table

ตำแหน่งทางวิชาการ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	อาจารย์	42	41.18	41.18	41.18
	ผศ.	30	29.41	29.41	70.59
	รศ.	16	15.69	15.69	86.27
	อื่นๆ	14	13.73	13.73	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ตำแหน่งทางการบริหาร

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	คณบดีบัณฑิต	19	18.63	18.63	18.63
	คณบดี/รองคณบดี	30	29.41	29.41	48.04
	ผอ.วิจัย	4	3.92	3.92	51.96
	อื่นๆ	49	48.04	48.04	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

วุฒิการศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปริญญาโท	28	27.45	27.45	27.45
	ปริญญาเอก	55	53.92	53.92	81.37
	อื่นๆ	19	18.63	18.63	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

Frequency Table

วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	2	1.96	1.96	1.96
	ปานกลาง	11	10.78	10.78	12.75
	มาก	64	62.75	62.75	75.49
	มากที่สุด	25	24.51	24.51	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

เป้าหมายงานวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	13	12.75	12.75	12.75
	มาก	45	44.12	44.12	56.86
	มากที่สุด	44	43.14	43.14	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	14	13.73	13.73	13.73
	มาก	54	52.94	52.94	66.67
	มากที่สุด	34	33.33	33.33	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	10	9.80	9.80	9.80
	ปานกลาง	59	57.84	57.84	67.65
	มาก	25	24.51	24.51	92.16
	มากที่สุด	8	7.84	7.84	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ระบบไอทีและฐานข้อมูลงานวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	7	6.86	6.86	6.86
	ปานกลาง	73	71.57	71.57	78.43
	มาก	17	16.67	16.67	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

คณะกรรมการบริหารติดตามงานวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	21	20.59	20.59	20.59
	ปานกลาง	58	56.86	56.86	77.45
	มาก	15	14.71	14.71	92.16
	มากที่สุด	8	7.84	7.84	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ระบบพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	12	11.76	11.76	11.76
	ปานกลาง	65	63.73	63.73	75.49
	มาก	18	17.65	17.65	93.14
	มากที่สุด	7	6.86	6.86	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ระบบพัฒนานักวิจัยและบุคลากรให้ทำวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	8	7.84	7.84	7.84
	น้อย	35	34.31	34.31	42.16
	ปานกลาง	46	45.10	45.10	87.25
	มาก	6	5.88	5.88	93.14
	มากที่สุด	7	6.86	6.86	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ระบบบัณฑิตศึกษาที่มีวิจัยเป็นฐาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	15	14.71	14.71	14.71
	น้อย	65	63.73	63.73	78.43
	ปานกลาง	8	7.84	7.84	86.27
	มาก	4	3.92	3.92	90.20
	มากที่สุด	10	9.80	9.80	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	30	29.41	29.41	29.41
	น้อย	50	49.02	49.02	78.43
	ปานกลาง	12	11.76	11.76	90.20
	มาก	2	1.96	1.96	92.16
	มากที่สุด	8	7.84	7.84	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ระบบจูงใจให้รางวัล

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	23	22.55	22.55	22.55
	ปานกลาง	56	54.90	54.90	77.45
	มาก	13	12.75	12.75	90.20
	มากที่สุด	10	9.80	9.80	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

จำนวนศูนย์

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	25	24.51	24.51	24.51
	น้อย	45	44.12	44.12	68.63
	ปานกลาง	18	17.65	17.65	86.27
	มาก	4	3.92	3.92	90.20
	มากที่สุด	10	9.80	9.80	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยในประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	10	9.80	9.80	9.80
	ปานกลาง	44	43.14	43.14	52.94
	มาก	35	34.31	34.31	87.25
	มากที่สุด	13	12.75	12.75	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยต่างประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	29	28.43	28.43	28.43
	น้อย	54	52.94	52.94	81.37
	ปานกลาง	9	8.82	8.82	90.20
	มากที่สุด	10	9.80	9.80	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

จำนวนผลงานจากการสร้างเครือข่ายใน/ต่างประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	49	48.04	48.04	48.04
	ปานกลาง	43	42.16	42.16	90.20
	มาก	2	1.96	1.96	92.16
	มากที่สุด	8	7.84	7.84	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งในประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	12	11.76	11.76	11.76
	ปานกลาง	75	73.53	73.53	85.29
	มาก	8	7.84	7.84	93.14
	มากที่สุด	7	6.86	6.86	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งต่างประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	45	44.12	44.12	44.12
	น้อย	47	46.08	46.08	90.20
	มาก	5	4.90	4.90	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	35	34.31	34.31	34.31
	น้อย	53	51.96	51.96	86.27
	ปานกลาง	6	5.88	5.88	92.16
	มาก	5	4.90	4.90	97.06
	มากที่สุด	3	2.94	2.94	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ทำวิจัยเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	8	7.84	7.84	7.84
	ปานกลาง	20	19.61	19.61	27.45
	มาก	48	47.06	47.06	74.51
	มากที่สุด	26	25.49	25.49	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีการจัดการเรียนการสอนโดยมีงานวิจัยเป็นฐาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	6	5.88	5.88	5.88
	ปานกลาง	24	23.53	23.53	29.41
	มาก	46	45.10	45.10	74.51
	มากที่สุด	26	25.49	25.49	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

การเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่ชุมชน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	17	16.67	16.67	16.67
	มาก	48	47.06	47.06	63.73
	มากที่สุด	37	36.27	36.27	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

การเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	3	2.94	2.94	2.94
	ปานกลาง	21	20.59	20.59	23.53
	มาก	51	50.00	50.00	73.53
	มากที่สุด	27	26.47	26.47	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีการสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยงานวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	3	2.94	2.94	2.94
	ปานกลาง	8	7.84	7.84	10.78
	มาก	57	55.88	55.88	66.67
	มากที่สุด	34	33.33	33.33	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีการกำหนดทิศทางการวิจัยโดยประชาคมมีส่วนร่วม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	6	5.88	5.88	5.88
	ปานกลาง	50	49.02	49.02	54.90
	มาก	35	34.31	34.31	89.22
	มากที่สุด	11	10.78	10.78	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

สภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	11	10.78	10.78	10.78
	ปานกลาง	54	52.94	52.94	63.73
	มาก	32	31.37	31.37	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีระบบการจัดการความรู้แห่งการเรียนรู้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	12	11.8	11.8	11.8
	ปานกลาง	73	71.6	71.6	83.3
	มาก	12	11.8	11.8	95.1
	มากที่สุด	5	4.9	4.9	100.0
	Total	102	100.0	100.0	

รายได้จากการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	42	41.18	41.18	41.18
	น้อย	52	50.98	50.98	92.16
	ปานกลาง	5	4.90	4.90	97.06
	มาก	3	2.94	2.94	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับชาติ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	57	55.88	55.88	55.88
	น้อย	37	36.27	36.27	92.16
	ปานกลาง	3	2.94	2.94	95.10
	มาก	2	1.96	1.96	97.06
	มากที่สุด	3	2.94	2.94	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับนานาชาติ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	64	62.75	62.75	62.75
	น้อย	33	32.35	32.35	95.10
	มาก	2	1.96	1.96	97.06
	มากที่สุด	3	2.94	2.94	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ผลงานวิจัยในประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	3	2.94	2.94	2.94
	ปานกลาง	13	12.75	12.75	15.69
	มาก	67	65.69	65.69	81.37
	มากที่สุด	19	18.63	18.63	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ ผลงานวิจัยต่างประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	38	37.25	37.25	37.25
	น้อย	54	52.94	52.94	90.20
	ปานกลาง	1	.98	.98	91.18
	มาก	7	6.86	6.86	98.04
	มากที่สุด	2	1.96	1.96	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมของอาจารย์ในการทำวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	2	1.96	1.96	1.96
	ปานกลาง	42	41.18	41.18	43.14
	มาก	43	42.16	42.16	85.29
	มากที่สุด	15	14.71	14.71	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

นักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนมีความพร้อม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	2.94	2.94	2.94
	น้อย	67	65.69	65.69	68.63
	ปานกลาง	25	24.51	24.51	93.14
	มาก	2	1.96	1.96	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมด้านงบประมาณแหล่งทุนภายใน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	8	7.84	7.84	7.84
	น้อย	56	54.90	54.90	62.75
	ปานกลาง	30	29.41	29.41	92.16
	มาก	5	4.90	4.90	97.06
	มากที่สุด	3	2.94	2.94	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายนอก

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	29	28.43	28.43	28.43
	ปานกลาง	64	62.75	62.75	91.18
	มาก	9	8.82	8.82	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ห้องปฏิบัติการ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	30	29.41	29.41	29.41
	ปานกลาง	60	58.82	58.82	88.24
	มาก	4	3.92	3.92	92.16
	มากที่สุด	8	7.84	7.84	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมของอุปกรณ์การวิจัย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	8	7.84	7.84	7.84
	น้อย	55	53.92	53.92	61.76
	ปานกลาง	33	32.35	32.35	94.12
	มาก	2	1.96	1.96	96.08
	มากที่สุด	4	3.92	3.92	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาระดับชาติ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	1	.98	.98	.98
	น้อย	41	40.20	40.20	41.18
	ปานกลาง	41	40.20	40.20	81.37
	มาก	15	14.71	14.71	96.08
	มากที่สุด	4	3.92	3.92	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาต่างประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	2	1.96	1.96	1.96
	น้อย	54	52.94	52.94	54.90
	ปานกลาง	36	35.29	35.29	90.20
	มาก	3	2.94	2.94	93.14
	มากที่สุด	7	6.86	6.86	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	1	.98	.98	.98
	ปานกลาง	49	48.04	48.04	49.02
	มาก	42	41.18	41.18	90.20
	มากที่สุด	10	9.80	9.80	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

ศักยภาพในการสร้างงานวิจัยที่ตอบสนองภาคเศรษฐกิจ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	36	35.29	35.29	35.29
	มาก	61	59.80	59.80	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีความพร้อมในการต่อยอดผลงานวิจัยและพัฒนา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	43	42.16	42.16	42.16
	ปานกลาง	51	50.00	50.00	92.16
	มาก	3	2.94	2.94	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีศักยภาพในการเป็นแกนกลางเชื่อมโยงสามภาคส่วน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	22	21.57	21.57	21.57
	ปานกลาง	73	71.57	71.57	93.14
	มาก	2	1.96	1.96	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

มีศักยภาพในการเป็น Center of Excellent

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อย	14	13.73	13.73	13.73
	ปานกลาง	75	73.53	73.53	87.25
	มาก	8	7.84	7.84	95.10
	มากที่สุด	5	4.90	4.90	100.00
	Total	102	100.00	100.00	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
โครงสร้างการแบ่งส่วนงานชัดเจน	102	2.00	5.00	3.20	.81
วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านวิจัย	102	2.00	5.00	4.10	.65
เป้าหมายงานวิจัย	102	3.00	5.00	4.30	.69
การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์	102	3.00	5.00	4.20	.66
ระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ	102	2.00	5.00	3.30	.76
ระบบไอทีและฐานข้อมูลงานวิจัย	102	2.00	5.00	3.20	.63
คณะกรรมการบริหารติดตามงานวิจัย	102	2.00	5.00	3.10	.81
ระบบพัฒนาอาจารย์ให้ทำวิจัย	102	2.00	5.00	3.20	.73
ระบบพัฒนานักวิจัยและบุคลากรให้ทำวิจัย	102	1.00	5.00	2.70	.95
ระบบบัณฑิตศึกษาที่มีวิจัยเป็นฐาน	102	1.00	5.00	2.30	1.09
ระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	102	1.00	5.00	2.10	1.09
ระบบจูงใจให้รางวัล	102	2.00	5.00	3.10	.86
จำนวนศูนย์	102	1.00	5.00	2.30	1.18
มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยในประเทศ	102	2.00	5.00	3.50	.84
มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยต่างประเทศ	102	1.00	5.00	2.10	1.12
จำนวนผลงานจากการสร้างเครือข่ายใน/ต่างประเทศ	102	2.00	5.00	2.70	.85
มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งในประเทศ	102	2.00	5.00	3.10	.68
มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งต่างประเทศ	102	1.00	5.00	1.80	1.02
มีผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	102	1.00	5.00	1.90	.93
ทำวิจัยเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก	102	2.00	5.00	3.90	.87
มีการจัดการเรียนการสอนโดยมีงานวิจัยเป็นฐาน	102	2.00	5.00	3.90	.85
การเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่ชุมชน	102	3.00	5.00	4.20	.70
การเชื่อมโยงงานวิจัยกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	102	2.00	5.00	4.00	.77
มีการสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยงานวิจัย	102	2.00	5.00	4.20	.70
มีการกำหนดทิศทางการวิจัยโดยประชาคมมีส่วนร่วม	102	2.00	5.00	3.50	.77
สภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย	102	2.00	5.00	3.30	.73
มีระบบการจัดการความรู้แห่งการเรียนรู้	102	2.00	5.00	3.10	.65
รายได้จากการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	102	1.00	4.00	1.70	.70
มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับชาติ	102	1.00	5.00	1.60	.88
มีการจัดทำวารสารด้านวิจัยระดับนานาชาติ	102	1.00	5.00	1.50	.85
มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ผลงานวิจัยในประเทศ	102	2.00	5.00	4.00	.66
มีการเผยแพร่ ตีพิมพ์ ผลงานวิจัยต่างประเทศ	102	1.00	5.00	1.83	.90
มีความพร้อมของอาจารย์ในการทำวิจัย	102	2.00	5.00	3.70	.74
นักวิจัยและบุคลากรสายสนับสนุนมีความพร้อม	102	1.00	5.00	2.40	.80
มีความพร้อมด้านงบประมาณแหล่งทุนภายใน	102	1.00	5.00	2.40	.82
มีความพร้อมด้านงบประมาณ แหล่งทุนภายนอก	102	2.00	4.00	2.80	.58
มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ห้องปฏิบัติการ	102	2.00	5.00	2.90	.80
มีความพร้อมของอุปกรณ์การวิจัย	102	1.00	5.00	2.40	.82
มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาในระดับชาติ	102	1.00	5.00	2.80	.84
มีความพร้อมในการจัดประชุมสัมมนาต่างประเทศ	102	1.00	5.00	2.60	.87
มีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี	102	2.00	5.00	3.60	.68
ศักยภาพในการสร้างงานวิจัยที่ตอบสนองภาคเศรษฐกิจ	102	3.00	5.00	3.70	.56
มีความพร้อมในการต่อยอดผลงานวิจัยและพัฒนา	102	2.00	5.00	2.71	.75
มีศักยภาพในการเป็นแกนกลางเชื่อมโยงสามภาคส่วน	102	2.00	5.00	2.90	.65
มีศักยภาพในการเป็น Center of Excellent	102	2.00	5.00	3.04	.64
Valid N (listwise)	102				

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศทั้งของรัฐและเอกชน
จำนวน 4 คน

- 1) Professor Scott L. Zeger Professor
Vice Provost for Research,
มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ (The Johns Hopkins University)
ประเทศสหรัฐอเมริกา
- 2) Professor Robyn Owens
Deputy Vice-Chancellor (Research)
มหาวิทยาลัย เวสเทิร์นออสเตรเลีย (University of Western Australia)
ประเทศออสเตรเลีย
- 3) Professor Yoshito Watnabe,
Vice President (Research and International Planning),
มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University)
ประเทศญี่ปุ่น
- 4) Professor Dr. Rainer Klump,
Vice President (Research and International Planning),
มหาวิทยาลัยแฟรงก์เฟิร์ต (Frankfurt University)
ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

รายชื่อผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชน
จำนวน 6 คน

1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วรรณศ
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) ศาสตราจารย์ ศันสนีย์ ไชยโรจน์
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3) ศาสตราจารย์ ดร.เกื้อ วงศ์บุญสิน
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย

- 1) ดร.รักษ์ พรหมपालิต
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ
- 2) ศาสตราจารย์.ดร.นิพนธ์ ศุขปรีดี
รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม
- 3) รองศาสตราจารย์.ดร.อริคม ฤกษ์บุตร
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

ศูนย์วิจัยทรัพย์สิน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านการวิจัย

จำนวน 3 คน

1. ผู้บริหาร กลุ่มวิจัยและประเมินผล
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
2. ผู้บริหาร
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
3. ผู้บริหาร
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ภาคเหนือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสัมมนา
 กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 วันเสาร์ที่ 2 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 10.00 – 13.00 น.
 ณ ห้องประชุม 407 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวน 8 คน

1.	ศ.ดร.เสริมเกียรติ จอมจันยอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2.	ศ..ดร.ศิริพร ดำรงค์ศักดิ์กุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3.	ผศ.สราวุธ อวรสุมนต์	มหาวิทยาลัยสยาม
4.	ผศ.ดร.นิത്യ เพ็ชรรักษ์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
5.	รศ.ดร.ชัยฤทธิ์ สัตยาประเสริฐ	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
6.	ดร.สุรพล ดำรงกิตติกุล	มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
7)	รศ. ดร.วราภรณ์ บวรศิริ	อาจารย์ที่ปรึกษา
8)	ดร.อรุณี หงส์ศิริวัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสัมมนา
 กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
 วันเสาร์ที่ 9 เมษายน 2554 ระหว่างเวลา 13.00 – 16.00 น.
 ณ ห้องประชุมสำนักงานคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

จำนวน 6 คน

1.	ผศ.สรารัฐ อวรสุมันต์	คณบดีและหัวหน้าภาควิชาเครื่องกล
2.	พล.ท.ดร.สมพงษ์ ตุ่มสวัสดิ์	รองคณบดีและหัวหน้าภาควิชาไฟฟ้า
3.	ผศ.ดร.อาทิตย์ ไสตรโยมล	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย
4.	ผศ.ภาคภูมิ มงคลสังข์	หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา
5.	รศ. ดร.วราภรณ์ บวรศิริ	อาจารย์ที่ปรึกษา
6)	ดร.อรุณี หงส์ศิริวัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์วิทยพัทยาการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ 9 แห่ง

- * 1. **จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 2150871-3 , 2153619
โทรสาร. 2153600 , 2154804
<http://www.chula.ac.th>
2. **มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**
50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 9428200-45 , 9428491-99 โทรสาร. 9428185
<http://www.ku.ac.th>
3. **มหาวิทยาลัยขอนแก่น**
123 ถนนมิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002
โทร. (043) 242331-9 โทรสาร. (043) 241216
<http://www.kku.ac.th>
- * 4. **มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทร. (053) 21699 โทรสาร (053) 217143
<http://www.cmu.ac.th>
5. **มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี**
91 ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140
โทร. 4270039 , โทรสาร 4270059
<http://www.kmutt.ac.th>

มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ 9 แห่ง (ต่อ)

6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

111 ถนนมหาวิทยาลัย ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทร. (044) 216191-8 โทรสาร (044) 224070

<http://www.sut.ac.th>

7. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2 แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทร. 2216111-20 , 2216171-80 โทรสาร. 2248099

<http://www.tu.ac.th>

* 8. มหาวิทยาลัยมหิดล

25/25 ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล

จังหวัดนครปฐม 73170

โทร. 8496010-13 โทรสาร 8496211

<http://www.mahidol.ac.th>

9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

71/1 หมู่ 5 ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

โทร. (074) 211030-49 โทรสาร (074) 212828

<http://www.psu.ac.th>

หมายเหตุ : * มหาวิทยาลัยลำดับที่ 1, 4 และ 8 เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อมหาวิทยาลัยต่างประเทศ 8 แห่ง

- * 1. **มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University)**
 สถานที่ตั้ง : Massachusetts Hall, Cambridge, MA 02138
 โทรศัพท์: 617.495.1000
 เว็บไซต์ : <http://www.harvard.edu/>
 เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ที่มีชื่อเสียงระดับโลกและเป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่สุดของสหรัฐอเมริกา ก่อตั้งเมื่อปี 8 กันยายน ค.ศ.1636
2. **มหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ Johns Hopkins University**
 สถานที่ตั้ง : Baltimore, Maryland 21218
 โทรศัพท์ : 410-516-8000
 เว็บไซต์ : <http://www.jhu.edu/>
 เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกา ตั้งอยู่ที่เมืองบอลติมอร์ รัฐแมริแลนด์ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2419 (ค.ศ. 1876)
3. **มหาวิทยาลัยโตเกียว (The University of Tokyo)**
 สถานที่ตั้ง : 7-3-1 Hongo, Bunkyo-ku, Tokyo 113-8656
 โทรศัพท์ : +81 (492) 32 1111 แฟกซ์ : +81 (492) 32 1119
 เว็บไซต์ : www.u-tokyo.ac.jp/index_e.html
 เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของประเทศญี่ปุ่น ประกอบด้วยห้าศูนย์ มีหลักสูตรครอบคลุมทุกสาขาวิชาการ แต่ที่มีชื่อเสียงมากเป็นพิเศษคือ กฎหมาย รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ แพทยศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์
- * 4. **มหาวิทยาลัยนาโกย่า (Nagoya University)**
 สถานที่ตั้ง : Nagoya, 464-8601, Japan
 โทรศัพท์ : +81-(0)52-789-5111
 เว็บไซต์ : <http://www.nagoya-u.ac.jp/en/>
 เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติขนาดใหญ่แบบครบวงจร อันเป็นผลจากกาปฏิรูปการศึกษา ในปี ค.ศ.1993 (พ.ศ.2536) ก่อตั้งปี ค.ศ.1947(พ.ศ.2490)

รายชื่อมหาวิทยาลัยต่างประเทศ 8 แห่ง (ต่อ)

5. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ออสเตรเลีย (University of Western Australia)

สถานที่ตั้ง : 35 Stirling Highway Crawley WA 6009 Perth, Australia

โทรศัพท์ : (+61 8) 6488 6000 แฟกซ์ : (+61 8) 6488 1380

เว็บไซต์ : <http://www.uwa.edu.au/>

เป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดของออสเตรเลียตะวันตก ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1911 มี 3 วิทยาเขต และเปิดสอนหลักสูตรนอกวิทยาเขตในประเทศสิงคโปร์ จีน ฮองกง และฟิลิปปินส์

6. มหาวิทยาลัยอีดิธ โคเวน (Edith Cowan University)

สถานที่ตั้ง : Edith Cowan University 270 Joondalup Drive JOONDALUP WA 6027 ECU South West PO Box 1712 BUNBURY WA 6027

โทรศัพท์ : +61 8 6304 0000

เว็บไซต์ : <http://www.ecu.edu.au/>

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วมีจำนวนนักศึกษามากเป็นอันดับสองของรัฐตะวันตก ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ปี ค.ศ. 1861

7. มหาวิทยาลัยแฟรงค์เฟิร์ต (Frankfurt University) และ

สถานที่ตั้ง : Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt/M.

Senckenberganlage 31 60325 Frankfurt/M. Phon: ++49 (0)69 798-0

<http://www.uni-frankfurt.de>

เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน แห่งหนึ่งที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำใน 10 อันดับแรกของประเทศประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ก่อตั้งในปี ค.ศ. 1914 (พ.ศ. 2457 เป็นมหาวิทยาลัยที่ถูกเรียกว่าเป็นมหาวิทยาลัยของประชาชน

9. มหาวิทยาลัยชตุตการ์ท (University of Stuttgart) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

<http://www.uni-stuttgart.de/default.htm>

เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นที่รู้จักในฐานะที่มหาวิทยาลัยเทคนิคแห่งชตุตท์การ์ท ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) เป็นปีที่ตรงกับจุดเริ่มต้นยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 34 แห่ง

<p>1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
วิทยาเขต กัลยวัณน้ำไท 119 ซอยสุขุมวิท
40 กรุงเทพฯ 10110
โทร.3503500-99 โทรสาร. 2496274
http://www.bu.ac.th</p>	<p>2 มหาวิทยาลัยเกริก
43/1111 ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์
เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220 โทร.
5523500-9 โทรสาร 5523513
http://www.krirk.ac.th</p>
<p>3 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
1761 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง
เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
โทร. 3216930-9 โทรสาร 3214444
http://www.kbu.ac.th</p>	<p>4 มหาวิทยาลัยคริสเตียน
144 หมู่ 7 ถนนพระประโทน-บ้านแพ้ว
ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมือง
นครปฐม 73000
โทร.0-3422-9480 โทรสาร 0-34422-9499
www.christian.ac.th</p>
<p>5 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
13/1 หมู่ 6 ต.หนองกรด อ.เมือง
จ.นครสวรรค์ 60240
โทร. 0 5633 4236, โทรสาร 05633 4719
http://www.cpu.ac.th</p>	<p>6 มหาวิทยาลัยชินวัตร
99 หมู่ที่10 ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก
จังหวัดปทุมธานี 12160
โทร. 0-2599-3333 Fax 02-599-3350-2
http://www.shinawatra.ac.th/</p>
<p>7 มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
1110/5 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900 โทร. 9387058-65
โทรสาร 5122275
http://www.stjohn.ac.th</p>	<p>8 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
51 หมู่ 1 ถนนเชื่อมสัมพันธ์ เขตหนองจอก
กรุงเทพฯ 10530
โทร.9883655 โทรสาร 9884040
http://www.mut.ac.th</p>
<p>9. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
110/1-4 ถนนประชาชื่น แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทร.
.9547300 โทรสาร. 5899605
http://www.dpu.ac.th</p>	<p>10. มหาวิทยาลัยธนบุรี
29 ถ.เพชรเกษม ซอย 110 แขวงหนอง
ค้างพลู เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160
โทร. 0 2809 0823-7 0 2809 0832
www.tct.ac.th</p>

มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 34 แห่ง

<p>11. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
1458 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ อ.ชะอำ จ.
เพชรบุรี 76120
โทร. 0 3252 0789, 0 3244 2324
www.stamford.edu</p>	<p>12. มหาวิทยาลัยปทุมธานี
140 หมู่ 4 ถ.ติวานนท์ ต.บ้านกลาง อ.
เมือง จ.ปทุมธานี 12000
โทร. 0 2975 6999 0 2979 6728
www.ptu.ac.th</p>
<p>13. มหาวิทยาลัยภาคกลาง
392/1 หมู่ 9 ถ.สายเอเชีย ต.นครสวรรค์
อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000
โทร. 0 5680 1822-4 0 5680 1821
www.tuct.ac.th</p>	<p>14. มหาวิทยาลัยรังสิต
52/347 เมืองเอก ถนนพหลโยธิน
อำเภอเมือง ปทุมธานี 12000
โทร. 9972200 โทรสาร 5339470
http://www.rsu.ac.th</p>
<p>15. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
487 ซ.เทคโนโลยี ถ.ชยางกูร ต.ขามใหญ่
อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000
โทร. 0 4531 2176-7 0 4528 3447
www.rtu.ac.th</p>	<p>16. มหาวิทยาลัยสยาม
235 ถ.เพชรเกษม เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพฯ 10160
โทร. 0 2457 0068 0 2467 3174
http://www.siam.edu</p>
<p>17. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
126/1 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง
เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2697 6000 0 2276 2126
http://www.utcc.ac.th</p>	<p>18. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
18/18 กม.18 ถนนบางนา-ตราด ต.บาง
ไฉลก อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
โทร.3126300 โทรสาร 3126333
http://www.hcu.ac.th</p>
<p>19. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
682 หมู่ 11 ซอยหมู่บ้านเสรี แขวง
หัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทร. 3004543 โทรสาร. 3004563
http://www.au.ac.th</p>	<p>20. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
200 ถนนรังสิต-นครนายก (คลอง 5)
อำเภอธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110
โทร.5771037-41 โทรสาร 5771023
http://www.eau.ac.th</p>

มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 34 แห่ง (ต่อ)

<p>21. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
19/1 ถนนเพชรเกษม แขวงหนองค้างพลู
เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160
โทร.8074500-27 โทรสาร 8074530
http://www.sau.ac.th</p>	<p>22. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
61 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900
โทร. 0 2579 1111, 0 2561 1721
http://www.spu.ac.th</p>
<p>23. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
600 ต.สระลงเรือ อ.ห้วยกระเจา จ.
กาญจนบุรี 71170
โทร. 0 3565 1000 0 3565 1144
www.western.ac.th</p>	<p>24. มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
169 หมู่ 3 ต.หนองแก้ว อ.หางดง จ.
เชียงใหม่ 50230
โทร. 0 5381 9999 0 5381 9998
www.northcm.ac.th</p>
<p>25. มหาวิทยาลัยพายัพ
3182 หมู่ 2 ตำบลสันพระเนตร
อ.สันพระเนตร จ.เชียงใหม่ 50000
โทร. (053) 241255 FAX 053) 241983
http://www.payap.ac.th</p>	<p>26. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
120 ถ.มหิดล ต.หายยา อ.เมือง จ.
เชียงใหม่ 50200
โทร. 0 5320 1800-4 0 5320 1810
www.feu.ac.th</p>
<p>27. มหาวิทยาลัยโยนก
444 ถ.วชิราวุธดำเนิน ต.พระบาท อ.เมือง
จ.ลำปาง 52000
โทร. 0 5426 5170-6 0 5426 5184
www.yonok.ac.th</p>	<p>28. มหาวิทยาลัยนานาชาติเว็บสเตอร์
143 หมู่ 5 ต.สามพระยา อ.ชะอำ
จ.เพชรบุรี 76120
โทร. 0 3245 6161-7 0 3245 6169
www.webster.ac.th</p>
<p>29. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
199/19 ถนนมิตรภาพ ต.โนนเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
โทร.(043) 222960 Fax 043) 226823
http://www.inter.mua.go.th</p>	<p>30. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
125/502 ถ.พลพิชัย ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา 90110
โทร. 0 7442 5464-6 0 7442 5467
www.hu.ac.th</p>

มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 34 แห่ง (ต่อ)

<p>31 มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา
203/3 หมู่ 7 ต.บุดี อ.เมือง
จ.ยะลา 95000
โทร. 0 7341 86130 7328 8011
www.yiu.ac.th</p>	<p>32 มหาวิทยาลัยราชธานี
487 ซ.เทคโนโลยี ถ.ชยางกูร ต.ขามใหญ่
อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000
โทร. 0 4531 2176-7 0 4528 3447
www.rtu.ac.th</p>
<p>33 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
199 หมู่ 6 ถนนมิตรภาพ ตำบลบ้าน
เกาะ อำเภอเมือง
นครราชสีมา 30000
โทร. (044) 203778-84, 203787
โทรสาร (044) 203785
http://www.vu-korat.ac.th</p>	<p>34 มหาวิทยาลัยเอเชีย
89 ทางหลวง หมายเลข 331 ต.ห้วยใหญ่
อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20260
โทร. 0 3825 3700 0 3825 3749
www.asianust.ac.th</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

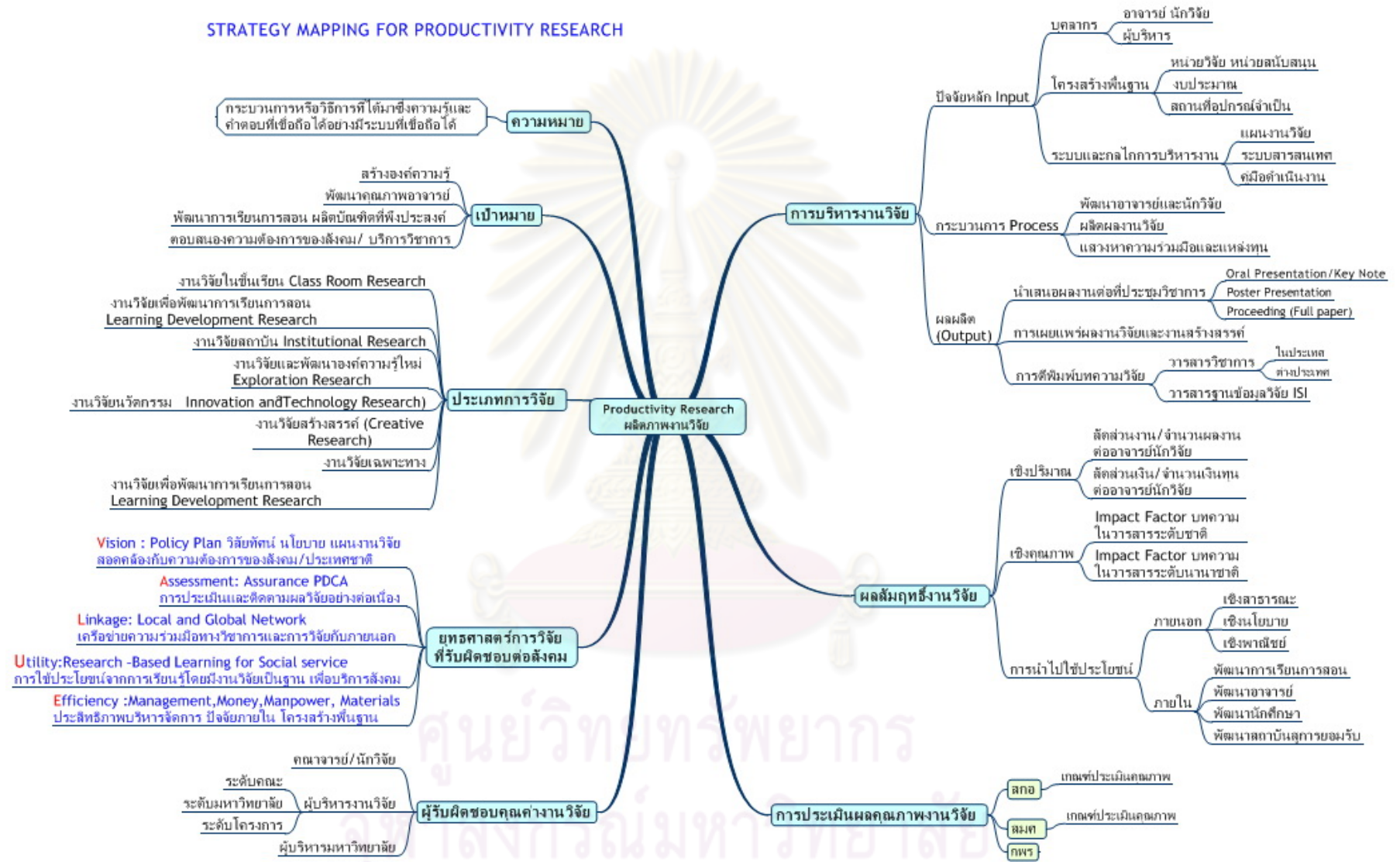

ภาคผนวก จ

เอกสารการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STRATEGY MAPPING FOR PRODUCTIVITY RESEARCH

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางนพวรรณ บุญธรรม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2521 และระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2535 มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งของรัฐและเอกชน ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำ สังกัดคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และรักษาการผู้อำนวยการสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย